Projekt

z dnia 7 listopada 2025 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W BRZESZCZACH

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 poz. 1153) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.)

Rada Miejska w Brzeszczach
uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brzeszcz.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XX/195/2020 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 września 2020 r. w sprawie: uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej
w Brzeszczach

Załącznik do uchwały nr .....
Rady Miejskiej w Brzeszczach
z dnia ..... 2025 r.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE

DO 2030 ROKU

Brzeszcze, 2025

ZLECENIODAWCA:

GMINA BRZESZCZE
ul. Kościelna 4, 32-620 Brzeszcze
tel.: 32 77 28 500
mail: gmina@brzeszcze.pl, www.brzeszcze.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING
ul. Spokojna 3, 43-330 Hecznarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak
Iwona Szczepanik-Retka
Adrianna Organ-Telega

INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE PRZEZ:

- Urząd Gminy w Brzeszczach,
- Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie,
- Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Krakowie,
- Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Nadleśnictwo Andrychów,
- Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach,
- Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie, Oddział w Oświęcimiu,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
- Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie,
- TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej,
- Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach,
- Agencję Komunalną Sp. z o.o. w Brzeszczach,
- Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Małopolski Oddział Regionalny,
- Główny Urząd Statystyczny w Warszawie.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp ... 10
1.1. CEL I PODSTAWA OPRACOWANIA ... 10
1.2. METODOLOGIA OPRACOWANIA I ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU ... 10
2. UWARUNKOWANIA PRAWNE, SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI 12
3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY BRZESZCZE ... 18
3.1. POŁOŻENIE ... 18
3.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA ... 18
3.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA ... 19
4. OCENA STANU ŚRODOWISKA ... 20
4.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA ... 20
4.1.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 33
4.1.1.1. Jakość powietrza na obszarze gminy Brzeszcze ... 33
4.1.1.2. Niska emisja na terenie gminy Brzeszcze ... 36
4.1.1.3. Źródła emisji na terenie gminy Brzeszcze ... 38
4.1.1.4. Zaopatrzenie w gaz na terenie gminy Brzeszcze ... 46
4.1.1.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie gminy Brzeszcze ... 47
4.1.1.6. Warunki wykorzystania OZE ... 48
4.1.1.7. Działania edukacyjne ... 51
4.1.1.8. Kontrole ... 58
4.1.1.9. Klaster Energii ... 59
4.1.2. ANALIZA SWOT ... 59
4.1.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA ... 60
4.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM ... 61
4.2.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 64
4.2.1.1. Hałas przemysłowy ... 64
4.2.1.2. Hałas drogowy ... 64
4.2.1.3. Hałas kolejowy ... 65
4.2.1.4. Hałas lotniczy ... 65
4.2.2. ANALIZA SWOT ... 65
4.2.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE ZAGROŻENIA HAŁASEM ... 66
4.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE ... 67
4.3.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 67
4.3.2. ANALIZA SWOT ... 68
4.3.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH ... 68
4.4. GOSPODAROWANIE WODAMI ... 70
4.4.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 71
4.4.1.1. Wody powierzchniowe i ich monitoring ... 71
4.4.1.2. Wody podziemne i ich monitoring ... 74
4.4.1.3. Ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy ... 76
4.4.2. ANALIZA SWOT ... 79
4.4.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI ... 79
4.5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA ... 81
4.5.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 82
4.5.1.1. Zaopatrzenie w wodę ... 82
4.5.1.2. Odbiór ścieków ... 83
4.5.2. ANALIZA SWOT ... 86
4.5.3 CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ ... 87
4.6. ZASOBY GEOLOGICZNE ... 88
4.6.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 89
4.6.1.1. Surowce naturalne ... 89
4.6.2. ANALIZA SWOT ... 92
4.6.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH ... 92
4.7. GLEBY ... 93

4.7.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 93
4.7.1.1. Rolnictwo ... 94
4.7.1.2. Badania gleb ... 96
4.7.1.3. Działalność instytucji do obsługi rolnictwa ... 97
4.7.1.4. Rekultywacja ... 100
4.7.1.5. Osuwiska ... 101
4.7.2. ANALIZA SWOT ... 101
4.7.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU GLEB ... 102
4.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW ... 103
4.8.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 104
4.8.1.1. Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy ... 106
4.8.1.2. Ilość zebranych odpadów ... 107
4.8.1.3. Kontrole ... 109
4.8.1.4. Azbest ... 109
4.8.1.5. Działania informacyjno-edukacyjne ... 110
4.8.2. ANALIZA SWOT ... 110
4.8.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ... 111
4.9. ZASOBY PRZYRODNICZE ... 112
4.9.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 113
4.9.1.1. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Brzeszcze ... 113
4.9.1.2. Korytarze ekologiczne ... 114
4.9.1.3. Lasy ... 115
4.9.2. ANALIZA SWOT ... 117
4.9.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH ... 117
4.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI ... 118
4.10.1. OPIS STANU OBECNEGO ... 118
4.10.1.1. Ochotnicza Straż Pożarna ... 119
4.10.1.2. Zarządzanie Kryzysowe ... 119
4.10.1.3. Kontrole ... 120
4.10.2. ANALIZA SWOT ... 120
4.10.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI ... 121
5. ZAGADNIENIA HORYZONTALNE ... 122
5.1. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU ... 122
5.2. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ... 123
5.3. DZIAŁANIA EDUKACYJNE ... 123
5.4. MONITORING ŚRODOWISKA ... 124
6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I ICH FINANSOWANIE ... 125
7. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ... 153
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM ... 154
9. BIBLIOGRAFIA ... 157

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE GMINY BRZESZCZE NA TLE POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO ... 18
RYSUNEK 2. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY BRZESZCZE W LATACH 2021-2024 ... 19
RYSUNEK 3. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH NA TERENIE GMINY BRZESZCZE W LATACH 2021-2024 ... 19
RYSUNEK 4. ŚREDNIE STĘŻENIE PYŁU PM10 NA STACJI ZLOKALIZOWANEJ W GMINIE MIEJSKIEJ OŚWIĘCIM (OŚWIĘCIM, UL. J. BEMA) W LATACH 2021-2024 (μG/M^3) ... 34
RYSUNEK 5. ŚREDNIE STĘŻENIE BENZO(A)PIRENU W PYLE PM10 NA STACJI ZLOKALIZOWANEJ W GMINIE MIEJSKIEJ OŚWIĘCIM (OŚWIĘCIM, UL. J. BEMA) W LATACH 2021-2024 (μG/M^3) ... 34
RYSUNEK 6. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH (BEZ DWUTLENKU WĘGLA) I PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIĄŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO W LATACH 2021-2024 [MG/ROK] ... 38
RYSUNEK 7. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU, TLENKU WĘGLA, METANU I PODTLENKU AZOTU Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIĄŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO W LATACH 2021-2024 [MG/ROK] ... 39
RYSUNEK 8. EMISJA DWUTLENKU WĘGLA ORAZ OGÓŁEM WSZYSTKIE EMITOWANE ZANIECZYSZCZENIA W LATACH 2021-2024 Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIĄŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU OŚWIĘCIMSKIEGO [MG/ROK] ... 39

Rysunek 9. Zużycie gazu na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 [m^3] 47
Rysunek 10. Mapa usłonecznienia Polski w 2024 roku 49
Rysunek 11. Średnia roczna suma energii wiatrowej [kWh/m^2/rok] na poziomie 10 m n.p.g. na terenie otwartym na obszarze Polski w 2019 roku 50
Rysunek 12. Wody powierzchniowe na terenie gminy Brzeszcze 71
Rysunek 13. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Brzeszcze 73
Rysunek 14. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na terenie gminy Brzeszcze 75
Rysunek 15. Mapa zagrożenia powodziowego z prawdopodobieństwem powodzi raz na 10 i raz na 100 lat oraz szczególne zagrożenie powodzią 77
Rysunek 16. Łączne zagrożenie suszą (rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) na terenie kraju 78
Rysunek 17. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 85
Rysunek 18. Lokalizacja złóż naturalnych na terenie gminy Brzeszcze 90
Rysunek 19. Lokalizacja osuwisk na terenie gminy Brzeszcze 101
Rysunek 20. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie gminy Brzeszcze 113
Rysunek 21. Lokalizacja korytarzy ekologicznych na terenie gminy Brzeszcze 115
Rysunek 22. Powierzchnia lasów znajdujących się na terenie gminy Brzeszcze [ha] 115
Rysunek 23. Obszary leśne na terenie gminy Brzeszcze 116

SPIS TABEL

Tabela 1. Relacja kierunków interwencji określonych w Programie Strategicznym Ochrony Środowiska dla Województwa oraz w Polityce ekologicznej państwa 2030 11
Tabela 2. Zestawienie dokumentów strategicznych i przedstawienie spójności z celami zapisanymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku” 12
Tabela 3. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ 20
Tabela 4. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza 33
Tabela 5. Zestawienie danych dla poszczególnych zanieczyszczeń mierzonych na stacji w Oświęcimiu w latach 2021-2024 35
Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej 35
Tabela 7. Dofinansowania udzielone w latach 2019-2024 36
Tabela 8. Wykaz inwestycji drogowych zrealizowanych w latach 2019-2023 40
Tabela 9. Zestawienie dróg powiatowych na terenie miasta Brzeszcze 42
Tabela 10. Zestawienie dróg powiatowych na terenie gminy Brzeszcze 42
Tabela 11. Średniodobowy ruch na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Brzeszcze 45
Tabela 12. Zestawienie wielkości emisji substancji z transportu drogowego w strefie małopolskiej oraz całym województwie w 2021 roku 46
Tabela 13. Wykaz długości i rodzaju głównych sieci gazowych 46
Tabela 14. Liczba odbiorców gazu sieciowego na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 46
Tabela 15. Realizacja działań dotyczących rozbudowy sieci gazowej na ternie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 47
Tabela 16. Długość sieci elektrycznej na terenie gminy w 2024 roku 47
Tabela 17. Liczba odbiorców energii elektrycznej na terenie wiejskiego obszaru gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 48
Tabela 18. Zmiany w liniach energetycznych wysokiego i średniego napięcia w latach 2019-2024 48
Tabela 19. Kontrole w zakresie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych przeprowadzone na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 58
Tabela 20. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ 61
Tabela 21. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie zagrożenia hałasem 64
Tabela 22. Zestawienie odcinków dróg wojewódzkich na terenie gminy Brzeszcze objętych zakresem strategicznej mapy hałasu dla województwa małopolskiego 65
Tabela 23. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ 67
Tabela 24. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie pól elektromagnetycznych 67
Tabela 25. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie gminy Brzeszcze 67
Tabela 26. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ 70
Tabela 27. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gospodarowania wodami 71
Tabela 28. Charakterystyka JCWP na terenie gminy Brzeszcze 72
Tabela 29. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2021 73
Tabela 30. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Brzeszcze 75

TABELA 31. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ 81
TABELA 32. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ 82
TABELA 33. ILOŚĆ ZUŻYTEJ WODY W LATACH 2019-2024 NA TERENIE GMINY BRZESZCZE 82
TABELA 34. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ 88
TABELA 35. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH 89
TABELA 36. ZASOBY NATURALNE NA TERENIE GMINY BRZESZCZE 89
TABELA 37. PRZEDSIĘBIORSTWA POSIADAJĄCE KONCESJĘ NA EKSPLOATACJĘ ZE ZŁÓŻ WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY BRZESZCZE WYDANĄ W LATACH 2019-2024 90
TABELA 38. KONTROLE PRZESTRZEGANIA ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI ZŁOŻEM PRZEPROWADZONE W LATACH 2019-2024 91
TABELA 39. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ 93
TABELA 40. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GLEB 93
TABELA 41. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW NA TERENIE GMINY BRZESZCZE ZGODNIE Z POWSZECHNYM SPISEM ROLNYM 2020 94
TABELA 42. WYNIKI PH PRÓBEK GLEBOWYCH POBRANYCH Z TERENU GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 96
TABELA 43. ZAPOTRZEBOWANIE WAPNOWANIA PRÓBEK GLEBOWYCH POBRANYCH Z TERENU GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 96
TABELA 44. ZAWARTOŚĆ FOSFORU W PRÓBKACH GLEB POBRANYCH Z TERENU GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 97
TABELA 45. ZAWARTOŚĆ POTASU W PRÓBKACH GLEB POBRANYCH Z TERENU GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 97
TABELA 46. ZAWARTOŚĆ MAGNEZU W PRÓBKACH GLEB POBRANYCH Z TERENU GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 97
TABELA 47. ZESTAWIENIE ZWIERZĄT GOSPODARCZYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 98
TABELA 48. DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMÓW ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH NA TERENIE GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 98
TABELA 49. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ 103
TABELA 50. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIU POWSTAWANIU ODPADÓW 104
TABELA 51. ZESTAWIENIE RODZAJÓW ODPADÓW ODEBRANYCH BEZPOŚREDNIO Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH Z TERENU GMINY BRZESZCZE W 2024 ROKU 107
TABELA 52. ZESTAWIENIE RODZAJÓW ODPADÓW DOSTARCZONYCH DO PSZOK W 2024 ROKU 107
TABELA 53. MASA USUNIĘTEGO AZBESTU Z POSESJI ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY BRZESZCZE W LATACH 2019-2024 110
TABELA 54. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ 112
TABELA 55. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH 112
TABELA 56. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ 118
TABELA 57. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM 118
TABELA 58. ZESTAWIENIE INTERWENCJI JEDNOSTEK OSP W 2024 ROKU 119
TABELA 59. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA 125
TABELA 60. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA 127
TABELA 61. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE OCHRONY KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA 128
TABELA 62. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU ZAGROŻENIA HAŁASEM 129
TABELA 63. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZAGROŻENIA HAŁASEM 130
TABELA 64. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZAGROŻENIA HAŁASEM 131
TABELA 65. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH 132
TABELA 66. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH 132
TABELA 67. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH 133
TABELA 68. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI 134
TABELA 69. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI 135
TABELA 70. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI 136
TABELA 71. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ 137
TABELA 72. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ 138
TABELA 73. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ 139
TABELA 74. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH 140
TABELA 75. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH 141
TABELA 76. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GLEB 142
TABELA 77. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GLEB 143
TABELA 78. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GLEB 144
TABELA 79. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW 145
TABELA 80. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW 146

TABELA 81. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW 147
TABELA 82. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH 148
TABELA 83. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH 149
TABELA 84. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH 149
TABELA 85. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI 151
TABELA 86. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI 151
TABELA 87. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI 152
TABELA 88. DZIAŁANIA W RAMACH ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM W GMINIE BRZESZCZE 153

WYKAZ SKRÓTÓW:

AKPOŚK	-	Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
ARiMR		Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BAT	-	najlepsza dostępna technika
ChZT	-	chemiczne zapotrzebowanie na tlen
DK	-	droga krajowa
DW	-	droga wojewódzka
GDDKiA	-	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	-	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GPR	-	Generalny Pomiar Ruchu
GPZ	-	Główny punkt zasilania
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	-	Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
ITPOK	-	Instalacja Termicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych
IUNG	-	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
KPGO	-	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	-	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
LKP	-	Leśny kompleks promocyjny
LZWP	-	Lokalny zbiornik wód podziemnych
MZP	-	mapa zagrożeń powodziowych,
MRP	-	mapa ryzyka powodzi
MPZP	-	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	-	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OOŚ	-	ocena oddziaływania na środowisko
OSCHR	-	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
ORSIP	-	Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej
OSO	-	obszary specjalnej ochrony ptaków
OZE	-	Odnawialne Źródła Energii
PGN	-	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	-	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG	-	Państwowy Instytut Geologiczny
PIOŚ	-	Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska
PIORiN	-	Powiatowy Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
PIS	-	Państwowa Inspekcja Sanitarna
POIiŚ	-	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PONE	-	Program Ograniczania Niskiej Emisji
POP	-	Program Ochrony Powietrza
POŚpH	-	Program Ochrony Środowiska przed Hałasem
PSSE	-	Powiatowa Stacja Sanitarno -Epidemiologiczna
PTTK	-	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze
PWiK	-	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
PZK	-	Plan Zarządzania Kryzysowego
PZRP	-	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym
PZDR	-	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego
RDLP	-	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

RDOŚ	-	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	-	Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM	-	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPO	-	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	-	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SEKAP	-	System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej
SIWZ	-	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SOO	-	specjalne obszary ochrony siedlisk
SPA 2020	-	Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
WFOŚiGW	-	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WIORIN	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
WODR	-	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
WORP	-	wstępna ocena ryzyka powodziowego
WSO	-	Wojewódzki System Odpadowy
WSSE	-	Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
WWA	-	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZDR	-	zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii
ZZR	-	zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii
9WWA	-	dziewięć podstawowych aromatycznych węglowodorów wielopierścieniowych

1. Wstęp

1.1. Cel i podstawa opracowania

Podstawą prawną opracowania dokumentacji pt.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku" (dalej: jako Program), jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025, poz. 647 z późn.zm.), gdzie zgodnie z art. 17 „Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.".

Niniejszy Program został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025, poz. 647 z późn.zm.) jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w Gminie Brzeszcze.

W 2015 roku (z aktualizacją w 2017 i 2020 roku) nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska, która obecnie jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu ochrony środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych.

Zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) stanowią, iż po uzgodnieniu braku potrzeby przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska istnieje możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny.

W realizacji Programu Ochrony Środowiska istotne jest uspołecznienie całego procesu tworzenia Programu, a następnie jest realizacji i wdrażania. W związku z tym w trakcie procedur opracowania Programu Gmina Brzeszcze zapewniła możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024, poz. 1112 z późn.zm.).

Po pozytywnym zaopiniowaniu niniejszego dokumentu przez Zarząd Powiatu Oświęcimskiego Program zostanie przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Brzeszczach do realizacji.

Z wykonania Programu Burmistrz Brzeszcz powinien co dwa lata sporządzać raporty i przedstawiać je Radzie Miejskiej oraz przekazać do wiadomości do organu wykonawczego Zarządu Powiatu Oświęcimskiego.

Realizacja Programu powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa.

1.2. Metodologia opracowania i zawartość dokumentu

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku" został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025, poz. 647 z późn.zm.) jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminie, czyli stworzenia warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem.

Jednocześnie niniejszy dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanymi przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 roku oraz zaktualizowanymi w 2017 i 2020 roku w oparciu o aktualne dokumenty strategiczne.

Przytoczone wytyczne wymagają podziału harmonogramów realizacji zadań na zadania własne Gminy Brzeszcze oraz zadania monitorowane.

Etapy opracowania niniejszego dokumentu to:

- zebranie szczegółowych danych z Urzędu Gminy w Brzeszczach, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Krakowie oraz jednostek realizujących zadania środowiskowe na terenie gminy, w tym między innymi Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Nadleśnictwa, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, a także większych podmiotów gospodarczych,
- analiza dotychczasowych dokumentów i opracowań planistycznych,
- ocena realizacji dotychczasowego programu ochrony środowiska,
- ocena aktualnego stanu wszystkich komponentów środowiska na obszarze gminy. Jako punkt odniesienia dla niniejszego dokumentu przyjęto stan środowiska oraz infrastruktury ochrony środowiska na koniec 2024 roku, a tam, gdzie nie było możliwości uzyskania wiarygodnych danych wykorzystano stan na koniec 2023 roku,
- wyznaczenie celów i sformułowanie kierunków działań pozwalających na realizację celów dokumentów wyższych szczebli.

- cele i kierunki działań wyspecyfikowano zgodnie z aktualnymi dokumentami wyższych szczebli, danymi WPF oraz innymi dokumentami planistycznymi udostępnionymi przez Urząd Gminy w Brzeszczach oraz instytucje, od których pozyskano niezbędne dane i informacje,
- określenie zasad monitoringu, który pozwoli na badanie postępów w realizacji Programu co 2 lata w trakcie opracowania Raportów z realizacji POŚ.

Kierunki interwencji w niniejszym Programie zostały zaczerpnięte wprost z Programu Strategicznego Ochrony Środowiska dla Województwa Małopolskiego i są one spójne z kierunkami interwencji określonymi przez Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

Tabela 1. Relacja kierunków interwencji określonych w Programie Strategicznym Ochrony Środowiska dla Województwa oraz w Polityce ekologicznej państwa 2030

Kierunki interwencji - zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa 2030	**Kierunki interwencji - zgodnie z Programem Strategicznym Ochrony Środowiska dla Województwa Małopolskiego**
Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	Ochrona klimatu i jakości powietrza
Zrównoważone gospodarowanie wodami w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód	Gospodarowanie wodami Gospodarka wodno-ściekowa
Ochrona powierzchni ziemi w tym gleb	Gleby
Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego jądrowego i ochrony radiologicznej	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi
Zarządzenie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	Zasoby przyrodnicze
Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	
Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
Zarządzanie zasobami geologicznymi	Zasoby geologiczne
Edukacja ekologiczna Usprawnienie systemu kontroli i zarzadzania ochroną środowiska Adaptacja do zmian klimatu	Zagadnienia horyzontalne (ujęto adaptacje do zmian klimatu, edukację oraz monitoring i kontrole)
Brak w Polityce Ekologicznej Państwa 2030	Pola elektromagnetyczne Zagrożenia hałasem

Źródło: Program Strategiczny Ochrony Środowiska dla Województwa Małopolskiego, Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

W związku z tym uznaje się, że kierunki interwencji w Programie odpowiadają i są spójne z kierunkami Polityki ekologicznej państwa 2030.

2. Uwarunkowania prawne, spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Podstawowymi aktami prawnymi, które miały wpływ na treść Programu były następujące ustawy:

- Ustawa Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa o ochronie przyrody,
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa o lasach,
- Ustawa Prawo wodne,
- Ustawa Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- Ustawa o odpadach,
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Istotnym elementem prognozowania strategicznego jest zapewnienie spójności celów rozwoju wyznaczonych w strategicznych dokumentach programowych opracowanych na poziomie powiatowym, wojewódzkim, krajowym i UE.

Poniżej przedstawiono powiązanie Programu z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego.

Podczas tworzenia Programu brano pod uwagę założenia, cele, kierunki działań i interwencji zapisane w aktualnie obowiązujących dokumentach nadrzędnych. Program ochrony środowiska w swoich założeniach uwzględnia najbardziej istotne kierunki rozwoju. Cele, obszary problemowe oraz kierunki rozwoju analizowanych dokumentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Zestawienie dokumentów strategicznych i przedstawienie spójności z celami zapisanymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku”

Nazwa dokumentu	Cele wskazane w dokumencie strategicznym	Kierunki interwencji dokumentu strategicznego wpisujące się w cele Programu
NADRZĘDNE DOKUMENTY STRATEGICZNE		
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia Fala Nowoczesności	Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.	7.1: Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne, 7.2: Modernizacja sieci elektroenergetycznych, 7.4: Realizacja programu inteligentnych sieci w energetyce, 7.7: Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki, 7.8: Zwiększenie poziomu ochrony środowiska, 8.1: Rewitalizacja obszarów problemowych, 9.1: Sprawna modernizacja, rozbudowa i budowa zintegrowanego systemu transportowego.
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.	• Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny, • Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom samorządy, • Rozwój obszarów miejskich.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I). Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II). Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III). Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy,	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (I.1). Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (I.2). Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (I.3). Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4).

	umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV). Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1). Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2). Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3). Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4). Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5). Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1). Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2). Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1). Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1).
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku		Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności, Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.	Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska, Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów, Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.
DOKUMENTY SEKTOROWE		
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)	Cel 1 - osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM2,5 także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, Cel 2 - osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO (Światową Organizację Zdrowa) oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	1. Podniesienie rangi zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza, 2. Stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza, 3. Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi, 4. Rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza, 5. Rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza, 6. Upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	1. Budowa sieci kanalizacyjnej, 2. Inwestycje związane z oczyszczalniami ścieków, 3. Dostosowanie oczyszczalni do wymogów art. 5.2. Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)	Cel 1. - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska Cel 2. - Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich Cel 3. - Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu Cel 4. - Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu Cel 5. - Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu Cel 6. - Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu, Kierunek działań 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami, Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu, Kierunek działań 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu, Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu, Kierunek działań 6.2 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.
DOKUMENTY O CHARAKTERZE PROGRAMOWYM		
Program Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego	Celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, PM 2,5, dwutlenku azotu oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a następnie aktualizacja działań naprawczych, które wpłyną na poprawę jakości powietrza. Podstawowym celem Programu jest dążenie do tego, aby okres przekroczenia poziomów zanieczyszczeń był możliwie jak najkrótszy.	• Ograniczenie niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej, • Ograniczenie emisji z sektora transportu, • Ograniczenie emisji z działalności gospodarczej.
Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”	Cel szczegółowy: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej	Transport Gospodarka o obiegu zamkniętym Ograniczenie zmian klimatycznych Gospodarowanie wodą Bioróżnorodność i krajobraz Edukacja ekologiczna
Program Strategiczny Ochrona Środowiska	Cel: Ochrona klimatu i jakości powietrza, Cel: Zagrożenia hałasem, Cel: Pola elektromagnetyczne, Cel: Gospodarowanie wodami, Cel: Gospodarka wodno-ściekowa, Cel: Zasoby geologiczne, Cel: Gleby, Cel: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, Cel: Zasoby przyrodnicze, Cel: Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	• Realizacja wymagań uchwał antysmogowych i Małopolskiego Programu ochrony powietrza (wymiana palenisk na paliwa stałe); • Wzrost wykorzystania lokalnego potencjału energii ze źródeł odnawialnych we wszystkich sektorach wskazanych w Regionalnym Planie Działań dla Klimatu i Energii (w tym energii, transportu, przemysłu i rolnictwa oraz budownictwa z uwzględnieniem sektora komunalno-bytowego oraz wykorzystanie wodoru wyprodukowanego z odnawialnych źródeł energii jako alternatywy dla gazu i innych paliw nieodnawialnych); • Poprawa efektywności energetycznej istniejących budynków (trwałe zmniejszenie zapotrzebowania na energię) - budowa zintegrowanego i nowoczesnego sektora budowlanego, łączącego nowoczesne technologie budownictwa z instalacjami OZE (realizacja idei budynków niemal zeroenergetycznych po 2021 roku); • Wzorcowa rola sektora użyteczności publicznej w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu (neutralność klimatyczna budynków użyteczności publicznej); • Wykorzystanie efektu synergii z istniejącymi programami modernizacji (w szczególności działaniami mającymi na celu zmniejszenie zużycia energii i zanieczyszczeń powietrza w sektorze mieszkalnictwa oraz budynków użyteczności publicznej);

		• Dostosowanie przemysłowych źródeł emisji zanieczyszczeń do wymagań przepisów prawa, w tym dyrektyw IED, MCP, NEC, konwencji międzynarodowych oraz rozwój kogeneracji (jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła); • Transformacja energetyczna obszarów górniczych i energetyki węglowej oraz przemysłów energochłonnych (stalowego, papierniczego, chemicznego i cementowego); • Rozwój ekologicznych rozwiązań transportowych (komunikacja pieszo-rowerowa, „zeroemisyjny transport publiczny", elektromobilność, elektryczne hulajnogi itp.); • Budowa zintegrowanego i nowoczesnego systemu transportowego zeroemisyjnego, jako kluczowego ogniwa w budowaniu spójności ekonomicznej, terytorialnej oraz społecznej województwa w oparciu o bezpieczny i niezawodny transport publiczny; • Działania na rzecz ponownego wykorzystania w gospodarce wody przemysłowej, ścieków i osadów ściekowych; • Przeciwdziałanie suszy i jej skutkom; • Wzmocnienie gospodarki o obiegu zamkniętym, zmniejszenie zapotrzebowania na zasoby i energię w produkcji; • Efektywne wykorzystanie produktów, surowców i odpadów w przemyśle, w tym wdrażanie technologii wydłużających życie produktów, m.in. poprzez ich naprawę i regenerację; • Włączenie działań klimatycznych do regionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych; • Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi poprzez zwiększenie ich wykorzystania w miejscu powstawania oraz upowszechnienie zbierania wody deszczowej i roztopowej; • Kompleksowy system poprawy retencyjności zlewni rzek województwa; • Wdrożenie retencjonowania wody i właściwą gospodarkę wodną w tym oszczędne gospodarowanie wodą – mała i mikroretencja szczególnie na zurbanizowanych obszarach i terenach intensywnie użytkowanych rolniczo; • Rozwój systemu ochrony przeciwpowodziowej; • Właściwe zabezpieczenie i zagospodarowanie terenów zagrożonych osuwiskami, rozwój systemu przeciwosuwiskowego; • Ochrona gleb przed erozją; • Rekultywacja i remediacja gleb; • Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym; • Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnych awarii; • Kompleksowe podejście do planowania przestrzeni miasta i obszarów wiejskich z wykorzystaniem zielonej oraz „błękitnej infrastruktury" oraz likwidacja zasklepień lub uszczelnień gruntu celem zwiększenia powierzchni retencyjnej; • Zwiększenie oraz utrzymanie powierzchni terenów zielonych; • Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;

		• Przystosowanie infrastruktury wodno-ściekowej do zjawisk ekstremalnych wywołanych zmianami klimatu; • Zapewnienia mieszkańcom stałego dostępu do dobrej jakości wody na terenach zagrożonych suszą hydrologiczną poprzez rozwój odpowiedniej infrastruktury; • Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu; • Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez kształtowanie systemu przyrodniczego; • Kształtowanie i ochrona krajobrazu Małopolski; • Ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej; • Ograniczenie presji turystycznej na tereny cenne przyrodniczo i inne elementy środowiska; • Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych, ich ochrona oraz zwiększanie lesistości; • Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi oraz odpadami sektora gospodarczego, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów; • Racjonalne gospodarowanie kopalinami; • Rekultywacja i rewitalizacja terenów pogórniczych; • Ograniczanie negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych; • Właściwe planowanie przestrzenne kształtujące klimat akustyczny; • Stosowanie zabezpieczeń akustycznych; • Kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu rozwój oraz pogłębianie wiedzy społeczeństwa na temat zrównoważonego korzystania ze środowiska, przeciwdziałaniom zmianom klimatycznym i adaptacji do zmian klimatu; • Wzmocnienie dostępności informacji o zagrożeniach w tym informacji na temat występowania poważnych awarii, budowanie świadomości społecznej, uwrażliwianie mieszkańców na różnego rodzaju sytuacje kryzysowe, podnoszenie kompetencji dotyczących unikania zagrożeń i prawidłowych reakcji w przypadku ich wystąpienia; • Monitoring jakości środowiska; • Współpraca i wymiana doświadczeń z sektorem przemysłowym, organizacjami pozarządowymi, uczelniami i samorządami w zakresie ochrony środowiska oraz pomoc dla mieszkańców; • Wzmocnienie kompetencji samorządów lokalnych; • Usprawnienie systemu kontroli i zarzadzania ochroną środowiska; • Promowanie zielonych zamówień publicznych, ograniczających wpływ na środowisko; • Zwiększanie świadomości przedsiębiorców i ludności na temat zagrożeń wynikających z nasilenia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (osuwiska, powodzie, susze), wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie oraz wpływu zmian klimatycznych na prowadzenie działalności gospodarczej, szczególnie na terenach górskich.; • Właściwe planowanie przestrzenne kształtujące klimat akustyczny; • Wdrożenie strategicznego analizowania zagrożeń spowodowanych zmianami klimatu, w

		tym lokalne i regionalne plany i strategie uwzględniające działania adaptacyjne.
Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Małopolskiego	Celem Programu jest organizacja działań naprawczych zmierzających do ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania hałasu oraz zachowanie korzystnych warunków akustycznych środowiska na obszarach, gdzie poziomy dźwięku nie wykraczają poza poziomu dopuszczalne.	
Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2023-2028	Nadrzędnym celem Planu jest rozwijanie na terenie województwa małopolskiego systemu gospodarki odpadami opartego na zapobieganiu powstawaniu odpadów, przygotowywaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.	• Doskonalenie bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), • Zapobieganie powstawaniu odpadów w projektowaniu produktów, ekoprojektowanie, • Kampanie promujące sens hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w tym mniej konsumpcyjny styl życia, • Inicjowanie i promowanie poprzez samorządy regionalne inicjatyw, konkursów dla „małoodpadowych" gmin, miast w stałych cyklicznych programach wieloletnich, • Lokalna platforma internetowa na rzecz na rzecz ZPO opracowana częściowo na poziomie krajowym, realizowana w kontekście lokalnym, • Wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego zgodnych z normą ISP 14001 oraz EMAS w przedsiębiorstwach i instytucjach publicznych, • Programy i konkursy w celu podniesienia świadomości na temat strategii ograniczania odpadów w ramach Europejskiego Tygodnia Redukcji Odpadów, • Budowa i promocja sieci napraw i ponownego użycia: działalność ta stanowi jeden z priorytetów ZPO, gdyż prowadzi do wydłużenia czasu użytkowania produktów, co można bezpośrednio odnieść do ograniczania powstawania odpadów.

Źródło: „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska", Ministerstwa Środowiska, wrzesień 2015 wraz z ich aktualizacją 2017 i 2020, oraz opracowanie własne na podstawie aktualnych dokumentów wyższych szczebli

3. Ogólna charakterystyka Gminy Brzeszcze

3.1. Położenie

Gmina Brzeszcze położona jest w zachodniej części województwa małopolskiego, na granicy z województwem śląskim. Gmina znajduje się w zachodniej części powiatu oświęcimskiego, a jej powierzchnia wynosi ok. 46,13 km^2.

Rysunek 1. Położenie gminy Brzeszcze na tle powiatu oświęcimskiego
Źródło: opracowanie własne

Gmina Brzeszcze graniczy:

- od północnego wschodu z gminą Oświęcim,
- od południowego wschodu z gminą Kęty,
- od południa z gminą Wilamowice,
- od zachodu z gminą Miedźna.

Gminę Brzeszcze tworzy 6 miejscowości: Jawiszowice, Przecieszyn, Skidziń, Wilczkowice, Zasole oraz miasto Brzeszcze.

3.2. Sytuacja demograficzna

Według danych na dzień 31 grudnia 2024 r. gminę Brzeszcze zamieszkiwało 20 259 osób, z czego 10 402 osoby stanowiły kobiety (51,35%), a 9 857 osób stanowili mężczyźni (48,65%). Na terenie gminy Brzeszcze można zaobserwować coroczny spadek liczby ludności. W 2024 roku zaobserwowano spadek liczby mieszkańców o około 0,52% w stosunku do 2023 roku.

Na poniższym rysunku przedstawiono liczbę ludności na terenie gminy Brzeszcze w latach 2021-2024.

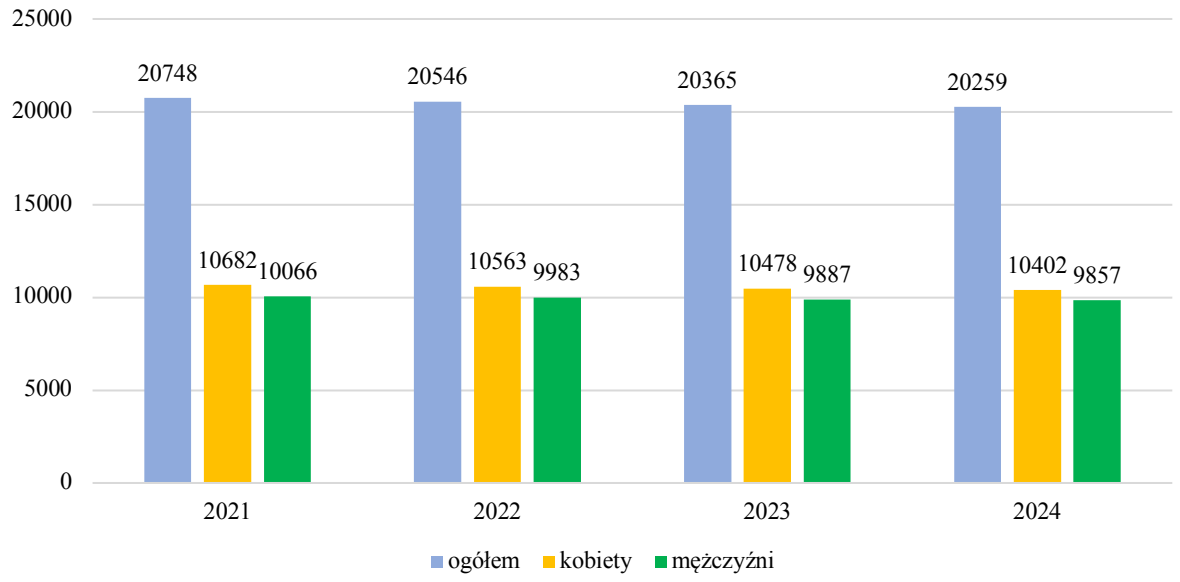

Rysunek 2. Liczba mieszkańców gminy Brzeszcze w latach 2021-2024
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS, (dostęp: lipiec 2025 r.)

Gęstość zaludnienia na terenie gminy Brzeszcze na koniec 2024 roku wynosiła 443,9 os./km^2.

3.3. Działalność gospodarcza

Według danych na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie miasta zarejestrowane były 2254 podmioty gospodarcze, jest to wzrost o około 1,26% w stosunku do 2023 roku.

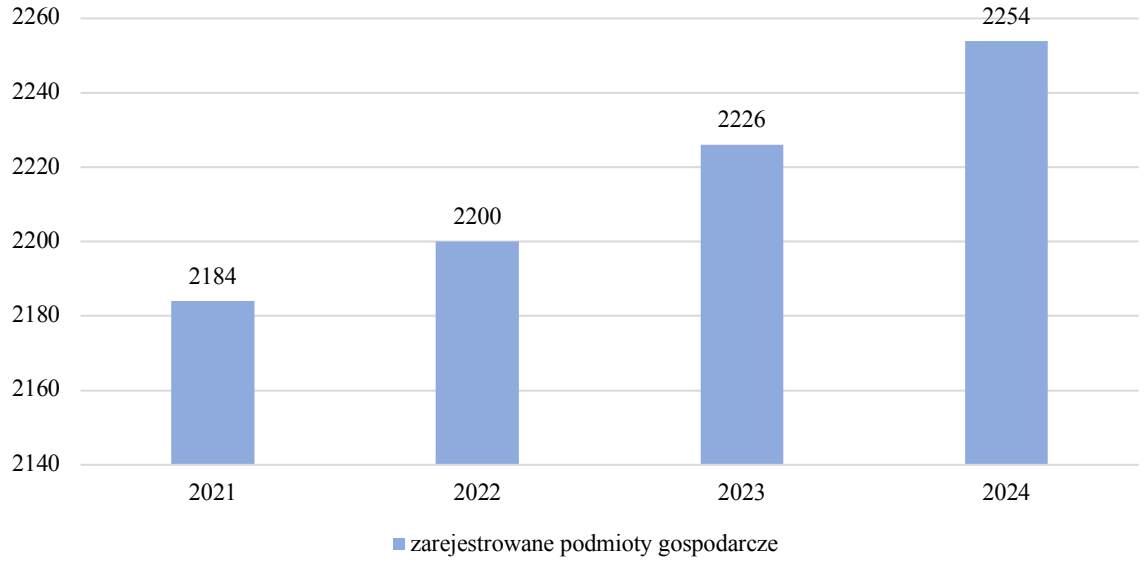

Rysunek 3. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Brzeszcze w latach 2021-2024
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS (dostęp: lipiec 2025 r.)

4. Ocena stanu środowiska

4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza.

Tabela 3. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Ograniczenie emisji zanieczyszczeń Ścieżki rowerowe Poprawa efektywności energetycznej			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza w tym: ograniczanie niskiej emisji, oszczędność energii, stosowanie alternatywnych źródeł energii	Działania edukacyjne są ważną częścią prowadzonej polityki ochrony środowiska, ponieważ umożliwiają uwrażliwianie społeczeństwa na problemy środowiskowe Gminy już od wczesnych lat – tj. począwszy od edukacji w placówkach oświatowych dzieci i młodzieży, poprzez różnego rodzaju konkursy, w czasie których promuje się ochronę powietrza, wody, czy ziemi, aż po dorosłych mieszkańców Gminy Brzeszcze, do których kieruje się głównie materiały na stronach internetowych, ulotki rozdawane w ramach różnorodnych akcji społecznych, a także artykuły poświęcone ochronie środowiska. <u>2019 rok</u> Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach w zakładce Eko – Brzeszcze. Ponadto, informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej zostały przesłane pismem z dnia 22 maja 2019 r. do wszystkich mieszkańców Gminy wraz z informacją o zmianie stawki opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi. W listopadzie 2019 roku na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja informacyjno-edukacyjna, w którą zaangażowane zostały instytucje z terenu całej Gminy. Poprzez zawieszone w różnych miejscach na terenie Gminy banery informacyjne (20 sztuk), rozstawione w budynkach użyteczności publicznej banery typu roll-up (18 sztuk) oraz wyłożone ulotki (1000 sztuk), Gmina dotarła z informacjami do osób niekorzystających z mediów elektronicznych, Internetu. Materiały przygotowane zostały na podstawie informacji udostępnionych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego na stronie http://www.powietrze.malopolska.pl/. W kwartalniku „Biuletyn Informacyjny Gminy Brzeszcze”, opublikowano cykl edukacyjny „Eko-Brzeszcze” (3 strony w formacie A4), dotyczący możliwości skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej m.in. kto może skorzystać z ulgi, na czym polega ulga i jaka jest maksymalna kwota, jaką w ramach ulgi można odliczyć, jaki jest czas realizacji przedsięwzięcia premiowanego ulgą oraz jakie materiały, urządzenia i usługi podlegają uldze. W tym samym numerze mieszkańcy mogli zapoznać się z informacją dotyczącą możliwości skorzystania z dofinansowania wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak i przeprowadzenie towarzyszących temu prac termomodernizacyjnych budynku w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Przedstawiono również informacje na temat programów realizowanych przez Gminę Brzeszcze oraz informacje dotyczące obowiązków, jakie wynikają z uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego wraz z podaniem najważniejszych dat związanych z wdrożeniem uchwały antysmogowej. W Biuletynie poruszono również temat przypadków spalania odpadów, eksploatacji kotłów i kominków niespełniających wymagań uchwały antysmogowej oraz sprzedaży węgla złej jakości, przedstawiając przy tym możliwości zgłaszania podejrzenia nieprzestrzegania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez formularz Ekointerwencji. Dodatkowo mieszkańcy mogli zapoznać się z informacją dotyczącą zainstalowanych na terenie Gminy Brzeszcze sensorów Airly, dzięki którym mają możliwość całodobowego sprawdzania aktualnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Bieżące odczyty pomiarów można sprawdzać online na stronie internetowej: www.airly.eu/map lub zainstalować w smartfonie darmową aplikację Airly do śledzenia pomiaru jakości powietrza. We wszystkich przedszkolach na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja dotycząca informowania mieszkańców o stanie powietrza. Na tablicach informacyjnych w miejscach widocznych tuż przy wejściu do placówek zostały	bieżąca realizacja

		wywieszone plakaty "stan powietrza", na których co dzień rano wywieszane były odpowiednie oznakowania. Gotowe do wydruku materiały dotyczące akcji zostały przesłane do wszystkich przedszkoli drogą mailową wraz z informacją gdzie należy codziennie rano weryfikować jakość stanu powietrza (weryfikacja możliwa za pośrednictwem czujników i aplikacji Airly np. na stronie https://brzeszcze.pl/sprawdz-jakosc-powietrza,8746 lub bezpośrednio na stronie głównej www.brzeszcze.pl). Informacja o prowadzonej akcji została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz w profilu Facebook. <u>2020 rok</u> Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach (www.brzeszcze.pl) w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe oraz planowanej na terenie Gminy inwentaryzacji źródeł ogrzewania budynków, zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie Gminy Brzeszcze wraz z decyzją podatkową. W Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbyło się otwarte posiedzenie Komisji Rozwoju, Ekologii i Szkód Górniczych Rady Miejskiej w Brzeszczach, podczas którego, na zaproszenie radnych, wygłoszono wykład pt. „Czy można wygrać ze smogiem?”. Podczas spotkania poruszano m.in. tematykę źródeł i sposobów pomiaru zanieczyszczenia powietrza w Polsce, wpływu zanieczyszczeń na zdrowie ludzi, w szczególności dzieci oraz możliwości ochrony przed smogiem. Mówiono o obowiązkach wynikających z zapisów małopolskiej uchwały antysmogowej, obostrzeniach dotyczących dopuszczalnych norm węgla oraz certyfikatów dla kotłów na paliwa stałe. Spotkanie zakończyła debata dotycząca źródeł finansowania wymian kotłów, w tym w szczególności możliwości finansowania działań z budżetu gminy oraz pozyskania przez mieszkańców dotacji z rządowego programu „Czyste Powietrze”. Przeprowadzono akcję informacyjną pod nazwą „Stop wypalaniu traw!”. W informacjach skierowanych do mieszkańców można było zapoznać się z tematyką zagrożeń i skutków jakie niesie za sobą takie działanie oraz konsekwencjami. Na stronie urzędu zamieszczono również informacje dotyczące zakazu spalania odpadów z działek i ogrodów. Wskazano mieszkańcom możliwość ich odbioru przez Agencję Komunalną sp. z o. o. Gminne Składowisko Odpadów, które przyjmuje odpady biodegradowalne, w tym również odpady z ogrodów i przedstawiono informacje o karach jakie za to grożą. Dwukrotnie na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja pod nazwą "Plogging Brzeszcze" – bieganie i sprzątanie. Pomysłodawcą akcji był Ośrodek Kultury w Brzeszczach oraz Agencja Komunalna sp. z o. o. w Brzeszczach. Jego miłośnicy przemierzali parkowe alejki i leśne ścieżki z workiem, do którego pakowali odpady. W związku z obchodzonym 22 kwietnia „Dniem Ziemi” na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach zamieszczono informację skierowaną do mieszkańców, zapraszając tym samym do wzięcia udziału w warsztatach on-line „Dzień Ziemi w Ministerstwie Klimatu” organizowanym przez Ministerstwo Klimatu, wspólnie z Bankiem Ochrony Środowiska oraz Fundacją BOŚ, a także przy wsparciu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przeprowadzono akcję informacyjną dotyczącą wprowadzonych od 15 maja 2020 roku zmian w programie „Czyste Powietrze”. Przedstawiono najważniejsze zmiany oraz informacje dotyczące możliwości składania wniosków. Dzięki współpracy z Alarmem Smogowym Brzeszcze na terenie Gminy Brzeszcze zainstalowane zostały sztuczne płuca w ramach akcji Polskiego Alarmu Smogowego "Zobacz, czym oddychasz". 14 listopada z okazji Dnia Czystego Powietrza przypomniano mieszkańcom gminy, że spalanie śmieci i niskiej jakości węgla w domowych piecach niesie bardzo poważne konsekwencje nie tylko dla zdrowia i życia mieszkańców, ale także – dla środowiska. Przedstawiono informacje dotyczące Programów „Czyste Powietrze” i „ Mój Prąd” oraz dodatkową możliwość formy pomocy finansowej dla działań ekologicznych jaką jest ulga termomodernizacyjna. Przedstawiono również zapisy uchwały antysmogowej dla naszego województwa, wskazując na ważne daty dotyczące wymiany kotłów na paliwa stałe.	

		Przeprowadzono również akcję informacyjną dotyczącą dofinansowania do instalacji fotowoltaicznych w ramach programu „Mój Prąd”. Do wszystkich szkół z terenu Gminy Brzeszcze trafiły oczyszczacze powietrza. Zakupiono 6 sztuk oczyszczaczy o łącznej wartości 5 994,00 zł. Informacja o oczyszczaczach została rozesłana poprzez Mobi Dziennik do ponad 2274 rodziców uczniów. Gmina Brzeszcze przeprowadziła akcję skierowaną do uczniów szkół podstawowych zachęcając do wzięcia udziału w bezpłatnych zajęciach edukacyjnych pod nazwą „Powietrzna Akademia” organizowanych przez Airly i Veolia. Była to inicjatywa która umożliwiała skuteczną edukację domową w zakresie ochrony środowiska i dbałości o lepsze powietrze, którym oddychamy. Lekcje prowadzone były w formie wykładu połączonego z eksperymentami i pokazami. Uczniowie mieli możliwość zadawania pytań prowadzącym edukatorom. W kwartalniku „Biuletyn Informacji Gminy Brzeszcze” w pierwszym kwartale opublikowano cykl edukacyjny dotyczący najważniejszych dat związanych z wdrażaniem uchwały antysmogowej dla Małopolski. W tym samym numerze mieszkańcy mogli zapoznać się z informacją dotyczącą możliwości skorzystania z dofinansowania wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak i przeprowadzenie towarzyszących temu prac termomodernizacyjnych budynku w ramach Programu „Czyste Powietrze” oraz jednocześnie zapoznać się ze zmianami jakie miały zostać wdrożone w Programie od 15 maja 2020 r. Poruszono również temat odbywającej się inwentaryzacji źródeł ogrzewania na terenie gminy. Nakład w pierwszym kwartale wyniósł 700 egzemplarzy. W drugim kwartale „Biuletynu Informacji Gminy Brzeszcze” ponownie przypomniano mieszkańcom gminy o zapisach uchwały antysmogowej dla województwa Małopolskiego. Zachęcano również mieszkańców do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze” bez wychodzenia z domu, dzięki uruchomionej 10 czerwca 2020 r. internetowej ścieżki składania wniosków. Nakład w drugim kwartale wyniósł 500 egzemplarzy. W trzecim kwartale biuletynu zamieszczono pełne informacje dotyczące kar jakie grożą za nieprzestrzeganie zapisów uchwały antysmogowej dla województwa Małopolskiego. Przypomniano mieszkańcom również o obowiązku jaki ciąży na sprzedawcach opału, a mianowicie o przekazaniu kupującemu świadectwa jakości paliwa oraz informacji gdzie można zgłosić podejrzenie co do wiarygodności jakości opału lub sytuacji gdy sprzedawca nie chce nam takiego świadectwa jakości przekazać. W tym samym numerze przedstawione informacje dotyczące Programu „Czyste Powietrze”, ulgi termomodernizacyjnej oraz Programu „Mój Prąd”. Przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną, w której uświadamiano mieszkańcom, iż główny zanieczyszczeniem powietrza w Małopolsce jest spalanie węgla w przestarzałych kotłach i piecach. Sprawność „kopciuchów” to ok. 50% co oznacza, że aż połowa energii zawartej w paliwie nie jest wykorzystywana, a marnuje się. Uświadomiono mieszkańcom, że podczas spalania drewna i węgla zanieczyszczenia powietrza dostają się nie tylko do naszego układu oddechowego. Najmniejsze drobiny pyłu przenikają wprost do naszego krwioobiegu powodując wiele poważnych chorób. Zamieszczono również informacje o możliwości sprawdzenia kosztów ogrzewania dla różnych źródeł. Nakład w trzecim kwartale wyniósł 500 egzemplarzy. W czwartym kwartale natomiast mieszkańcy mieli możliwość ponownego zapoznania się z terminami obowiązującymi w zapisach uchwały antysmogowej dla województwa Małopolskiego oraz mandatach I karach grzywny za naruszenie tych przepisów. Przedstawiono szczegółowo informacje dotyczące kotłów oraz kominków, o czym pamiętać podczas budowy nowego domu lub gdy planujesz zakup kominka. Nakład w ostatnim kwartale wyniósł 500 egzemplarzy. <u>2021 rok</u> Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach www.brzeszcze.pl w zakładce Eko-Brzeszcze.	

		Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku. Informacje te po raz drugi były rozpowszechniane wśród mieszkańców wraz ze zmianą stawki za odpady w listopadzie 2021 roku. Gmina Brzeszcze podczas prowadzonych akcji informacyjnych dotarła z informacją do znacznej większości budynków na terenie gminy Brzeszcze. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona jest na bieżąco podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach , jak również podczas wszystkich prowadzonych kontroli u mieszkańców. Od 13 do 26 lutego na skwerze przed Ośrodkiem Kultury były zamontowane „sztuczne płuca". Była to instalacja, która miała na celu zobrazowanie stanu jakości powietrza na terenie Gminy Brzeszcze, stanowiąca część ogólnopolskiej Akcji Polskiego Alarmu Smogowego, która wzbudziła spore zainteresowanie wśród mieszkańców. Przypomniano również mieszkańcom o zapisach uchwały antysmogowej dla Małopolski oraz ważnych datach związanych z wymianą kotłów. Na stronie zamieszczono informacje dotyczącą zmian jakie od 1 stycznia 2021 roku wchodzą w zakresie Programu „Czyste Powietrze". Zmiany dotyczyły zasad finansowania kotłów na paliwa stałe (węgiel/ekogroszek) w związku z przyjętym dnia 28 września 2020 roku przez Sejmik Województwa Małopolskiego Nowego Programu Ochrony Powietrza. Realizacja Programu nie może być sprzeczna z zapisami prawa miejscowego, a więc od początku 2021 roku nie było możliwe uzyskanie dofinansowania na kotły zasilane paliwem stałym (węgiel/ekogroszek) ze środków publicznych. Przypomniano, że wszystkich mieszkańców Małopolski dotyczą zapisy tzw. uchwały antysmogowej. W marcu ponownie przypomniano mieszkańcom zapisy dotyczące uchwały antysmogowej wskazując przy tym terminy wymiany starych i nieefektywnych urządzeń grzewczych. Wskazano informacje gdzie można uzyskać pomoc finansową na wymianę pieca, o możliwościach skorzystania z pomocy w ramach Programu „Czyste Powietrze" oraz programu gminnego. Mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się również z informacją dotyczącą odliczeń w ramach ulgi termomodernizacyjnej. Na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja pod nazwą „Wiosenny plogging – Brzeszcze". Była to już trzecia edycja wydarzenia łączącego elementy rekreacji i ekologii. Wiosenna edycja ploggingu organizowana była z okazji przypadającego 22 kwietnia Międzynarodowego Dnia Ziemi. W akcji mógł wziąć udział każdy - bez ograniczeń wieku. Tereny jakie zostały objęte akcją to: stawy Nazieleńce i lasy na Borze oraz okolice wału przy ul. Lisica. Zebrane w trakcie ploggingu śmieci należało składać w specjalnie oznakowanych kontenerach. Na stronie urzędu zamieszczono również informacje dotyczące zakazu spalania odpadów z działek i ogrodów. Wskazano mieszkańcom możliwości ich odbioru przez Agencję Komunalną sp. z o. o. na składowisku odpadów komunalnych, które przyjmuje odpady biodegradowalne, w tym również odpady z ogrodów. Przedstawiono informacje o karach jakie grożą za postępowanie niezgodne z przepisami. Na stronie internetowej Urzędu pojawiła się informacja dotycząca rozpoczynającego się 1 lipca procesu składania deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, który ma na celu zebranie wszystkich danych dotyczących źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z pełnym zakresem informacji m.in. w jaki sposób należy składać deklarację, kto ma obowiązek złożenia deklaracji i jakie terminy obowiązują na jej złożenie. Zachęcano również mieszkańców do zapoznania się z filmem dotyczącym Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. 31.05.2021 r. Gmina Brzeszcze podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i przystąpiła do obsługi Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze". Mieszkańcy Gminy mogą za pośrednictwem tutejszego Urzędu złożyć wniosek o dotację oraz otrzymać bezpłatną pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu. Pełne informacje w tym zakresie przedstawiono mieszkańcom na stronie gminy.	

		Wszyscy mieszkańcy gminy mieli możliwość udziału w spotkaniach informacyjnych – forma stacjonarna, transmisja w sieci lub forma zdalna poprzez platformę internetową (czerwiec, wrzesień oraz grudzień) dotyczących możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze". Podczas spotkań przedstawiono informację w zakresie założeń Programu, rodzajów przedsięwzięć oraz warunków dofinansowania, jak również sposobu składania wniosków o dofinansowanie oraz zasady realizacji i rozliczania przedsięwzięć. Zamieszczono na stronie internetowej Urzędu informacje dotyczącą oszustów – firm wykonawczych, które na terenie Gminy Brzeszcze oferowały mieszkańcom odpłatne usługi w zakresie dofinansowań do wymiany kotłów oraz sporządzenia wniosków w ramach Programu „Czyste Powietrze", powołując się przy tym na współpracę z Urzędem Gminy w Brzeszczach – mieszkańcy oprócz prośby o wzmożoną czujność na takie działania, otrzymali informacje w zakresie możliwości korzystania z pomocy w zakresie nieodpłatnego punktu doradczego Programu „Czyste Powietrze". Polski Alarm Smogowy wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaprezentował nowe informacje dotyczące liczby składanych wniosków na wymianę źródła ciepła i termomodernizację w programie „Czyste Powietrze". Najnowsze dane obejmowały III kwartał 2021 roku i dotyczyły 2477 gmin w Polsce. Gmina Brzeszcze znalazła się na 39 miejscu w Polsce oraz 3 w woj. Małopolskim. Wszystko to dzięki zawartemu porozumieniu z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Jednocześnie przypomniano mieszkańcom o możliwości składania za pośrednictwem Gminy Brzeszcze wniosków o dotację oraz otrzymania bezpłatnej pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu. W związku z obchodzonym 14 listopada Dniem Czystego Powietrza, przypomniano mieszkańcom gminy, że czyste powietrze jest naszym dobrem wspólnym, z którego korzystamy razem - bez względu na miejsce zamieszkania, status społeczny, czy też zasobność portfela. Każdy z nas jest odpowiedzialny za zdrowie swoje, swoich bliskich, mieszkańców regionu. Od naszych codziennych wyborów zależy jakość powietrza, którym oddychamy. Jednocześnie przypomniano o tym, że od 2017 roku w Małopolsce obowiązuje uchwała antysmogowa, która nakłada obowiązek przestrzegania zapisów związanych z ochroną powietrza zarówno na osoby fizyczne, jak i przedsiębiorców oraz możliwości korzystania z pomocy w zakresie wypełnieni, złożenia i rozliczenia wniosku w ramach programu „Czyste Powietrze". Na stronie internetowej zamieszczono ponownie informację dotyczącą deklaracji jakie należy składać do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Przypomniano mieszkańcom, że wszyscy właściciele istniejących budynków do końca czerwca 2022 roku powinni złożyć deklarację dotyczącą używanego źródła ciepła. Poinformowano również mieszkańców, że warto się pospieszyć, bo za niedopełnienie tego obowiązku grożą kary grzywny. Gmina Brzeszcze opłaca abonament za usługę pobierania danych pomiarowych z 10 sensorów mierzenia jakości powietrza Airly (koszt 7 527,60 zł), dzięki którym mieszkańcy mają możliwość całodobowego sprawdzania aktualnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Bieżące odczyty pomiarów można sprawdzać online na stronie internetowej www.airly.eu/map lub zainstalować w smartfonie darmową aplikację Airly do śledzenia pomiaru jakości powietrza. <u>2022 rok</u> Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona była podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również podczas wszystkich prowadzonych kontroli u mieszkańców. Na stronie zamieszczono informacje dotyczącą zmian jakie od 25 stycznia 2022 roku wchodzą w zakresie Programu „Czyste Powietrze". Ponadto na stronie zamieszczono również informacje dotyczącą Ranking programu „Czyste powietrze" (Gmina Brzeszcze na 1 miejscu w Małopolsce) oraz możliwości skorzystania ze wsparcia przy złożeniu wniosku i jego późniejszym rozliczeniu.	

		W lutym przedstawiciele władz Powiatu Oświęcimskiego i włodarze gmin podpisali porozumienie, które ma się przyczynić do poprawy środowiska naturalnego. Dokument określa sposoby realizacji Projektu Zintegrowanego LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA – „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla Województwa Małopolskiego" na terenie powiatu oświęcimskiego. Wszyscy mieszkańcy gminy mieli możliwość udziału w spotkaniach informacyjnych (czerwiec, wrzesień oraz grudzień) dotyczących możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze**".** Podczas spotkań przedstawiono informację w zakresie założeń Programu, rodzajów przedsięwzięć oraz warunków dofinansowania, jak również sposobu składania wniosków o dofinansowanie oraz zasady realizacji i rozliczania przedsięwzięć. Na stronie Urzędu zamieszczono informację przypominającą mieszkańcom, że wypalanie łąk, pastwisk, ugorów i trzcinowisk jest praktyką niebezpieczną dla życia, zdrowia i mienia, zakazaną, a także nieuzasadnioną agrotechnicznie. Przy okazji Dnia Ziemi zaproszono mieszkańców do udziału w ekologicznych konkursach organizowanych przez Ośrodek Kultury w Brzeszczach w ramach projektu "Bliżej OZE=Bardziej EKO". Informacja również została zamieszczona na stronie internetowej. 5 czerwca 2022 roku odbył się na terenie gminy Brzeszcze XIX Gminny Rodzinny Rajd Rowerowy pod patronatem Burmistrza Brzeszcz. Na trasę o długości ok. 14 kilometrów rowerzyści wyruszyli sprzed Hali Sportowej w Brzeszczach. Na mecie na uczestników oraz kibiców rajdu czekały liczne atrakcje przygotowane w ramach Pikniku Ekologicznego „Bliżej OZE = Bardziej EKO" (spektakl ekologiczny, rodzinna Zumba, gokarty solarne, pokój eko-zagadek, kino rowerowe, gry planszowe XXL, warsztaty plastyczne). Starsi mieszkańcy mogli uzyskać fachową wiedzę na stoisku Gminnego Punktu Konsultacyjnego Programu "Czyste powietrze". Celem pikniku "Bliżej OZE = bardziej EKO" zorganizowanego przez Ośrodek Kultury w Brzeszczach było podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska naturalnego, przeciwdziałaniom zmianom klimatu oraz zwiększenie wiedzy o możliwościach, jakie dają w tym zakresie odnawialne źródła energii. Na stronie internetowej zamieszczono informację dotyczącą deklaracji jakie należy składać do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Przypomniano mieszkańcom, że wszyscy właściciele istniejących budynków do końca czerwca 2022 roku powinni złożyć deklarację dotyczącą używanego źródła ciepła. Można to zrobić za pośrednictwem Internetu lub składając papierową ankietę w Urzędzie Gminy. Poinformowano również mieszkańców, że warto się pospieszyć, bo za niedopełnienie tego obowiązku grożą kary grzywny. Na stronie internetowej zamieszczona została informacja o Programie „Jawor 2" uruchomionym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie dotyczącym wymiany źródeł ciepła na paliwa stałe na nowe ekologiczne źródła ciepła, termomodernizacji budynków jednorodzinnych, dla których łączna powierzchnia docieplana nie przekracza 600 m^2 oraz zakupu i montażu paneli fotowoltaicznych. Na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach przedstawiono mieszkańcom informacje o Programie „Ciepłe mieszkanie". Program skierowany do właścicieli mieszkań (lokali), którzy mieszkają w budynkach wielorodzinnych bez centralnego systemu ogrzewania i korzystają z indywidualnego źródła ciepła na paliwa stałe. Dofinansowanie można pozyskać m.in. na wymianę nieefektywnego źródła ciepła, modernizację centralnego ogrzewania, wymianę okien. Osoby zainteresowane pozyskaniem dotacji proszone były o złożenie ankiety, określającej zakres planowanych prac. Na stronie Urzędu zamieszczono informację na temat akcji: „Bądź EKO i oszczędzaj energię! Wymień stary piec lub kocioł z dofinansowaniem PGNiG." PGNiG zaprosił do skorzystania z oferty programu dofinansowań do wymiany urządzeń służących do celów grzewczych lub przygotowywania ciepłej wody użytkowej. Program skierowany był do konsumentów mieszkających w budynkach jednorodzinnych, którzy dokonują zakupu paliw lub energii na własny użytek. O dofinansowanie mogła ubiegać się każda osoba, która jest lub będzie klientem PGNIG Obrót Detaliczny sp. z o. o. i dokonuje likwidacji dotychczasowego źródła	

		ciepła na paliwo stałe. Wysokość dofinansowania wynosiła od 503,49 do 1 129,51 zł. <u>2023 rok</u> Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane są i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie Gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona jest na bieżąco podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również podczas wszystkich prowadzonych kontroli u mieszkańców. Na stronie internetowej zamieszczona została informacja dla mieszkańców w związku ze zmianą jaka od 1 stycznia 2023 roku dotyczy kotłów na paliwa stałe zasilanych biomasą. Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego. Przypomniano przedsiębiorcom o terminowym złożeniu sprawozdań środowiskowych w związku ze zbliżającym się okresem rozliczeniowym w zakresie sprawozdawczości dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej oraz gospodarki odpadami. Informacja o projekcie Dom z klimatem - projekt Ministerstwa Klimatu i Środowiska została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach. Działania podejmowane przez resort klimatu i środowiska wpisują się w dążenie UE do zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Niemniej, konieczne jest podjęcie dodatkowych działań, które doprowadzą do ograniczenia średniego zużycia energii w gospodarstwach domowych oraz zwiększenia udziału zeroemisyjnych nośników energii w zużyciu energii finalnej w budynkach mieszkalnych. Rezultatem tych działań będzie przede wszystkim poprawa jakości powietrza oraz istotne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Energia dla wsi". Celem programu był wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich. Informacja również znalazła się na stronie internetowej urzędu. W ramach akcji „Posprzątaj z nami Małopolskę!" przeprowadzona została akcja sprzątania Gminy Brzeszcze. Odbyła się w znanej już mieszkańcom z ubiegłych lat formie ploggingu, a jej celem było zwrócenie uwagi na problem pozostawiania śmieci na terenach rekreacyjnych i turystycznych: w lasach, parkach krajobrazowych i na szlakach zielonej Małopolski. Do 30 marca 2023 r. mieszkańcy mieli możliwość wzięcia udziału w konsultacjach „Planu zrównoważonej mobilności miejskiej dla oświęcimskiego obszaru funkcjonalnego" (SUMP OOF). SUMP OOF ma przyczyniać się do zmniejszania negatywnego wpływu transportu na środowisko, takiego jak zanieczyszczenie powietrza, hałas i redukcja emisji gazów cieplarnianych. Warunkiem tych zmian jest zwiększenie roli środków transportu przyjaznych środowisku, do których należą transport publiczny, rowery, komunikacja piesza i transport elektryczny. Informacja została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach. 15 kwietnia w ogrodzie społecznym przy ul. Kosynierów w Brzeszczach odbył się piknik w ramach którego mieszkańcy gminy mieli możliwość skorzystania z porad w zakresie pozyskania dofinansowania z programu „Czyste Powietrze". Porady udzielane były przez pracowników Gminnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego Programu. Na stronie internetowej urzędu zamieszczona została informacja dotycząca naboru wniosku o dofinansowanie w programie „Mój Prąd". 21 kwietnia 2023 roku podpisane zostało porozumienie, na mocy którego powołano do życia Klaster Energii Kotliny Oświęcimskiej, którego członkami zostało 5 gmin: Kęty - Lider Klastra, Brzeszcze, Chełmek, Gmina Oświęcim, Miasto Oświęcim oraz Powiat Oświęcimski, a także Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Bielsku-Białej. Powołanie Klastra to początek wspólnej pracy sąsiadujących samorządów, wynikającej z obecnych wyzwań na gruncie bezpieczeństwa energetycznego. Powołanie Klastra Energii Kotliny Oświęcimskiej to krok ważny z punktu widzenia wieloletniej strategii działania. Ogólnokrajowe	

		oraz Wojewódzkie dokumenty strategiczne takie jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Raport Polska 2030 Wyzwania rozwojowe, Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030" odnoszące się do szeroko rozumianej tzw. zielonej transformacji, stawiają nacisk na energetykę rozproszoną. To znacząca zmiana w dotychczasowym podejściu do produkcji i dystrybucji energii elektrycznej. W czwartek 13 kwietnia 2023 r. w Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbywały się indywidualne konsultacje dla mieszkańców z doradczynią energetyczną Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, która przedstawiła szczegółowe informacje w zakresie pozyskiwania środków finansowych w ramach aktualnych programów finansowania dostępnych w 2023 roku. Burmistrz Brzeszcz zaprosił mieszkańców gminy do udziału w konsultacjach społecznych projektu aktualizacji dokumentu „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, którego organizatorem jest Miasto Oświęcim" oraz projektu dokumentu „Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla oświęcimskiego obszaru funkcjonalnego 2030, z perspektywą 2040". Od 18 do 22 września obchodzony jest Europejski Tydzień Mobilności (European Mobility Week). To wydarzenie, które skupia uwagę całej Europy na kwestiach zrównoważonego transportu, ekologii oraz energooszczędności. Jednym z kluczowych, tradycyjnych już wydarzeń jest „Dzień bez samochodu", obchodzony 22 września. Zachęcano mieszkańców, aby w tym dniu na zakupy, do pracy, do szkoły albo na popołudniowe spotkanie z rodziną i znajomymi wybrali się rowerem, zostawiając samochód w garażu. Informacja zamieszczona została na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach. W związku z rozpoczynającym się sezonem grzewczym 2023/2024 Prezes Krajowej Izby Kominiarskiej poinformował, że od 18 września 2023 roku został uruchomiony protokół elektroniczny przeglądu przewodów kominowych. Jest to funkcja w obrębie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Rozszerzeniu ulegnie zakres czynności wykonywanych przez Mistrzów Kominiarskich, między innymi o inwentaryzację źródeł ciepła w kontrolowanych budynkach. Wymaga to uzyskania od właścicieli, zarządców i administratorów informacji i danych o charakterze technicznym budynków, dotychczas niedostępnych dla służby kominiarskiej. Informacja ta została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach. Gmina Brzeszcze pozyskała blisko 67 tysięcy złotych na utworzenie i wyposażenie ekopracowni OZE w Szkole Podstawowej nr 2 w Brzeszczach. Dotacja przyznana przez Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie pozwolił na wyposażenie sali oraz prowadzenie lekcji i warsztatów z zakresu ochrony środowiska, odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej w nowoczesny i atrakcyjny sposób. Burmistrz Brzeszcz zaprosił wszystkich mieszkańców Gminy zainteresowanych dofinansowaniem w ramach Programu „Czyste Powietrze" na spotkanie konsultacyjno- informacyjne, które odbyło się 4 grudnia (poniedziałek) 2023 r. w Urzędzie Gminy w Brzeszczach (sala sesyjna). Konsultacje prowadzone były przez doradczynię energetyczną Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Na stronie internetowej zamieszczono informację, w której Gmina Brzeszcze przestrzegała Mieszkańców przed firmami wykonawczymi, które w ostatnim czasie pojawiają się na terenie gminy Brzeszcze oferując usługi w zakresie dofinansowań do wymiany pieców na pompę ciepła oraz montażu instalacji fotowoltaicznej, powołując się na współpracę z Urzędem Gminy w Brzeszczach. Gmina Brzeszcze nie prowadzi współpracy w tym zakresie z żadną firmą instalacyjną. Na stronie zamieszczano również informacje dotyczące liczby złożonych wniosków, zawartych umów oraz zrealizowanych przedsięwzięć w ramach programu „Czyste powietrze". <u>2024 rok</u> Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach (www.brzeszcze.pl) w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa	

		stałe przesyłane były do wszystkich mieszkańców na terenie gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku oraz podczas doręczania informacji o zmianie stawki opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi. Akcja informacyjna dotycząca uchwały antysmogowej oraz dostępnych form dofinansowania skierowana do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą została rozesłana drogą mailową dzięki stworzonej bazie wszystkich przedsiębiorców z terenu gminy Brzeszcze. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona była na bieżąco podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również podczas wszystkich prowadzonych u mieszkańców kontroli. W ramach działań informacyjno-edukacyjnych na stronie internetowej znalazły się informacje dotyczące m.in.: • zapowiedzi zmian w programie priorytetowym „Czyste Powietrze”, • dotacje do wymiany pieców węglowych, • powiatowe wsparcie dla inwestycji proekologicznych – podpisano umowę na dofinansowanie kosztów proekologicznych inwestycji, • Plogging Brzeszcze – akcja spacerowanie i sprzątanie, • uwaga na nieuczciwych wykonawców – przestrzegano mieszkańców przed nieuczciwymi firmami powołującymi się na konieczność wymiany nieekologicznych pieców i możliwość zdobycia na ten cel dofinansowania m. in. Programu "Czyste Powietrze", "Mój Prąd" lub "Moje Ciepło" podają się za współpracowników Urzędu Gminy w Brzeszczach, czy też Narodowego czy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie – Gmina Brzeszcze nie prowadzi współpracy z firmami prywatnymi, • Eko-Brzeszcze – funkcjonowanie punktu ekodoradztwa – Gmina pozyskała środki z programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 na zapewnienie funkcjonowania w Urzędzie Gminy punktu ekodoradztwa. Zadanie realizowane będzie do połowy 2027 roku, celem zadania jest podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Brzeszcze w zakresie zagrożeń zdrowotnych związanych z zanieczyszczeniem środowiska, ale również korzyściami wynikającymi z wykorzystania czystych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej. Ponadto w ramach projektu zrealizowane będą zadania ułatwiające pracownikom Urzędu zarządzanie budynkami gminnymi oraz przygotowane będą aktualizacje gminnych dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska i zabezpieczenia energetycznego gminy. W Urzędzie Gminy w Brzeszczach zatrudniony został ekodoradca, który prowadzić będzie działania edukacyjne i doradcze oraz przygotowywać akcje informacyjne dotyczące możliwości pozyskania przez mieszkańców środków finansowych, • Zobacz czym oddychasz! „Mobilne płuca” – 13 grudnia 2024 roku „płuca” zostały ustawione na skwerze przed Ośrodkiem Kultury, do początku stycznia 2025 r. „oddychały” powietrzem, które trafia do płuc mieszkańców gminy, • Przedsiębiorco, pamiętaj o sprawozdaniach środowiskowych za 2023 rok – przypominano przedsiębiorcom o terminowym złożeniu sprawozdań środowiskowych w związku ze zbliżającym się okresem rozliczeniowym w zakresie sprawozdawczości dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej oraz gospodarki odpadami, • EkoMałopolska Baza Instalatorów – uruchomiona - Zarząd Województwa Małopolskiego i Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości uruchomili EkoMałopolską Bazę Instalatorów (EMBI), która umożliwia wyszukanie przedsiębiorców – ekoinstalatorów, właściciele domów jednorodzinnych w EMBI mogą odnaleźć informacje na temat instalatorów świadczących usługi z wykorzystaniem urządzeń/materiałów zgodnych z wymaganiami programu „Czyste Powietrze”,	

		• ulgi termomodernizacyjnej - przypominano mieszkańcom, że właściciel lub współwłaściciele domów jednorodzinnych (także w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej) mogą skorzystać z ulgi termomodernizacyjnej przygotowanej przez Ministerstwo Finansów, kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000,00 zł w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych, 14 listopada 2024 r. w związku z obchodzonym w naszym kraju Dniem Czystego Powietrza w Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbyło się spotkanie z Sołtysami i Przewodniczącymi Samorządów Osiedlowych, a po nim spotkanie z mieszkańcami Gminy Brzeszcze. Spotkanie z Sołtysami i Przewodniczącymi Samorządów Osiedlowych prowadził Gminny Ekodoradca w ramach projektu „Eko-Brzeszcze. Funkcjonowanie Punktu Ekodoradztwa w Gminie Brzeszcze." Omówiono m.in. zasady funkcjonowania Gminnego Punktu Obsługi Ekodoradcy, bieżące wytyczne dotyczące ochrony powietrza w województwie małopolskim, formy dofinansowania inwestycji termomodernizacyjnych dostępne dla mieszkańców oraz składanie deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W ramach stanowiska Ekodoradcy dla mieszkańców prowadzono konsultacje w tematach związanych z wymianą źródeł ciepła, przedsięwzięciami termomodernizacyjnymi oraz obowiązkami, jakie nakłada na mieszkańców uchwała antysmogowa. Na stanowisku Programu Czyste Powietrze mieszkańcy mogli zdobyć informację dotyczące finansowania wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków w ramach programu. Przedstawione zostało również podsumowanie pierwszego etapu konsultacji reformy programu „Czyste Powietrze". W wydarzeniu wzięła udział również Doradczyni Energetyczna Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, która omówiła m.in. Program Mój Prąd, Moje ciepło, ulgę termomodernizacyjną, a także techniczne aspekty Programu Czyste Powietrze. Przypomniano, że mieszkańcy zainteresowani złożeniem wniosku w programie "Czyste Powietrze" powinni skontaktować się z pracownikiem Urzędu Gminy w Brzeszczach w celu umówienia spotkania i przygotowania wniosku. Ponadto EkoDoradca prowadził szereg spotkań informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami gminy Brzeszcze.	
2.	Sukcesywne aktualizowanie sposobów ogrzewania na terenie Gminy w ramach aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	W latach 2019-2024 w ramach ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Brzeszcze, Gmina udzielała osobom fizycznym dotacji celowej na zmianę systemu ogrzewania budynków mieszkalnych w Gminie Brzeszcze na proekologiczne. Łączna kwota wypłaconych dotacji wyniosła 2 283 031,54 zł. Środki na ten cel pochodziły z budżetu Gminy Brzeszcze, Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu oraz środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.3 Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR.	kwota dofinansowania w latach 2019-2024 wyniosła 2 283 031,54 zł
3.	Wspieranie działań na rzecz ograniczania niskiej emisji poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii		
4.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	Gmina Brzeszcze corocznie prowadzi kontrole w zakresie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych na terenie gminy. W latach 2019-2024 przeprowadzono łącznie 1 399 kontroli.	1399 kontroli w latach 2019-2024
5.	Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie Gminy	W 2019 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • przebudowa ul. Lisowce i Obozowej w Brzeszczach na długości 957,5 m – całkowita wartość inwestycji: 1 652 140,00 zł, w tym 876 940,00 zł ze środków własnych Gminy, 775 200,00 zł dofinansowanie OSPR, • modernizacja dróg do pól – w ramach zadania wykonano remont dróg dojazdowych do pól: ul. Szczotki w Jawiszowicach, ul. Olszynki w Brzeszczach oraz bocznej od ul. Armii Krajowej w Zasolu, łączna długość remontowanych dróg: 1 827 m – całkowita wartość inwestycji: 331 621,44 zł, w tym 198 987,44 zł środki własne Gminy, 132 634,00 zł z budżetu Województwa Małopolskiego, • wyremontowano drogi: ul. Kolejowa, ul. Klonowa, ul. Piekarska, ul. Bór, ul. Nazieleńce, łączna długość	w latach 2019-2024 na modernizacje/remonty dróg wydatkowano łącznie 35 347 549,18 zł (środki własne gminy i dofinansowania zewnętrzne)

		remontowanych dróg: 4 143 m – całkowita wartość inwestycji: 3 777 584,00 zł, w tym 2 145 702,35 zł środki własne Gminy, 1 631 881,65 zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. W 2020 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • remont ul. Budy oraz Bór na odcinku od DW nr 933 do ul. Prostej w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau", łączna długość remontowanych dróg: 2 170 m – całkowita wartość inwestycji: 1 640 652,33 zł, w tym 508 431,27 zł środki własne Gminy, 1 132 221,06 dofinansowanie OSRP, • remont drogi gminnej nr 510510K - ul. Dąbrowskiego w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau, długość remontowanej drogi: 553 m – całkowita wartość inwestycji: 617 446,66 zł, w tym 55 702,01 zł środki własne Gminy, 561 744,65 zł OSPR, • przebudowa drogi gminnej nr 510508K w km 0+000 do km 0+416 ul. Stefczyka w miejscowości Brzeszcze, Gmina Brzeszcze, długość przebudowywanej drogi: 416 m – całkowita wartość inwestycji: 1 133 754,89 zł, w tym 659 774,89 zł środki własne Gminy, 473 980,00 zł Fundusz Dróg Samorządowych, • przebudowa dróg gminnych w Brzeszczach ul. Reja nr 5010502K oraz ul. Sikorskiego nr 510503K, łączna długość remontowanych dróg: 803 m – całkowita wartość inwestycji: 1 324 316,59 zł (środki własne Gminy). Ponadto w 2020 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wartość wykonanych prac wyniosła 152 224,25 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wartość wykonanych remontów wyniosła 55 199,54 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu kruszywa lub porfiru – wartość wykonanych prac wyniosła 143 903,99 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wartość wykonanych prac 46 298,49 zł. W 2021 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • przebudowa drogi gminnej nr 510570K w km 0+000 - 1+268 ul. Nawsie w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze, długość przebudowywanego odcinka: 1 268 m – całkowita wartość zadania: 3 360 298,34 zł, w tym 2 354 502,34 zł środki własne Gminy, 1 005 796,00 zł Fundusz Dróg Samorządowych, • przebudowa i remont ul. Spokojnej w Przecieszynie, długość przebudowywanego odcinka: 151 m – całkowita wartość inwestycji: 431 343,78 zł (środki własne Gminy). Ponadto w 2021 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wartość wykonanych remontów wyniosła 68 480,50 zł, • przy użyciu tłucznia – wartość wykonanych prac wyniosła 461 088,61 zł, • przy użyciu asfaltu – wartość wykonanych prac 188 326,39 zł. W 2022 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • przebudowa dróg ul. Bolesława Prusa oraz ul. Królowej Jadwigi w Brzeszczach, długość przebudowywanego odcinka 428 m – całkowita wartość inwestycji: 1 568 285,00 zł, w tym 418 030,12 zł środki własne Gminy, 1 150 254,88 zł Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, • przebudowa drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+000 - 0+633,50 oraz rozbudowa	

		drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+633,50-0+855,00 w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze, łączna długość przebudowywanych odcinków dróg: 855 m – całkowita wartość inwestycji: 5 942 593,23 zł, w tym 3 987 998,23 zł środki własne Gminy, 1 954 595,00 zł z budżetu Państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Ponadto w 2022 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: o nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wbudowano łącznie 279,0372 ton masy, wartość wykonanych prac wyniosła 292 987,28 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wypełniono ubytki o powierzchni 2 200 m^2, wartość wykonanych remontów wyniosła 94 710,00 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu porfiru – wypełniono ubytki o powierzchni 2 000 m^2, wartość wykonanych prac wyniosła 98 400,00 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wypełniono ubytki o powierzchni 2 000 m^2, wartość wykonanych prac 93 480,00 zł. W 2023 roku realizowano modernizację dróg gminnych, w ramach której przeprowadzono: remont ul. Wyszyńskiego w Jawiszowicach (395 m). remont ul. 1 Maja, ul. Żwirki i Wigury, ul. Konopnickiej w Brzeszczach (429 m), przebudowę ul. Słowackiego w Brzeszczach (190 m), przebudowę i remont ul. Piwnej w Skidziniu (374 m) – całkowita wartość inwestycji: 3 272 870,19 zł, w tym 197 862,51 zł środki własne gminy, 3 075 007,68 zł Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych (I nabór). Ponadto w 2023 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wbudowano łącznie 269,51 ton masy, wartość wykonanych prac wyniosła 207 165,45 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wypełniono ubytki o powierzchni 2 454 m^2, wartość wykonanych remontów wyniosła 117 897,96 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu piaskowca – wypełniono ubytki o powierzchni 3 922,18 m^2, wartość wykonanych prac wyniosła 201 945,09 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wypełniono ubytki o powierzchni 1 405,193 m^2, wartość wykonanych prac 89 199,60 zł. W 2024 roku również realizowano zadania w zakresie rozbudowy, przebudowy i modernizacji dróg gminnych, przeprowadzono m.in.: • rozbudowę ul. Borowej w Brzeszczach o długości 743 mb wraz z remontem odcinka ul. Borowej od ul. Grzybowej do ul. Bór na odcinku 281 mb, całkowita wartość inwestycji ok. 5 515 077 zł, zadanie współfinansowane z III naboru: Program Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych – PGR, wartość otrzymanej promesy – 4 999 960,00 zł, • „Przebudowa drogi gminnej nr 510513K w km 0+554.4 – 1+047.9 ul. Daszyńskiego w miejscowości Brzeszcze, Gmina Brzeszcze wraz z przebudową istniejącej infrastruktury i budową kanalizacji" – koszty poniesione w 2024 roku: 731 457,77 zł, inwestycja została zakończona w 2025 r., • „Remont i przebudowa drogi gminnej nr 500558K w km 0+000,00 – 0,501,00 ul. Ks. Popiełuszki w Jawiszowicach, wraz z wykonaniem odwodnienia i robotami towarzyszącymi" – koszty poniesione w 2024 r.: 456 936,60 zł, inwestycja zakończona w 2025 r., • „Remont drogi gminnej nr 510546K – ul. Długiej w Przecieszynie" – koszty poniesione w 2024 r.: 535 331,72 zł, inwestycja zakończona w 2025 r. Ponadto w 2024 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg:	

		• nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wbudowano łącznie 196,337 ton masy, wartość wykonanych prac wyniosła 265 654,50 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wypełniono ubytki o powierzchni 2 400 m^2, wartość wykonanych remontów wyniosła 123 984,00 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu piaskowca – wypełniono ubytki o powierzchni 3 358,17 m^2, wartość wykonanych prac wyniosła 172 266,59 zł, • o nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wypełniono ubytki o powierzchni 4 565,675 m^2, wartość wykonanych prac 182 627,40 zł.	
6.	Budowa oraz modernizacja układu ścieżek rowerowych na terenie Gminy	Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau, budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 933 na odcinku od ul. Klonowej do ul. Dąbrowskiego w Brzeszczach. Całkowita wartość inwestycji 2 366 386,68 zł. Realizowano zadanie „Brzeszcze na rowerze – wytyczenie, oznakowanie oraz wypromowanie trasy rowerowej na terenie Gminy Brzeszcze“ – całkowita wartość inwestycji 3 777 584,00 zł. Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz-Birkenau. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 933 (Ofiar Oświęcimia) na odcinku od ul. Piastowskiej do ul. Dąbrowskiego. Całkowita wartość inwestycji: 3 068 720,72 zł Remont ul. Budy oraz Bór na odcinku od DW nr 933 do ul. Prostej w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau”. Całkowita wartość inwestycji: 1 640 652,33 zł Remont drogi gminnej nr 510510K - ul. Dąbrowskiego w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau”. Całkowita wartość inwestycji: 617 446,66 zł.	budowa/rozbudowa 5 odcinków ścieżek rowerowych
7.	Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację i wykorzystanie OZE w obiektach użyteczności publicznej oraz obiektach indywidualnych	W 2019 roku przeprowadzono termomodernizację budynku wielofunkcyjnego przy ul. Nosala 7. Termomodernizacja obejmowała: nadbudowę, przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku, docieplenie ścian zewnętrznych, docieplenie stropu piwnic, docieplenie stropów poddasza, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, modernizacja systemu oświetlenia. Ponadto w 2019 roku zakończono termomodernizację budynku Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Mickiewicza 6. Ponadto termomodernizacji poddano 3 budynki mieszkalne wielolokalowe: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości nr 1 ul. K. Jadwigi 1 w Brzeszczach (docieplenie ścian, stropów ostatniej kondygnacji, wymiana okien w piwnicy), Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości nr 4 ul. Mickiewicza 4 w Brzeszczach (docieplenie ścian, stropu ostatniej kondygnacji, wymiana okien w piwnicy, wymiana drzwi do klatek schodowych), Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości nr 19 ul. 1-go Maja 19 w Brzeszczach (docieplenie ścian, stropu ostatniej kondygnacji, wymiana okien w piwnicy, wymiana drzwi do klatek schodowych). Całkowity koszt realizacji działania wyniósł 1 450 000,00 zł. W 2020 roku termomodernizacji zostały poddane budynki wielolokalowe – budynek Wspólnoty Mieszkaniowej nr 36 ul. Narutowicza w Brzeszczach (docieplenie ścian i stropu ostatniej kondygnacji, wymiana okien w piwnicach i na strychu) budynek Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr 2 ul. B. Prusa w Brzeszczach (docieplenie ścian i stropu ostatniej kondygnacji, wymiana okien w piwnicach i drzwi do klatek schodowych), budynek Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr 7 ul. Paderewskiego (ocieplenie ścian, wymiana okien). W 2021 roku przeprowadzono termomodernizację budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 w Skidziniu, dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, działanie 4.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym, poddziałanie 4.3.2 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w zakresie docieplenia przegród budynku, częściowej wymiany stolarki okiennej, modernizacji systemu grzewczego wraz z wymianą źródła	termomodernizacja 15 budynków użyteczności publicznej

		ciepła, przebudową kotłowni węglowej na gazową, wymianą oświetlenia na LED. Ponadto w 2021 roku przeprowadzono termomodernizację elewacji zachodniej budynków wielorodzinnych nr 14 i 17 oraz elewacji południowej budynku wielorodzinnego nr 15 położonych na ul. Oś. Paderewskiego w Jawiszowicach. W 2022 roku przeprowadzono termomodernizację dwóch budynków wielolokalowych - ul. Dworcowa 13 w Brzeszczach (docieplenie ścian zewnętrznych 700 m^2, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji 330 m^2, wymian okien w piwnicy) oraz ul. Dworcowa 14 w Brzeszczach (docieplenie ścian zewnętrznych 1800 m^2, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji 700 m^2, wymiana okien w piwnicy, izolacja fundamentów). W ramach zadania „Termomodernizacja, rozbudowa i przebudowa budynków oświatowych na terenie Gminy Brzeszcze – współfinansowane z II naboru: Program Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych", w celu poprawy efektywności energetycznej, zrealizowano roboty polegające na termomodernizacji budynku użyteczności publicznej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Zasolu. Zadanie obejmowało opracowanie dokumentacji projektowej i na jej podstawie wykonanie robot budowlanych w zakresie: docieplenia ścian zewnętrznych piwnicy przy gruncie, docieplenia ścian zewnętrznych parteru oraz piętra, docieplenia stropodachu, wymiany stolarki drzwiowej oraz okiennej, wykonanie robót towarzyszących (wymiana obróbek blacharskich, parapetów, rynien i rur spustowych, sprawdzenie oraz wykonanie remontu przykanalików, remont daszków nad wejściami, wykonanie nowej instalacji odgromowej, malowanie balustrad, remont schodów i tarasów zewnętrznych, malowanie wszystkich ścian i sufitów wewnątrz budynku po wykonanych robotach instalacyjnych), wymiana instalacji centralnego ogrzewania i kotłowni z przystosowaniem pomieszczenia do nowej funkcji, zastosowanie w budynku opraw z energooszczędnym oświetleniem LED, zadanie realizowane w systemie zaprojektuj-buduj. Koszt inwestycji: 4 349 249,76 zł. Zadanie było realizowane w latach 2023-2024.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 4. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2020 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Udział odnawialnych źródeł energii [MW]	b.d.*	59,34 MWh (roczne zużycie)
2.	Ilość zlikwidowanych pieców/kotłów węglowych	87 (2020 r.)	197
3.	Powierzchnia lokali ogrzewanych paliwami stałymi, w których nastąpiła zmiana sposobu ogrzewania na niskoemisyjne [m^2]	594,47 (2020 r.)	29 625,89
4.	Szacunkowa redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza wynikająca ze zmiany systemów ogrzewania na niskoemisyjne [Mg]	Pył PM10: 4.26 Mg/rok Pył PM2,5: 4.16 Mg/rok Benzo(a)piren: 1.29 kg/rok (2020 r.)	Pył PM10: 8.71 Mg/rok Pył PM2,5: 8.52 Mg/rok Benzo(a)piren: 2.64 kg/rok
5.	Długość nowych odcinków dróg [km]	b.d.*	0
6.	Długość zmodernizowanych dróg [km]	4 odcinki	ponad 2 km (2024 r.)

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Brzeszcze

4.1.1. Opis stanu obecnego

4.1.1.1. Jakość powietrza na obszarze gminy Brzeszcze

Ocenę jakości powietrza na terenie gminy Brzeszcze przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie tj.: Rocznej oceny jakości powietrza w województwie małopolskim za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024.

Ocena przeprowadzona została w trzech wyodrębnionych strefach na terenie województwa małopolskiego:

- aglomeracja krakowska,
- miasto Tarnów,
- strefa małopolska (gmina Brzeszcze).

Na terenie strefy małopolskiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się m.in. na terenie miasta Oświęcim (na terenie gminy Brzeszcze nie znajduje się żadna stacja pomiarowa). Stacja pomiarowa zlokalizowana jest w przy ulicy J. Bema (nazwa stacji: Oświęcim, ul. J. Bema, kod krajowy stacji: MPOswiecBema). Na stacji prowadzone są pomiary emisji stężeń: pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu w PM10, benzenu, etylobenzenu, m,p-ksylenu, o-ksylenu i toluenu.

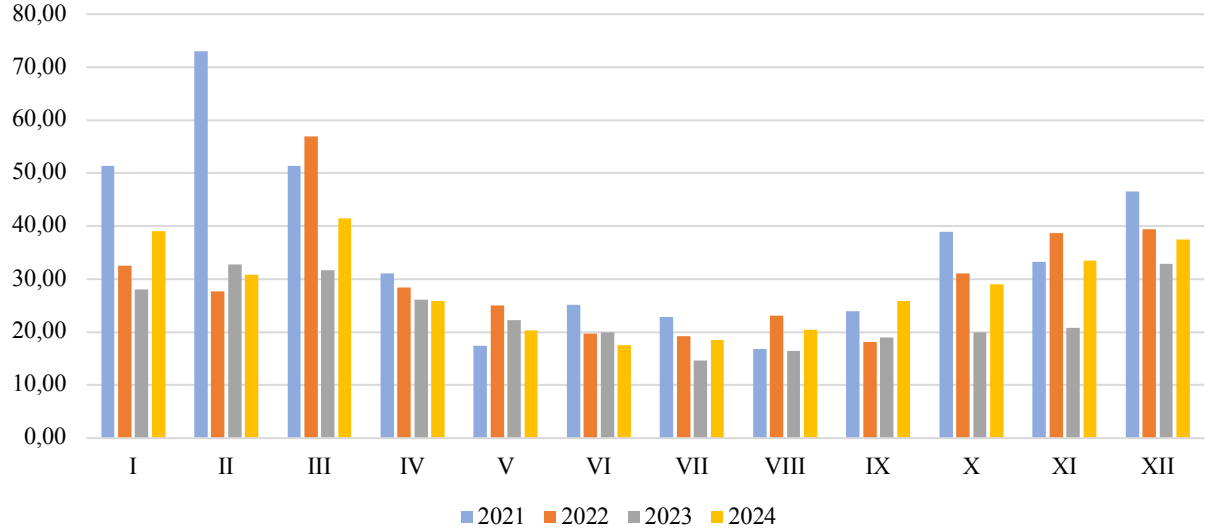

Rysunek 4. Średnie stężenie pyłu PM10 na stacji zlokalizowanej w gminie miejskiej Oświęcim (Oświęcim, ul. J. Bema) w latach 2021-2024 (µg/m^3)

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2021-2024

Maksymalne miesięczne stężenie pyłu PM10 odnotowano w lutym 2021 tj. 73,03 µg/m^3. Średnia wartość roczna wyniosła: 35,97 µg/m^3 w 2021 roku, 30,00 µg/m^3 w 2022 roku, 23,71 µg/m^3 w 2023 roku oraz 28,34 µg/m^3 w 2024 roku. Wartości średnio roczne wskazują na pogorszenie się jakości powietrza w 2024 roku ze względu na stężenie pyłu PM10 w stosunku do roku 2023.

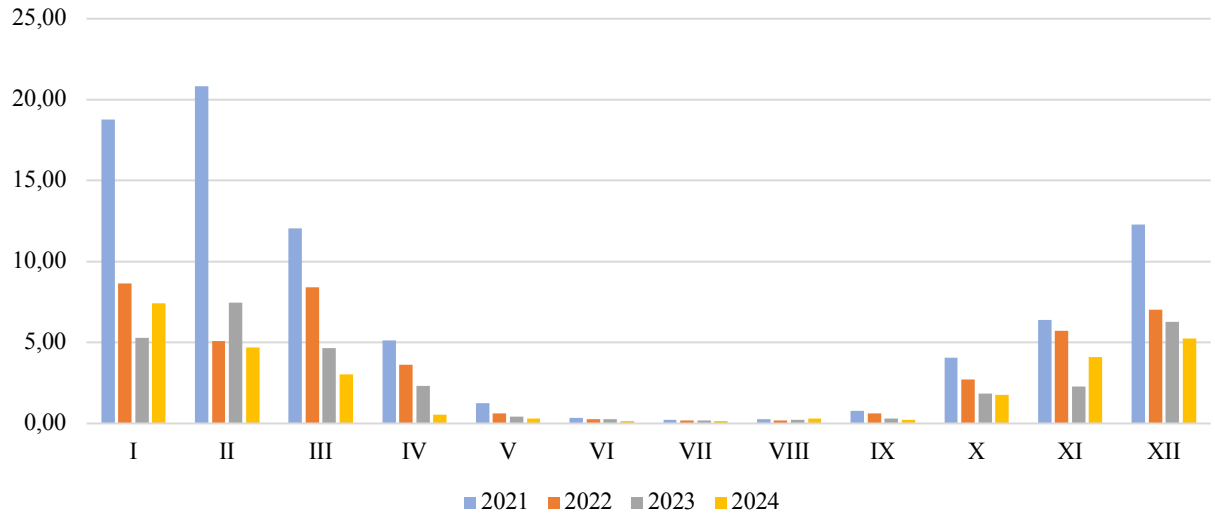

Rysunek 5. Średnie stężenie benzo(a)pirenu w pyle PM10 na stacji zlokalizowanej w gminie miejskiej Oświęcim (Oświęcim, ul. J. Bema) w latach 2021-2024 (µg/m^3)

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2021-2024

Maksymalne miesięczne stężenie benzo(a)pirenu odnotowano w lutym 2021 tj. 20,84 µg/m^3. Średnia wartość roczna wyniosła: 6,87 µg/m^3 w 2021 roku, 3,59 µg/m^3 w 2022 roku, 2,62 µg/m^3 w 2023 roku oraz 2,33 µg/m^3 w 2024 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2024 roku ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w stosunku do roku 2023.

Tabela 5. Zestawienie danych dla poszczególnych zanieczyszczeń mierzonych na stacji w Oświęcimiu w latach 2021-2024

Rok	Nazwa statystyki	toluen	etylobenzen	o-ksylen	m,p-ksylen	benzen	pył PM10	benzo(a)piren
2021	Roczne stężenie [µg/m^3]	2,5	0,8	0,6	1,7	1,5	35,7	6,9
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	0	0	0	-	67	-
	Minimum roczne [µg/m^3]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,1
	Maksimum roczne [µg/m^3]	76,2	34,4	26,2	57,8	21,0	329,8	26,5
2022	Roczne stężenie [µg/m^3]	2,2	0,9	0,7	1,6	1,4	30,2	3,6
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	0	0	0	-	49	-
	Minimum roczne [µg/m^3]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,1
	Maksimum roczne [µg/m3]	48,3	49,2	41,2	48,3	16,7	250,9	11,9
2023	Roczne stężenie [µg/m^3]	2,1	0,6	0,5	1,8	1,1	23,7	2,5
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	0	0	0	-	20	-
	Minimum roczne [µg/m^3]	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,1
	Maksimum roczne [µg/m^3]	32,2	43,3	8,5	43,2	13,9	171,0	16,4
2024	Roczne stężenie [µg/m^3]	2,1	0,8	0,5	1,5	1,1	28,4	2,3
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	0	0	0	0	-	38	-
	Minimum roczne [µg/m^3]	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6	0,1
	Maksimum roczne [µg/m^3]	82,4	49	11,3	46,9	24,1	393,1	15,8

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2021-2024

Według rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa małopolskiego za rok 2024, prowadzonej przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie, na podstawie matematycznego modelu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, jakość powietrza w gminie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Okresowo występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych takich zanieczyszczeń jak: benzo(a)piren, pył PM10 i ozon.

Zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie małopolskim, Gmina Brzeszcze leży w strefie małopolskiej. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie klas poszczególnych zanieczyszczeń występujących na terenie strefy.

Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej

Nazwa strefy	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3 [1)]	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 [2)]
strefa małopolska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1

[1)] dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Małopolskim – raport wojewódzki za rok 2024

Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr LXXV/1102/23 z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego przyjął „Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego".

Celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, dwutlenku azotu oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a następnie aktualizacja działań naprawczych, które wpłyną na poprawę jakości powietrza.

Do analiz, które były niezbędne w Programie ochrony powietrza wykorzystano dane dla roku 2021, który jest rokiem bazowym.

4.1.1.2. Niska emisja na terenie gminy Brzeszcze

Niska emisja to zanieczyszczenia trafiające do powietrza, a pochodzące z komunikacji samochodowej i procesu spalania węgla o niskiej jakości czy odpadów – w domowych piecach, paleniskach, lokalnych kotłowniach. Zasadniczo są to te zanieczyszczenia, które są emitowane przez kominy o niskiej wysokości czy paleniska. Wysokość ma znaczenie, ponieważ to właśnie emisja z niskich kominów rozprzestrzenia się po najbliższej okolicy i najbardziej szkodzi okolicznym mieszkańcom.

Dotacje dla mieszkańców

W latach 2019-2024 w ramach ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Brzeszcze, Gmina udzielała osobom fizycznym dotacji celowej na zmianę systemu ogrzewania budynków mieszkalnych w Gminie Brzeszcze na proekologiczne. W poniższej tabeli przedstawiono jak wyglądały udzielane dofinansowania w latach 2019-2024.

Tabela 7. Dofinansowania udzielone w latach 2019-2024

Nazwa programu	Rodzaj kotłów	Ilość zrealizowanych umów	Wysokość dofinansowania
2019 rok			
„Eko-Brzeszcze. Obniżenie poziomu niskiej emisji na terenie Gminy Brzeszcze – dofinansowanie wymiany kotłów gazowych", dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji - SPR	Kotły gazowe	5	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom: **68 521,00 zł** wypłata dofinansowania z rozliczenia wniosku o płatność 2019 r. przez Urząd Marszałkowski : 185 596,27 zł + rok 2020 13 171,72 zł wkład własny Gminy 2019 r. 642,98 zł wkład własny Gminy 2020 r. 406,28 zł
„Eko-Brzeszcze. Obniżenie poziomu niskiej emisji na terenie Gminy Brzeszcze – dofinansowanie wymiany kotłów na paliwa stałe", dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.3 Obniżenie poziomu niskiej emisji - SPR	Kotły węglowe	57	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom: **467 353,00 zł** wypłata dofinansowania z rozliczenia wniosku o płatność 2019 r. przez Urząd Marszałkowski: 322 747,50 zł wkład własny Gminy: 6 061,66 zł
Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Brzeszcze – etap IV – zmiana systemu ogrzewania budynków mieszkalnych w Gminie Brzeszcze na proekologiczne w ramach Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Brzeszcze, dofinansowanie ze środków budżetu Gminy (250 000 zł) oraz Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu (15 000 zł)	Kotły gazowe, w przypadku braku możliwości przyłączenia budynku do sieci gazowej – kotły węglowe. Wszystkie umowy zostały zawarte na kotły gazowe	66	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom: **264 999,90 zł** Gmina Brzeszcze: 249 999,90 zł Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: 15 000 zł
2020 rok			
„Eko-Brzeszcze. Obniżenie poziomu niskiej emisji na terenie Gminy Brzeszcze – dofinansowanie wymiany kotłów na paliwa stałe", dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, Działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, Poddziałanie 4.4.3 Obniżenie poziomu niskiej emisji - SPR	Kotły węglowe	18	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom: **149 206,00 zł** wypłata dofinansowania z rozliczenia wniosku o płatność 2020 r. przez Urząd Marszałkowski: 289 989,88 zł
Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Brzeszcze – działania Urzędu Gminy związane z dofinansowaniem wymiany źródeł	Kotły gazowe, w przypadku braku możliwości przyłączenia budynku do sieci gazowej – kotły węglowe.	69	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom: **277 017,89 zł** Gmina Brzeszcze:

ciepła – poprawa powietrza atmosferycznego i klimatu.	Wszystkie umowy zostały zawarte na dofinansowanie do kotłów gazowych		252 017,89 zł Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: 25 000 zł
2021 rok			
Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Brzeszcze – działania Urzędu Gminy związane z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła – poprawa powietrza atmosferycznego i klimatu.	Kotły gazowe, ogrzewanie elektryczne, pompy ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej, kotły pelletowe.	143	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom: **576 611,75 zł** Gmina Brzeszcze: 551 611,75 zł Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: 25 000 zł
2022 rok			
Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Brzeszcze – działania Urzędu Gminy związane z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła – poprawa powietrza atmosferycznego i klimatu.	Kotły gazowe, ogrzewanie elektryczne, pompy ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej, kotły pelletowe	39	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom – w trakcie realizacji: **157 257,75 zł** Gmina Brzeszcze: 142 257,75 zł Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: 15 000 zł
2023 rok			
Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Brzeszcze – działania Urzędu Gminy związane z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła – poprawa powietrza atmosferycznego i klimatu.	Kotły gazowe, ogrzewanie elektryczne, pompy ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej, kotły pelletowe.	33	Dofinansowanie wypłata mieszkańcom – w trakcie realizacji: **133 064,25 zł** Gmina Brzeszcze: 123 064,25 zł Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: 10 000 zł
2024 rok			
Program Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Brzeszcze – działania Urzędu Gminy związane z dofinansowaniem wymiany źródeł ciepła – poprawa powietrza atmosferycznego i klimatu.	Kotły gazowe – 41 umów Kocioł zgazowujący drewno – 1 umowa	42	Sumaryczna kwota wypłaconych dotacji **189 000,00 zł** Gmina Brzeszcze: 179 000,00 zł Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: 10 000 zł

Źródło: dane Urzędu Gminy w Brzeszczach

Program Czyste Powietrze

W ramach Programu Czyste Powietrze w latach 2022-2024 na terenie gminy Brzeszcze łącznie:

- złożono 2 227 wniosków,
- zawarto 1 839 umów,
- zrealizowano 918 przedsięwzięć.

Koszt realizacji przedsięwzięć wyniósł 12 729 570,58 zł.

4.1.1.3. Źródła emisji na terenie gminy Brzeszcze

Zanieczyszczenia powietrza pochodzą z czterech podstawowych źródeł:

- emisji przemysłowej – dzięki wprowadzeniu regulacji prawnych (m.in. pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji), opłat za korzystanie ze środowiska oraz zmianom procesów technologicznych ten rodzaj zanieczyszczeń nie stanowi obecnie wielkiego problemu,
- emisji z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – związanej z nieefektywnym spalaniem paliw, spalaniem odpadów komunalnych oraz eksploatacją kotłów i pieców niskiej klasy – obecnie największe źródło zanieczyszczeń,
- emisji komunikacyjnej – zależnej od natężenia ruchu drogowego, stanu dróg oraz efektywności spalania paliw – modernizacje dróg, budowa obwodnic oraz ostrzejsze normy dla efektywności układów spalania w pojazdach pozwalają na sukcesywne zmniejszanie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- emisji napływowej – zanieczyszczeń pochodzących z sąsiednich obszarów – niezależnie od aktywności podejmowanych na terenie gminy.

Emisja przemysłowa

Zgodnie z danymi GUS od 2022 roku następuje spadek emisji zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu oświęcimskiego. W 2024 roku odnotowano spadek o około 13,71% w stosunku do 2023 roku.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu oświęcimskiego w latach 2022-2023 nieznacznie wzrosła, natomiast w 2024 roku nastąpił spadek o około 15,28% w stosunku do 2023 roku.

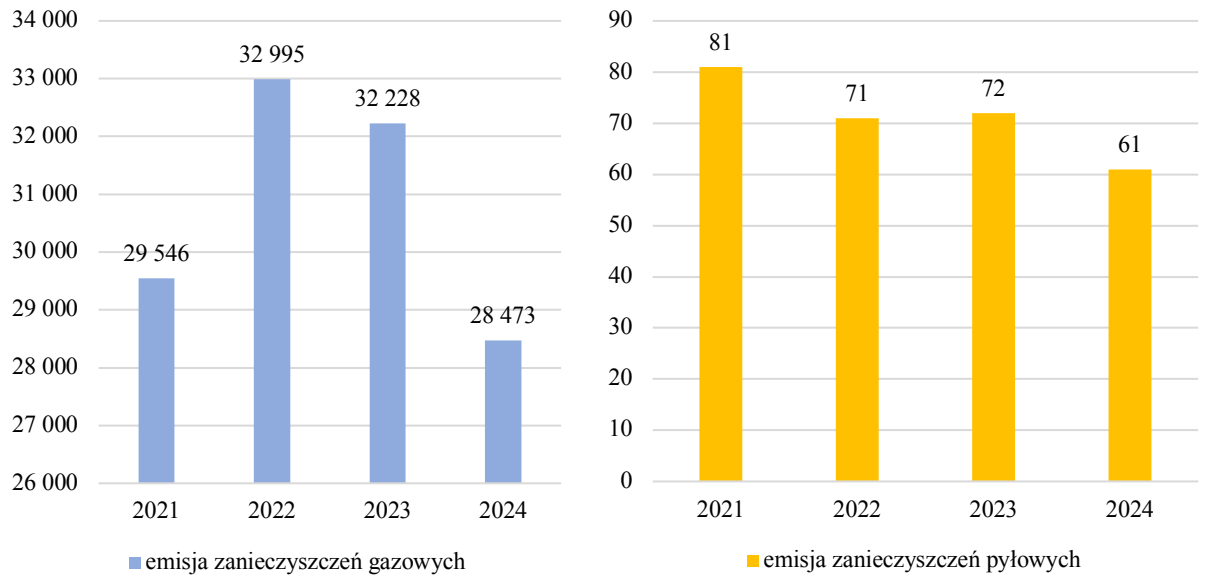

Rysunek 6. Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu oświęcimskiego w latach 2021-2024 [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS (dostęp: sierpień 2025 r.)

Prawie całość zanieczyszczeń gazowych (95,14%) w 2024 roku stanowił dwutlenek węgla. Pozostałe monitorowane gazy to dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, metan i podtlenek azotu.

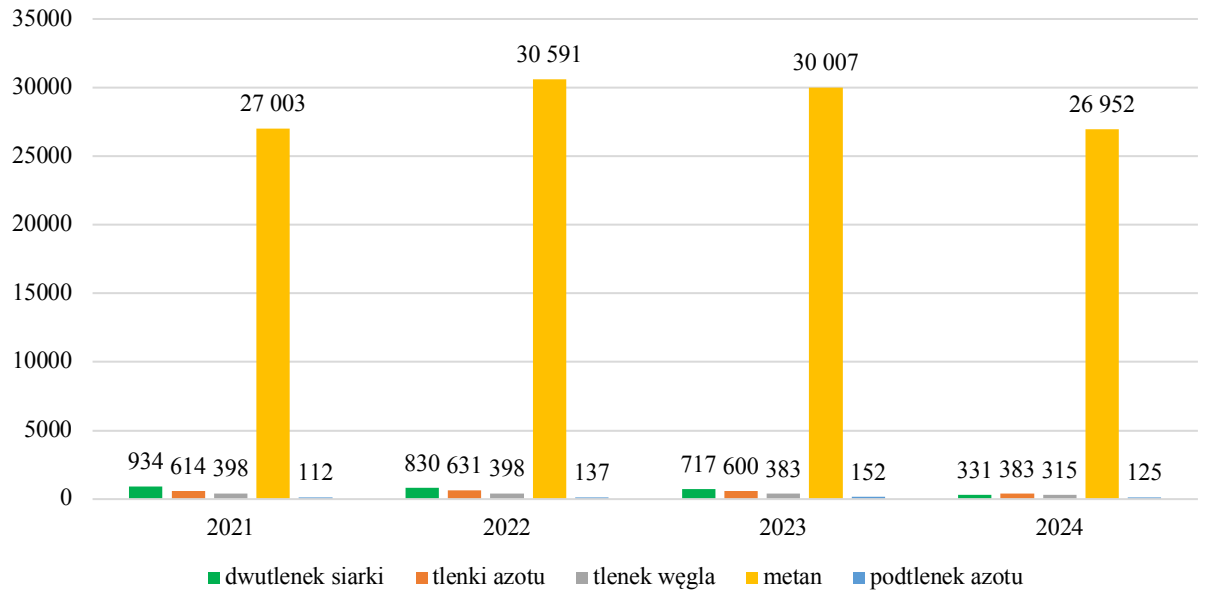

Rysunek 7. Emisja zanieczyszczeń dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, metanu i podtlenku azotu z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu oświęcimskiego w latach 2021-2024 [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS (dostęp: sierpień 2025 r.)

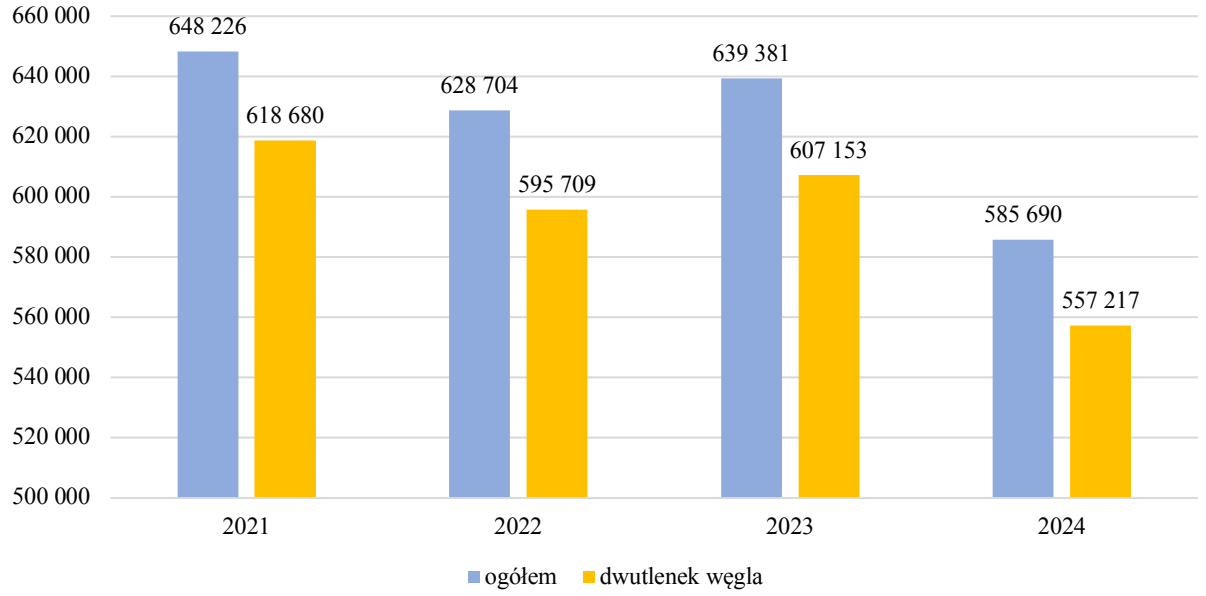

Rysunek 8. Emisja dwutlenku węgla oraz ogółem wszystkie emitowane zanieczyszczenia w latach 2021-2024 z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu oświęcimskiego [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS (dostęp: sierpień 2025 r.)

Emisja z emitorów liniowych

Jednym z podstawowych czynników środowiskotwórczych związanych z komunikacją jest zanieczyszczenie powietrza występujące w sąsiedztwie dróg. Pojazdy samochodowe poruszające się po drogach emitują do atmosfery duże ilości różnorodnych substancji toksycznych, powstających w wyniku spalania paliw napędowych, a także na skutek wzajemnego oddziaływania opon i nawierzchni dróg oraz zużywania się niektórych elementów pojazdu. Problem ten jest narastający, zwłaszcza na terenie miast i w centrach gmin.

Obszar gminy Brzeszcze obsługuje system dróg publicznych kategorii wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Aktualna długość wszystkich dróg publicznych na terenie gminy wynosi ok. 151,966 km, w tym:

- drogi wojewódzkie: DW 933 i DW 949 – o łącznej długości: 13,36 km,
- drogi powiatowe: DP 1868 K, DP 1869K, DP 1870 K, DP 1871K, DP 1872K, DP 1873K, DP 1874K, DP 1875K, DP 1876K, DP 1912K – o łącznej długości: 29,806 km,
- drogi gminne – o łącznej długości: 108,8 km.

Zarządcami dróg, do których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg, są następujące organy:

- dróg wojewódzkich – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie,
- dróg powiatowych – Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu,
- dróg gminnych – Gmina Brzeszcze.

Drogi gminne

Długość dróg w zarządzie Burmistrza Brzeszcza wynosi 108,8 km.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie inwestycji drogowych, które zostały przeprowadzone w latach 2019-2023.

Tabela 8. Wykaz inwestycji drogowych zrealizowanych w latach 2019-2023

Nazwa zadania	Długość drogi [m]	Całkowita wartość inwestycji	Dofinansowanie	Źródło dofinansowania	Środki własne
2019					
Przebudowa ul. Lisowce i Obozowej w Brzeszczach	957,5	1 652 140,00 zł	775 200,00 zł	Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy	876 940,00 zł
Modernizacja dróg do pól. W ramach zadania wykonano remont dróg dojazdowych do pól: ul. Szczotki w Jawiszowicach, ul. Olszynki w Brzeszczach oraz bocznej od ul. Armii Krajowej w Zasolu	ul. Szczotki – 417 ul. Olszynki – 920 ul. Armii Krajowej – 490	331 621,44 zł	132 634,00 zł	z budżetu Województwa Małopolskiego	198 987,44 zł
W ramach „Brzeszcze na rowerze" wyremontowano drogi: ul. Kolejowa, ul. Klonowa, ul. Piekarska, ul. Bór, ul. Nazieleńce.	ul. Kolejowa – 3 110 ul. Klonowa – 242 ul. Piekarska – 361 ul. Bór – 130 ul. Nazieleńce – 300	3 777 584,00 zł	1 631 881,65 zł	w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020	2 145 702,35 zł
2020					
Remont ul. Budy oraz Bór na odcinku od DW nr 933 do ul. Prostej w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau"	2170	1 640 652,33 zł	1 132 221,06 zł	Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy	508 431,27 zł
Remont drogi gminnej nr 510510K - ul. Dąbrowskiego w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau	553	617 446,66 zł	561 744,65 zł	Oświęcimski Strategiczny Program Rządowy	55 702,01 zł
Przebudowa drogi gminnej nr 510508K w km 0+000 do km 0+416 ul. Stefczyka w miejscowości Brzeszcze, Gmina Brzeszcze	416	1 133 754,89 zł	473 980,00 zł	Fundusz Dróg Samorządowych	659 774,89 zł
Przebudowa dróg gminnych w Brzeszczach ul. Reja nr 5010502K oraz ul. Sikorskiego nr 510503K	803	1 324 316,59 zł	0,00 zł		1 324 316,59 zł
2021					
Przebudowa drogi gminnej nr 510570K w km 0+000 -1+268 ul. Nawsie w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze	1268	3 360 298,34 zł	1 005 796,00 zł	Fundusz Dróg Samorządowych	2 354 502,34 zł
Przebudowa i remont ul. Spokojnej w Przecieszynie	151	431 343,78 zł	0,00 zł		431 343,78 zł
2022					

Przebudowa dróg ul. Bolesława Prusa oraz ul. Królowej Jadwigi w Brzeszczach	428	1 568 285,00 zł	1 150 254,88 zł	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	418030,12
Przebudowa drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+000 - 0+633,50 oraz rozbudowa drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+633,50-0+855,00 w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze	855	5 942 593,23 zł	1 954 595,00 zł	z budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	3987998,23
2023					
Modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Brzeszcze	Remont ul. Wyszyńskiego w Jawiszowicach - 395 Remont ul. 1 Maja, ul. Żwirki i Wigury i ul. Konopnickiej w Brzeszczach – 429 Przebudowa ul. Słowackiego w Brzeszczach – 190 Przebudowa i remont ul. Piwnej w Skidziniu – 374	3272870,19	3075007,68	Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych (I nabór)	197862,51

Źródło: dane Urzędu Gminy w Brzeszczach

W 2024 roku również realizowano zadania w zakresie rozbudowy, przebudowy i modernizacji dróg gminnych, przeprowadzono m.in.:

- rozbudowę ul. Borowej w Brzeszczach o długości 743 mb wraz z remontem odcinka ul. Borowej od ul. Grzybowej do ul. Bór na odcinku 281 mb, całkowita wartość inwestycji ok. 5 515 077 zł, zadanie współfinansowane z III naboru: Program Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych – PGR, wartość otrzymanej promesy – 4 999 960,00 zł,
- „Przebudowa drogi gminnej nr 510513K w km 0+554.4 – 1+047.9 ul. Daszyńskiego w miejscowości Brzeszcze, Gmina Brzeszcze wraz z przebudową istniejącej infrastruktury i budową kanalizacji" – koszty poniesione w 2024 roku: 731 457,77 zł, inwestycja została zakończona w 2025 r.,
- „Remont i przebudowa drogi gminnej nr 500558K w km 0+000,00 – 0,501,00 ul. Ks. Popiełuszki w Jawiszowicach, wraz z wykonaniem odwodnienia i robotami towarzyszącymi" – koszty poniesione w 2024 r.: 456 936,60 zł, inwestycja zakończona w 2025 r.,
- „Remont drogi gminnej nr 510546K – ul. Długiej w Przecieszynie" – koszty poniesione w 2024 r.: 535 331,72 zł, inwestycja zakończona w 2025 r.

W 2024 roku realizowano remonty dróg uszkodzonych w ramach intensywnych opadów atmosferycznych i powodzi. Zrealizowano remont ul. Tulipanów i ul. Parafialnej w Jawiszowicach praz ul. Przemysłowej w Brzeszczach.

W ramach usuwania skutków noszących znamiona klęski żywiołowej w postaci intensywnych opadów deszczu w 2025 roku realizowane są następujące zadania:

- odbudowa drogi gminnej nr 510562K – ul. Kacza w Jawiszowicach w km 0+630 – 0+869 wraz z odbudową mostu w km 0+865,
- remont drogi gminnej nr 510505K – ul. Polna w Brzeszczach w km 0+000 – 0+560 wraz z remontem sieci kanalizacji deszczowej w km 0+000 – 0+560,
- remont drogi gminnej nr 510573K – ul. Jana Pawła II w Jawiszowicach w km 0+015 – 1+062,
- remont drogi gminnej nr 510553K – ul. Folwarczna w Przecieszynie w km 0+000 – 0+535

Obecnie realizowane zadania, które zostaną ukończone w 2025 roku (stan na czerwiec 2025 r.):

- w ramach usuwania skutków noszących znamiona klęski żywiołowej w postaci powodzi:
  - remont drogi gminnej nr 510561K – ul. Wodna w Jawiszowicach w km 0+000 – 0+415,
  - remont drogi gminnej nr 510555K – ul. Armii Krajowej w Zasolu w km 0+000 – 0+970,
  - remont drogi gminnej nr 510567K – ul. Trakcyjna w Jawiszowicach w km 0+000 – 0+948 wraz z remontem przepustu w km 0+470,

- remont drogi gminnej nr 510563K – ul. Trzciniec w Jawiszowicach w km 0+500 – 0+788 wraz z remontem przepustu w km 0+055,
- przebudowa drogi gminnej nr W 000089 – ul. Sienna w Jawiszowicach w km 0+000 – 0+548.

Szacunkowy koszt realizacji – około 10,4 mln zł.

W 2025 roku realizowano również:

- przebudowę drogi gminnej nr W 000103 – ul. Biała wewnętrzna w Jawiszowicach w km 0+000 – 0+185 – termin realizacji 2025 r. – szacunkowy koszt realizacji ok. 384 000,00 zł brutto. Dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków intensywnych opadów deszczu z 2024 r. – 293 785,00 zł (informacje - stan na dzień 02.06.2025 r.),
- remont drogi gminnej nr 510524K - ul. Kopernika w Brzeszczach w km 0+000 – 0+166 (odcinek 1), km 0+000 – 0+124 (odcinek 2), km 0+000 – 0+180 (odcinek 3) wraz z remontem sieci kanalizacji deszczowej w rejonie odcinków km 0+000 – 0+166 (odcinek 1), km 0+000 – 0+045 (odcinek 2), km 0+000 – 0+075 (odcinek 3) – realizacja 2025 r. – szacunkowy koszt realizacji ok. 1 414 000,00 zł brutto. Dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków intensywnych opadów deszczu z 2024 r. – 1 404 589,41 zł (informacje - stan na dzień 2.06.2025 r.).

Ponadto na lata 2025-2027 zaplanowano rozbudowę drogi gminnej nr 510526K ul. Leśnej w Brzeszczach w km 0+007,38 – 0+645,39 (odcinek A-B), km 0+031,08 – 0+776,63 (odcinek C-B-D-G), km 0+000,00 – 0+102,82 (odcinek D-F). Szacunkowy koszt realizacji około 12 950 000,00 zł, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 6 454 368,00 zł.

Drogi powiatowe

Na terenie miasta i gminy Brzeszcze znajduje się 29,806 km dróg powiatowych.

Tabela 9. Zestawienie dróg powiatowych na terenie miasta Brzeszcze

Ciąg drogi	Przebieg	Nazwa drogi	Miejscowość	Długość	Km początkowy	Km końcowy	Klasa drogi
1869K	Wilczkowice - Brzeszcze	ul. Starowiejska w Wilczkowicach, ul. Siedliska w Brzeszczach	-	1,507	0+000	2+742	L
		ul. Siedliska	Brzeszcze		1+235	2+742	
1870K	Skidzin - Przecieszyn - Brzeszcze	ul. Wyzwolenia w Skidziniu, ul. Nosala w Przecieszynie i Brzeszczach	-	0,914	0+000	3,+689	Z
		ul. Nosala	Brzeszcze		2,775	3,689	
1871K	Przecieszyn - do drogi woj. 949	ul. Graniczna w Przecieszynie i Brzeszczach, ul. Spółdzielcza w Jawiszowicach	-	1,104	0+000	2+300	Z
		ul. Graniczna	Brzeszcze		0+717	1,821	

Źródło: pismo Zarządu Dróg Powiatowych w Oświęcimiu, znak: SIR.7012.10.15.2025.IN

Tabela 10. Zestawienie dróg powiatowych na terenie gminy Brzeszcze

Ciąg drogi	Przebieg	Nazwa drogi	Miejscowość	Długość	Km początkowy	Km końcowy	Klasa drogi
1868K	Rajsko - Wilczkowice - Skidzin - Zasole - gr. woj.	ul. Wilamowicka w Rajsku, ul. Oświęcimska w Wilczkowicach, ul. Oświęcimska, ul. Wypoczynkowa, ul. Kostka Jagiełły w Zasolu	-	5,718	0+000	7+270	Z
		ul. Oświęcimska	Wilczkowice	1,078	1+552	2+630	
		ul. Oświęcimska	Skidziń	0,899	2+630	3+529	
		ul. Wypoczynkowa	Skidziń	2,130	3+529	5+659	
		ul. Wypoczynkowa	Zasole	0,133	5+659	5+792	

		ul. Kostka Jagiełły	Zasole	1,478	5+792	7+270	
1869K	Wilczkowice - Brzeszcze	ul. Starowiejska w Wilczkowicach, ul. Siedliska w Brzeszczach	-	1,235	0+000	2+742	L
		ul. Starowiejska	Wilczkowice	1,235	0+000	1+235	
1870K	Skidzin - Przecieszyn - Brzeszcze	ul. Wyzwolenia w Skidziniu, ul. Nosala w Przecieszynie i Brzeszczach	-	2,775	0+000	3+689	Z
		ul. Wyzwolenia	Skidziń	0,439	0+000	0+439	
		ul. Wyzwolenia	Przecieszyn	1,77	0+439	2+209	
		ul. Nosala	Przecieszyn	0,566	2+209	2+775	
1871K	Przecieszyn - do drogi woj. 949	ul. Graniczna w Przecieszynie i Brzeszczach, ul. Spółdzielcza w Jawiszowicach	-	1,196	0+000	2+300	Z
		ul. Graniczna	Przecieszyn	0,717	0+000	0+717	
		ul. Spółdzielcza	Jawiszowice	0,479	1+821	2+300	
1872K	Jawiszowice -droga przez wieś- Jaźnik - gr. woj.	ul. Kobylec, ul. Pocztowa, ul. Olszyny, ul. Jaźnik, ul. Janowiec w Jawiszowicach	-	6,013	0+000	6+013	Z
		ul. Kobylec	Jawiszowice	1,250	0+000	1+250	
		ul. Pocztowa	Jawiszowice	1,388	1+250	2+638	
		ul. Olszyny	Jawiszowice	1,077	2+638	3+715	
		ul. Jaźnik	Jawiszowice	0,893	3+715	4+608	
		ul. Janowiec	Jawiszowice	1,405	4+608	6+013	
1873K	od dr 1876K Jawiszowice	ul. Jedlina	Jawiszowice	1,051	0+000	1+051	Z
1874K	Jawiszowice - Zasole	Jawiszowice - Zasole	Jawiszowice	1,298	0+000	1+298	Z
1875K	Od dr 1876K Jawiszowice - do dr. 1874K Zasole	ul. Przeczna	Jawiszowice	1,863	0+000	1+863	L
1876K	gr. Woj. - Jawiszowice (ul. Bielska) - Brzeszcze	ul. Bielska	Jawiszowice	2,591	0+000	2+591	G
1912K	Od dr. 1872K do dr. 1876K	ul. Wiśniowa, ul. Faracka	Jawiszowice	2,541	0+000	2+541	L
		ul. Wiśniowa	Jawiszowice	1,045	0+000	1+045	
		ul. Faracka	Jawiszowice	1,496	1+045	2+541	

Źródło: pismo Zarządu Dróg Powiatowych w Oświęcimiu, znak: SIR.7012.10.15.2025.IN

W latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze realizowano następujące zadania inwestycyjne:

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1869K ul. Siedliska w Brzeszczach w km 1+182 do km 2+742" – koszt realizacji: 11 992,50 zł (2019 r.),
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1869K ul. Siedliska w Brzeszczach w km 1+182 do km 2+742" – koszt realizacji 4 039 276,47 zł (2020 r.),

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1868K ul. Oświęcimska (w km od 3+150 do km 3+527) w miejscowości Skidziń, powiat oświęcimski – koszt realizacji: 1 771 427,07 zł, w tym RFRD: 794 313,00 zł, źródło finansowania: powiat oświęcimski, gmina Brzeszcze, RFRD (2021 r.),
- „Przebudowa drogi powiatowej 1872K ul. Pocztowa w km od 1+838,00 do km 2+638,00 w miejscowości Jawiszowice, Powiat Oświęcimski" – koszt realizacji za 2022 rok: 1 743 675,65 zł, w tym RFRD: 1 135 241,00 zł, Gmina Brzeszcze: 608 434,65 zł (2022 r.)
- „Poprawa odwodnienia na drogach powiatowych Powiatu Oświęcimskiego" – koszt realizacji 76 588,36 zł, w tym Gmina Brzeszcze: 38 294,18 zł (2022 r.)
- „Odtworzenie nawierzchni jezdni oraz poboczy – ul. Jedlina w Jawiszowicach" – koszt realizacji: 956 485,72 zł, w tym Powiat Bielski: 478 242,86 zł, Gmina Brzeszcze: 239 121,43 zł (2022 r.),
- „Przebudowa drogi powiatowej 1872K ul. Pocztowa w km od 1+838,00 do km 2+638,00 w miejscowości Jawiszowice" – koszt realizacji w latach 2022-2023: 4 047 112,04 zł, w tym Powiat Oświęcimski: 1 039 928,94, Gmina Brzeszcze: 1 039 928,94 zł, RFRD: 1 967 254,16 zł (2023 r.),
- w ramach zadania „Modernizacja dróg powiatowych na terenie gmin, w których funkcjonowały Państwowe Przedsiębiorstwa Gospodarki Rolnej (PGR)" wykonano remont drogi powiatowej nr 1869K ul. Starowiejska od km 0+469,00 do km 1+195 w Brzeszczach (2024 r.),
- w ramach zadania „Modernizacja dróg powiatowych na terenie Powiatu Oświęcimskiego – etap II" wykonano remont DP nr 1871K ul. Spółdzielcza od km 1+900,00 do km 2+300,00 w miejscowości Jawiszowice oraz ul. Graniczna od km 0+000,00 do km 1+400,00 w miejscowości Przecieszyn (2024 r.)
- „Modernizacja odwodnienia ul. Kostka Jagiełły w Zasolu" – koszt realizacji: 39 580,76 zł, w tym Powiat Oświęcimski: 19 790,38 zł, Gmina Brzeszcze 19 790,38 zł (2024 r.).

W 2019 roku na terenie gminy Brzeszcze nasadzono 62 drzewa i 207 krzewów, wycięto zaś 21 drzew w ramach przebudowy ul. Siedliska w Brzeszczach.

Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy Brzeszcze przebiegają dwie drogi wojewódzkie o łącznej długości ok. 13,36 km:

- DW 933 – o długości 6,962 km (stan dobry – 6,962 km),
- DW 949 – o długości 6,398 km (stan dobry – 2,559 km, stan zadawalający – 3,839 km).

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie w latach 2020-2024 realizował na terenie gminy Brzeszcze następujące działania:

- bieżąca konserwacja nawierzchni na skrzyżowaniu DW 949 w m. Brzeszcze (odc. 010 ul. Turystyczna), koszt realizacji: 6 750 zł,
- budowa chodnika w pasie drogowym DW 949 odc. 010 km 0+667 – 0+747 strona lewa, ul. Turystyczna w Brzeszczach, koszt realizacji: 241 883,33 zł,
- budowa mostu przez rzekę Wisłę (suche koryto) wraz z przebudową odcinka DW 933 w m. Brzeszcze o długości 1045,7 m, koszt realizacji: 1 966 598,55 zł.

Ponadto w latach 2020-2024 wykonano następujące modernizacje:

- modernizacja odcinków dróg wojewódzkich – modernizacja DW 949 Brzeszcze – Przeciszów na długości 2,2 km, koszt realizacji: 1 956 440,34 zł (2020 r.),
- modernizacja odcinków dróg wojewódzkich i obiektów mostowych – modernizacja DW 933 w m. Brzeszcze na długości 0,357 km, koszt realizacji: 1 378 804,38 zł (2023 r.)
- modernizacja odcinków dróg wojewódzkich i obiektów mostowych – DW 933 w m. Brzeszcze na długości 0,2 km, koszt realizacji: 831 527,77 zł (2024 r.),
- remont uszkodzonego odcinka DW 949 w m. Jawiszowice na długości 0,4 km, koszt realizacji: 1 529 804,75 zł.

W 2024 roku prowadzono konserwację nawierzchni bitumicznej polegającą na uszorstnieniu DW 933 w m. Brzeszcze, odc. 040 km 1+500 – 1+800 (300 m). Koszt realizacji wyniósł 262 861,75 zł.

ZDW w Krakowie w latach 2019-2024 prowadził wycinki oraz nowe nasadzenia drzew na terenie gminy Brzeszcze:

- wycięto 26 drzew,
- nasadzono 24 drzewa.

Na kolejne lata zaplanowano realizację następujących zadań:

- rozbudowa skrzyżowania DW 933 z ul. Kościelną i ul. Romantyczną w m. Brzeszcze (odc. 020 km 1+415,23 do km 1+690,20) – długość 275 m, planowany koszt realizacji ok. 4 621 371 zł,
- obwodnica Brzeszcze – realizacja w latach 2026-2028,

- uszorstnienie nawierzchni bitumicznej DW 949 w m. Jawiszowice (odc. 020 km 0+400 do km 0+750) – długość 350 m,
- realizacja łącznika klasy G obwodnicy Brzeszcz (fragment obwodnicy Brzeszcz w ciągu DW 933 proj. Rondo na DW 933 w ramach węzła Brzeszcze do km 0+523 ul. Św. Wojciecha) – realizacja w latach 2024-2025,
- przebudowa skrzyżowania w ciągu DW 933 przy cmentarzy komunalnym w Brzeszczach – 2026 rok.

Odział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Katowicach realizuje przedsięwzięcie pn.: „Budowa drogi ekspresowej S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku-Białej odcinka II węzeł Oświęcim (z węzłem) – Dankowice". Planowany termin zakończenia: III kwartał 2025 r. Koszt realizacji: 989 751 443,10 zł.

Na drogach krajowych i wojewódzkich regularnie, co 5 lat Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), którego celem jest zilustrowanie aktualnego poziomu natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach sieci dróg oraz wskazanie prognozy ruchu w perspektywie kolejnych 5, 10 oraz 15 lat. W roku 2020/2021 na sieciach dróg krajowych oraz wojewódzkich został przeprowadzony Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu w Polsce. Podstawę prawną przeprowadzenia pomiaru stanowiło Zarządzenie nr 12 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 28 marca 2019 r.

Generalny Pomiar Ruchu w 2025 (GPR 2025) roku zostanie wykonany na istniejącej sieci dróg krajowych administrowanych przez GDDKiA (w tym także na odcinkach autostrad koncesyjnych), tj. z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu. Podstawę prawną przeprowadzenia pomiaru ruchu stanowiło Zarządzenie nr 4 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 22 marca 2024 r. Wyniki GPR 2025 będą dostępne w 2026 roku.

Pomiary na terenie gminy Brzeszcze w ramach GPR 2020/2021 przeprowadzono na 5 odcinkach dróg wojewódzkich.

Tabela 11. Średniodobowy ruch na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Brzeszcze

Nr drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
			Motocykle	Osobowe	Lekkie ciężarowe	Ciężarowe bez przyczepy	Ciężarowe z przyczepą	Autobusy	Ciągniki rolnicze
		poj./dobę							
933	GÓRA /GR. WOJ./ - BRZESZCZE /DW949/	10 404	142	8 187	879	411	745	29	11
933	BRZESZCZE /PRZEJŚCIE: UL. TURYSTYCZNA (DW949) - UL. SIEDLISKA/	14 004	104	12 007	935	332	593	26	7
933	BRZESZCZE - OŚWIĘCIM	13 176	116	11 027	907	300	691	125	10
949	BRZESZCZE /UL. OFIAR OŚWIĘCIMIA (DW933)/ - JAWISZOWICE	14 022	131	12 055	1 360	213	165	81	17
949	JAWISZOWICE - ŁĘKI /DW948/	2 763	25	2 381	184	94	42	29	8

Źródło: Średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/21 na drogach wojewódzkich, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Spośród wszystkich pojazdów poruszających się po przebiegających przez teren gminy Brzeszcze odcinkach DW933 i DW949 największy udział przypadł samochodom osobowym – 83,98%, co świadczy o dominacji transportu prywatnego. Samochody ciężarowe oraz samochody dostawcze stanowiły łącznie 14,44%. Najmniejszy udział przypadł autobusom, motocyklom i ciągnikom rolniczym – 1,58%.

Sektor transportu drogowego jest jednym z większych źródeł emisji zanieczyszczeń na terenie strefy małopolskiej. Emisja z transportu ma znaczenie lokalne – najbardziej uciążliwe jest oddziaływanie dróg w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Tabela 12. Zestawienie wielkości emisji substancji z transportu drogowego w strefie małopolskiej oraz całym województwie w 2021 roku

Nazwa strefy	Zanieczyszczenia [Mg/rok]			
	PM10	PM2,5	B(a)P	NOx
strefa małopolska	825,082	644,09	0,0139	13815,579
województwo	992,078	772,953	0,0165	16533,836

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego

Emisja pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 w transporcie zależy od emisji spalin w 30-40% - zanieczyszczenia te powstają głównie poprzez ścieranie opon, nawierzchni i klocków hamulcowych oraz unos z powierzchni jezdni. Głównym zanieczyszczeniem pochodzącym z transportu drogowego są tlenki azotu. Ze względu na zaostrzenie norm emisji spalin EURO prognozowany jest spadek emisji NO_x, który jednak bilansowany będzie przez stale rosnącą liczbę pojazdów poruszających się po drogach.

4.1.1.4. Zaopatrzenie w gaz na terenie gminy Brzeszcze

Za zaopatrzenie w gaz na terenie gminy Brzeszcze odpowiada Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie (eksploatacja infrastruktury średniego i niskiego ciśnienia) oraz przedsiębiorstwo GAZ-SYSTEM S.A. – operator przesyłowych sieci gazowych wysokiego ciśnienia.

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaj oraz długość sieci gazowych należących do Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. przebiegających przez teren gminy.

Tabela 13. Wykaz długości i rodzaju głównych sieci gazowych

Rodzaj ciśnienia	Długość sieci [m]	Długość przyłączy [m]
wysokie	0	0
średnie	36 850	17 258
niskie	46 544	24 668

źródło: pismo Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie, znak: PSGKR.RODZ.422.396.25

Liczba odbiorców gazu sieciowego na terenie gminy Brzeszcze corocznie się zwiększa. W 2024 roku nastąpił wzrost liczby odbiorców o około 5,48% w stosunku do 2019 roku. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę odbiorców gazu sieciowego na terenie gminy w latach 2019-2024.

Tabela 14. Liczba odbiorców gazu sieciowego na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba odbiorców	6 135	6 210	6 348	6 389	6 426	6 471

źródło: pismo Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie, znak: PSGKR.RODZ.422.396.25

Na poniższym rysunku przedstawiono roczne zużycie gazu na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024.

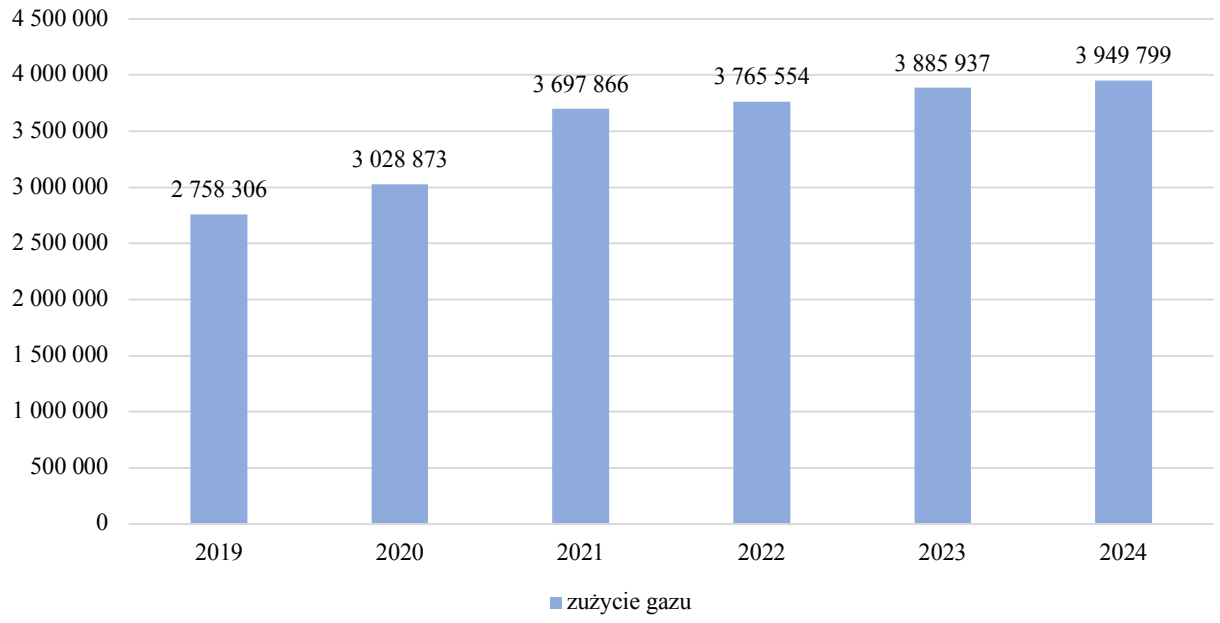

Rysunek 9. Zużycie gazu na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 [m^3]

źródło: opracowanie własne na podstawie pisma Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie, znak: PSGKR.RODZ.422.396.25

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w latach 2019-2024 realizowała działania dotyczące rozbudowy sieci gazowej na terenie gminy Brzeszcze. W poniższe j tabeli przedstawiono działania realizowane na terenie gminy w latach 2019-2024.

Tabela 15. Realizacja działań dotyczących rozbudowy sieci gazowej na ternie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sieć [m]	1149	1676	1015	2250	1426	596
Przyłącza [m]	699	472	102	71	750	64
Przyłącza [szt.]	50	70	55	41	11	59

źródło: pismo Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie, znak: PSGKR.RODZ.422.396.25

4.1.1.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie gminy Brzeszcze

Pod względem zasilania w energię elektryczną gmina obsługiwana jest przez przedsiębiorstwo TAURON Dystrybucja S.A. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie linii WN, SN i nN na terenie gminy Brzeszcze w 2024 roku.

Tabela 16. Długość sieci elektrycznej na terenie gminy w 2024 roku

		2024 [m]
WN	**napowietrzne**	16 299,45
	kablowe	0
SN	**napowietrzne**	47 399,00
	kablowe	28 259,00
nN	**napowietrzne**	182 364,40
	kablowe	65 540,90

Źródło: pismo Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej, nr: TD25-05-0468663-03

Na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowane są 74 stacje transformatorowe należące do Tauron Dystrybucja S.A.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę odbiorców energii elektrycznej na terenie wiejskiego obszaru gminy Brzeszcze w latach 2019-2024.

Tabela 17. Liczba odbiorców energii elektrycznej na terenie wiejskiego obszaru gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Grupa odbiorców	2 019	2020	2021	2022	2023	2024
A	0	0	0	0	0	0
B	9	8	9	7	7	7
C	295	262	262	257	269	263
G	3384	3362	3450	3402	3567	3605

Źródło: pismo Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej, nr: TD25-05-0468663-03

Poniższa tabela zawiera zestawienie zmian jakie zaszły w liniach energetycznych średniego i wysokiego napięcia w latach 2019-2024, będących na majątku i w eksploatacji Tauron Dystrybucja S.A.

Tabela 18. Zmiany w liniach energetycznych wysokiego i średniego napięcia w latach 2019-2024

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
WN	napowietrzne	16 245,45	16 245,45	16 245,45	16 245,45	16 299,45	16 299,45
	kablowe	0	0	0	0	0	0
SN	napowietrzne	47213,00	47213,00	47399,00	47399,00	47399,00	47399,00
	kablowe	27499,00	27499,00	28259,00	28259,00	28259,00	28259,00

Źródło: pismo Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej, nr: TD25-05-0468663-03

4.1.1.6. Warunki wykorzystania OZE

Według założeń unijnych alternatywne źródła energii mają w przyszłości stanowić istotny udział w bilansie energetycznym Europy. Celem UE było uzyskanie 20% energii ze źródeł odnawialnych do 2020 roku w końcowym zużyciu energii brutto. Do końca 2032 roku ma to być, co najmniej 32% energii z OZE. Zgodnie z celami unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego, udział OZE w końcowej konsumpcji energii dla Polski do 2020 roku powinien był wynieść 15%, a do 2030 roku 21%.

Największy udział w polskim rynku OZE mają elektrownie wiatrowe, wodne i biomasa. Ale intensywny rozwój fotowoltaiki, zwłaszcza w sektorze mikroinstalacji może uczynić ją w najbliższym czasie drugą (po lądowej energetyce wiatrowej) technologią OZE w Polsce.

Energia słońca

Energia słoneczna jest powszechnie dostępnym, ekologicznie czystym i najbardziej naturalnym z istniejących źródeł energii. Najefektywniej może być wykorzystana lokalnie, zaspokajając zapotrzebowanie na ciepłą wodę użytkową i ogrzewanie pomieszczeń. Dużą zaletą jest jej łatwa adaptacja, zwłaszcza do celów gospodarstwa domowego.

Praktyczne wykorzystanie energii promieniowania słonecznego wymaga oszacowania potencjalnych i rzeczywistych zasobów energii słonecznej na danym obszarze i parametryzacji warunków meteorologicznych dostosowanych do potrzeb technologii przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną lub cieplną.

Istotny wpływ na ilość promieniowania słonecznego, jaka dociera do Ziemi, ma przejrzystość powietrza. Parametr przezroczystości powietrza ulega wahaniom w ciągu dnia w zależności od warunków meteorologicznych. Ponadto, zmniejszenie przejrzystości powietrza, może być wywołane również przez zawieszone w nim liczne cząsteczki pyłu i dymu.

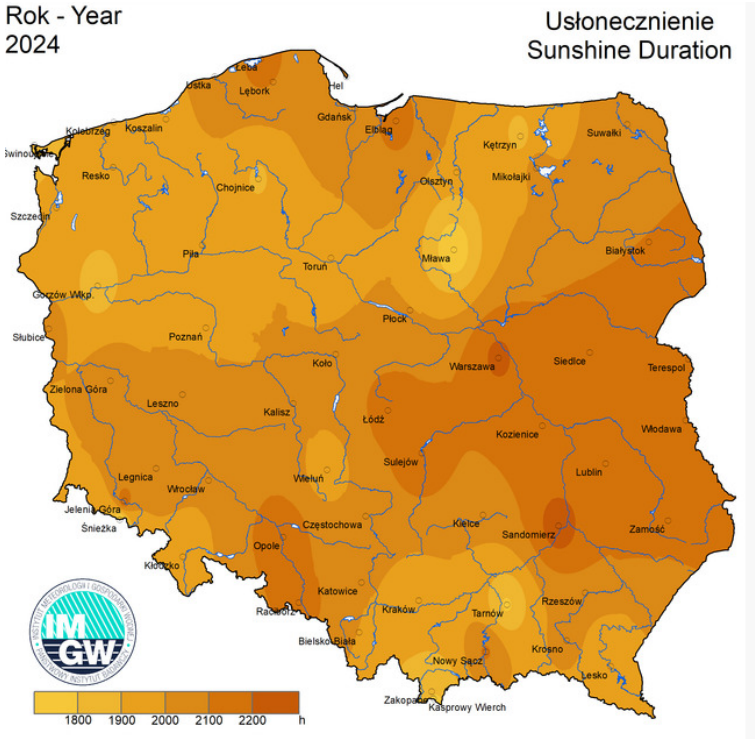

Rysunek 10. Mapa usłonecznienia Polski w 2024 roku

Źródło: https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps (dostęp: lipiec 2025r.)

Na terenie gminy Brzeszcze w 2024 roku do sieci Tauron Dystrybucja S.A. przyłączanych zostało 108 mikroinstalacji PV (w tym aktualizacje mocy zainstalowanej już istniejących i pracujących mikroinstalacji oraz zgłoszenia magazynów energii) o łącznej mocy ok. 975 kW.

Ponadto instalacje fotowoltaiczne zamontowane są na:

- budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Przecieszynie,
- budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4, Szkoła Podstawowa, ul. Szkolna 6, Brzeszcze – instalacja o mocy 40 kW,
- budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4, Przedszkole, ul. Sienkiewicza 4, Brzeszcze – instalacja o mocy 15,9 kW,
- budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5, Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Mickiewicza 3, Brzeszcze – instalacja o mocy 40 kW,
- budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6 w Jawiszowicach, Szkoła Podstawowa im. K. I. Gałczyńskiego w Jawiszowicach, ul. Kusocińskiego 1 – instalacja o mocy 31,8 kW,
- budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6 w Jawiszowicach, Przedszkole nr 4 „Pod Tęczą" w Jawiszowicach – instalacja o mocy 10,5 kW.

Zgodnie z informacją przekazaną przez TAURON Dystrybucja S.A. liczba instalacji fotowoltaicznych zlokalizowanych na terenie gminy Brzeszcze wynosi 1024 szt., w tym:

- 951 instalacji z mocą zainstalowaną mniejszą lub równą 10 kW,
- 73 instalacji z mocą zainstalowaną większą niż 10 kW.

Energia wiatru

Trwający obecnie rozwój technologiczny elektrowni wiatrowych pozwala na szersze wykorzystywanie energii wiatru do produkcji energii elektrycznej. Energia wiatrowa jest ekologicznie czysta – do jej wytworzenia niepotrzebne jest wykorzystanie jakiegokolwiek paliwa.

Wybór miejsca pod lokalizację elektrowni wiatrowych powinien opierać się na analizie warunków wiatrowych. Wstępna ocena może zostać dokonana w oparciu o atlas i mapy wietrzności. Zasoby energii wiatru są silnie związane z lokalnymi warunkami klimatycznymi i terenowymi. Decydują one o tym, czy dany obszar jest korzystnym miejscem do zbudowania elektrowni wiatrowej.

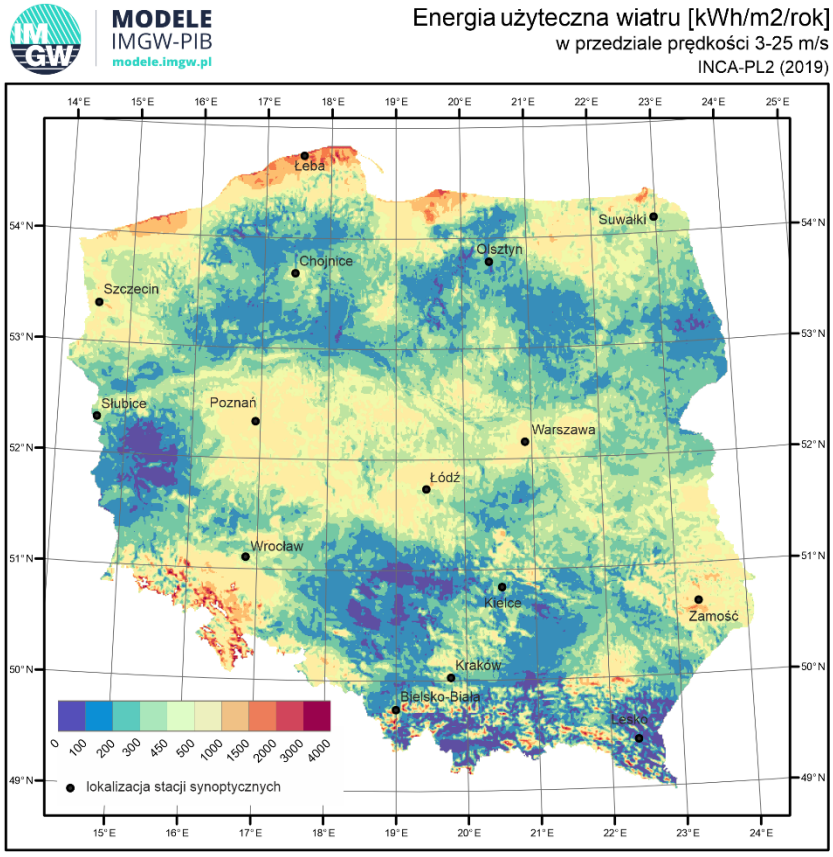

Rysunek 11. Średnia roczna suma energii wiatrowej [kWh/m^2/rok] na poziomie 10 m n.p.g. na terenie otwartym na obszarze Polski w 2019 roku
Źródło: Atlas Małej Energetyki Wiatrowej - https://modele.imgw.pl/

Po analizie powyższej mapy wywnioskować można, iż potencjał energetyczny wiatru na obszarze gminy Brzeszcze mieści się w zakresie ok. 200 kWh/m^2/rok, co może świadczyć, iż gmina na całym obszarze posiada niekorzystne warunki wykorzystania wiatru. Warunki lokalne terenu mogą sytuację tą dodatkowo polepszyć albo pogorszyć. Przed przystąpieniem do realizacji ewentualnego projektu należy przeprowadzić dokładne badania warunków wiatrowych, jednak jest to kosztowna inwestycja. Przyczyną zakłóceń przepływu wiatru mogą być przeszkody terenowe związane ze środowiskiem geograficznym (góry), przyrodniczym (lasy) czy działalnością człowieka.

Energia Ziemi (geotermalna)

Źródłem energii geotermalnej jest wnętrze Ziemi o temperaturze około 5400 °C, generujące przepływ ciepła w kierunku powierzchni. W celu wydobycia wód geotermalnych na powierzchnię wykonuje się odwierty do głębokości zalegania tych wód. W pewnej odległości od otworu czerpalnego wykonuje się drugi otwór, którym wodę geotermalną po odebraniu od niej ciepła, wtłacza się z powrotem do złoża. Wody geotermalne są z reguły mocno zasolone, jest to powodem szczególnie trudnych warunków pracy wymienników ciepła i innych elementów armatury instalacji geotermalnych. Z uwagi na zróżnicowany poziom energetyczny płynów geotermalnych (w porównaniu do klasycznych kotłowni) można je wykorzystywać:

- do ciepłownictwa (m.in.: ogrzewanie niskotemperaturowe i wentylacja pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej),
- do celów rolniczo-handlowych (m.in.: ogrzewanie upraw pod osłonami, suszenie płodów rolnych, ogrzewanie pomieszczeń inwentarskich, przygotowanie ciepłej wody technologicznej, hodowla ryb w wodzie o podwyższonej temperaturze),
- w rekreacji (m.in.: podgrzewanie wody w basenie),
- przy wyższych temperaturach do produkcji energii elektrycznej.

W zależności od głębokości, z której eksploatowana jest energia geotermalna, wyróżnia się:

- geotermię płytką (niskiej entalpii) – wykorzystującą energię cieplną gruntu z głębokości do ok. 100 m za pomocą pomp ciepła,
- geotermię głęboką (wysokiej entalpii) – pozyskującą energię cieplną z wnętrza Ziemi, z głębokości kilku kilometrów.

Wykorzystanie geotermii głębokiej na terenie gminy wymaga szczegółowych analiz, uwzględniających lokalne uwarunkowania geologiczne oraz rachunek ekonomiczny.

W geotermii płytkiej źródłem ciepła jest grunt, który posiada dużą zdolność do akumulacji ciepła, dzięki czemu jego temperatura utrzymuje się przez cały tok mniej więcej na tym samym poziomie. Do wykorzystania tych zasobów wykorzystywane są pompy ciepła. Instalacje wykorzystywane są w małej skali m.in. na potrzeby ogrzewania budynków jednorodzinnych, budynków użyteczności publicznej.

Biomasa

Biomasę stanowią substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzą z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, a także przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także inne części odpadów, które ulegają biodegradacji. W celu łatwiejszego i efektywnego wykorzystania drewna lub słomy pod względem energetycznym poddaje się je prasowaniu, rolowaniu, brykietowaniu, granulowaniu, rozdrabnianiu. Potencjał biomasy stałej związany jest z wykorzystaniem nadwyżek słomy oraz odpadów drzewnych, dlatego też wykorzystanie ich skoncentrowane jest na obszarach intensywnej produkcji rolnej i drzewnej.

Biogaz

Biogazownia jest stabilnym i pewnym źródłem energii cieplnej i elektrycznej, gdyż jest ona wytwarzana w trybie ciągłym w ciągu roku. Zarówno ilość jak i parametry wytworzonej energii są utrzymywane na stałym poziomie, dzięki czemu zwiększa się bezpieczeństwo energetyczne regionu. Wyprodukowana energia elektryczna w biogazowni jest zazwyczaj sprzedawana operatorowi energetycznemu lub ewentualnie dostarczana bezpośrednio do pobliskich odbiorców. Ponadto biogazownia może współpracować z lokalnymi sieciami cieplnymi i dostarczać tanią energię do celów grzewczych dla budynków użyteczności publicznej, domów lub bloków mieszkalnych. Szacuje się, że ciepło wyprodukowane przez biogazownię o mocy 1 MW jest w stanie zaspokoić w 100% zapotrzebowanie na ciepło oraz energię elektryczną dla 200 domów jednorodzinnych.

4.1.1.7. Działania edukacyjne

Działania edukacyjne są ważną częścią prowadzonej polityki ochrony środowiska, ponieważ umożliwiają uwrażliwianie społeczeństwa na problemy środowiskowe Gminy już od wczesnych lat – tj. począwszy od edukacji w placówkach oświatowych dzieci i młodzieży, poprzez różnego rodzaju konkursy, w czasie których promuje się ochronę powietrza, wody, czy ziemi, aż po dorosłych mieszkańców Gminy Brzeszcze, do których kieruje się głównie materiały na stronach internetowych, ulotki rozdawane w ramach różnorodnych akcji społecznych, a także artykuły poświęcone ochronie środowiska.

<u>2019 rok</u>

Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach w zakładce Eko – Brzeszcze. Ponadto, informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej zostały przesłane pismem z dnia 22 maja 2019 r. do wszystkich mieszkańców Gminy wraz z informacją o zmianie stawki opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi. W listopadzie 2019 roku na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja informacyjno-edukacyjna, w którą zaangażowane zostały instytucje z terenu całej Gminy. Poprzez zawieszone w różnych miejscach na terenie Gminy banery informacyjne (20 sztuk), rozstawione w budynkach użyteczności publicznej banery typu roll-up (18 sztuk) oraz wyłożone ulotki (1000 sztuk), Gmina dotarła z informacjami do osób niekorzystających z mediów elektronicznych, Internetu. Materiały przygotowane zostały na podstawie informacji udostępnionych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego na stronie http://www.powietrze.malopolska.pl/. W kwartalniku „Biuletyn Informacyjny Gminy Brzeszcze", opublikowano cykl edukacyjny „Eko-Brzeszcze" (3 strony w formacie A4), dotyczący możliwości skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej m.in. kto może skorzystać z ulgi, na czym polega ulga i jaka jest maksymalna kwota, jaką w ramach ulgi można odliczyć, jaki jest czas realizacji przedsięwzięcia premiowanego ulgą oraz jakie materiały, urządzenia i usługi podlegają uldze. W tym samym numerze mieszkańcy mogli zapoznać się z informacją dotyczącą możliwości skorzystania z dofinansowania wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak i przeprowadzenie towarzyszących temu prac termomodernizacyjnych budynku w ramach Programu „Czyste Powietrze". Przedstawiono również informacje na temat programów realizowanych przez Gminę Brzeszcze oraz informacje dotyczące obowiązków, jakie wynikają z uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego wraz z podaniem najważniejszych dat związanych z wdrożeniem uchwały antysmogowej. W Biuletynie poruszono również temat przypadków spalania odpadów, eksploatacji kotłów i kominków niespełniających wymagań uchwały antysmogowej oraz sprzedaży węgla złej jakości, przedstawiając przy tym możliwości zgłaszania podejrzenia nieprzestrzegania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez formularz Ekointerwencji. Dodatkowo mieszkańcy mogli zapoznać się z informacją dotyczącą zainstalowanych na terenie Gminy Brzeszcze sensorów Airly, dzięki którym mają możliwość całodobowego sprawdzania aktualnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Bieżące odczyty pomiarów można sprawdzać online na stronie internetowej: www.airly.eu/map lub zainstalować w smartfonie darmową aplikację Airly do śledzenia pomiaru jakości powietrza. We wszystkich przedszkolach na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja dotycząca informowania mieszkańców o stanie powietrza. Na tablicach informacyjnych w

miejscach widocznych tuż przy wejściu do placówek zostały wywieszone plakaty "stan powietrza", na których co dzień rano wywieszane były odpowiednie oznakowania. Gotowe do wydruku materiały dotyczące akcji zostały przesłane do wszystkich przedszkoli drogą mailową wraz z informacją gdzie należy codziennie rano weryfikować jakość stanu powietrza (weryfikacja możliwa za pośrednictwem czujników i aplikacji Airly np. na stronie https://brzeszcze.pl/sprawdz-jakosc-powietrza,8746 lub bezpośrednio na stronie głównej www.brzeszcze.pl). Informacja o prowadzonej akcji została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz w profilu Facebook.

2020 rok

Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach (www.brzeszcze.pl) w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe oraz planowanej na terenie Gminy inwentaryzacji źródeł ogrzewania budynków, zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie Gminy Brzeszcze wraz z decyzją podatkową.

W Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbyło się otwarte posiedzenie Komisji Rozwoju, Ekologii i Szkód Górniczych Rady Miejskiej w Brzeszczach, podczas którego, na zaproszenie radnych, wygłoszono wykład pt. „Czy można wygrać ze smogiem?". Podczas spotkania poruszano m.in. tematykę źródeł i sposobów pomiaru zanieczyszczenia powietrza w Polsce, wpływu zanieczyszczeń na zdrowie ludzi, w szczególności dzieci oraz możliwości ochrony przed smogiem. Mówiono o obowiązkach wynikających z zapisów małopolskiej uchwały antysmogowej, obostrzeniach dotyczących dopuszczalnych norm węgla oraz certyfikatów dla kotłów na paliwa stałe. Spotkanie zakończyła debata dotycząca źródeł finansowania wymian kotłów, w tym w szczególności możliwości finansowania działań z budżetu gminy oraz pozyskania przez mieszkańców dotacji z rządowego programu „Czyste Powietrze".

Przeprowadzono akcję informacyjną pod nazwą „Stop wypalaniu traw!". W informacjach skierowanych do mieszkańców można było zapoznać się z tematyką zagrożeń i skutków jakie niesie za sobą takie działanie oraz konsekwencjami. Na stronie urzędu zamieszczono również informacje dotyczące zakazu spalania odpadów z działek i ogrodów. Wskazano mieszkańcom możliwość ich odbioru przez Agencję Komunalną sp. z o. o. Gminne Składowisko Odpadów, które przyjmuje odpady biodegradowalne, w tym również odpady z ogrodów i przedstawiono informacje o karach jakie za to grożą.

Dwukrotnie na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja pod nazwą "Plogging Brzeszcze" – bieganie i sprzątanie. Pomysłodawcą akcji był Ośrodek Kultury w Brzeszczach oraz Agencja Komunalna sp. z o. o. w Brzeszczach. Jego miłośnicy przemierzali parkowe alejki i leśne ścieżki z workiem, do którego pakowali odpady.

W związku z obchodzonym 22 kwietnia „Dniem Ziemi" na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach zamieszczono informację skierowaną do mieszkańców, zapraszając tym samym do wzięcia udziału w warsztatach on-line „Dzień Ziemi w Ministerstwie Klimatu" organizowanym przez Ministerstwo Klimatu, wspólnie z Bankiem Ochrony Środowiska oraz Fundacją BOŚ, a także przy wsparciu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Przeprowadzono akcję informacyjną dotyczącą wprowadzonych od 15 maja 2020 roku zmian w programie „Czyste Powietrze". Przedstawiono najważniejsze zmiany oraz informacje dotyczące możliwości składania wniosków.

Dzięki współpracy z Alarmem Smogowym Brzeszcze na terenie Gminy Brzeszcze zainstalowane zostały sztuczne płuca w ramach akcji Polskiego Alarmu Smogowego "Zobacz, czym oddychasz".

14 listopada z okazji Dnia Czystego Powietrza przypomniano mieszkańcom gminy, że spalanie śmieci i niskiej jakości węgla w domowych piecach niesie bardzo poważne konsekwencje nie tylko dla zdrowia i życia mieszkańców, ale także – dla środowiska. Przedstawiono informacje dotyczące Programów „Czyste Powietrze" i „ Mój Prąd" oraz dodatkową możliwość formy pomocy finansowej dla działań ekologicznych jaką jest ulga termomodernizacyjna. Przedstawiono również zapisy uchwały antysmogowej dla naszego województwa, wskazując na ważne daty dotyczące wymiany kotłów na paliwa stałe.

Przeprowadzono również akcję informacyjną dotyczącą dofinansowania do instalacji fotowoltaicznych w ramach programu „Mój Prąd".

Do wszystkich szkół z terenu Gminy Brzeszcze trafiły oczyszczacze powietrza. Zakupiono 6 sztuk oczyszczaczy o łącznej wartości 5 994,00 zł. Informacja o oczyszczaczach została rozesłana poprzez Mobi Dziennik do ponad 2274 rodziców uczniów.

Gmina Brzeszcze przeprowadziła akcję skierowaną do uczniów szkół podstawowych zachęcając do wzięcia udziału w bezpłatnych zajęciach edukacyjnych pod nazwą „Powietrzna Akademia" organizowanych przez Airly i Veolia. Była to inicjatywa która umożliwiała skuteczną edukację domową w zakresie ochrony środowiska i dbałości o lepsze powietrze, którym oddychamy. Lekcje prowadzone były w formie wykładu połączonego z eksperymentami i pokazami. Uczniowie mieli możliwość zadawania pytań prowadzącym edukatorom.

W kwartalniku „Biuletyn Informacji Gminy Brzeszcze" w pierwszym kwartale opublikowano cykl edukacyjny dotyczący najważniejszych dat związanych z wdrażaniem uchwały antysmogowej dla Małopolski. W tym samym numerze mieszkańcy mogli zapoznać się z informacją dotyczącą możliwości skorzystania z dofinansowania wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak i przeprowadzenie towarzyszących temu prac termomodernizacyjnych budynku w ramach Programu „Czyste

Powietrze" oraz jednocześnie zapoznać się ze zmianami jakie miały zostać wdrożone w Programie od 15 maja 2020 r. Poruszono również temat odbywającej się inwentaryzacji źródeł ogrzewania na terenie gminy. Nakład w pierwszym kwartale wyniósł 700 egzemplarzy.

W drugim kwartale „Biuletynu Informacji Gminy Brzeszcze" ponownie przypomniano mieszkańcom gminy o zapisach uchwały antysmogowej dla województwa Małopolskiego. Zachęcano również mieszkańców do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach Programu „Czyste Powietrze" bez wychodzenia z domu, dzięki uruchomionej 10 czerwca 2020 r. internetowej ścieżki składania wniosków. Nakład w drugim kwartale wyniósł 500 egzemplarzy.

W trzecim kwartale biuletynu zamieszczono pełne informacje dotyczące kar jakie grożą za nieprzestrzeganie zapisów uchwały antysmogowej dla województwa Małopolskiego. Przypomniano mieszkańcom również o obowiązku jaki ciąży na sprzedawcach opału, a mianowicie o przekazaniu kupującemu świadectwa jakości paliwa oraz informacji gdzie można zgłosić podejrzenie co do wiarygodności jakości opału lub sytuacji gdy sprzedawca nie chce nam takiego świadectwa jakości przekazać. W tym samym numerze przedstawione informacje dotyczące Programu „Czyste Powietrze", ulgi termomodernizacyjnej oraz Programu „Mój Prąd". Przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną, w której uświadamiano mieszkańcom, iż główny zanieczyszczeniem powietrza w Małopolsce jest spalanie węgla w przestarzałych kotłach i piecach. Sprawność „kopciuchów" to ok. 50% co oznacza, że aż połowa energii zawartej w paliwie nie jest wykorzystywana, a marnuje się. Uświadomiono mieszkańcom, że podczas spalania drewna i węgla zanieczyszczenia powietrza dostają się nie tylko do naszego układu oddechowego. Najmniejsze drobiny pyłu przenikają wprost do naszego krwioobiegu powodując wiele poważnych chorób. Zamieszczono również informacje o możliwości sprawdzenia kosztów ogrzewania dla różnych źródeł. Nakład w trzecim kwartale wyniósł 500 egzemplarzy.

W czwartym kwartale natomiast mieszkańcy mieli możliwość ponownego zapoznania się z terminami obowiązującymi w zapisach uchwały antysmogowej dla województwa Małopolskiego oraz mandatach I karach grzywny za naruszenie tych przepisów. Przedstawiono szczegółowo informacje dotyczące kotłów oraz kominków, o czym pamiętać podczas budowy nowego domu lub gdy planujesz zakup kominka. Nakład w ostatnim kwartale wyniósł 500 egzemplarzy.

2021 rok

Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach www.brzeszcze.pl w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku. Informacje te po raz drugi były rozpowszechniane wśród mieszkańców wraz ze zmianą stawki za odpady w listopadzie 2021 roku. Gmina Brzeszcze podczas prowadzonych akcji informacyjnych dotarła z informacją do znacznej większości budynków na terenie gminy Brzeszcze. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona jest na bieżąco podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach , jak również podczas wszystkich prowadzonych kontroli u mieszkańców.

Od 13 do 26 lutego na skwerze przed Ośrodkiem Kultury były zamontowane „sztuczne płuca". Była to instalacja, która miała na celu zobrazowanie stanu jakości powietrza na terenie Gminy Brzeszcze, stanowiąca część ogólnopolskiej Akcji Polskiego Alarmu Smogowego, która wzbudziła spore zainteresowanie wśród mieszkańców. Przypomniano również mieszkańcom o zapisach uchwały antysmogowej dla Małopolski oraz ważnych datach związanych z wymianą kotłów.

Na stronie zamieszczono informacje dotyczącą zmian jakie od 1 stycznia 2021 roku wchodzą w zakresie Programu „Czyste Powietrze". Zmiany dotyczyły zasad finansowania kotłów na paliwa stałe (węgiel/ekogroszek) w związku z przyjętym dnia 28 września 2020 roku przez Sejmik Województwa Małopolskiego Nowego Programu Ochrony Powietrza. Realizacja Programu nie może być sprzeczna z zapisami prawa miejscowego, a więc od początku 2021 roku nie było możliwe uzyskanie dofinansowania na kotły zasilane paliwem stałym (węgiel/ekogroszek) ze środków publicznych. Przypomniano, że wszystkich mieszkańców Małopolski dotyczą zapisy tzw. uchwały antysmogowej.

W marcu ponownie przypomniano mieszkańcom zapisy dotyczące uchwały antysmogowej wskazując przy tym terminy wymiany starych i nieefektywnych urządzeń grzewczych. Wskazano informacje gdzie można uzyskać pomoc finansową na wymianę pieca, o możliwościach skorzystania z pomocy w ramach Programu „Czyste Powietrze" oraz programu gminnego. Mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się również z informacją dotyczącą odliczeń w ramach ulgi termomodernizacyjnej.

Na terenie Gminy Brzeszcze została przeprowadzona akcja pod nazwą „Wiosenny plogging – Brzeszcze". Była to już trzecia edycja wydarzenia łączącego elementy rekreacji i ekologii. Wiosenna edycja ploggingu organizowana była z okazji przypadającego 22 kwietnia Międzynarodowego Dnia Ziemi. W akcji mógł wziąć udział każdy - bez ograniczeń wieku. Tereny jakie zostały objęte akcją to: stawy Nazieleńce i lasy na Borze oraz okolice wału przy ul. Lisica. Zebrane w trakcie ploggingu śmieci należało składać w specjalnie oznakowanych kontenerach. Na stronie urzędu zamieszczono również informacje dotyczące zakazu spalania odpadów z działek i ogrodów. Wskazano mieszkańcom możliwości ich odbioru przez Agencję Komunalną sp. z o. o. na składowisku odpadów komunalnych, które przyjmuje odpady biodegradowalne, w tym również odpady z ogrodów. Przedstawiono informacje o karach jakie grożą za postępowanie niezgodne z przepisami.

Na stronie internetowej Urzędu pojawiła się informacja dotycząca rozpoczynającego się 1 lipca procesu składania deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, który ma na celu zebranie wszystkich danych dotyczących źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Mieszkańcy mieli możliwość zapoznania się z pełnym zakresem informacji m.in. w jaki sposób należy składać deklarację, kto ma obowiązek złożenia deklaracji i jakie terminy obowiązują na jej złożenie. Zachęcano również mieszkańców do zapoznania się z filmem dotyczącym Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

31.05.2021 r. Gmina Brzeszcze podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i przystąpiła do obsługi Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze". Mieszkańcy Gminy mogą za pośrednictwem tutejszego Urzędu złożyć wniosek o dotację oraz otrzymać bezpłatną pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu. Pełne informacje w tym zakresie przedstawiono mieszkańcom na stronie gminy.

Wszyscy mieszkańcy gminy mieli możliwość udziału w spotkaniach informacyjnych – forma stacjonarna, transmisja w sieci lub forma zdalna poprzez platformę internetową (czerwiec, wrzesień oraz grudzień) dotyczących możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze". Podczas spotkań przedstawiono informację w zakresie założeń Programu, rodzajów przedsięwzięć oraz warunków dofinansowania, jak również sposobu składania wniosków o dofinansowanie oraz zasady realizacji i rozliczania przedsięwzięć.

Zamieszczono na stronie internetowej Urzędu informacje dotyczącą oszustów – firm wykonawczych, które na terenie Gminy Brzeszcze oferowały mieszkańcom odpłatne usługi w zakresie dofinansowań do wymiany kotłów oraz sporządzenia wniosków w ramach Programu „Czyste Powietrze", powołując się przy tym na współpracę z Urzędem Gminy w Brzeszczach – mieszkańcy oprócz prośby o wzmożoną czujność na takie działania, otrzymali informacje w zakresie możliwości korzystania z pomocy w zakresie nieodpłatnego punktu doradczego Programu „Czyste Powietrze".

Polski Alarm Smogowy wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaprezentował nowe informacje dotyczące liczby składanych wniosków na wymianę źródła ciepła i termomodernizację w programie „Czyste Powietrze". Najnowsze dane obejmowały III kwartał 2021 roku i dotyczyły 2477 gmin w Polsce. Gmina Brzeszcze znalazła się na 39 miejscu w Polsce oraz 3 w woj. Małopolskim. Wszystko to dzięki zawartemu porozumieniu z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Jednocześnie przypomniano mieszkańcom o możliwości składania za pośrednictwem Gminy Brzeszcze wniosków o dotację oraz otrzymania bezpłatnej pomoc w zakresie weryfikacji wniosku pod kątem wymagań programu.

W związku z obchodzonym 14 listopada Dniem Czystego Powietrza, przypomniano mieszkańcom gminy, że czyste powietrze jest naszym dobrem wspólnym, z którego korzystamy razem - bez względu na miejsce zamieszkania, status społeczny, czy też zasobność portfela. Każdy z nas jest odpowiedzialny za zdrowie swoje, swoich bliskich, mieszkańców regionu. Od naszych codziennych wyborów zależy jakość powietrza, którym oddychamy. Jednocześnie przypomniano o tym, że od 2017 roku w Małopolsce obowiązuje uchwała antysmogowa, która nakłada obowiązek przestrzegania zapisów związanych z ochroną powietrza zarówno na osoby fizyczne, jak i przedsiębiorców oraz możliwości korzystania z pomocy w zakresie wypełnieni, złożenia i rozliczenia wniosku w ramach programu „Czyste Powietrze".

Na stronie internetowej zamieszczono ponownie informację dotyczącą deklaracji jakie należy składać do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Przypomniano mieszkańcom, że wszyscy właściciele istniejących budynków do końca czerwca 2022 roku powinni złożyć deklarację dotyczącą używanego źródła ciepła. Poinformowano również mieszkańców, że warto się pospieszyć, bo za niedopełnienie tego obowiązku grożą kary grzywny.

Gmina Brzeszcze opłaca abonament za usługę pobierania danych pomiarowych z 10 sensorów mierzenia jakości powietrza Airly (koszt 7 527,60 zł), dzięki którym mieszkańcy mają możliwość całodobowego sprawdzania aktualnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Bieżące odczyty pomiarów można sprawdzać online na stronie internetowej www.airly.eu/map lub zainstalować w smartfonie darmową aplikację Airly do śledzenia pomiaru jakości powietrza.

2022 rok

Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona była podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również podczas wszystkich prowadzonych kontroli u mieszkańców.

Na stronie zamieszczono informacje dotyczącą zmian jakie od 25 stycznia 2022 roku wchodzą w zakresie Programu „Czyste Powietrze".

Ponadto na stronie zamieszczono również informacje dotyczącą Ranking programu „Czyste powietrze" (Gmina Brzeszcze na 1 miejscu w Małopolsce) oraz możliwości skorzystania ze wsparcia przy złożeniu wniosku i jego późniejszym rozliczeniu.

W lutym przedstawiciele władz Powiatu Oświęcimskiego i włodarze gmin podpisali porozumienie, które ma się przyczynić do poprawy środowiska naturalnego. Dokument określa sposoby realizacji Projektu Zintegrowanego

LIFE-IP EKOMAŁOPOLSKA – „Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla Województwa Małopolskiego" na terenie powiatu oświęcimskiego.

Wszyscy mieszkańcy gminy mieli możliwość udziału w spotkaniach informacyjnych (czerwiec, wrzesień oraz grudzień) dotyczących możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „Czyste Powietrze**".** Podczas spotkań przedstawiono informację w zakresie założeń Programu, rodzajów przedsięwzięć oraz warunków dofinansowania, jak również sposobu składania wniosków o dofinansowanie oraz zasady realizacji i rozliczania przedsięwzięć.

Na stronie Urzędu zamieszczono informację przypominającą mieszkańcom, że wypalanie łąk, pastwisk, ugorów i trzcinowisk jest praktyką niebezpieczną dla życia, zdrowia i mienia, zakazaną, a także nieuzasadnioną agrotechnicznie.

Przy okazji Dnia Ziemi zaproszono mieszkańców do udziału w ekologicznych konkursach organizowanych przez Ośrodek Kultury w Brzeszczach w ramach projektu "Bliżej OZE=Bardziej EKO". Informacja również została zamieszczona na stronie internetowej.

5 czerwca 2022 roku odbył się na terenie gminy Brzeszcze XIX Gminny Rodzinny Rajd Rowerowy pod patronatem Burmistrza Brzeszcz. Na trasę o długości ok. 14 kilometrów rowerzyści wyruszyli sprzed Hali Sportowej w Brzeszczach. Na mecie na uczestników oraz kibiców rajdu czekały liczne atrakcje przygotowane w ramach Pikniku Ekologicznego „Bliżej OZE = Bardziej EKO" (spektakl ekologiczny, rodzinna Zumba, gokarty solarne, pokój eko-zagadek, kino rowerowe, gry planszowe XXL, warsztaty plastyczne). Starsi mieszkańcy mogli uzyskać fachową wiedzę na stoisku Gminnego Punktu Konsultacyjnego Programu "Czyste powietrze". Celem pikniku "Bliżej OZE = bardziej EKO" zorganizowanego przez Ośrodek Kultury w Brzeszczach było podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska naturalnego, przeciwdziałaniom zmianom klimatu oraz zwiększenie wiedzy o możliwościach, jakie dają w tym zakresie odnawialne źródła energii.

Na stronie internetowej zamieszczono informację dotyczącą deklaracji jakie należy składać do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Przypomniano mieszkańcom, że wszyscy właściciele istniejących budynków do końca czerwca 2022 roku powinni złożyć deklarację dotyczącą używanego źródła ciepła. Można to zrobić za pośrednictwem Internetu lub składając papierową ankietę w Urzędzie Gminy. Poinformowano również mieszkańców, że warto się pospieszyć, bo za niedopełnienie tego obowiązku grożą kary grzywny.

Na stronie internetowej zamieszczona została informacja o Programie „Jawor 2" uruchomionym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie dotyczącym wymiany źródeł ciepła na paliwa stałe na nowe ekologiczne źródła ciepła, termomodernizacji budynków jednorodzinnych, dla których łączna powierzchnia docieplana nie przekracza 600 m^2 oraz zakupu i montażu paneli fotowoltaicznych.

Na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach przedstawiono mieszkańcom informacje o Programie „Ciepłe mieszkanie". Program skierowany do właścicieli mieszkań (lokali), którzy mieszkają w budynkach wielorodzinnych bez centralnego systemu ogrzewania i korzystają z indywidualnego źródła ciepła na paliwa stałe. Dofinansowanie można pozyskać m.in. na wymianę nieefektywnego źródła ciepła, modernizację centralnego ogrzewania, wymianę okien. Osoby zainteresowane pozyskaniem dotacji proszone były o złożenie ankiety, określającej zakres planowanych prac.

Na stronie Urzędu zamieszczono informację na temat akcji: „Bądź EKO i oszczędzaj energię! Wymień stary piec lub kocioł z dofinansowaniem PGNiG." PGNiG zaprosił do skorzystania z oferty programu dofinansowań do wymiany urządzeń służących do celów grzewczych lub przygotowywania ciepłej wody użytkowej. Program skierowany był do konsumentów mieszkających w budynkach jednorodzinnych, którzy dokonują zakupu paliw lub energii na własny użytek. O dofinansowanie mogła ubiegać się każda osoba, która jest lub będzie klientem PGNIG Obrót Detaliczny sp. z o. o. i dokonuje likwidacji dotychczasowego źródła ciepła na paliwo stałe. Wysokość dofinansowania wynosiła od 503,49 do 1 129,51 zł.

2023 rok

Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane są i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe zostały przesłane do wszystkich mieszkańców na terenie Gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona jest na bieżąco podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również podczas wszystkich prowadzonych kontroli u mieszkańców.

Na stronie internetowej zamieszczona została informacja dla mieszkańców w związku ze zmianą jaka od 1 stycznia 2023 roku dotyczy kotłów na paliwa stałe zasilanych biomasą. Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego.

Przypomniano przedsiębiorcom o terminowym złożeniu sprawozdań środowiskowych w związku ze zbliżającym się okresem rozliczeniowym w zakresie sprawozdawczości dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej oraz gospodarki odpadami.

Informacja o projekcie Dom z klimatem - projekt Ministerstwa Klimatu i Środowiska została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach. Działania podejmowane przez resort klimatu i środowiska wpisują się w dążenie UE do zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Niemniej, konieczne jest podjęcie dodatkowych

działań, które doprowadzą do ograniczenia średniego zużycia energii w gospodarstwach domowych oraz zwiększenia udziału zeroemisyjnych nośników energii w zużyciu energii finalnej w budynkach mieszkalnych. Rezultatem tych działań będzie przede wszystkim poprawa jakości powietrza oraz istotne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Energia dla wsi". Celem programu był wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich. Informacja również znalazła się na stronie internetowej urzędu.

W ramach akcji **„**Posprzątaj z nami Małopolskę!" przeprowadzona została akcja sprzątania Gminy Brzeszcze. Odbyła się w znanej już mieszkańcom z ubiegłych lat formie ploggingu, a jej celem było zwrócenie uwagi na problem pozostawiania śmieci na terenach rekreacyjnych i turystycznych: w lasach, parkach krajobrazowych i na szlakach zielonej Małopolski.

Do 30 marca 2023 r. mieszkańcy mieli możliwość wzięcia udziału w konsultacjach „Planu zrównoważonej mobilności miejskiej dla oświęcimskiego obszaru funkcjonalnego" (SUMP OOF). SUMP OOF ma przyczyniać się do zmniejszania negatywnego wpływu transportu na środowisko, takiego jak zanieczyszczenie powietrza, hałas i redukcja emisji gazów cieplarnianych. Warunkiem tych zmian jest zwiększenie roli środków transportu przyjaznych środowisku, do których należą transport publiczny, rowery, komunikacja piesza i transport elektryczny. Informacja została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach.

15 kwietnia w ogrodzie społecznym przy ul. Kosynierów w Brzeszczach odbył się piknik w ramach którego mieszkańcy gminy mieli możliwość skorzystania z porad w zakresie pozyskania dofinansowania z programu „Czyste Powietrze". Porady udzielane były przez pracowników Gminnego Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego Programu.

Na stronie internetowej urzędu zamieszczona została informacja dotycząca naboru wniosku o dofinansowanie w programie „Mój Prąd".

21 kwietnia 2023 roku podpisane zostało porozumienie, na mocy którego powołano do życia Klaster Energii Kotliny Oświęcimskiej, którego członkami zostało 5 gmin: Kęty - Lider Klastra, Brzeszcze, Chełmek, Gmina Oświęcim, Miasto Oświęcim oraz Powiat Oświęcimski, a także Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Bielsku-Białej. Powołanie Klastra to początek wspólnej pracy sąsiadujących samorządów, wynikającej z obecnych wyzwań na gruncie bezpieczeństwa energetycznego. Powołanie Klastra Energii Kotliny Oświęcimskiej to krok ważny z punktu widzenia wieloletniej strategii działania. Ogólnokrajowe oraz Wojewódzkie dokumenty strategiczne takie jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Raport Polska 2030 Wyzwania rozwojowe, Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030" odnoszące się do szeroko rozumianej tzw. zielonej transformacji, stawiają nacisk na energetykę rozproszoną. To znacząca zmiana w dotychczasowym podejściu do produkcji i dystrybucji energii elektrycznej.

W czwartek 13 kwietnia 2023 r. w Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbywały się indywidualne konsultacje dla mieszkańców z doradczynią energetyczną Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, która przedstawiła szczegółowe informacje w zakresie pozyskiwania środków finansowych w ramach aktualnych programów finansowania dostępnych w 2023 roku.

Burmistrz Brzeszcz zaprosił mieszkańców gminy do udziału w konsultacjach społecznych projektu aktualizacji dokumentu „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, którego organizatorem jest Miasto Oświęcim" oraz projektu dokumentu „Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla oświęcimskiego obszaru funkcjonalnego 2030, z perspektywą 2040".

Od 18 do 22 września obchodzony jest Europejski Tydzień Mobilności (European Mobility Week). To wydarzenie, które skupia uwagę całej Europy na kwestiach zrównoważonego transportu, ekologii oraz energooszczędności. Jednym z kluczowych, tradycyjnych już wydarzeń jest „Dzień bez samochodu", obchodzony 22 września. Zachęcano mieszkańców, aby w tym dniu na zakupy, do pracy, do szkoły albo na popołudniowe spotkanie z rodziną i znajomymi wybrali się rowerem, zostawiając samochód w garażu. Informacja zamieszczona została na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach.

W związku z rozpoczynającym się sezonem grzewczym 2023/2024 Prezes Krajowej Izby Kominiarskiej poinformował, że od 18 września 2023 roku został uruchomiony protokół elektroniczny przeglądu przewodów kominowych. Jest to funkcja w obrębie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Rozszerzeniu ulegnie zakres czynności wykonywanych przez Mistrzów Kominiarskich, między innymi o inwentaryzację źródeł ciepła w kontrolowanych budynkach. Wymaga to uzyskania od właścicieli, zarządców i administratorów informacji i danych o charakterze technicznym budynków, dotychczas niedostępnych dla służby kominiarskiej. Informacja ta została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach.

Gmina Brzeszcze pozyskała blisko 67 tysięcy złotych na utworzenie i wyposażenie ekopracowni OZE w Szkole Podstawowej nr 2 w Brzeszczach. Dotacja przyznana przez Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie pozwolił na wyposażenie sali oraz prowadzenie lekcji i warsztatów z zakresu ochrony środowiska, odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej w nowoczesny i atrakcyjny sposób.

Burmistrz Brzeszcz zaprosił wszystkich mieszkańców Gminy zainteresowanych dofinansowaniem w ramach Programu „Czyste Powietrze" na spotkanie konsultacyjno- informacyjne, które odbyło się 4 grudnia (poniedziałek) 2023 r. w Urzędzie Gminy w Brzeszczach (sala sesyjna). Konsultacje prowadzone były przez doradczynię energetyczną Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Na stronie internetowej zamieszczono informację, w której Gmina Brzeszcze przestrzegała Mieszkańców przed firmami wykonawczymi, które w ostatnim czasie pojawiają się na terenie gminy Brzeszcze oferując usługi w zakresie dofinansowań do wymiany pieców na pompę ciepła oraz montażu instalacji fotowoltaicznej, powołując się na współpracę z Urzędem Gminy w Brzeszczach. Gmina Brzeszcze nie prowadzi współpracy w tym zakresie z żadną firmą instalacyjną.

Na stronie zamieszczano również informacje dotyczące liczby złożonych wniosków, zawartych umów oraz zrealizowanych przedsięwzięć w ramach programu „Czyste powietrze".

2024 rok

Informacje dotyczące uchwały antysmogowej były zamieszczane i aktualizowane na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach (www.brzeszcze.pl) w zakładce Eko-Brzeszcze. Ponadto informacje dotyczące zapisów uchwały antysmogowej, pomocy finansowej związanej z wymianą starych kotłów na paliwa stałe przesyłane były do wszystkich mieszkańców na terenie gminy Brzeszcze wraz z wymiarem podatku oraz podczas doręczania informacji o zmianie stawki opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi. Akcja informacyjna dotycząca uchwały antysmogowej oraz dostępnych form dofinansowania skierowana do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą została rozesłana drogą mailową dzięki stworzonej bazie wszystkich przedsiębiorców z terenu gminy Brzeszcze. Dodatkowo dystrybucja materiałów informacyjnych prowadzona była na bieżąco podczas bezpośrednich wizyt mieszkańców w Urzędzie Gminy w Brzeszczach, jak również podczas wszystkich prowadzonych u mieszkańców kontroli. W ramach działań informacyjno-edukacyjnych na stronie internetowej znalazły się informacje dotyczące m.in.:

- zapowiedzi zmian w programie priorytetowym „Czyste Powietrze",
- dotacje do wymiany pieców węglowych,
- powiatowe wsparcie dla inwestycji proekologicznych – podpisano umowę na dofinansowanie kosztów proekologicznych inwestycji,
- Plogging Brzeszcze – akcja spacerowanie i sprzątanie,
- uwaga na nieuczciwych wykonawców – przestrzegano mieszkańców przed nieuczciwymi firmami powołującymi się na konieczność wymiany nieekologicznych pieców i możliwość zdobycia na ten cel dofinansowania m. in. Programu "Czyste Powietrze", "Mój Prąd" lub "Moje Ciepło" podają się za współpracowników Urzędu Gminy w Brzeszczach, czy też Narodowego czy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie – Gmina Brzeszcze nie prowadzi współpracy z firmami prywatnymi,
- Eko-Brzeszcze – funkcjonowanie punktu ekodoradztwa – Gmina pozyskała środki z programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 na zapewnienie funkcjonowania w Urzędzie Gminy punktu ekodoradztwa. Zadanie realizowane będzie do połowy 2027 roku, celem zadania jest podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Brzeszcze w zakresie zagrożeń zdrowotnych związanych z zanieczyszczeniem środowiska, ale również korzyściami wynikającymi z wykorzystania czystych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej. Ponadto w ramach projektu zrealizowane będą zadania ułatwiające pracownikom Urzędu zarządzanie budynkami gminnymi oraz przygotowane będą aktualizacje gminnych dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska i zabezpieczenia energetycznego gminy. W Urzędzie Gminy w Brzeszczach zatrudniony został ekodoradca, który prowadzić będzie działania edukacyjne i doradcze oraz przygotowywać akcje informacyjne dotyczące możliwości pozyskania przez mieszkańców środków finansowych,
- Zobacz czym oddychasz! „Mobilne płuca" – 13 grudnia 2024 roku „płuca" zostały ustawione na skwerze przed Ośrodkiem Kultury, do początku stycznia 2025 r. „oddychały" powietrzem, które trafia do płuc mieszkańców gminy,
- Przedsiębiorco, pamiętaj o sprawozdaniach środowiskowych za 2023 rok – przypominano przedsiębiorcom o terminowym złożeniu sprawozdań środowiskowych w związku ze zbliżającym się okresem rozliczeniowym w zakresie sprawozdawczości dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska, opłaty produktowej oraz gospodarki odpadami,
- EkoMałopolska Baza Instalatorów – uruchomiona - Zarząd Województwa Małopolskiego i Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości uruchomili EkoMałopolską Bazę Instalatorów (EMBI), która umożliwia wyszukanie przedsiębiorców – ekoinstalatorów, właściciele domów jednorodzinnych w EMBI mogą odnaleźć informacje na temat instalatorów świadczących usługi z wykorzystaniem urządzeń/materiałów zgodnych z wymaganiami programu „Czyste Powietrze",
- ulgi termomodernizacyjnej - przypominano mieszkańcom, że właściciel lub współwłaściciele domów jednorodzinnych (także w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej) mogą skorzystać z ulgi termomodernizacyjnej przygotowanej przez Ministerstwo Finansów, kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000,00 zł w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych,

14 listopada 2024 r. w związku z obchodzonym w naszym kraju Dniem Czystego Powietrza w Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbyło się spotkanie z Sołtysami i Przewodniczącymi Samorządów Osiedlowych,

a po nim spotkanie z mieszkańcami Gminy Brzeszcze. Spotkanie z Sołtysami i Przewodniczącymi Samorządów Osiedlowych prowadził Gminny Ekodoradca w ramach projektu „Eko-Brzeszcze. Funkcjonowanie Punktu Ekodoradztwa w Gminie Brzeszcze." Omówiono m.in. zasady funkcjonowania Gminnego Punktu Obsługi Ekodoradcy, bieżące wytyczne dotyczące ochrony powietrza w województwie małopolskim, formy dofinansowania inwestycji termomodernizacyjnych dostępne dla mieszkańców oraz składanie deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W ramach stanowiska Ekodoradcy dla mieszkańców prowadzono konsultacje w tematach związanych z wymianą źródeł ciepła, przedsięwzięciami termomodernizacyjnymi oraz obowiązkami, jakie nakłada na mieszkańców uchwała antysmogowa. Na stanowisku Programu Czyste Powietrze mieszkańcy mogli zdobyć informację dotyczące finansowania wymiany źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków w ramach programu. Przedstawione zostało również podsumowanie pierwszego etapu konsultacji reformy programu „Czyste Powietrze". W wydarzeniu wzięła udział również Doradczyni Energetyczna Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, która omówiła m.in. Program Mój Prąd, Moje ciepło, ulgę termomodernizacyjną, a także techniczne aspekty Programu Czyste Powietrze. Przypomniano, że mieszkańcy zainteresowani złożeniem wniosku w programie "Czyste Powietrze" powinni skontaktować się z pracownikiem Urzędu Gminy w Brzeszczach w celu umówienia spotkania i przygotowania wniosku.

Ponadto EkoDoradca prowadził szereg spotkań informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami gminy Brzeszcze.

4.1.1.8. Kontrole

W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził 4 kontrole w zakresie ochrony powietrza. W jednym przypadku wykryto naruszenia.

Gmina Brzeszcze w latach 2019-2024 przeprowadziła łącznie 1399 kontroli w zakresie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych. Szczegółowe zestawienie kontroli przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19. Kontrole w zakresie spalania odpadów oraz pozostałości roślinnych przeprowadzone na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rok	Liczba kontroli ogółem	Kontrole interwencyjne	Kontrole planowane	Pouczenia	Sprawy skierowane do sądu/mandaty
2019	124	59	65	25	0
2020	110	56	54	4	1
2021	311	99	212	5	0
2022	202	24	178	4	0
2023	403	100	303	3	0
2024	249	62	187	16	0

Źródło: dane Urzędu Gminy w Brzeszczach

Czujniki jakości powietrza

Gmina Brzeszcze opłaca abonament za usługę pobierania danych pomiarowych z 11 sensorów mierzenia jakości powietrza Airly, dzięki którym mieszkańcy mają możliwość całodobowego sprawdzania aktualnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Bieżące odczyty pomiarów można sprawdzać online na stronie internetowej www.airly.eu/map lub na aplikacji mobilnej Airly.

Sensory zostały zamontowane w 11 lokalizacjach:

- Urząd Gminy w Brzeszczach,
- Ośrodek Kultury w Brzeszczach,
- Bibliotek Willa w Brzeszczach,
- Świetlica na Osiedlu Paderewskiego,
- ZSP nr 6 w Jawiszowicach,
- ZSP nr 2 w Zasolu,
- ZSP nr 3 w Skidziniu,
- ZSP nr 1 w Przecieszynie,
- Dom Ludowy w Wilczkowicach,
- Dom Ludowy w Brzeszczach-Borze,
- Dom Ludowy w Skidziniu.

4.1.1.9. Klaster Energii

W dniu 21 kwietnia 2023 r. zawarte zostało porozumienie w przedmiocie powołania Klastra Energii pn. „KLASTER ENERGII KOTLINY OŚWIĘCIMSKIEJ" pomiędzy: Powiatem Oświęcimskim, Miastem Oświęcim, Gminą Oświęcim, Gminą Chełmek, Gminą Brzeszcze, Gminą Kęty oraz Agencją Rozwoju Regionalnego Spółką Akcyjną w Bielski Białej.

Celem klastrów energii jest rozwój energetyki rozproszonej. Służą one poprawie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego w sposób zapewniający uzyskanie efektywności ekonomicznej, w sposób przyjazny dla środowiska zapewniają optymalne warunki organizacyjne, prawne i finansowe. Obecnie następuje dynamiczna zmiana na gruncie wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej. Klastry energii jako porozumienie cywilnoprawne posiadają na tym gruncie przywileje w zakresie zarówno pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie np. budowy farm fotowoltaicznych, inwestycji w odnawialne źródła energii na obiektach użyteczności publicznej, jak również dystrybucji wytworzonej z tych źródeł energii elektrycznej wśród członków klastra.

Klaster został utworzony w celu wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV. Zgodnie z przedłożonym projektem porozumienia członkowie będą podejmować wspólne działania mające na celu w szczególności:

- poprawę jakości środowiska naturalnego, ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- planowanie, wytwarzanie i dystrybucję energii cieplnej i elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji wykorzystującej gaz, biogaz, biomasę, geotermię i odpady, a w szczególności energię słońca i wiatru,
- planowanie i realizację projektów w zakresie efektywności energetycznej,
- planowanie i realizację projektów w zakresie rozwoju systemów magazynowania energii elektrycznej i ciepła,
- planowanie i realizację projektów w zakresie wdrażania inteligentnych systemów zarządzania stroną podażowo-popytową energii elektrycznej,
- zwiększanie świadomości odbiorców energii, promocję rozwoju energetyki prosumenckiej poprzez uczestnictwo w projektach szkoleniowych i doradczych realizowanych przez Klaster,
- kreowanie i wdrażanie przedsięwzięć w zakresie rozwoju elektromobilności,
- propagowanie, wspieranie i rozwój innowacji w obszarze energii odnawialnej we współpracy z podmiotami sfery badawczo-rozwojowej oraz prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej Klastra,
- stworzenie platformy wymiany pomiędzy Partnerami informacji o potrzebach i wzajemnej ofercie, jak również o możliwych działaniach, które mogą być podejmowane w ramach Klastra,
- kreowanie świadomej polityki energetycznej regionu, przyczyniającej się m. in. do poprawy stanu środowiska naturalnego, zmniejszenie emisji CO_2, przeciwdziałania problemom niskiej emisji, optymalizacji kosztów gospodarki energetycznej, rozwoju rozproszonych odnawialnych źródeł energii, wzrostu zatrudnienia oraz rozwoju regionu,
- prowadzenie projektów i działań w obszarze gospodarki obiegu zamkniętego.

4.1.2. Analiza SWOT

Ochrona klimatu i jakości powietrza	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• program dotacji dla mieszkańców w zakresie wymiany kotłów • brak dużych emitorów zanieczyszczenia powietrza • inwestycje zwiększające efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej i komunalnych • korzystne warunki dla rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii • prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych • kontrole mieszkańców w zakresie spalania odpadów oraz nieodpowiednich paliw	• nadmierne straty energetyczne związane m.in. z brakiem izolacji cieplnej budynków • spalanie paliw stałych niskiej jakości • niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony powietrza
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• zainteresowanie mieszkańców wykorzystaniem nowoczesnych źródeł energii i OZE • wykorzystywanie dostępnych źródeł finansowania	• niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa • brak zainteresowania ze strony mieszkańców ekologicznymi źródłami energii

• ciągły wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców • miks energetyczny w zakresie rozwiązań grzewczych dla indywidulanego i wielorodzinnego mieszkalnictwa • otrzymanie środków Krajowego Planu Odbudowy oraz Polskiego Ładu	• możliwy napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy • wzrost liczby pojazdów na drogach publicznych i tym samym wzrost emisji w powietrzu szkodliwych substancji

Źródło: opracowanie własne

4.1.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu, co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane,
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Ocenę jakości powietrza na terenie gminy Brzeszcze przeanalizowano w oparciu o dane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz dane ze stacji pomiarowej w Oświęcimiu (na terenie gminy nie jest zlokalizowana żadna stacja pomiarowa). Zgodnie z roczną oceną jakości powietrza gmina Brzeszcze należy do strefy małopolskiej, która otrzymała klasę C dla pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu.

Wpływ na złą jakość powietrza w gminie Brzeszcze niewątpliwie ma kilka czynników, w tym nadmierne straty energetyczne związane m.in. z brakiem izolacji cieplnej budynków, opalaniem budynków paliwem niskiej jakości. Znaczną emisją charakteryzuje się również spalanie paliw w pojazdach, co związane jest z ich złym stanem technicznym oraz niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturą towarzyszącą ciągom komunikacyjnym.

Analiza SWOT wykazała, iż zagrożeniem dla gminy mogą być niewystarczające środki finansowe na modernizację i budowę infrastruktury drogowej, jak również brak zainteresowania mieszkańców i przedsiębiorców działaniami zwiększającymi energooszczędność budynków i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne.

Poprawa jakości powietrza powinna nastąpić poprzez realizację działań naprawczych, zaplanowanych w ramach Programu ochrony powietrza w odniesieniu do wszystkich źródeł emisji. Efektem realizacji Programu powinno być zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, głównie ze źródeł powierzchniowych, a także komunikacyjnych i przemysłowych.

W zakresie emisji powierzchniowej, poza działaniami realizowanymi w ramach programów ochrony powietrza, a także działaniami Gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, największe znaczenie może mieć wprowadzenie norm na małe źródła energii oraz wymuszone przepisami działania na rzecz podniesienia efektywności energetycznej. Działaniami, które pozwolą na redukcję emisji szkodliwych substancji, jak również podniesienie komfortu życia mieszkańców są termomodernizacje budynków, modernizacja lokalnych i indywidualnych kotłowni, wymiana instalacji grzewczej. W zakresie emisji liniowej możliwe jest jej znaczne zredukowanie poprzez podejmowanie działań na rzecz podniesienia efektywności energetycznej transportu. W związku z nasilającym się ruchem indywidualnym należy rozwijać transport publiczny.

W harmonogramie realizacji zadań własnych i monitorowanych zapisano zadania zarówno dotyczące opracowania dokumentów planistycznych w dziedzinie energetyki i zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, realizacji Programu Ochrony Powietrza, poprawy warunków energetycznych w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych, a także poprawy jakości dróg.

4.2. Zagrożenia hałasem

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie zagrożenia hałasem.

Tabela 20. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Ograniczenie emisji hałasu			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Integrowanie opracowań planistycznych z problemami zagrożenia hałasem	W 7 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w latach 2022-2024 zamieszczono zapisy dotyczące emisji hałasu.	zapisy w 7 MPZP uchwalonych w latach 2022-2024
2.	Monitorowanie natężenia ruchu i poziomu hałasu wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przechodzących przez teren Gminy	Brak realizacji zadania.	brak realizacji
3.	Budowa oraz modernizacja układu drogowego na terenie Gminy	W 2019 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • przebudowa ul. Lisowce i Obozowej w Brzeszczach na długości 957,5 m – całkowita wartość inwestycji: 1 652 140,00 zł, w tym 876 940,00 zł ze środków własnych Gminy, 775 200,00 zł dofinansowanie OSPR, • modernizacja dróg do pól – w ramach zadania wykonano remont dróg dojazdowych do pól: ul. Szczotki w Jawiszowicach, ul. Olszynki w Brzeszczach oraz bocznej od ul. Armii Krajowej w Zasolu, łączna długość remontowanych dróg: 1 827 m – całkowita wartość inwestycji: 331 621,44 zł, w tym 198 987,44 zł środki własne Gminy, 132 634,00 zł z budżetu Województwa Małopolskiego, • wyremontowano drogi: ul. Kolejowa, ul. Klonowa, ul. Piekarska, ul. Bór, ul. Nazieleńce, łączna długość remontowanych dróg: 4 143 m – całkowita wartość inwestycji: 3 777 584,00 zł, w tym 2 145 702,35 zł środki własne Gminy, 1 631 881,65 zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. W 2020 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • remont ul. Budy oraz Bór na odcinku od DW nr 933 do ul. Prostej w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau”, łączna długość remontowanych dróg: 2 170 m – całkowita wartość inwestycji: 1 640 652,33 zł, w tym 508 431,27 zł środki własne Gminy, 1 132 221,06 dofinansowanie OSRP, • remont drogi gminnej nr 510510K - ul. Dąbrowskiego w Brzeszczach w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „OSPR – Budowa ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz – Birkenau, długość remontowanej drogi: 553 m – całkowita wartość inwestycji: 617 446,66 zł, w tym 55 702,01 zł środki własne Gminy, 561 744,65 zł OSPR, • przebudowa drogi gminnej nr 510508K w km 0+000 do km 0+416 ul. Stefczyka w miejscowości Brzeszcze, Gmina Brzeszcze, długość przebudowywanej drogi: 416 m – całkowita wartość inwestycji: 1 133 754,89 zł, w tym 659 774,89 zł środki własne Gminy, 473 980,00 zł Fundusz Dróg Samorządowych, • przebudowa dróg gminnych w Brzeszczach ul. Reja nr 5010502K oraz ul. Sikorskiego nr 510503K, łączna długość remontowanych dróg: 803 m – całkowita wartość inwestycji: 1 324 316,59 zł (środki własne Gminy). Ponadto w 2020 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wartość wykonanych prac wyniosła 152 224,25 zł,	w latach 2019-2024 na modernizacje/remonty dróg wydatkowano łącznie 35 347 549,18 zł (środki własne gminy i dofinansowania zewnętrzne)

		• nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wartość wykonanych remontów wyniosła 55 199,54 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu kruszywa lub porfiru – wartość wykonanych prac wyniosła 143 903,99 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wartość wykonanych prac 46 298,49 zł. W 2021 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • przebudowa drogi gminnej nr 510570K w km 0+000 - 1+268 ul. Nawsie w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze, długość przebudowywanego odcinka: 1 268 m – całkowita wartość zadania: 3 360 298,34 zł, w tym 2 354 502,34 zł środki własne Gminy, 1 005 796,00 zł Fundusz Dróg Samorządowych, • przebudowa i remont ul. Spokojnej w Przecieszynie, długość przebudowywanego odcinka: 151 m – całkowita wartość inwestycji: 431 343,78 zł (środki własne Gminy). Ponadto w 2021 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wartość wykonanych remontów wyniosła 68 480,50 zł, • przy użyciu tłucznia – wartość wykonanych prac wyniosła 461 088,61 zł, • przy użyciu asfaltu – wartość wykonanych prac 188 326,39 zł. W 2022 roku realizowano następujące zadania inwestycyjne: • przebudowa dróg ul. Bolesława Prusa oraz ul. Królowej Jadwigi w Brzeszczach, długość przebudowywanego odcinka 428 m – całkowita wartość inwestycji: 1 568 285,00 zł, w tym 418 030,12 zł środki własne Gminy, 1 150 254,88 zł Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, • przebudowa drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+000 - 0+633,50 oraz rozbudowa drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+633,50-0+855,00 w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze, łączna długość przebudowywanych odcinków dróg: 855 m – całkowita wartość inwestycji: 5 942 593,23 zł, w tym 3 987 998,23 zł środki własne Gminy, 1 954 595,00 zł z budżetu Państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Ponadto w 2022 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: o nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wbudowano łącznie 279,0372 ton masy, wartość wykonanych prac wyniosła 292 987,28 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wypełniono ubytki o powierzchni 2 200 m^2, wartość wykonanych remontów wyniosła 94 710,00 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu porfiru – wypełniono ubytki o powierzchni 2 000 m^2, wartość wykonanych prac wyniosła 98 400,00 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wypełniono ubytki o powierzchni 2 000 m^2, wartość wykonanych prac 93 480,00 zł. W 2023 roku realizowano modernizację dróg gminnych, w ramach której przeprowadzono: remont ul. Wyszyńskiego w Jawiszowicach (395 m). remont ul. 1 Maja, ul. Żwirki i Wigury, ul. Konopnickiej w Brzeszczach (429 m), przebudowę ul. Słowackiego w Brzeszczach (190 m), przebudowę i remont ul. Piwnej w Skidziniu (374 m) – całkowita wartość inwestycji: 3 272 870,19 zł, w tym 197 862,51 zł środki własne gminy, 3 075 007,68 zł Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych (I nabór). Ponadto w 2023 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wbudowano łącznie	

		269,51 ton masy, wartość wykonanych prac wyniosła 207 165,45 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wypełniono ubytki o powierzchni 2 454 m^2, wartość wykonanych remontów wyniosła 117 897,96 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu piaskowca – wypełniono ubytki o powierzchni 3 922,18 m^2, wartość wykonanych prac wyniosła 201 945,09 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wypełniono ubytki o powierzchni 1 405,193 m^2, wartość wykonanych prac 89 199,60 zł. W 2024 roku również realizowano zadania w zakresie rozbudowy, przebudowy i modernizacji dróg gminnych, przeprowadzono m.in.: • rozbudowę ul. Borowej w Brzeszczach o długości 743 mb wraz z remontem odcinka ul. Borowej od ul. Grzybowej do ul. Bór na odcinku 281 mb, całkowita wartość inwestycji ok. 5 515 077 zł, zadanie współfinansowane z III naboru: Program Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych – PGR, wartość otrzymanej promesy – 4 999 960,00 zł, • „Przebudowa drogi gminnej nr 510513K w km 0+554.4 – 1+047.9 ul. Daszyńskiego w miejscowości Brzeszcze, Gmina Brzeszcze wraz z przebudową istniejącej infrastruktury i budową kanalizacji" – koszty poniesione w 2024 roku: 731 457,77 zł, inwestycja została zakończona w 2025 r., • „Remont i przebudowa drogi gminnej nr 500558K w km 0+000,00 – 0,501,00 ul. Ks. Popiełuszki w Jawiszowicach, wraz z wykonaniem odwodnienia i robotami towarzyszącymi" – koszty poniesione w 2024 r.: 456 936,60 zł, inwestycja zakończona w 2025 r., • „Remont drogi gminnej nr 510546K – ul. Długiej w Przecieszynie" – koszty poniesione w 2024 r.: 535 331,72 zł, inwestycja zakończona w 2025 r. Ponadto w 2024 roku przeprowadzono remonty cząstkowe dróg: • nawierzchni bitumicznej – mieszanką mineralno-asfaltową, grysową zamkniętą – wbudowano łącznie 196,337 ton masy, wartość wykonanych prac wyniosła 265 654,50 zł, • nawierzchni bitumicznej – emulsją asfaltową z grysem kamiennym – wypełniono ubytki o powierzchni 2 400 m^2, wartość wykonanych remontów wyniosła 123 984,00 zł, • nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu piaskowca – wypełniono ubytki o powierzchni 3 358,17 m^2, wartość wykonanych prac wyniosła 172 266,59 zł, • o nawierzchni utwardzonej nieulepszonej przy użyciu destruktu asfaltowego – wypełniono ubytki o powierzchni 4 565,675 m^2, wartość wykonanych prac 182 627,40 zł.	
4.	Minimalizacja emisji hałasu poprzez budowę ekranów akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych gdzie występują przekroczenia standardów akustycznych	W latach 2019-2024 nie wybudowano ekranów akustycznych.	brak ekranów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 21. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie zagrożenia hałasem

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Realizacja inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego	b.d.*	4

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Brzeszcze

4.2.1. Opis stanu obecnego

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, ewentualnie zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska na podstawie pomiarów własnych lub pomiarów podmiotu obowiązanego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu uważa się przekroczenie wskaźnika hałasu L_{AeqD} lub L_{AeqN}.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- o których mowa w art. 118 ust. 2 (Dz.U. 2025, poz. 647 z późn.zm.) – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów wyrażonych wskaźnikami hałasu L_{AeqD}, L_{AeqN}, L_{DWN} i L_N, z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu,
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{AeqD}, L_{AeqN}, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Obecnie obowiązuje Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego przyjęty uchwałą nr IV/24/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 1 lipca 2024 r. Głównym celem Programu jest organizacja działań naprawczych zmierzających do ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania hałasu oraz zachowanie korzystnych warunków akustycznych środowiska na obszarach, gdzie poziomy dźwięku nie wykraczają poza poziomy dopuszczalne.

4.2.1.1. Hałas przemysłowy

Oddziaływanie akustyczne związane z działalnością przemysłową na terenie gminy Brzeszcze uwarunkowane jest emisją hałasu pochodzącą z działalności gospodarczych i zakładów, które stanowią źródło emisji hałasu. Na analizowanym obszarze działalność gospodarczą prowadzą średnie i mniejsze przedsiębiorstwa i to one stanowią źródło niekontrolowanej emisji hałasu. Większe przedsiębiorstwa posiadają uregulowany stan prawny i czynią starania w kierunku zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowana uciążliwości zwianych z ich działalnością.

Działanie zakładów nie powinno powodować przekroczeń standardów jakości środowiska i dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poza teren, do którego prowadzący instalacje ma tytuł prawny.

Jeżeli akustyczne oddziaływanie będące wynikiem prowadzenia zakładu występuje na terenach, dla których nie zostały ustawowo ustalone dopuszczalne poziomy hałasu lub na terenach, dla których nie można określić dopuszczalnego poziomu hałasu poprzez przyjęcie wartości dopuszczalnych dla rodzaju terenu o zbliżonym przeznaczeniu – wówczas nie podejmuje się działań przewidzianych ustawą na rzecz kształtowania klimatu akustycznego tych terenów.

Za przekroczenie poziomów hałasu określonych w decyzji na emitowanie hałasu do środowiska i obowiązujących decyzjach o dopuszczalnym poziomie hałasu przenikającego do środowiska – Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wymierza, w drodze decyzji administracyjnej kary pieniężne. Ponadto na podmiocie prowadzącym działalność gospodarczą spoczywa odpowiedzialność za ochronę środowiska polegającą na podjęciu niezbędnych działań naprawczych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2023-2024 przeprowadził na terenie gminy Brzeszcze 1 kontrolę w zakresie emisji hałasu. W ramach przeprowadzonej kontroli nie wykryto naruszeń.

4.2.1.2. Hałas drogowy

Jednym z czynników wpływających na stan klimatu akustycznego na terenie miasta jest hałas komunikacyjny, do którego zalicza się hałas drogowy. Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu typu liniowego. Z przeprowadzonych analiz wynika, ze najbardziej uciążliwy jest hałas drogowy, generowany przez pojazdy samochodowe, który ma charakter ciągły i obejmuje swoim zasięgiem coraz większy obszar. Przez ostatnie lata liczba samochodów na drogach systematycznie rośnie, co powoduje wzrost emisji hałasu, nie tylko przez pojazdy osobowe, ale również pojazdy ciężarowe i motocykle.

Głównym źródłem emisji hałasy drogowego na terenie gminy są:

- drogi wojewódzkie: DW 933 i DW 949,
- drogi powiatowe: DP 1868 K, DP 1869K, DP 1870 K, DP 1871K, DP 1872K, DP 1873K, DP 1874K, DP 1875K, DP 1876K, DP 1912K,
- drogi gminne

Łączna długość dróg na terenie gminy wynosi ok. 151,966 km.

Zarządcami dróg, do których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji utrzymania i ochrony dróg są następujące organy:

- drogi wojewódzkie – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie,
- drogi powiatowe – Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu,
- drogi gminne – Gmina Brzeszcze.

Utrzymanie dróg we właściwym stanie technicznym, daje możliwość szybkiego i dogodnego komunikowania się, bezpieczeństwa mieszkańców i uczestników ruchu drogowego, ale także do pośredniego zmniejszenia hałasu i zanieczyszczenia powietrza (płynna jazda to wolniejsze zużywanie elementów eksploatacyjnych pojazdów, takich jak np. ścieralne klocki i tarcze hamulcowe) stanowiąc podstawę do podnoszenia atrakcyjności terenu gminy Brzeszcze.

W ramach Strategicznej mapy hałasu 2021 r. dla dróg wojewódzkich na terenie województwa małopolskiego przeprowadzono pomiary na czterech odcinkach przebiegających przez teren gminy Brzeszcze.

Tabela 22. Zestawienie odcinków dróg wojewódzkich na terenie gminy Brzeszcze objętych zakresem strategicznej mapy hałasu dla województwa małopolskiego

Lp.	Numer drogi	Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka	Powiat
1	933	2,413	gr. woj. śląskiego - Brzeszcze /DW949/	oświęcimski
2	933	2,314	Brzeszcze /przejście: ul. Turystyczna (DW949) - ul. Siedliska/	oświęcimski
3	933	5,214	Brzeszcze - Oświęcim	oświęcimski
4	949	1,165	Brzeszcze /ul. Ofiar Oświęcimia (DW933)/ - Jawiszowice	oświęcimski

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategicznej mapy hałasu 2021 r. dla dróg wojewódzkich na terenie województwa małopolskiego

4.2.1.3. Hałas kolejowy

Gminę Brzeszcze przecina zelektryfikowana wielotorowa linia kolejowa nr 93. Linia ma charakter pasażersko-towarowy. Na terenie gminy znajdują się trzy stacje kolejowe, tj.: Brzeszcze, Brzeszcze Jawiszowice, Jawiszowice Jóźnik (przystanek). Linia kolejowa łączy gminę z Oświęcimiem, Katowicami, Czechowicami Dziedzicami, Pszczyną, Zebrzydowicami i Bielskiem Białą.[1]

4.2.1.4. Hałas lotniczy

Na terenie gminy Brzeszcze nie jest zlokalizowane żadne lotnisko. Na terenie miasta Oświęcim znajduje się najbliższe lądowisko dla helikopterów, które zlokalizowane jest na terenie Szpitala Powiatowego im. św. Maksymiliana w Oświęcimiu. Lądowisko ze względu na swój charakter nie wpływa na klimat akustyczny gminy Brzeszcze.

4.2.2. Analiza SWOT

Zagrożenia hałasem	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• dobra dostępność komunikacyjna • realizowane działania remontowe/modernizacyjne na drogach publicznych	• występująca uciążliwość związana z emisją hałasu pochodzącą z ciągów komunikacyjnych • ograniczone środki finansowe na realizację zadań określonych w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego

[1] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – załącznik nr 15 do uchwały nr XXXIII/319/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2021 r.

	• niewystarczająca skuteczność środków ograniczających emisję hałasu drogowego, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony przed hałasem
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• realizacja corocznych inwestycji drogowych przez zarządców dróg • zapisy w MPZP dotyczące lokalizacji terenów mieszkaniowych i usługowych • bieżące kontrole WIOŚ działalności gospodarczych	• zwiększanie się liczby pojazdów może stwarzać dyskomfort akustyczny dla mieszkańców zamieszkujących tereny wzdłuż dróg • zwiększająca się liczba pojazdów • brak badań hałasu na terenie gminy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska • zmiany uwarunkowań prawnych na szczeblu unijnym i krajowym

Źródło: opracowanie własne

4.2.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie zagrożenia hałasem

Hałas jest elementem tzw. stresu miejskiego, wpływających na jakość życia ludności, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska i komfortu akustycznego mieszkańców.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie prowadzi kontrole emisji hałasu w przedsiębiorstwach zlokalizowanych na terenie gminy Brzeszcze.

Powyższa analiza SWOT wskazuje, iż drogi są remontowane i modernizowane na bieżąco celem zwiększenia bezpieczeństwa, ale także poprawy jakości klimatu akustycznego. Ponadto analiza SWOT wykazała, iż zagrożeniem dla gminy w sytuacji nasilającego się hałasu może być pogłębiający się dyskomfort mieszkańców szczególnie tych zamieszkujących tereny wzdłuż dróg.

W harmonogramie realizacji zadań zapisano cele i zadania szczególnie zmierzające do ograniczenia emisji hałasu poprzez modernizację dróg, a także w razie potrzeby zmniejszenie uciążliwości hałasowych dla mieszkańców przez nasadzenia zieleni izolacyjnej.

Uzupełnieniem tych działań (także w razie potrzeby) będą kontrole przedsiębiorstw, z których działalnością nierozerwalnie jest związana emisja hałasu oraz kontynuacja wprowadzania planów zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów poświęconych ochronie przed hałasem.

Niebagatelnym zadaniem, którego realizacja prowadzona jest na każdym szczeblu i w trybie ciągłym jest edukacja ekologiczna. Zadanie to zapisano w harmonogramie realizacji zadań własnych. Finansowane będzie ze środków własnych, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz sponsorów.

4.3. Pola elektromagnetyczne

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie pól elektromagnetycznych.

Tabela 23. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Ochrona ludzi przed promieniowaniem elektromagnetycznym			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Uwzględnienie w MPZP zagadnień pola elektromagnetycznego (pozostawienie w sąsiedztwie linii wysokich napięć wolnych przestrzeni)	W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przyjętych w latach 2022-2024 nie zamieszczono zapisów dotyczących promieniowania elektromagnetycznego.	brak zapisów w MPZP w latach 2022-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 24. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie pól elektromagnetycznych

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1	Ilość źródeł promieniowania elektromagnetycznego	b.d.*	6

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

4.3.1. Opis stanu obecnego

Instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są:

- linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne, takie jak:
  - stacje bazowe telefonii komórkowej,
  - stacje radiowe i telewizyjne.

Według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są:

- stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
- instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz,

są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Pomiary te wykonywane są:

- bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia;
- każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia.

Wyniki pomiarów przekazuje się Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Na terenie gminy Brzeszcze źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego jest 6 stacji bazowych telefonii komórkowej (według danych Btsearch[2]).

Tabela 25. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie gminy Brzeszcze

Lp.	Lokalizacja	Sieć
1.	Jawiszowice, ul. Mickiewicza 32 - szkoła	T-Mobile, Orange
2.	Jawiszowice, ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 20 - kościół	Play
3.	Jawiszowice, ul. Hubala - maszt własny	Plus

[2] http://beta.btsearch.pl

4.	Brzeszcze, ul. Kościuszki 1 - KWK Brzeszcze - dach	T-Mobile, Orange
5.	Brzeszcze, ul. Kościuszki 1 - KWK Brzeszcze - komin ZG Brzeszcze	Play
6.	Brzeszcze, ul. Kościuszki 1 - KWK Brzeszcze - wieża oświetleniowa	Plus

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych https://beta.btsearch.pl (dostęp: lipiec 2025 r.)

W latach 2019-2024 do Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu wpłynęło łącznie 5 zgłoszeń instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowana elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W 2022 roku badanie na terenie gminy Brzeszcze przeprowadzono w dwóch punktach pomiarowych:

- przy ul. Piłsudskiego – wynik 0,5 godz. pomiaru wyniósł 0,57 V/m, wartość wskaźnika WM_E: 0,04,
- przy ul. Kościuszki – wynik 0,5 godz. pomiaru wyniósł 0,39 V/m, wartość wskaźnika WM_E: 0,03.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyniki badań nie wskazywały na przekroczenie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

W latach 2023-2024 nie prowadzono badań na terenie gminy Brzeszcze.

4.3.2. Analiza SWOT

Promieniowanie elektromagnetyczne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• lokalizacja punktów pomiarowych na terenie gminy (2022 r.) , • brak przekroczeń poziomów promieniowania elektromagnetycznego	• nieświadomość lub niski poziom świadomości społecznej w zakresie oddziaływania pół elektromagnetycznych, • obecność napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych i wysokich napięć, • obecność nadajników telefonii komórkowej (stacji bazowych)
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• dalsze badania poziomu promieniowania, • aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	• zwiększający się nieznacznie poziom promieniowania elektromagnetycznego, • silniejszy zasięg sieci kablowych i bezprzewodowych, który docelowo może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania, • stale zwiększający się zasięg sieci kablowych i bezprzewodowych w okolicy, co docelowo może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania

Źródło: opracowanie własne

4.3.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie pól elektromagnetycznych

Na terenie gminy Brzeszcze instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są przede wszystkim linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz instalacje radiokomunikacyjne. W związku z presją mieszkańców na rozwój zasięgu linii elektroenergetycznych oraz zasięgu telefonii komórkowej powstaje coraz większa ilość instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Dla określenia aktualnych stanów promieniowania elektromagnetycznego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie prowadzi corocznie według ustalonego harmonogramu na terenie całego województwa małopolskiego w tym na obszarze gminy Brzeszcze badania poziomów promieniowania. Wyniki badań nie wykraczają poza dopuszczalne poziomy.

Analiza SWOT wykazała, iż mocną stroną gminy jest brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowana, co potwierdziły badania GIOŚ z 2022 roku. W realizacji zadań monitorowanych zapisano, iż w kolejnych latach badania monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego będą kontynuowane.

W związku z dużą presją na rozwój sieci komórkowej i stałego zwiększania jej zasięgu istotnym elementem jest wprowadzenie do gminnych Planów Zagospodarowania Przestrzennego zapisów precyzujących możliwe lokalizacji stacji przekaźnikowych telefonii komórkowych.

Taką potrzebę wykazała także analiza SWOT, według które gmina w swoich Planach Zagospodarowania Przestrzennego powinno bardziej szczegółowo opisywać możliwe potencjalne lokalizacje instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. Dlatego w harmonogramie realizacji zadań własnych zapisano, iż niezbędne

jest w trakcie aktualizacji Planów Zagospodarowania Przestrzennego wprowadzanie do tych dokumentów zapisów obwarowujących lokowanie instalacji emitujących promieniowanie niejonizujące.

4.4. Gospodarowanie wodami

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gospodarowania wodami.

Tabela 26. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Zarządzanie zasobami wodnymi Mała retencja Ochrona przed suszą i powodzią			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Uwzględnianie w MPZP zagadnień dotyczących gospodarowania wodami	W 10 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w latach 2022-2024 zamieszczono zapisy dotyczące gospodarowania wodami na terenie gminy.	zapisy w 10 MPZP uchwalonych w latach 2022-2024
2.	Współpraca Gminy z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji podstawowej i oraz szczegółowej	W latach 2019-2024 realizowano odbudowę odcinków rowów melioracyjnych o łącznej długości 1186 mb. Koszt realizacji wyniósł 70 314 zł.	odbudowa rowu melioracyjnego na długości 1186 mb
3.	Realizacja programu małej retencji dla Województwa Małopolskiego, w tym budowa zbiorników retencyjnych	Mieszkańcy gminy zawierali umowy z WFOŚiGW na działania związane z zatrzymywaniem wody opadowej w obrębie nieruchomości w ramach Programu „Moja Woda”. W ramach programu „Małopolska Deszczówka 2024” przekazano 44 zbiorniki do retencjonowania wody dla mieszkańców Gminy Brzeszcze. Zadanie było finansowane z budżetu Województwa Małopolskiego.	realizacja w ramach dofinansowania WFOŚiGW i Województwa Małopolskiego
4.	Podniesienie gotowości centrum zarządzania kryzysowego w przypadku zagrożenia	W latach 2019-2024 poniesiono wydatki w wysokości 55 851,81 zł na doposażenie magazynu przeciwpowodziowego (w tym częściowo na odtworzenie sprzętu). Dodatkowo na mocy aneksu nr 3 z dnia 28.12.2023 r. do umowy użyczenia Tauron Wydobycie S.A.(późniejszy Południowy Koncern Węglowy S.A. Zakład Górniczy Brzeszcze) użyczył Gminie Brzeszcze agregat pompowy HL-300-40BSS. Łącznie gmina posiada użyczone 4 spalinowe agregaty pompowe wykorzystywane do przeciwdziałania skutkom powodzi i podtopień na terenie górniczym „Brzeszcze IV”.	w latach 2019-2024 wydatkowano 55 851,81 zł na doposażenie magazynu ppoż.
5.	Działania minimalizujące zagrożenia powodziowe na terenie Gminy	Na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowany jest magazyn przeciwpowodziowy przy ul. Kościelnej 7 (na terenie Agencji Komunalnej Sp. z o.o.). W latach 2019-2024 wydatki poniesione na doposażenie magazynu, w tym częściowo na odtworzenie sprzętu wyniosły 55 851,81 zł. Dodatkowo na mocy aneksu nr 3 z dnia 28.12.2023 r. do umowy użyczenia z dnia 01.08.2028 r. Tauron Wydobycie S.A. (późniejszy Południowy Koncern Węglowy S.A. Zakład Górniczy Brzeszcze) użyczył Gminie Brzeszcze agregat pompowy HL-300-40BSS. Łącznie gmina posiada użyczone 4 spalinowe agregaty pompowe wykorzystywane do przeciwdziałania skutkom powodzi i podtopień na terenie górniczym „Brzeszcze IV”.	doposażany magazyn przeciwpowodziowy
6.	Realizacja działań przestrzennych zatrzymujących wody deszczowe w miejscach ich opadu, poprzez: podnoszenie lesistości zwiększającej retencyjność; przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone; racjonalną gospodarka wodami opadowymi na terenach silnie zurbanizowanych	W 2024 roku przeprowadzono remont drogi gminnej nr 510505K – ul. Polna w Brzeszczach w km 0+000 – 0+560 wraz z remontem sieci kanalizacji deszczowej w km 0+000 – 0+560.	remont kanalizacji deszczowej w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 27. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gospodarowania wodami

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Inwestycje z zakresu retencji wodnej oraz ochrony przed skutkami suszy [km - przyrost długości rowów o poprawionej przepustowości koryta]	b.d.*	b.d.

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Brzeszcze

4.4.1. Opis stanu obecnego

4.4.1.1. Wody powierzchniowe i ich monitoring

Gmina Brzeszcze pod względem hydrograficznym w całości należy do prawostronnego dorzecza Wisły (ciek I rzędu), która zasilana jest przez dopływy (cieki I rzędu) i dopływy tych cieków (cieki III rzędu i dalszego rzędu). Ciekiem I rzędu na obszarze Brzeszcz jest rzeka Wisła – wyznacza ona zachodnia granicę gminy na odcinku ok. 13,25 km; rzeka wpływa na obszar gminy na wysokości 236,5 m n.p.m., a wypływa na wysokości 231 m n.p.m. Szerokość koryta Wisły na jej większym odcinku wynosi ok. 25 m, a w rzeźbie dna rzeki występują liczne starorzecza. Część z nich jest wypełniona wodą i tworzy zagłębienia bezodpływowe o głębokości ok. 2m. Sieć hydrograficzną w dnie doliny dopełniają dodatkowo kompleksy stawów hodowlanych i rowów melioracyjnych. Do cieków II rzędu należą: Dankówka, dopływ z Wielkiej Doliny, dopływ z Jawiszowic, Młynówka, Młynówka Oświęcimska, Przykopa oraz rzeka Soła.[3]

Rysunek 12. Wody powierzchniowe na terenie gminy Brzeszcze

Źródło: http://mapy.isok.gov.pl

Zgodnie z ustawą Prawo wodne celem prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych jest pozyskanie informacji o stanie wód w dorzeczach dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych. Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), badania prowadzi się w 6-letnich cyklach Planów Gospodarowania Wodami (PGW). Obecnie obowiązuje cykl monitoringu na lata 2022-2027.

[3] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – załącznik nr 15 do uchwały nr XXXIII/319/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2021 r.

Podstawowymi jednostkami gospodarowania wodami są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Sporządzane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oceny wód powierzchniowych bazują na sieci punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk). Podstawę do jej wyznaczenia na terenie województwa małopolskiego stanowiły opracowane przez KZGW wykazy wód oraz zalecenia i wskazówki Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Głównym celem sporządzenia oceny stanu wód powierzchniowych jest dostarczenie wiedzy o stanie/potencjale ekologicznym i stanie chemicznym wód powierzchniowych, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na terenie gminy Brzeszcze wyznaczono 4 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Gmina Brzeszcze położona jest w obrębie dwóch regionów wodnych: Górnej-Zachodniej Wisły i Małej Wisły.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę JCWP występujących na terenie gminy.

Tabela 28. Charakterystyka JCWP na terenie gminy Brzeszcze

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Aktualny stan JCWP	Cel środowiskowy - stan/potencjał ekologiczny	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1.	Wisła od zb. Goczałkowice do Przemszy	RW20001121199	zły stan wód, posiada zły potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
2.	Dankówka	RW200006211569	zły stan wód, posiada słaby potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
3.	Młynówka Oświęcimska	RW2000152115969	zły stan wód, posiada zły potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
4.	Soła od zb. Porąbka do ujścia	RW2000082132999	zły stan wód, posiada umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Soła w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Soła w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Źródło: Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300)

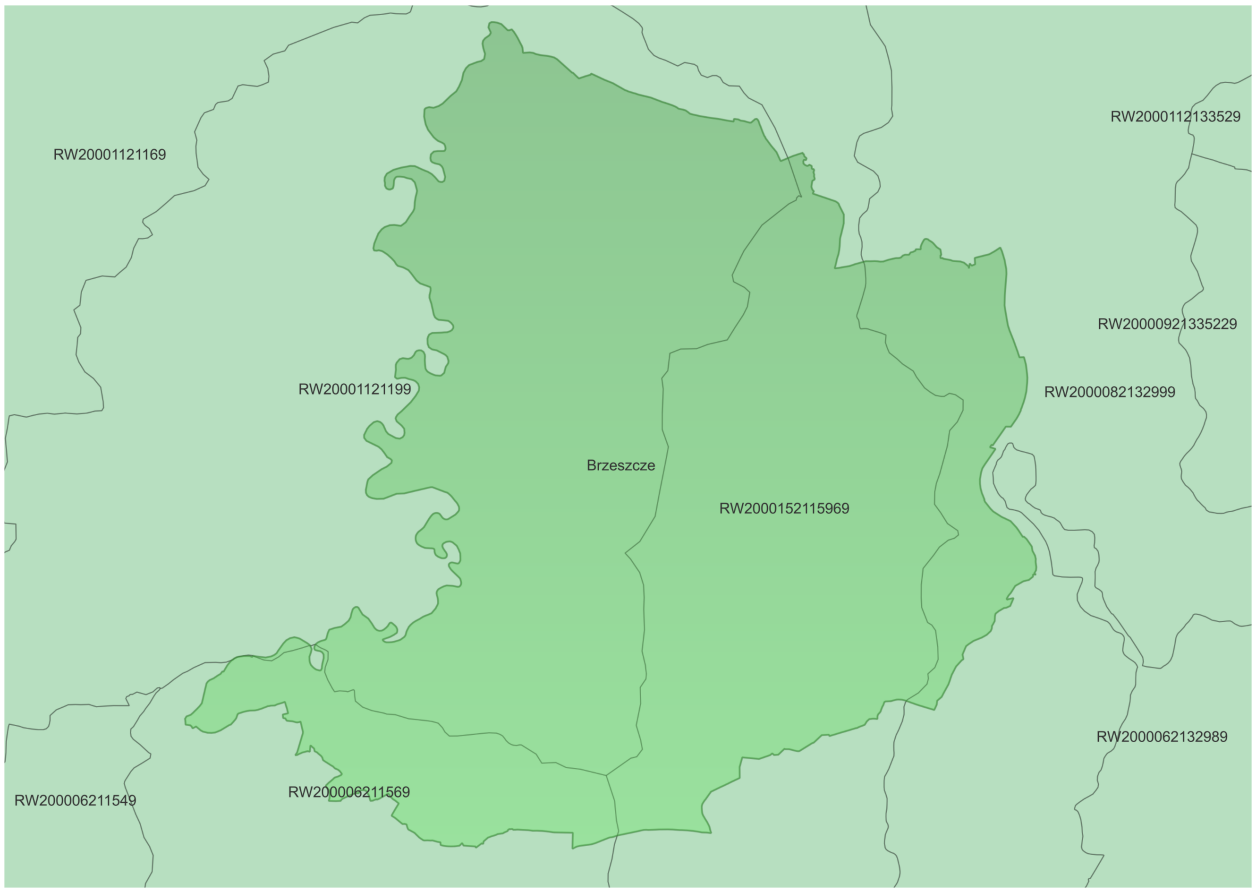

Rysunek 13. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Brzeszcze

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę JCWP występujących na terenie gminy.

Tabela 29. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2021

Nazwa JCWP	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego			Klasyfikacja stanu chemicznego		Ocena stanu JCWP	
	Rok badań	Klasa	Stan / potencjał ekologiczny	Rok badań	Stan chemiczny	Rok badań	Ocena
Wisła od Białej do Przemszy (RW20001921199)	2020	5	zły potencjał ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód
Dankówka (RW20006211569)	2019	5	zły potencjał ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód
Młynkówka Oświęcimska (RW2000232115969)	2021	4	słaby potencjał ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód
Soła od zb. Czaniec do ujścia (RW200015213299)	2020	4	słaby potencjał ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód

*Nazwy i kody JCWP zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. poz. 1911)

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 – tabela

Na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 w ramach „Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną" wykonano dwukrotne koszenie lewego wału przeciwpowodziowego rzeki Soły o długości 0,800 km. Łączna wartość prac utrzymaniowych wykonanych w latach 2019-2024 wyniosła 35 631,13 zł.

4.4.1.2. Wody podziemne i ich monitoring

Według regionalizacji hydrogeologicznej gmin Brzeszcze zlokalizowana jest w obrębie regionu XIII – przedkarpacki, subregionu XIII2 – rybnicko-oświęcimskiego (Paczyński, 1995).

Na jej terenie znajdują się wody podziemne występujące w utworach karbońskich, trzeciorzędowych i czwartorzędowych, zwane wodami zwykłymi. Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje w osadach czwartorzędowych, które pod względem litologicznym i warunków hydrogeologicznych należą do najbardziej zróżnicowanych. Utwory fluwialne i fluwioglacjalne (piaski i żwiry) mają najlepsze warunki do gromadzenia wody, a w ich podłożu znajdują się miąższe warstwy nieprzepuszczalne trzeciorzędu. Największe miąższości wód czwartorzędowych występują w obrębie dolin kopalnych, wypełnionych czwartorzędowymi utworami piaszczysto-żwirowymi – na terenie gminy takie zlokalizowane są w rejonie doliny Wisły i Soły. Osiągają one miąższość 38 m, a głębokość ich występowania może wynosić 25 m. Zawierają zwykle wody o typie porowym. Zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się na całej powierzchni występowania utworów czwartorzędowych.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje w obrębie utworów trzeciorzędowych, które charakteryzuje duża zwięzłość, co wiąże się z ograniczonymi warunkami do tworzenia się poziomów wodonośnych. Utwory te stanowią warstwy izolacyjne między utworami czwartorzędowymi a głębiej zalegającymi utworami karbońskimi. Niewielkie zasoby wód w utworach trzeciorzędowych są związane z lokalnymi cienkimi wkładkami i soczewkami piaszczysto-żwirowymi w rejonie nieprzepuszczalnych iłów mioceńskich (neogen). Zawierają zwykle wody o typie porowym. Miąższość warstw trzeciorzędowych wodonośnych sięga tam 38 m, a głębokość od 11 do 59 m.

Karbońskie piętro wodonośne znajduje się w obrębie zespołów oddzielnych poziomów wodonośnych zbudowanych z piaskowców i mułowców z karbonu górnego. Poziomy te są izolowane wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. Zasilanie karbońskiego piętra wodonośnego następuje na ich wychodniach lub poprzez utwory czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Jest ono zależne od warunków przykrycia i przepuszczalności utworów nadległych. Do najsilniej wodonośnych utworów należą te czwartorzędowe występujące w dolinach rzecznych rzek i dolinach kopalnych. Utwory karbońskie zawierają wody o typie szczelinowo-porowym, które występują głównie w piaskowcach. Miąższość karbońskich warstw wodonośnych wynosi od 9 do 65 m, a głębokość – od 7 m do 85 m.[4]

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych obszar gminy znajduje się w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych nr 157 (PLGW2000157) oraz nr 158 (PLGW2000158).

Stan JCWPd o kodzie PLGW2000158 został określony jako dobry, nie jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Stan JCWPd o kodzie PLGW2000157 został określony jako słaby, jest ona zagrożona ilościowo i chemicznie.

[4] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – załącznik nr 15 do uchwały nr XXXIII/319/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2021 r.

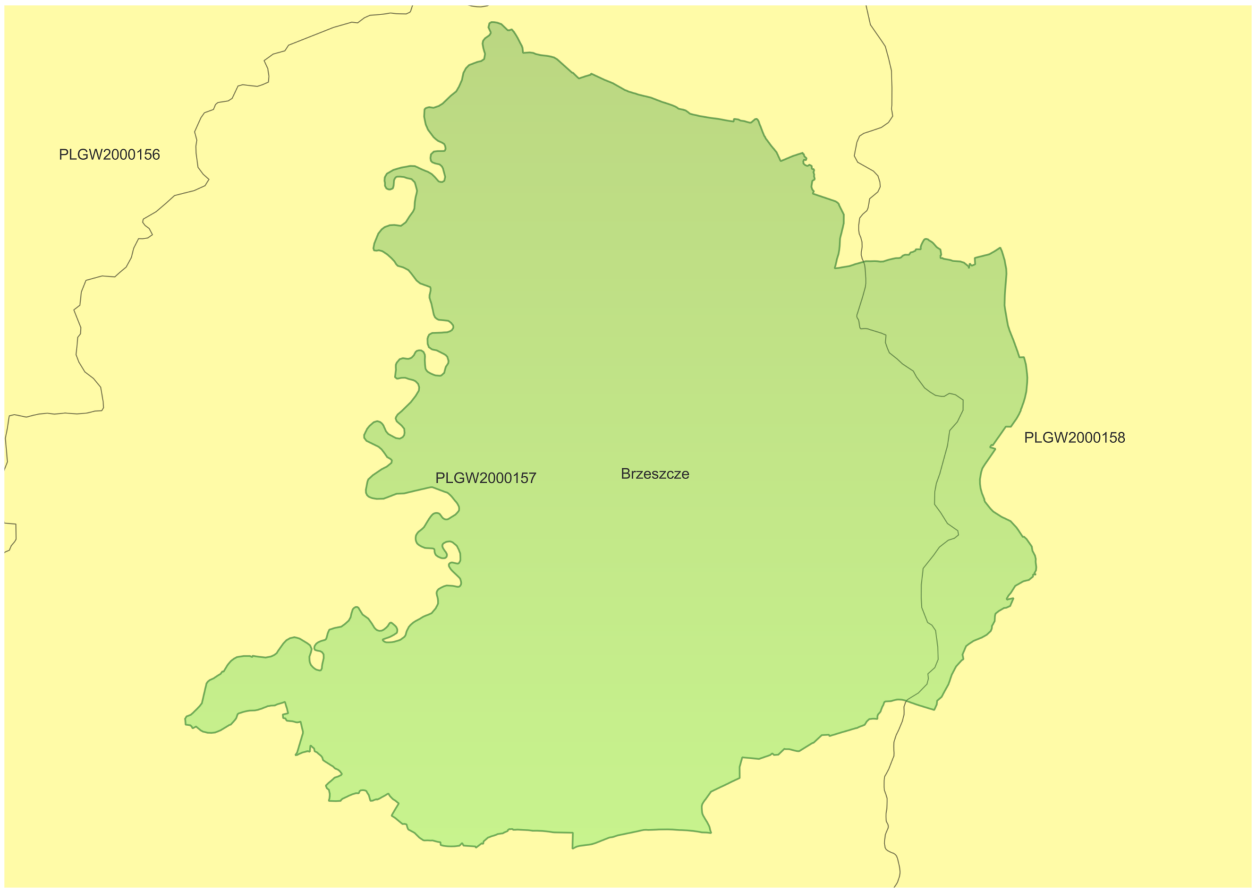

Rysunek 14. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na terenie gminy Brzeszcze

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę JCWPd występujących na terenie gminy Brzeszcze.

Tabela 30. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Brzeszcze

Lp.	Kod JCWPd	Stan JCWPd	Cel środowiskowy – stan chemiczny	Cel środowiskowy - stan ilościowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1.	PLGW2000157	słaby	dobry stan chemiczny	brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego)	zagrożona ilościowo i chemiczne
2.	PLGW2000158	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona

Źródło: Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

Oceny stanu chemicznego w jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) w poszczególnych punktach badawczych dokonano w latach 2022-2024, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,

- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

Oraz dwa stany chemiczne wód ocenione na podstawie średniej wartości poszczególnych wskaźników ze wszystkich punktów zlokalizowanych w analizowanej JCWPd:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

W latach 2019-2024 nie przeprowadzono badań jakości wód podziemnych na terenie gminy Brzeszcze.

Oceny stanu ilościowego jednolitej części wód podziemnych dokonuje się przez ustalenie wielkości rezerw zasobów wód podziemnych jednolitej części wód podziemnych i interpretację wyników badań położenia zwierciadła wód podziemnych.

Ustalenia wielkości rezerw zasobów wód podziemnych jednolitych części wód podziemnych dokonuje się przez porównanie średniego wieloletniego poboru rzeczywistego z ujęć wód podziemnych, wyrażonego w m^3/dobę, z wielkością dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych, wyrażonych w m^3/dobę, wyznaczonych na podstawie zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych ustalonych dla obszaru bilansowego, obejmującego daną jednolitą część wód podziemnych. Jeżeli dana jednolita część wód podziemnych nie została w całości objęta obszarem bilansowym, dla którego zostały ustalone zasoby dyspozycyjne wód podziemnych, dopuszcza się, do czasu ustalenia dla niej zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, dokonanie porównania opartego na obliczeniach z wykorzystaniem zasobów perspektywicznych wód podziemnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300), stan ilościowy JCWPd nr 157 został określony jako słaby, natomiast dla JCWPd nr 158 został określony jako dobry.

W 2017 roku Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy opracował Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, zgodnie z którym w granicach gminy Brzeszcze nie występuje żaden Główny Zbiornik Wód Podziemnych.

4.4.1.3. Ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy

Według Prawa Wodnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 960 z późn.zm.) przez powódź rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, wywołane poprzez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego poprzez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

Główne zagrożenie powodziowe jest wywołane dużą prędkością płynącej wody i jej energią, która powoduje niszczenia ciężkiej zabudowy koryt (opaski, mury, progi), a także budowli nad korytem rzek, takich jak kładki, przepusty, mosty i in. Przyczyną podtopień i powodzi są na ogół:

- bardzo intensywne opady burzowe (określane jako oberwanie chmury), obejmujące najczęściej niewielkie obszary o dużych nachyleniach zboczy, powodujące gwałtowne i krótkotrwałe (do kilku godzin) lokalne wezbrania wód,
- opady rozlewne tj. trwające kilka dni opady o wysokim natężeniu (od kilkudziesięciu do 100 mm w ciągu doby), obejmujące większą część zlewni. Już niewielkie spadki terenów, niewielka powierzchnia zlewni cieków, może spowodować gwałtowne wezbrania w przypadku nawalnych opadów lub roztopów pokrywy śnieżnej. Częstym zjawiskiem są wezbrania opadowo-roztopowe, ich przyczyną są najczęściej długotrwałe opady deszczu, wezbrania te występują na ogół od maja do września, szczególnie w miesiącach letnich.

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada zgodnie z ustawą Prawo Wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz organy administracji rządowej i samorządowej. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Na lata 2016-2022 został zaplanowany projekt pn.: „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego". MZP i MRP sporządzono zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego.

Ponadto do 2027 roku zostanie wykonana analiza wstępnej oceny ryzyka powodziowego, aktualizacja map zagrożenia i map ryzyka powodziowego, aktualizacja planu przeciwdziałania skutkom suszy dla obszarów dorzeczy oraz aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na terenie gminy Brzeszcze występują obszary zagrożone powodzią. Lokalizację zagrożeń powodziowych przedstawiono na poniższym rysunku.

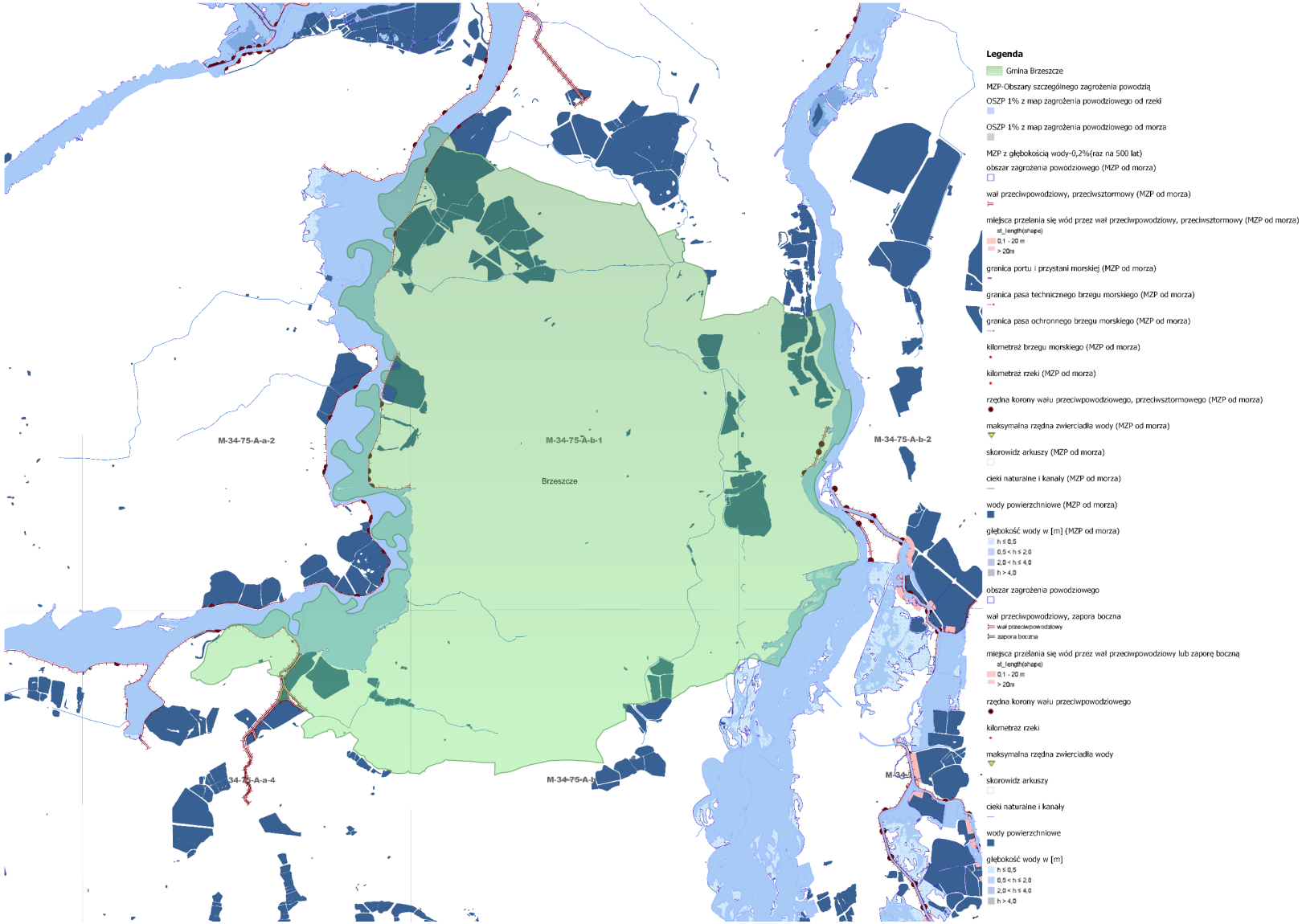

Rysunek 15. Mapa zagrożenia powodziowego z prawdopodobieństwem powodzi raz na 10 i raz na 100 lat oraz szczególne zagrożenie powodzią
Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK

Na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowany jest magazyn przeciwpowodziowy przy ul. Kościelnej 7 (na terenie Agencji Komunalnej Sp. z o.o.). W latach 2019-2024 wydatki poniesione na doposażenie magazynu, w tym częściowo na odtworzenie sprzętu wyniosły 55 851,81 zł. Dodatkowo na mocy aneksu nr 3 z dnia 28.12.2023 r. do umowy użyczenia Tauron Wydobycie S.A. (późniejszy Południowy Koncern Węglowy S.A. Zakład Górniczy Brzeszcze) użyczył Gminie Brzeszcze agregat pompowy HL-300-40BSS. Łącznie gmina posiada użyczone 4 spalinowe agregaty pompowe wykorzystywane do przeciwdziałania skutkom powodzi i podtopień na terenie górniczym „Brzeszcze IV".

Niewątpliwie gospodarka wodna to również działania ukierunkowane na przeciwdziałanie negatywnym skutkom suszy. Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność do wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Susza jest również naturalnym zagrożeniem, o charakterze regionalnym, wywoływanym głównie niedoborem opadu w połączeniu z innymi sprzyjającymi czynnikami. Skutki występowania suszy odczuwalne są zarówno przez ludność jak i środowisko. Mogą osiągnąć różne rozmiary, porównywalne ze skutkami wystąpienia innych zagrożeń jak np. powódź. Jednak skutki suszy odczuwalne są zazwyczaj powoli i często objawiają się jako inne zagrożenia, np. pożary lub erozja powierzchniowa.

Najszerszy zakres wrażliwości na różne rodzaje suszy przypisano do sektora rolnictwa oraz środowiska i zasobów przyrodniczych. Rolnictwo jest wrażliwe na suszę glebową, zwaną także suszą rolniczą, niemniej susza atmosferyczna również może skutkować zmniejszeniem plonów. Ponieważ rolnictwo wykorzystuje wody powierzchniowe i podziemne (hodowla, nawodnienia) jest także wrażliwe na skutki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej (dotyczy obszarów, gdzie wykorzystywane w sektorze rolnictwa zasoby wód są zagrożone deficytem).

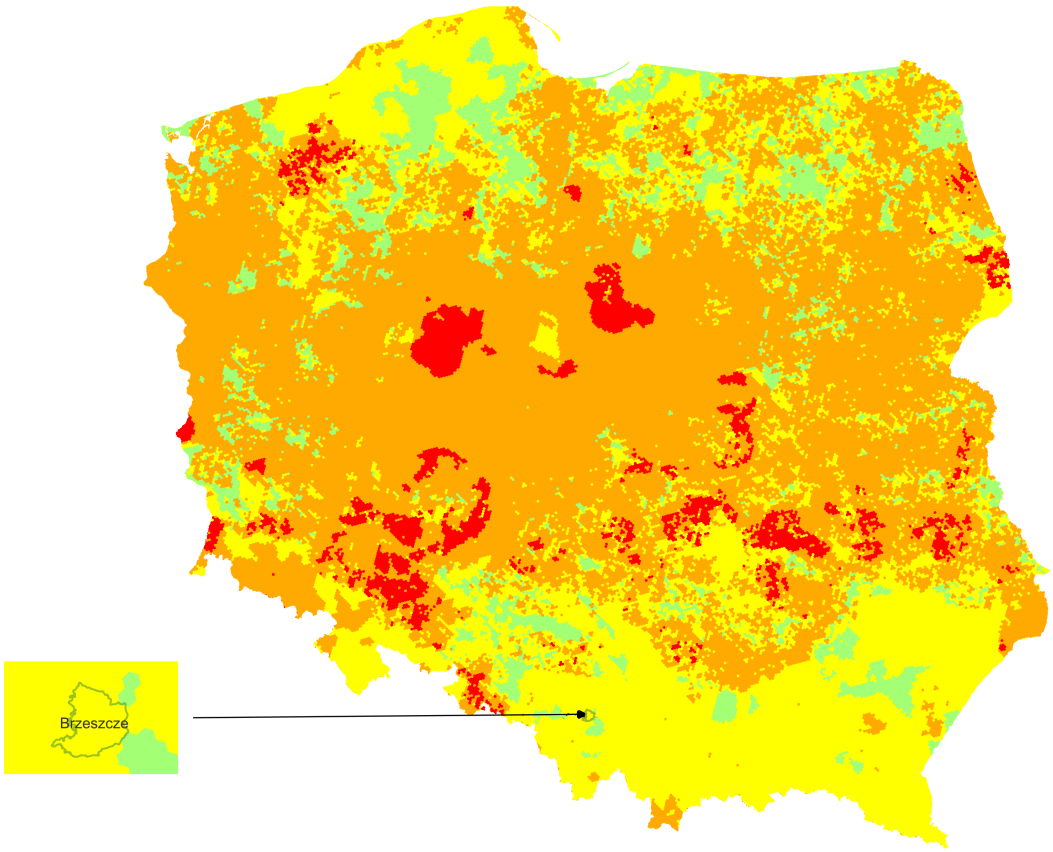

Rysunek 16. Łączne zagrożenie suszą (rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną) na terenie kraju
Źródło: opracowanie własne na podstawie https://stopsuszy.imgw.pl/ (sierpień 2025 r.)

Przedziały zagrożenia suszą rolniczą określają cztery klasy:

- klasa I – słabo zagrożone,
- klasa II – umiarkowanie zagrożone,
- klasa III – silnie zagrożone,
- klasa IV – ekstremalnie zagrożone.

Zgodnie z danymi na lipiec 2025 r. na terenie gminy Brzeszcze przeważa klasa II – umiarkowanego zagrożenia suszą, natomiast na niewielkich fragmentach po północno wschodniej i południowo wschodniej stronie gminy występują tereny słabo zagrożone suszą.

Gmina Brzeszcze znajduje się w obszarze:

- słabego zagrożenia suszą hydrogeologiczną,
- silnego zagrożenia suszą hydrologiczną,
- słabego zagrożenia suszą rolniczą,
- silnego zagrożenia suszą atmosferyczną.

4.4.2. Analiza SWOT

Gospodarowanie wodami	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• dobry stan 1 JCWPd • doposażany magazyn przeciwpowodziowy	• zły stan wód powierzchniowych – 4 JCWP • zły stan 1 JCWPd • występowanie obszarów zagrożenia powodziowego • brak badań jakości wód
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• dobra współpraca z administratorami cieków wodnych w zakresie ich utrzymania • podejmowanie działań z zakresu konserwacji cieków naturalnych i urządzeń melioracji wodnej	• zmiany klimatu i brak możliwości przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych • niedostateczne rozpoznanie niekorzystnych oddziaływań człowieka na środowisko (np. w zakresie zanieczyszczeń obszarowych) • zagrożenia skutkami suszy • brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną wód

Źródło: opracowanie własne

4.4.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie gospodarowania wodami

W zasadzie wszystkie przedsięwzięcia można podzielić na czynne i bierne. Bardzo często ich rodzaj wymuszony jest własnością. Do działań biernych należą:

- monitoring powodziowy dla gminy oparty na koncepcji pozyskiwania skutecznej informacji o opadzie i odpływie w warunkach powodziowych,
- system ostrzeżeń gwarantujący mieszkańcom i użytkownikom terenów zalewowych możliwie szybkie powiadomienie o nadchodzącym zagrożeniu,
- wyposażenie drużyn ratowniczych w specjalistyczny sprzęt niezbędny do efektywnego prowadzenia akcji przeciwpowodziowej, w tym wyposażenie magazynów ochrony przeciwpowodziowej,
- opracowanie materiałów informacyjnych z podstawowymi danymi umożliwiającymi identyfikację przez każdego mieszkańca obszaru zagrożenia powodziowego w jego otoczeniu.

Do działań aktywnych należą:

- bieżące remonty budowli regulacji rzek i potoków,
- bieżące remonty, stała konserwacja i renowacja przepustów, rowów i innych urządzeń odprowadzających wodę lub zabezpieczających odpływ,
- systematyczne oczyszczanie z rumowiska koryt powyżej zapór przeciw rumowiskowych i stopni wodnych, stabilizujących dno cieków
- rozwój zielono-błękitnej infrastruktury,
- zwiększanie retencji krajobrazowej i miejskiej.

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Ochronę przed powodzią prowadzi się zgodnie z planami ochrony przeciwpowodziowej na obszarze kraju, planami ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego, a w szczególności przez:

- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,

- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

W harmonogramie realizacji zadań własnych i monitorowanych zamieszczono zadania dotyczące prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych, działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży, działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi.

4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 31. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Zarządzanie zasobami wodnymi, racjonalizacja zużycia wody Racjonalna gospodarka ściekowa			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Wzmożenie działań kontrolnych egzekucyjnych w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków	Gmina Brzeszcze prowadzi kontrole w zakresie prawidłowego postępowania z nieczystościami ciekłymi. W latach 2019-2024 przeprowadzono kontrole: • w 2019 roku: 8 kontroli w terenie, 7 upomnień, 1 mandat wystawiony przez policję, 250 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 40 upomnień, 2 mandaty wystawione przez policję, • w 2020 roku: 12 kontroli w terenie, 9 upomnień, 185 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 22 upomnienia, 3 mandaty wystawione przez policję, • w 2021 roku: 18 kontroli w terenie, 11 upomnień, 150 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 17 upomnień, 1 mandat wystawiony przez policję, • w 2022 roku: 9 kontroli w terenie, 6 upomnień, 169 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 16 upomnień, • w 2023 roku: 73 kontrole w terenie, 15 upomnień, 717 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, • w 2024 roku: 25 kontroli w terenie, 10 upomnień, 760 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki. Ponadto w latach 2022-2023 przeprowadzono łącznie 79 kontroli przydomowych oczyszczalni ścieków: • w 2022 roku – 52 kontrole, • w 2023 roku – 27 kontroli. W celu skutecznego i zgodnego z obowiązującymi przepisami prowadzenia kontroli użytkowania zbiorników bezodpływowych (tzw. szamb) Gmina w latach 2023-2024 korzystała z systemu informatycznego Aquarius. System ten umożliwia sprawne zarządzanie bazą danych nieruchomości, które nie są podłączone do kanalizacji sanitarnej, a także wspiera kontrolę w zakresie wywozu i ewidencjonowania nieczystości ciekłych. Na podstawie prowadzonych kontroli w systemie informatycznym w latach 2023-2024 wytypowano nieruchomości do kontroli w terenie.	w latach 2019-2024 przeprowadzono łącznie 2 455 kontroli w zakresie gospodarki ściekowej
2.	Opracowanie projektów i budowa sieci kanalizacyjnej	Agencja Komunalna Sp. z o.o. w Brzeszczach zgodnie z Planem Wieloletnim na lata 2018-2021 rozpoczęła w 2019 roku budowę kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Pocztowej w Jawiszowicach – wybudowano 95 przyłączy kanalizacyjnych. Wartość zadania wyniosła ok. 2 569 268,07 zł (netto). Inwestycja została zakończona w 2020 roku. Podpisano umowę pożyczki z WFOŚiGW w Krakowie na kwotę 1 628 034,30 zł. Ponadto w latach 2019-2024 przeprowadzono następujące działania: • „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Obrońców Westerplatte w Jawiszowicach” – wartość inwestycji: 74 373,20 zł (netto) realizacja ze środków własnych, w ramach zadania wybudowano 4 przyłącza fi 200 – 90 mb, • w 2021 roku wykonano przewiert sterowany w Jawiszowicach przy ul. Wiśniowej w ramach zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Wiśniowej w Jawiszowicach” – wartość	w latach 2019-2024 przeprowadzono 5 działań inwestycyjnych

		inwestycji: 98 524,00 zł (środki własne), fi 200 – 34 mb, • w 2021 roku wybudowano przyłącza kanalizacyjne do nieruchomości przy ul. Pocztowej 53, Różanej 6 i Różanej 7 – wartość inwestycji: 53 516,40 (środki własne), fi 160 – 143 mb, • w 2021 roku wybudowano przyłącza ul. Szkolna 5 Brzeszcze, fi 160 – 11 mb, wartość inwestycji 3 000 zł (środki własne).	
3.	Gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Gminy	W 2021 roku w ramach realizacji projektu pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Brzeszcze" wybudowano około 2 km sieci kanalizacji deszczowej. W ramach remontu drogi gminnej nr 510524K – ul. Kopernika w Brzeszczach w km 0+000 – 0+166 (odcinek 1), km 0+000 – 0+124 (odcinek 2), km 0+000 – 0+180 (odcinek 3) zaplanowano remont kanalizacji deszczowej w rejonie odcinków km 0+000 - 0+166 (odcinek 1), km 0+000 - 0+045(odcinek 2), km 0+000 - 0+075 (odcinek 3) – realizacja w 2025 roku. Szacunkowy koszt realizacji ok. 1 414 000 zł, dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego z usuwaniem skutków intensywnych opadów deszczu z 2024 r. – 1 404.589,41 zł. W ramach remontu drogi gminnej nr 510505K - ul. Polna w Brzeszczach w km 0+000 - 0+560 zaplanowano remont sieci kanalizacji deszczowej w km 0+000 - 0+560	wybudowano 2 km sieci deszczowej zaplanowano 2 remonty sieci deszczowej
4.	Opracowanie projektów i budowa sieci kanalizacji deszczowej na terenie większych jednostek osadniczych		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 32. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Ilość zużytej wody/1 mieszkańca na rok [m^3/osoba]	33,2	33,1
2.	Udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków [% ogółu ludności]	70,88%	95%
3.	Liczba zbiorników bezodpływowych	1978	1619 (2023 r.)
4.	Liczba oczyszczalni przydomowych	21	93
5.	Długość czynnej sieci wodociągowej [km]	150,7 km	157 km
6.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [%]	99,9%	100%
7.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	83,2 km	107,2 km
8.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%]	70,3%	70,5%

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Brzeszcze, GUS, BDL

4.5.1. Opis stanu obecnego

4.5.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Brzeszcze na koniec 2024 roku wynosiła 157 km. Na terenie gminy znajdowało się 4 780 przyłączy wodociągowych, a zwodociągowanie gminy wynosi 100%.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie zużycia wody na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024.

Tabela 33. Ilość zużytej wody w latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość zużytej wody [m^3]	777 713	778 190	752 332	772 001	728 131	768 941

Źródło: odpowiedź Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Tychach

Całość wody dla Gminy jest kupowana od hurtowego dostawcy, tj. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Świadczenie usługi dostawy wody odbywa się z wykorzystaniem magistrali Czanieckiej

o średnicy 1400 mm, poprzez wodociąg magistralny 315 mm i pompownię wody. Sieć wodociągowa, w większości, pracuje w układzie pierścieniowym. Zasilanie poszczególnych miejscowości tworzących gminę, stanowią rurociągi o średnicy 315 oraz 300 mm, prowadzone od pompowni w Jawiszowicach, wzdłuż ulic: Wodnej, Akacjowej i Alei Dworskiej, a następnie wzdłuż ulic: Turystycznej i Bielskiej oraz Dworcowej, Ofiar Oświęcimia, Przecieszyńskiej, Drobniaka i Łęckiej.

Działania inwestycyjne

W latach 2019-2024 realizowana działania inwestycyjne polegające na rozbudowie sieci wodociągowej:

- w 2019 roku wybudowano 4 157 m – koszt realizacji: 704 831 zł,
- w 2020 roku wybudowano 4 138 m – koszt realizacji: 738 104 zł,
- w 2021 roku wybudowano 2 068 m – koszt realizacji: 770 432 zł,
- w 2022 roku wybudowano 3 167 m – koszt realizacji: 806 187 zł,
- w 2023 roku wybudowano 2 153 m – koszt realizacji: 812 865 zł,
- w 2024 roku wybudowano 2 347 m – koszt realizacji: 797 819 zł.

Na kolejne lata zaplanowano zadania w zakresie rozbudowy sieci, modernizacji ujęć i SUW o łącznej długości około 9 648 m za łączną kwotę około 4 299 000 zł.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Nadzór nad jakością wody w powiecie oświęcimskim sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Oświęcimiu. Ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta i gminy Brzeszcze za 2022 rok wykonano na podstawie § 23 ust. Z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017, poz. 2294).

W 2022 roku w ramach monitoringu jakości wody do spożycia z sieci wodociągu publicznego Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Tychach, Oddział Eksploatacji w Brzeszczach pobrano do analizy 10 próbek wody w zakresie parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie parametrów grupy B.

Badania wody do spożycia wykonano zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem obejmującym zakres badanych parametrów oraz częstotliwość. Wytypowano następujące stałe punkty monitoringowe w 2022 roku:

- Brzeszcze, ul. Kościuszki przy nr 66,
- Brzeszcze, ul. Przecieszyńska przy nr 3,
- Jawiszowice, ul. Bielska/Przeczna,
- Przecieszyn, ul. Wyzwolenia przy nr 55,
- Zasole, ul. Jagiełły przy OSP Zasole.

Kontrola wewnętrzna jakości wody dostarczanej konsumentom na terenie gminy Brzeszcze była prowadzona przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Tychach – Oddział Eksploatacyjny w Brzeszczach, ul. Wodna 39 zgodnie z harmonogramem pobierania próbek wody zatwierdzonym przez PPIS w Oświęcimiu. Do analizy pobrano 10 próbek wody w zakresie parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie parametrów grupy B.

W ramach monitoringu jakości wody do spożycia z sieci wodociągu lokalnego administrowanego przez przedsiębiorstwo „Koryta Mięsne" pobrano 2 próbki wody w zakresie parametrów grupy A oraz 1 próbkę w zakresie parametrów grupy B.

W 2022 roku w żadnej próbce popranej wody do spożycia nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

4.5.1.2. Odbiór ścieków

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Brzeszcze wynosi 107,2 km. Na terenie gminy znajduje się 2 565 przyłączy, a skanalizowanie gminy wynosi około 70,5%. W obrębie wyznaczonej aglomeracji Brzeszcze zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych stopień skanalizowania mieszkańców wynosi 98,9%.

Administratorem sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Brzeszcze jest Agencja Komunalna Sp. z o.o. w Brzeszczach.

Działania inwestycyjne

Agencja Komunalna Sp. z o.o. w Brzeszczach zgodnie z Planem Wieloletnim na lata 2018-2021 rozpoczęła w 2019 roku budowę kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Pocztowej w Jawiszowicach – wybudowano 95 przyłączy kanalizacyjnych. Wartość zadania wyniosła ok. 2 569 268,07 zł (netto). Inwestycja została zakończona w 2020 roku. Podpisano umowę pożyczki z WFOŚiGW w Krakowie na kwotę 1 628 034,30 zł.

Ponadto w latach 2019-2024 przeprowadzono następujące działania:

- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Obrońców Westerplatte w Jawiszowicach" – wartość inwestycji: 74 373,20 zł (netto) realizacja ze środków własnych, w ramach zadania wybudowano 4 przyłącza fi 200 – 90 mb,
- w 2021 roku wykonano przewiert sterowany w Jawiszowicach przy ul. Wiśniowej w ramach zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Wiśniowej w Jawiszowicach" – wartość inwestycji: 98 524,00 zł (środki własne), fi 200 – 34 mb,
- w 2021 roku wybudowano przyłącza kanalizacyjne do nieruchomości przy ul. Pocztowej 53, Różanej 6 i Różanej 7 – wartość inwestycji: 53 516,40 (środki własne), fi 160 – 143 mb,
- w 2021 roku wybudowano przyłącza ul. Szkolna 5 Brzeszcze, fi 160 – 11 mb, wartość inwestycji 3 000 zł (środki własne).

W ramach budowy kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Wiśniowej w Jawiszowicach wybudowano ok. 1,8 km sieci grawitacyjnej i ciśnieniowej wraz z przepompowniami lokalnymi i przydomowymi – wartość poniesionych wydatków: 3 042 777,45 zł brutto. Zadanie było współfinansowane z I naboru: Program Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 2 732 906,50 zł.

Wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Ofiar Oświęcimia o łącznej długości ok. 2,1 km wraz z zabudową przepompowni ścieków w rejonie ul. Piekarskiej – wartość kosztów poniesionych około 1 517 227 zł brutto.

31 stycznia 2024 roku Prezes Agencji Komunalnej w Brzeszczach Sp. z o. o. podpisał umowę na realizację zadania „Dostawa i montaż linii technologicznej wraz z budową hali sortowni i infrastruktury towarzyszącej w ramach projektu pn. Budowa sortowni odpadów komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie ZGO w Brzeszczach".

Przedsięwzięcie obejmowało m. in.:

- budowę hali sortowni odpadów o wymiarach 35,00 x 112,80 m wraz z niezbędnym wyposażeniem,
- budowę odpadowych boksów magazynowych,
- zakup maszyn i urządzeń nowej sortowni, w tym: rozrywarki worków, sita bębnowego, prasy belującej z perforatorem, separatorów optycznych, separatorów balistycznych, separatorów metali żelaznych, przenośników specjalistycznych taśmowych, kabin sortowniczych.

W ramach zadania wybudowano także niezbędne do obsługi nowego obiektu instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz przeciwpożarową. Na terenie ZGO powstała także wewnętrzna droga dojazdowa do nowo powstałej sortowni.

Łączna wartość inwestycji na podstawie podpisanej umowy z Głównym Wykonawcą spółką ARCO SYSTEM Sp. z o. o. z Oświęcimia wynosiła 67 956 084,77 zł brutto (55 248 849,41 zł netto). Wykonanie zadania wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie nowej sortowni było planowane do połowy 2025 roku i zostało zrealizowane w całości.

Na realizację inwestycji Agencja Komunalna Sp. z o. o. pozyskała dofinansowanie ze środków budżetu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Program Priorytetowego 2.1 Racjonalna gospodarka odpadami - Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami. Ponadto przedsięwzięcie jest możliwe do realizacji dzięki wsparciu udzielonemu Agencji Komunalnej Sp. z o. o. przez Gminę Brzeszcze w postaci poręczenia zabezpieczenia spłaty zobowiązań finansowych (kredytu i dotacji) w okresie realizacji zadania.

W 2021 r. zakończono realizację przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Brzeszczach jako najważniejszego zadania realizowanego od 2016 r. projektu pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Brzeszcze". Przedsięwzięcia dofinansowane z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 1.1 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM priorytetu I oś- gospodarka wodno-ściekowa. Wartość zadania wyniosła ok. 59 mln zł, z czego Gmina pozyskana na ten cel ok. 30 mln zł dofinansowania, co pozwoliło zmodernizować oczyszczalnię ścieków w Brzeszczach oraz wybudować ok. 19 km sieci kanalizacji sanitarnej i ok. 2 km sieci kanalizacji deszczowej. Wybudowana sieć kanalizacji sanitarnej umożliwiła podłączenie ok. 1.747 dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków, w tym 1 358 nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej oraz 389 osobom umożliwi przyłączenie w ramach Projektu. Dodatkowo w 2022 r. udało się pozyskać środki finansowe na przeprowadzenie konserwacji strategicznej pompowni „Jaźnik" w Jawiszowicach.

W ramach kolejnego rozszerzenia w 2022 r. zrealizowano sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Białej, Lazurowej, Turkusowej, Hubala i Podlesie w Jawiszowicach o dł. ok. 4,5 km wraz z jedną przepompownią ścieków.

Aglomeracja Brzeszcze

Aglomeracja została powołana uchwałą nr XXIII/236/2020 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 grudnia 2020 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Brzeszcze. Wielkość RLM aglomeracji wynosi 16 513.

Na terenie gminy znajduje się oczyszczalnia ścieków, która zlokalizowana jest przy ul. Świętego Wojciecha 89. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków.

Przepustowość oczyszczalni:

- średnia: 1 967 m^3/d,
- maksymalna 6 000 m^3/d.

Docelowa przepustowość oczyszczalni zgonie z projektem modernizacji oczyszczalni:

Przepływ średni dobowy w porze suchej: $Q_{dśr.}$ = 2 300 m^3/d = 0,027 m^3/s.

Przepływ maksymalny dobowy w porze suchej: $Q_{dmax.}$ = 5 640 m^3/d = 0,065 m^3/s.

Wielkość oczyszczalni w RLM wynosi 27 000.

Odbiornikiem ścieków jest rów otwarty za pośrednictwem wylotu W1.

W 2021 roku w ramach zadania pt.: „Budowa kanalizacji sanitarnej i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gminie Brzeszcze" zakończono modernizację oczyszczalni. Modernizacja polegała na przebudowie i rozbudowie części mechanicznej, biologicznej i osadowej oraz budowie niezbędnej infrastruktury technicznej. Część istniejących obiektów i instalacji na terenie oczyszczalni wymagała pilnej wymiany i unowocześniania, co było związane nie tylko z rozwojem technologicznym w zakresie oczyszczania ścieków, ale również koniecznością dostosowania oczyszczalni do norm polskich i unijnych w tym zakresie. W ramach modernizacji oczyszczalni zrezygnowano z gromadzenia osadów ściekowych na poletkach osadowych. Zamiast tego osady są prasowane i w dużo mniejszych objętościach wywożone na składowisko odpadów. W ramach inwestycji Zakład Oczyszczania Ścieków i Kanalizacji w Brzeszczach został wyposażony w nowoczesny sprzęt transportowy, w tym: samochód dostawczy, ciągnik z przyczepą oraz koparko-ładowarkę, które usprawniają pracę i zapewniają niezawodność działania. Ponadto wyposażano laboratorium w specjalistyczny sprzęt umożliwiający przeprowadzanie analiz jakościowych, ilościowych oraz mikrobiologicznych ścieków i osadów. Całkowity kosz robót budowlanych wyniósł 40 567 128,52 zł, z czego dofinansowanie wyniosło: 20 508 244,26 zł, natomiast wkład własny wyniósł: 20 058 884,26 zł.

Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków

Gmina Brzeszcze prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Na koniec 2024 roku na terenie gminy znajdowały się 93 przydomowe oczyszczalnie ścieków, na koniec 2023 roku na terenie gminy znajdowało się 1619 zbiorników bezodpływowych (brak danych za 2024 rok).

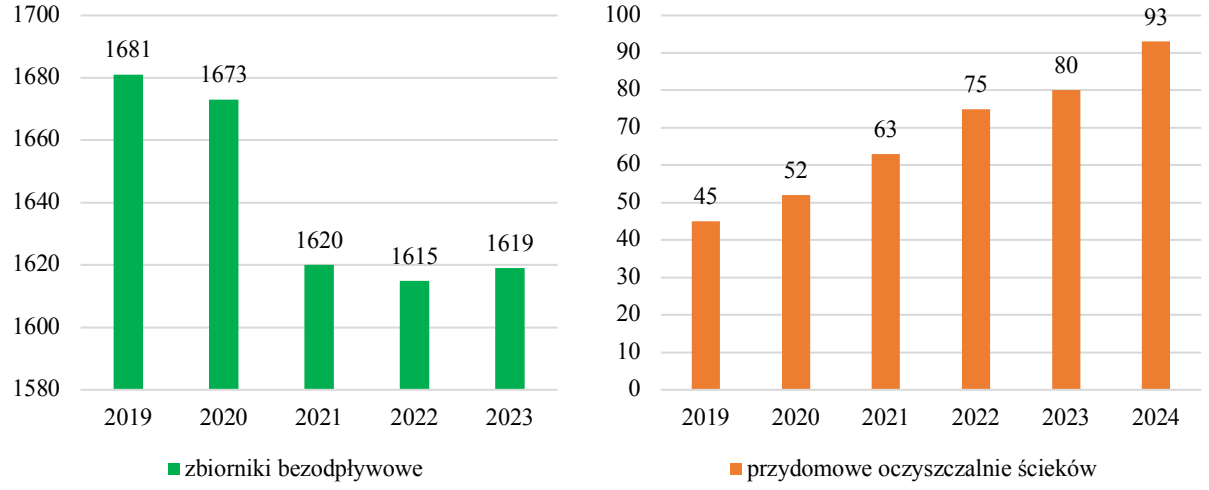

Rysunek 17. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy, GUS, BDL, lipiec 2025 r.

Na terenie gminy Brzeszcze działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z terenu gminy prowadzą następujące podmioty:

- Eko-Trak, ul. Wypoczynkowa 38, 32-625 Skidziń,
- EKO-KOMBID", ul. Długa 10A, 32-642 Włosienica,
- Agencja Komunalna Sp. z o.o., ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze,
- TOI TOI Polska Sp. z o.o., ul. Płochocińskiej 29, 03-044 Warszawa,
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Bema 12A, 32-600 Oświęcim,
- AsenWuko, ul. Krakowskiej 65, 32-048 Jerzmanowice,
- Zakład Komunalny Gminy Oświęcim, ul. Sportowa 9, 32-600 Oświęcim,
- 3 SFERY, ul. Narutowicza 41 43-502 Czechowice Dziedzice,
- mToilet Sp. z o.o., ul. Toruńska 31 ,03-226 Warszawa,

- GALMAR Pielęgnacja terenów zieleni, ul. Spacerowa 27A, 32-600 Babice,
- Budfarm, ul. Trzciniec 2, 32-626 Jawiszowice,
- FHU „WOJ-POL", ul. Zawada 387,97-200 Tomaszów Mazowiecki,
- WC Serwis Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialniejszą, ul. Szybowa 20E, 41-808 Zabrze,
- Asenizacja Express Sp. z o.o., ul. Towarowa 10, 43-300 Bielsko Biała,
- F.H.U. Agros, Zaborze ul. Słowicza 9, 32-600 Oświęcim,
- Apryt, ul. Ruczaj 31, 32-600 Poręba Wielka,
- Arkadiusz Płachta FTU MiiG Trans, ul. Fabryczna 5, 32-600 Oświęcim,
- RK-CARS Renata Kania, ul. Główna 247, 32-608 Osiek.

Kontrole

Gmina Brzeszcze prowadzi kontrole w zakresie prawidłowego postępowania z nieczystościami ciekłymi. W latach 2019-2024 przeprowadzono kontrole:

- w 2019 roku: 8 kontroli w terenie, 7 upomnień, 1 mandat wystawiony przez policję, 250 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 40 upomnień, 2 mandaty wystawione przez policję,
- w 2020 roku: 12 kontroli w terenie, 9 upomnień, 185 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 22 upomnienia, 3 mandaty wystawione przez policję,
- w 2021 roku: 18 kontroli w terenie, 11 upomnień, 150 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 17 upomnień, 1 mandat wystawiony przez policję,
- w 2022 roku: 9 kontroli w terenie, 6 upomnień, 169 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki, 16 upomnień,
- w 2023 roku: 73 kontrole w terenie, 15 upomnień, 717 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki,
- w 2024 roku: 25 kontroli w terenie, 10 upomnień, 760 kontroli przeprowadzonych na podstawie sprawozdań firm odbierających ścieki.

Ponadto w latach 2022-2023 przeprowadzono łącznie 79 kontroli przydomowych oczyszczalni ścieków:

- w 2022 roku – 52 kontrole,
- w 2023 roku – 27 kontroli.

W celu skutecznego i zgodnego z obowiązującymi przepisami prowadzenia kontroli użytkowania zbiorników bezodpływowych (tzw. szamb) Gmina w latach 2023-2024 korzystała z systemu informatycznego Aquarius. System ten umożliwia sprawne zarządzanie bazą danych nieruchomości, które nie są podłączone do kanalizacji sanitarnej, a także wspiera kontrolę w zakresie wywozu i ewidencjonowania nieczystości ciekłych. Na podstawie prowadzonych kontroli w systemie informatycznym w latach 2023-2024 wytypowano nieruchomości do kontroli w terenie.

W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie prowadził kontrole w zakresie gospodarki ściekowej w 2 przedsiębiorstwach zlokalizowanych na terenie gminy Brzeszcze.

4.5.2. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• nowoczesna oczyszczalnia ścieków • wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy • prowadzenie kontroli w zakresie prawidłowego postępowania z nieczystościami ciekłymi	• wysokie koszty inwestycyjne rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej • duża liczba zbiorników bezodpływowych
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• integracja z UE i wpływ środków pomocowych, • regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska • inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych	• niedostateczne rozpoznanie niekorzystnych oddziaływań człowieka na środowisko (np. w zakresie zanieczyszczeń obszarowych) • niedostateczna pula środków finansowych • nieszczelne zbiorniki bezodpływowe

Źródło: opracowanie własne

4.5.3 Cele i zadania środowiskowe w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Podstawowym działaniem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest likwidacja i ograniczenie oddziaływania źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych – punktowych, obszarowych i liniowych. Głównym czynnikiem zagrażającym czystości wód jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa, stąd też priorytetowym działaniem będą inwestycje z tego zakresu oraz działania racjonalizujące użytkowanie wody.

W celu poprawy jakości wód powierzchniowych konieczna będzie likwidacja niekontrolowanych zrzutów ścieków bytowych. W tym celu należy w dalszym ciągu weryfikować budynki pod kątem możliwości podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej oraz prowadzić procedury mające na celu przyłączenie tych nieruchomości do kanalizacji. Następnym niezwykle ważnym zadaniem jest kontrola częstotliwości wywozu nieczystości ciekłych. W przypadku braku wywozu Gmina ma obowiązek zorganizować wywóz zastępczy. Dodatkowo powinna być przeprowadzona inwentaryzacja stanu technicznego zbiorników bezodpływowych (szamb), aby wyeliminować zbiorniki nieszczelne, będące źródłem zanieczyszczenia wód i gleby.

W zakładach produkcyjnych, również w tych małych, należy promować wprowadzanie zamkniętych obiegów wody jako elementu pozwalającego na ograniczenie zrzutu zanieczyszczonych wód do środowiska, a także zmiany technologii i poprawę stanu zakładowych sieci wodociągowych.

Zadania w gospodarce ściekowej wynikają ze zobowiązań międzynarodowych Polski (stanowisko negocjacyjne w negocjacjach z UE w sprawie wdrażania Dyrektywy 91/271/EWG) i zapisów Prawa Wodnego oraz aktualnego stanu gospodarki ściekowej. Działania inwestycyjne wyznacza Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz Master Plan – aktualizacja z 2022 roku.

4.6. Zasoby geologiczne

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie zasobów geologicznych.

Tabela 34. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Ochrona zasobów kopalin			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Uwzględnienie w studium uwarunkowań oraz planie zagospodarowania przestrzennego obszarów złóż i objęcie ochroną oraz działania związane z ich poszukiwaniem i rozpoznawaniem	W zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze uchwalonej w 2021 roku (uchwała nr XXXIII/319/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2021 r.) uwzględniono występowanie udokumentowanych złóż kopalin. W 7 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w latach 2022-2024 zamieszczono zapisy dotyczące występowania udokumentowanych złóż kopalin: • uchwała nr LIII/433/2022 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu na wschód od ul. Ofiar Oświęcimia w Brzeszczach – złoże kruszywa naturalnego "Buczaki", • uchwała nr LII/518/2023 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Kościuszki, Piastowska, Ofiar Oświęcimia, • uchwała nr LII/519/2023 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Lisowce, Obozowa, Liliowa, Lipowa, Piastowska, • uchwała nr LIII/541/2023 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Romantycznej w Brzeszczach, • uchwała nr LIV/551/2023 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Przecieszyńskiej, Granicznej, Lesisko, Daszyńskiego, Drobniaka i Zielonej, • uchwała nr LIV/552/2023 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Ofiar Oświęcimia, Siedliska, • uchwała nr LXIII/637/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Łęckiej i Wypoczynkowej w sołectwach Zasole i Skidziń - złoże kruszywa naturalnego "Wilczkowice - Pole B" – część A.	uwzględniono w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i 7 MPZP
2.	Bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych	Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Oświęcimskie w latach 2019-2024 w ciągu na terenie gminy Brzeszcze zrekultywowano: • 19,00 ha w 2019 roku, • 13,36 ha w 2020 roku, • 5,75 ha w 2021 roku, • 7,76 ha w 2022 roku, • 45,10 ha w 2023 roku, • 2,48 ha w 2024 roku.	w latach 2019-2024 łącznie zrekultywowano 93,45 ha gruntów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 35. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie zasobów geologicznych

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Powierzchnia terenów wymagających rekultywacji [ha]	b.d.*	154,76
2.	Powierzchnia terenów zrekultywowanych [ha]	b.d.*	2,48 (w 2024 r.) sumarycznie za 2019 -2024 93,45 ha

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu

4.6.1. Opis stanu obecnego

Pod względem tektonicznym gmina Brzeszcze leży w obrębie zapadliska przedkarpackiego powstałego w epoce miocenu (trzeciorzęd) w czasie orogenezy alpejskiej. Na jej obszarze można wyznaczyć dwa piętra strukturalne (jednostki geologiczno-tektoniczne):

- waryscyjskie, złożone z utworów karbońskich,
- alpejskie, złożone z osadów neogeńskich (trzeciorzędowych).

Obszar gminy Brzeszcze znajduje się w obrębie Górnośląskiego Zagłębia Węglowego, powstałego jako waryscyjskie zapadlisko przedgórskie wypełnione osadami karbońskimi. Osady karbońskie dzielą się na utwory karbonu dolnego (kulmu) oraz karbonu górnego (czyli tzw. produktywnego – węglonośnego).

Do utworów karbonu z piętra dolnego należą: piaskowce szarogłazowe, łupki piaskowcowe, łupki ilaste lub mułowce kwarcowo-serycytowe. Utwory te nie zawierają pokładów węgla ani nie występują na powierzchni ziemi, ani pod utworami czwartorzędowymi.

Na terenie gminy Brzeszcze nie występują osady pochodzące z okresu permu, triasu, jury oraz kredy.[5]

4.6.1.1. Surowce naturalne

Zasady poszukiwania, dokumentowania oraz korzystania z kopalin regulowane są przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn.zm.). W ustawie tej rozstrzygnięto sprawę własności złóż kopalin oraz uregulowano problem ochrony zasobów poprzez wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązek kompleksowego i racjonalnego wykorzystania kopalin.

Posiadający koncesję na wydobycie złoża kopaliny jest zobowiązany zastosować środki niezbędne zarówno do ochrony złoża jak i do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych a także do ochrony powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązany jest prowadzić rekultywację oraz przywracać do właściwego stanu elementy przyrodnicze. Obszary poeksploatacyjne należy sukcesywnie i na bieżąco poddawać rekultywacji. Obowiązek ten ciąży na osobie powodującej utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntu. Koszty rekultywacji ciążą na sprawcy.

W 2025 roku zostały opracowane mapy rozmieszczenia wszystkich surowców na terenie całej Polski pn.: „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.”. W poniższej tabeli przedstawiono złoża udokumentowane na terenie gminy Brzeszcze zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Tabela 36. Zasoby naturalne na terenie gminy Brzeszcze

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
			geologiczne	przemysłowe	
WĘGLE KAMIENNE [tys.t]					
1	Brzeszcze	E	588 746	81573	686
2	Czeczott	Z	535 950	-	-
3	Czeczott-Wschód	R	434 914	-	-
4	Dankowice	R	54882	-	-
5	Dankowice 1	R	72054	-	-
6	Międzyrzecze	P	368683	-	-
7	Oświęcim-Polanka	P	2142426	-	-
METAN POKŁADÓW WĘGLA [mln m^3]					

[5] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – załącznik nr 15 do uchwały nr XXXIII/319/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2021 r.

8	Brzeszcze	E	3040.80	1124.30	36.70
PIASKI I ŻWIRY [tys. t]					
9	Brzeszcze-Buczaki	T	4 527	101	-
10	Jawiszowice	P	4 403	-	-
11	Rajsko 2	E	1634	204	173
12	Wilcze Doły	E	3824	3622	349
13	Wilczkowice - pole B	R	7463	-	-

E – złoże eksploatowane

P – złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C_2 + D, a w przypadku ropy i gazu – w kat. C)

R – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A +B)

T – złoże zagospodarowane, eksploatowane czasowo

Z – złoże, z którego wydobycie zostało zaniechane

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

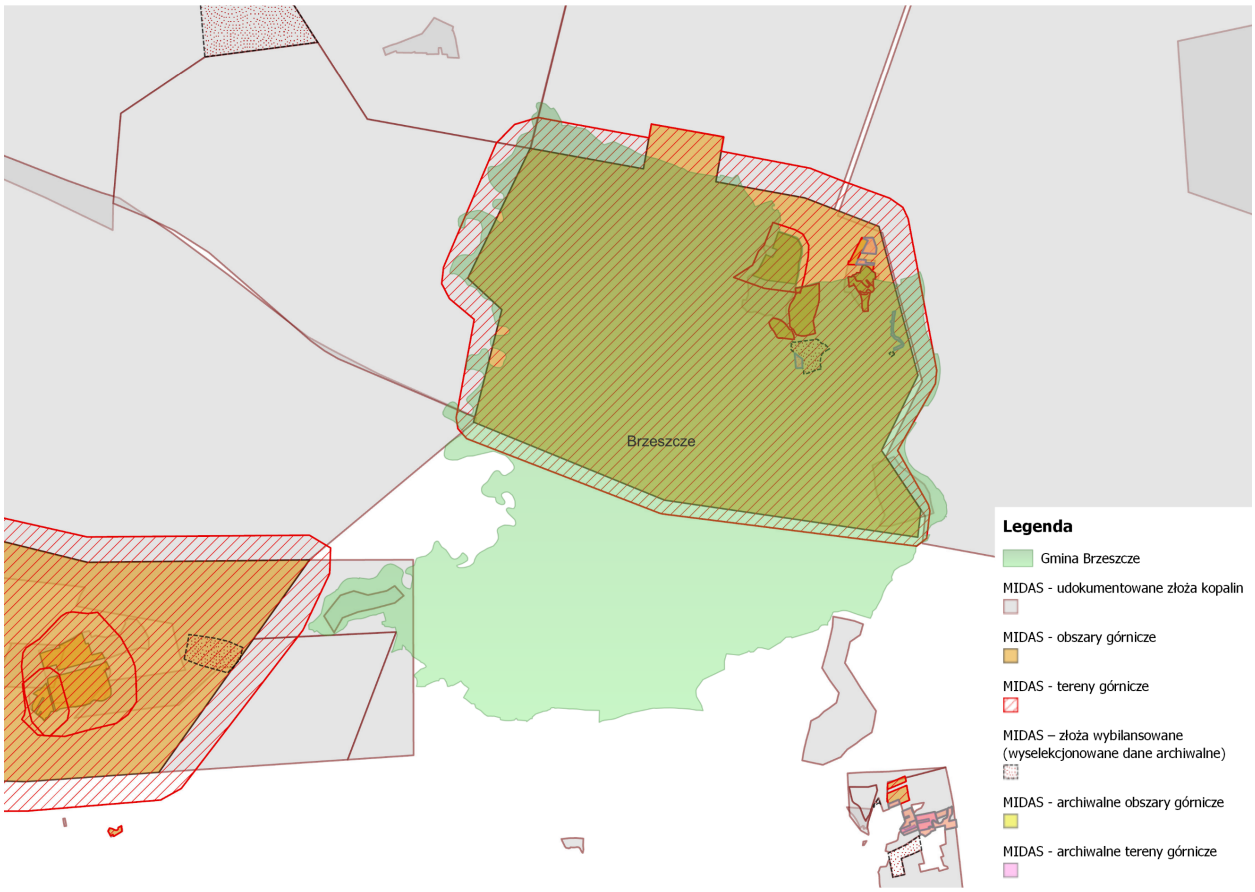

Rysunek 18. Lokalizacja złóż naturalnych na terenie gminy Brzeszcze

Źródło: opracowanie własne

W latach 2019-2024 Marszałek Województwa Małopolskiego wydał 4 koncesje na poszukiwanie, eksploatację kopalin na terenie gminy Brzeszcze.

Tabela 37. Przedsiębiorstwa posiadające koncesję na eksploatację ze złóż występujących na terenie gminy Brzeszcze wydaną w latach 2019-2024

Lp.	Nazwa złoża/obszaru górniczego	Rodzaj kopaliny	Lokalizacja złoża	Nazwa przedsiębiorcy	Data wydania i znak decyzji koncesyjnej oraz termin obowiązywania
1	Wilcze Doły OG Wilcze Doły I	kruszywo naturalne	Wilczkowice, gm. Brzeszcze	HYDROSTAL Sp. z o.o., ul Ofiar Oświęcimia 78, 32-620 Brzeszcze	Koncesja z dnia 16.01.2019 znak: SR-IX.7422.67.2018.BK ważna do 31.12.2043 r.
2	Wilcze Doły OG Wilcze Doły II	kruszywo naturalne	Wilczkowice, gm. Brzeszcze	HYDROSTAL Sp. z o.o., ul Ofiar	Koncesja z dnia 16.01.2019 znak: SR-IX.7422.68.2018.BK ważna do 31.12.2038 r.

				Oświęcimia 78, 32-620 Brzeszcze	
3	Rajsko 2 OG Rajsko 2B	kruszywo naturalne	Brzeszcze, gm. Brzeszcze	Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa S.A. ul. Rzemieślnicza 1 30-363 Kraków	Koncesja z dnia 20.09.2019 znak: SR-IX.7422.44.2019.BK ważna do 31.12.2033 r.
4	Rajsko 2 OG Rajsko 2C	kruszywo naturalne	Wilczkowice, gm. Brzeszcze	Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa S.A. ul. Rzemieślnicza 1 30-363 Kraków	Koncesja z dnia 23.08.2021 znak: SR-IX.7422.36.2021.BB ważna do 31.12.2031 r.

Źródło: pismo Marszałka Województwa Małopolskiego z dnia 9.06.2025 r., znak: SR-II.706.1.14.2025.JR

W latach 2019-2024 Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach przeprowadzał kontrole przestrzegania zasad ochrony środowiska i gospodarki złożem w zakładach górniczych prowadzących działalność na terenie gminy Brzeszcze.

Tabela 38. Kontrole przestrzegania zasad ochrony środowiska i gospodarki złożem przeprowadzone w latach 2019-2024

Zakład górniczy	Data kontroli	Zakres kontroli
Południowy Koncern Węglowy Zakład Górniczy Brzeszcze	4 i 6.02.2019 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
	8 i 11.03.2019 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych
	9.05.2019 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki odpadami wydobywczymi
	3 i 4.07.2019 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
	4 i 5.09.2019 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne
	18 i 19.12.2019 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie wykorzystania odpadów w wyrobiskach górniczych
	18 i 19.06.2020 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki odpadami wydobywczymi
	21, 23 i 24.07.2020 r.	Gospodarka złożem
	8 i 9.12.2020 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
	14 i 15.01.2021 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki odpadami wydobywczymi
	24 i 25.07.2021 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
	26 i 27.08.2021 r.	Gospodarka złożem
	29 i 30.11.2021 r.	Gospodarka złożem
	9 i 10.02.2022 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki odpadami wydobywczymi
	6 i 7.04.2022 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych
	11, 12 i 13.05.2022 t.	Gospodarka złożem
	15 i 17.06.2022 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie wykorzystania odpadów w wyrobiskach górniczych
	22 i 23.03.2023 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie odpadów wydobywczych
	26 i 27.04.2023 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych
	11 i 14.07.2023 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
	6 i 7.06.2024 r.	Gospodarka odpadami opakowaniowymi zawierającymi substancje niebezpieczne lub nimi zanieczyszczone o kodzie 15 01 10* i odpadami komunalnymi w latach 2020 do 2023

	19, 20 i 23.09.2024 r.	Gospodarka złożem
HYDROSTAL Sp. z o.o. w Brzeszczach, Odkrywkowy Zakład Górniczy "Brzeszcze-Buczaki" w Brzeszczach	30.08.2021 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko
	11.04.2022 r.	Wpływ działalności górniczej na środowisko
	5.04.2023 r.	Rekultywacja terenów po eksploatacji kruszywa

Źródło: pismo Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach znak: KAT.031.15.2025/Mo

4.6.2. Analiza SWOT

Zasoby geologiczne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• występowanie zasobów naturalnych	• możliwe uciążliwości związane z eksploatacją surowców • degradacja środowiska
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• możliwości rozwoju gospodarczego wynikające z występowania surowców • prowadzenie kontroli przestrzegania zasad ochrony środowiska i gospodarki złożem	• możliwe zagrożenie ze strony terenów górniczych

4.6.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu zasobów geologicznych

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2020, 2187 z późn.zm.), a także ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024, poz. 1290 z późn.zm.), dokonano regulacji dotyczących ochrony zasobów środowiskowych pod względem szkód i odpowiedzialności za działania naprawcze, a także ochrony złóż kopalin, wód podziemnych i innych składników środowiska w związku z wykonywaniem prac i robót geologicznych i wydobywaniem kopalin.

W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, rozstrzygnięto także sprawę własności złóż kopalin oraz uregulowano problem ochrony zasobów poprzez wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązek kompleksowego i racjonalnego wykorzystywania kopalin.

Na terenie gminy zlokalizowane są złoża:

- węgla kamiennego – Brzeszcze, Czeczott, Czeczott-Wschód, Dankowice, Dankowice 1, Międzyrzecze. Oświęcim-Polanka,
- metanu pokładów węgla jako kopaliny towarzyszącej – Brzeszcze,
- piasków i żwirów – Brzeszcze-Buczaki, Jawiszowice, Rajsko 2, Wilcze Doły, Wilczkowice – pole B.

4.7. Gleby

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gleb.

Tabela 39. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Ochrona gleb			
Lp.	**Zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Ochrona i wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień przydrożnych, śródpolnych oraz wzdłuż cieków	W 2019 roku w ramach projektu „Modernizacja szkolnej infrastruktury sportowej na terenie Gminy Brzeszcze” realizowano 5 zadań inwestycyjnych, w ramach których wykonano nowe trawniki oraz nowe nasadzenia drzew. W 2022 roku w ramach inwestycji pn. „Rozbudowa parkingu na osiedlu Słowackiego w Brzeszczach” wykonano nowe trawniki wraz z nasadzeniami drzew. W ramach inwestycji pn. „Przebudowa dróg ul. Bolesława Prusa oraz Królowej Jadwigi w Brzeszczach” nasadzono 22 drzewa gatunku buk kolumnowy oraz 172 szt. berberysów. Ponadto w ramach inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej 510580K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+000-0+633,50 oraz rozbudowa drogi gminnej 510580 K ul. Osiedle Paderewskiego w km 0+633,500+855,00 w miejscowości Jawiszowice, Gmina Brzeszcze” nasadzono 15 szt. drzew. W 2024 roku w ramach zadania pn. „Porządkowanie terenu wokół parkingu przy ul. Przemysłowej wraz z wykonaniem czyszczenia dachu budynku KS Górnik” nasadzono 6 sztuk drzew wraz z wykonaniem cięć pielęgnacyjnych istniejących nasadzeń.	w ramach 9 inwestycji realizowano nasadzenia
2.	Propagowanie przestrzegania zasad nawożenia gruntów w zgodzie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych	Działania informacyjne i edukacyjne dla rolników prowadzone są przez MODR oraz ARiMR.	bieżąca realizacja
3.	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz wspieranie rolnictwa integrowanego	Na stronie internetowej Urzędu Gminy w Brzeszczach zamieszczano Biuletyn Informacyjny Ekodoradców dla biznesu o możliwościach finansowania prośrodowikowych działań małopolskich przedsiębiorców oraz rolników. W 2024 roku w Urzędzie Gminy w Brzeszczach odbyło się spotkanie Gminnego Ekodoradcy z rolnikami z terenu gminy Brzeszcze. Gminny Ekodoradca zapoznał zebranych z projektem „Eko-Brzeszcze. Funkcjonowanie Punktu Ekodoradztwa w Gminie Brzeszcze”.	zamieszczano informacje na stronie Urzędu Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 40. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gleb

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Powierzchnia terenów wymagających rekultywacji [ha]	b.d.*	154,76
2.	Powierzchnia terenów zrekultywowanych [ha]	b.d.*	2,48

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu

4.7.1. Opis stanu obecnego

Na terenie gminy Brzeszcze gleby wytworzone są głównie ze skał macierzystych plejstoceńskich i holoceńskich utworów piaszczysto-gliniastych. Rolę glebotwórczą w dolinach rzek Wisły i Soły odgrywają aluwia rzeczne.

Gleby przeważanie występujące na obszarze gminy to:

- gleby brunatne właściwe z dominującym podtypem gleb brunatnych właściwych wyługowanych wytworzonych z utworów lessowych,
- gleby bielicowe i płowe wytworzone z lessów i związane z obszarem Pogórza Wilamowickiego, głównie użytkowane jako grunty orne,

- mady, głównie brunatne wytworzone z utworów aluwialnych teras Wisły i Soły – gleby te są bardzo cenne rolniczo,
- czarne ziemie, związane z utworami piaszczystymi i wysokim poziomem wód gruntowych,
- gleby mineralno-murszowe i mułowo – torfowe występujące w kompleksach wilgotnych.

Klasyfikacja gleb pod względem wartości użytkowych:

- gleby średnie (klasy IV, IVa, IVb – kompleks żytni bardzo dobry, zbożowo – pastewny mocny, żytni dobry, żytni słaby, zbożowo pastewny słaby) – 65 %,
- gleby dobre (klasa III – kompleks pszenny dobry, zbożowo pastewny mocny, żytni bardzo dobry) – 17,9 %,
- gleby najgorsze (klasa V i VI – kompleks żytni słaby, zbożowo – pastewny słaby, żytni łubinowy) – 16 %.

Klasyfikacja pod względem bonitacyjnym:

- gleby klasy II – 1,5 % ,
- gleby klasy III – 17,9 %,
- gleby klasy IVa – 2,9 %,
- gleby klasy IVb – 17,4 %,
- gleby klasy V – 13,5 %,
- gleby klasy VI – 2,6 %.

Na terenie gminy dominują grunty orne klas IV i IVa.[6]

4.7.1.1. Rolnictwo

W 2020 r. na terenie kraju został przeprowadzony Powszechny Spis Rolny 2020, w którym to pytano rolników m.in. o powierzchnię gruntów i liczbę zwierząt gospodarskich, uprawy rolne i ogrodnicze. Ponadto zbierano dane o liczbie ciągników, maszyn rolniczych i budynków gospodarskich, ale tylko tych związanych z prowadzoną produkcją rolniczą. Dane udostępnione w ramach publikacji wyników PSR 2020 dla gminy Brzeszcze:

- średnia powierzchnia użytków rolnych według gmin w 2020 roku – 5,8 ha,
- udział powierzchni zasiewów w ogólnej powierzchni użytków rolnych wg gmin w 2020 roku –76,7%,
- obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wg gmin w 2020 roku – 6,
- obsada świń na 100 ha użytków rolnych wg gmin w 2020 roku – 11,
- udział gospodarstw rolnych wyposażonych w ciągniki w ogólnej licznie gospodarstw według gmin w 2020 roku – 62,6%.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie użytkowania gruntów na terenie gminy Brzeszcze zgodnie z przeprowadzonym w 2020 roku Powszechnym Spisem Rolnym.

Tabela 41. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Brzeszcze zgodnie z Powszechnym Spisem Rolnym 2020

Rodzaj	Jednostka	Powierzchnia z PSR 2020
grunty ogółem	ha	1804,30
użytki rolne ogółem	ha	1297,04
użytki rolne w dobrej kulturze	ha	1268,29
pod zasiewami	ha	995,37
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	ha	39,93
uprawy trwałe	ha	3,01
łąki trwałe	ha	213,25
pastwiska trwałe	ha	11,61
pozostałe użytki rolne	ha	28,75
lasy i grunty leśne	ha	38,47
pozostałe grunty	ha	468,79

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS, 2025

W zakresie zestawienia gruntów na dzień 31 grudnia 2024 r. działek położonych na terenie gminy Brzeszcze, powierzchnia ewidencyjna poszczególnych użytków przedstawia się następująco:

[6] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Brzeszcze – załącznik nr 15 do uchwały nr XXXIII/319/2021 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 28 września 2021 r.

- grunty rolne:
  - użytki rolne:
    - grunty orne (R) – 1384 ha,
    - łąki trwałe (Ł) – 466 ha,
    - pastwiska trwałe (Ps) – 232 ha,
    - sady (S) – 6 ha,
    - grunty rolne zabudowane (Br) – 96 ha,
    - grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych (Lzr) – 99 ha,
    - grunty pod stawami (Wsr) – 362 ha,
    - grunty pod rowami (W) – 25 ha,
  - nieużytki (N) – 52 ha,
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione:
  - lasy (Ls) – 567,
  - grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz) – 59 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane:
  - tereny mieszkaniowe (B) – 385 ha,
  - tereny przemysłowe (Ba) – 148 ha,
  - inne tereny zabudowane (Bi) – 62 ha,
  - zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy (Bp) – 9 ha,
  - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz) – 25 ha,
  - użytki kopalne (K) – 3 ha,
  - tereny komunikacyjne:
    - drogi (dr) – 191 ha,
    - tereny kolejowe (Tk) – 44 ha,
    - inne tereny komunikacyjne (Ti) – 2 ha,
    - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych (Tp) – 65 ha,
- grunty pod wodami:
  - grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi (Wm) – 0,
  - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (Wp) -63 ha,
  - grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws) – 106 ha,
- tereny różne (Tr) – 107 ha.

Powierzchnia gruntów położonych na terenie gminy Brzeszcze, dla których wydano w trybie administracyjnym, tj. na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2024, poz. 82 z późn.zm.) zgodę na wyłączenie z produkcji rolniczej w latach 2019-2024 wynosiła:

- 1,46 ha w 2019 roku,
- 0,78 ha w 2020 roku,
- 1,61 ha w 2021 roku,
- 0,41 ha w 2022 roku,
- 1,64 ha w 2023 roku,
- 0,57 ha w 2024 roku.

Na terenie gminy Brzeszcze działa Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie Oddział w Oświęcimiu, który prowadzi kontrole m.in. materiału siewnego, organizmów szkodliwych i kwarantannowych.

W latach 2019-2024 przeprowadzono:

- 3 kontrole materiału siewnego,
- 34 kontrole w kierunku występowania agrofagów kwarantannowych, nie wykryto agrofagów,
- 9 obserwacji pod kątem organizmów nie kwarantannowych,
- 7 kontroli obrotu środkami ochrony roślin,

- 31 kontroli stosowania środków ochrony roślin, stwierdzono 2 nieprawidłowości, z których 1 po wydanych zaleceniach została usunięta,
- 4 kontrole pozostałości środków ochrony roślin.

4.7.1.2. Badania gleb

Badania gleb wykonywane są odgórnie w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski", który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziem. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych zachodzących w określonym przedziale czasu pod wpływem rolniczej i poza rolniczej działalności człowieka.

Na terenie gminy Brzeszcze w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022" nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowo-kontrolnego.

Od 2015 roku działa Program „Grunt to wiedza", jest to ogólnopolski, bezpłatny program badań pH oraz zasobności w składniki odżywcze, w tym kwasowość oraz zawartość fosforu, potasu i magnezu. Rolnicy mają możliwość także zlecenia wykonania badań gleb na własny koszt w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gliwicach. Najczęściej takie badania wykonywane są w celu ustalenia dawek nawożenia. W latach 2019-2024 Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach przebadała próbki z 13 gospodarstw z terenu gminy Brzeszcze.

Odczyn gleb ma bezpośredni wpływ na wzrost, rozwój i plonowanie roślin. Warunkiem prawidłowego rozwoju roślin jest zapewnienie optymalnego lub tolerowanego przez nie zakresu odczynu. Optymalny zakres odczynu dla większości roślin mieści się w przedziale pH od 5,5 do 6,5, a dla roślin wrażliwych na zakwaszenie w zakresie pH 6,5-7,0 (czyli od kwaśnego przez lekko kwaśny do obojętnego). W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pH dla próbek pobranych z terenu gminy Brzeszcze.

Tabela 42. Wyniki pH próbek glebowych pobranych z terenu gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana (ha)	Ilość próbek	Odczyn pH				
			bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy
grunty orne	134,51	110	13	51	41	5	0
		100%	12%	46%	37%	5%	0%
użytki zielone	0,16	1	0	1	0	0	0
		100%	0%	100%	0%	0%	0%
użytki rolne	134,67	111	13	52	41	5	0
		100%	12%	46%	37%	5%	0%

Źródło: informacja przekazana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach

Zabiegiem niezbędnym do zrównoważenia zakwaszenia gleb wywołanego stosowaniem nawozów jest wapnowanie. Wapnowanie ma wszechstronny i korzystny wpływ na właściwości fizyczno-chemiczne i biologiczne gleby. Wpływa na tworzenie żyzności gleby, czynnika umożliwiającego uzyskiwanie wysokich plonów i efektywnego nawożenia NPK. Aby wapnowanie spełniało pożądany efekt, musi być zastosowane w dawkach gwarantujących uzyskanie optymalnego odczynu dla uprawianych w zmianowaniu gatunków roślin.

Tabela 43. Zapotrzebowanie wapnowania próbek glebowych pobranych z terenu gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana (ha)	Ilość próbek	Potrzeby wapnowania				
			konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
grunty orne	134,51	110	55	18	26	10	1
		100%	50%	16%	24%	9%	1%
użytki zielone	0,16	1	0	1	0	0	0
		100%	0%	100%	0%	0%	0%
użytki rolne	134,67	111	55	19	26	10	1
		100%	50%	17%	23%	9%	1%

Źródło: informacja przekazana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach

Fosfor jest niezbędnym pierwiastkiem dla rozwoju roślin. Jego optymalna zawartość w glebie wpływa dodatnio na pobieranie przez rośliny innych składników pokarmowych, głównie azotu.

Tabela 44. Zawartość fosforu w próbkach gleb pobranych z terenu gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
grunty orne	110	6	29	29	19	27
	100%	5%	26%	27%	17%	25%
użytki zielone	1	0	0	0	0	1
	100%	0%	0%	0%	0%	100%
użytki rolne	111	6	29	29	19	28
	100%	5%	26%	27%	17%	25%

Źródło: informacja przekazana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach

Potas w roślinie jest regulatorem wielu procesów. Składnik ten ma wpływ na właściwą gospodarkę wodną i węglowodanową, na fotosyntezę, oddychanie, gospodarkę azotem, żelazem i manganem oraz aktywuje układy enzymatyczne. Nawożenie gleb potasem winno uwzględniać wymagania pokarmowe roślin, gdyż właściwe zaopatrzenie roślin w potas zwiększa ich reakcję na nawożenie azotem.

Tabela 45. Zawartość potasu w próbkach gleb pobranych z terenu gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość potasu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
grunty orne	110	3	11	51	26	19
	100%	3%	10%	46%	24%	17%
użytki zielone	1	0	1	0	0	0
	100%	0%	100%	0%	0%	0%
użytki rolne	111	3	12	51	26	19
	100%	3%	11%	46%	23%	17%

Źródło: informacja przekazana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach

Magnez jest ważnym pierwiastkiem dla procesów życiowych rośliny. Jego istotna funkcja wynika głównie z tego, że jest składnikiem chlorofilu. Niedobór magnezu podczas wzrostu roślin powoduje spadek jakości i obniżenie plonów.

Tabela 46. Zawartość magnezu w próbkach gleb pobranych z terenu gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość magnezu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
grunty orne	110	12	34	40	14	10
	100%	11%	31%	36%	13%	9%
użytki zielone	1	0	1	0	0	0
	100%	0%	100%	0%	0%	0%
użytki rolne	111	12	35	40	14	10
	100%	11%	32%	35%	13%	9%

Źródło: informacja przekazana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach

4.7.1.3. Działalność instytucji do obsługi rolnictwa

Tematyką rolnictwa oraz wspieraniem rolników zajmuje się na terenie gminy Brzeszcze szereg instytucji. W zakresie działalności mają m.in. pomóc w pozyskiwaniu środków finansowych, zachęcać do produkcji w dobrej kulturze rolniczej, kontrolować jakość oraz przeprowadzać szkolenia.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Małopolski Oddział regionalny w Krakowie

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Małopolski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o liczbie hodowlanych zwierząt wg zgłoszeń składanych w biurach powiatowych przez posiadaczy zwierząt w poniższej tabeli przedstawiono pogłowie zwierząt na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024.

Tabela 47. Zestawienie zwierząt gospodarczych znajdujących się na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Gatunek	Stan na dzień					
	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024
bydło	85	81	78	70	79	70
owce	8	12	17	29	43	37
kozy	12	12	13	12	17	16
świnie	221	143	110	93	57	53
koniowate	-	8	10	16	28	48
drób	-	-	-	-	206 022	139 118

Źródło: pismo ARiMR, znak: BDSPB06.65102.6.2025.AK

W latach 2019-2024 na terenie gminy Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa realizowała działania rolno-środowiskowo-klimatyczne. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 48. Dane dotyczące realizacji programów rolno-środowiskowo-klimatycznych na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rok	Typ płatności	Gmina	Pakiet/Interwencja	Wariant	Liczba wniosków	Powierzchnia [ha]
2019	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Brzeszcze - obszar miejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	6,66
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1421	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone	Wariant 1.1 Rolnictwo zrównoważone	1	15,24
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	2	2,88
2020	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar miejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	6,52
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone	Wariant 1.1 Rolnictwo zrównoważone	1	13,84
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	2	2,95
2021	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar miejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	6,72
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone	Wariant 1.1 Rolnictwo zrównoważone	1	14,00
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	2	2,95
2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar miejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	6,71

	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone	Wariant 1.1 Rolnictwo zrównoważone	1	19,49
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	2	2,95
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar miejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	6,71
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (WPR 2023-2027)	Brzeszcze - obszar miejski	Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000	Wariant 3.1 Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000	1	0,2
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	1	2,49
2024	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar miejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	2	1,78
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (WPR 2023-2027)	Brzeszcze - obszar miejski	Interwencja 3. Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000	Wariant 3.1 Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000	1	0,2
	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1422	Brzeszcze - obszar wiejski	Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	1	2,49

Źródło: pismo ARiMR, znak: BDSPB06.65102.6.2025.AK

Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach

W latach 2019-2024 Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego ramach zadania „Promocja rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju" realizował następujące działania:

- szkolenia:
  - dopłaty bezpośrednie,
  - programy rolno-środowiskowo-klimatyczne na poziomie gospodarstwa rolnego,
  - PROW i program azotanowy,
  - bioasekuracja w gospodarstwie rolnym – ptasia grypa; wsparcie dla KGW,
  - płatności bezpośrednie w 2020 r. dobrostan i ubezpieczenia w rolnictwie,
  - zasady wdrażania ekoschematów w ramach płatności bezpośrednich,
  - warunki przystąpienia do programu pomocowego Restrukturyzacja Małych Gospodarstw; zasady zintegrowanej produkcji roślin rolniczych,
  - zasady warunkowości w gospodarstwie rolnym,
  - ekoschematy – wymogi i płatności w realizacji praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt,
- webinarium:
  - zasady wypełniania wniosków obszarowych 2021 r. BHP w gospodarstwie rolnym.

W ramach edukacji dzieci i młodzieży w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocji tych walorów MODR w latach 2019-2021 zrealizował:

- szkolenie – Wieś jako atrakcyjne miejsce wypoczynku. Przygotowanie kwater dla wypoczynku,
- webinarium – Ogród przydomowy – piękny i użytkowy.

Ponadto rolnicy z gminy Brzeszcze mogli wziąć udział w szkoleniach organizowanych na terenie powiatu Oświęcimskiego z następującej tematyki:

- Optymalizacja nawożenia przy zastosowaniu narzędzi rolnictwa precyzyjnego,

- Metody ograniczające stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej – szkolenie dla beneficjantów ekoschematu Dobrostan zwierząt,
- Zasady warunkowości w gospodarstwie rolnym,
- Możliwość realizacji interwencji RŚK w gospodarstwie rolnym,
- Nowoczesne metody uprawy zbóż,
- Zarządzanie i organizacja produkcji w gospodarstwie,
- Antybiotykooporność – przyczyny powstawania, możliwości zapobiegania,
- Gospodarstwo opiekuńcze jako forma rolnictwa społecznego,
- Zasady pozyskiwania środków w ramach PROW,
- Integrowana uprawa soi – system wspomagania decyzji eDwin,
- Rachunkowość w gospodarstwie rolnym,
- Realizacja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych na poziomie gospodarstwa,
- Zasady wdrażania ekoschematów w ramach płatności bezpośrednich,
- Zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom podczas prac polowych w gospodarstwie rolnika. BHP w gospodarstwie,
- Planowanie i projektowanie ogrodu wypoczynkowego,
- Gospodarka pasieczna,
- Dobre praktyki rolnicze wpływające na żyzność gleb,
- Ograniczenie ryzyka rozprzestrzeniania się ptasiej grypy,
- Właściwe rozpoznanie oraz zwalczanie ASF,
- Wapnowanie i plany nawozowe jako sposoby na efektywne ograniczenie nawożenia,
- Uprawa soi i bobowatych grubonasiennych,
- Ochrona wód poprzez ograniczenie strat azotu pochodzenia rolniczego,
- Zakładanie i prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego. Ogród przydomowy wizytówką naszego gospodarstwa,
- Krótkie łańcuchy dostaw, Żywność od rolnika,
- Ozdobny warzywnik. Nowe trendy w projektowaniu ogrodu.

4.7.1.4. Rekultywacja

Na terenie gminy Brzeszcze trzy przedsiębiorstwa posiadają decyzje rekultywacyjne wydane przez Starostę Oświęcimskiego:

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A., ul. Strzelców Bytomskich 207, 41-914 Bytom – 7 aktualnych decyzji na obszarach zdegradowanych w wyniku działalności związanej z wydobyciem węgla kamiennego,
- Hydrostal Sp. z o.o., ul. Ofiar Oświęcimia 78, 32-620 Brzeszcze – część złoża kruszywa naturalnego „Brzeszcze-Buczaki”,
- Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa S.A., ul. Rzemieślnicza 1, 30-363 Kraków – część złoża kruszywa naturalnego „Rajsko 2”.

Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024 powierzchnia terenów wymagających rekultywacji i zdegradowanych wynosiła:

- 162,67 ha w 2019 roku,
- 152,94 ha w 2020 roku,
- 140,47 ha w 2021 roku,
- 168,84 ha w 2022 roku,
- 161,08 ha w 2023 roku,
- 154,76 ha w 2024 roku.

Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w latach 2019-2022 kształtowała się następująco:

- 19,00 ha gruntów zrekultywowanych w 2019 roku,
- 13,36 ha gruntów zrekultywowanych w 2020 roku,
- 5,75 ha gruntów zrekultywowanych w 2021 roku,
- 7,76 ha gruntów zrekultywowanych w 2022 roku,
- 45,10 ha gruntów zrekultywowanych w 2023 roku,

- 2,48 ha gruntów zrekultywowanych w 2024 roku.

4.7.1.5. Osuwiska

W Państwowym Instytucie Geologicznym od 2006 roku realizowany jest projekt System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO). Celem projektu jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Wyniki Projektu są przedstawiane na mapach topograficznych w skali 1: 10 000 i są pomocne w ocenie ryzyka osuwiskowego, czyli w ograniczeniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Dla terenów osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wymagane jest opracowanie szczegółowych dokumentów geologiczno-inżynieryjnych.

Stosownie do obowiązku wynikającego z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn.zm.), Starosta Oświęcimski prowadzi obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach na podstawie bazy Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej (SOPO) – Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie gminy Brzeszcze występuje 15 osuwisk gruntowych (ziemnych) oraz 1 teren zagrożony ruchami masowymi ziemi. Osuwiska (13) oraz teren zagrożony ruchami masowymi zlokalizowane są po zachodniej stronie gminy, pozostałe dwa osuwiska zlokalizowane są w centralnej i południowo wschodniej stronie gminy. Lokalizację terenów osuwiskowych przedstawiono na poniższym rysunku.

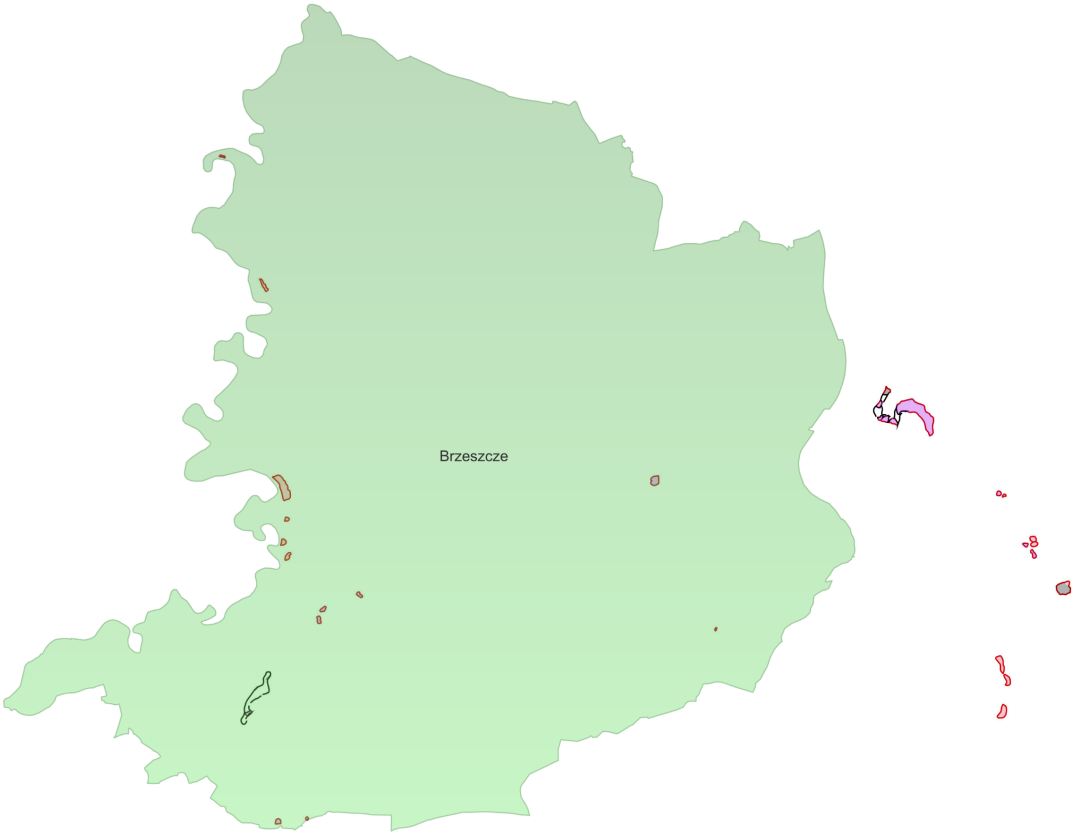

Rysunek 19. Lokalizacja osuwisk na terenie gminy Brzeszcze

źródło: opracowanie własne na podstawie https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/ (dostęp: lipiec 2025 r.)

4.7.2. Analiza SWOT

Gleby	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• brak historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz szkód w środowisku • badania gleb wykonywane przez OSChR	• brak badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska • występowanie osuwisk i terenu zagrożonego ryzykiem osuwania się mas

SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• możliwość korzystania z porad w MODR i ARiMR • ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych • możliwość wykonania badania gleby w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gliwicach	• możliwe zanieczyszczenie gleb w wyniku niskiej emisji i ruchu pojazdów • ryzyko pojawienia się szkodników lub patogenów • pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych

Źródło: opracowanie własne

4.7.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gleb

W celu ekonomicznej i ekologicznej racjonalizacji wykorzystania gleb należy dążyć do ograniczania wykorzystania dobrej jakości gleb w sposób niezgodny z ich walorami przyrodniczymi, dostosowanie formy zagospodarowania do naturalnego potencjału gleb, rozwoju ekologicznej produkcji rolniczej lub odpowiedniej zmiany upraw na glebach zanieczyszczonych.

W ramach działalności kontrolnej Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził będzie jako kontynuację badania gleb ornych w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce", a Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonywał będzie kontrole zanieczyszczenia płodów rolnych środkami ochrony roślin. Zadania te finansowane będą ze środków własnych GIOŚ i WIORiN.

Cennym działaniem przyczyniającym się do zwiększenia świadomości ekologicznej i rolniczej jest organizacja spotkań informacyjnych, konferencji, szkoleń i akcji informacyjnych połączonych z praktycznymi zajęciami dla rolników zainteresowanych produkcją rolną, a także właścicieli gospodarstw predysponujących do ekologicznych i agroturystycznych. Działania te prowadzone są przez Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, finansowane z wykorzystaniem ich własnych środków finansowych.

Zgodnie z danymi Bazy SOPO na terenie gminy występują osuwiska oraz teren zagrożony ryzykiem osuwania się mas ziemnych. Osuwiska (13) oraz teren zagrożony ruchami masowymi zlokalizowane są po zachodniej stronie gminy, pozostałe dwa osuwiska zlokalizowane są w centralnej i południowo wschodniej stronie gminy. W razie zaistnienia takiej potrzeby będą realizowane projekty inwestycyjne polegające na zabezpieczeniu i stabilizacji osuwisk oraz usuwaniu szkód w infrastrukturze.

4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów.

Tabela 49. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Poprawa stanu oraz budowa funkcjonalnego systemu gospodarki odpadami Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów			
Lp.	**Planowane zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Intensyfikacja działań w zakresie wdrażania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina prowadzi selektywną zbiórkę odpadów oraz coroczną sprawozdawczość. Gmina Brzeszcze w 2024 uzyskała następujące wymagane przepisami prawa poziomy: • przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – 46,85%, • ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 32,66%. Zgodnie z powyższym Gmina Brzeszcze w 2024 roku osiągnęła ustawowo wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, który w 2024 roku wynosił 45%. Na terenie gminy Brzeszcze przy ul. Granicznej 48 znajdują się cztery miejsca, w których odbywa się zagospodarowywanie odpadów wytwarzanych na terenie gminy: • Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych MBP przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach – zmieszane odpady komunalne, • Instalacja przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów – kompostownia przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach – odpady zielone, • Składowisko do przetwarzania (składowania) pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach, • Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach, odbiera nieodpłatnie odpady segregowane od mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami.	bieżąca realizacja
2.	Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska poprzez rozwój selektywnego zbierania odpadów z wydzieleniem odpadów niebezpiecznych, odpadów zielonych, odpadów poddawanych odzyskowi lub recykling		
3.	Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, przemysłowymi oraz niebezpiecznymi, zawartych w harmonogramie Planu gospodarki odpadami województwa małopolskiego		
4.	Bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości porządku	W latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze prowadzono kontrole deklaracji: • w 2019 roku – 420 kontroli, 420 upomnień, • w 2020 roku – 428 kontroli, 428 upomnień, • w 2021 roku – 447 kontroli, 447 upomnień, • w 2022 roku – 418 kontroli telefonicznych, 418 upomnień, • w 2023 roku – 354 kontrole telefoniczne, 354 upomnienia, • w 2024 roku – 387 kontroli telefonicznych, 387 upomnień. Ponadto w latach 2019-2024 prowadzono kontrole segregacji odpadów: • w 2019 roku – 4 kontrole, 4 upomnienia, • w 2020 roku – 3 kontrole, 2 upomnienia, • w 2021 roku – brak kontroli, • w 2022 roku – brak kontroli, • w 2023 roku – 3 kontrole, 1 upomnienie, • w 2024 roku – 3 kontrole, 3 upomnienia.	w latach 2019-2024 przeprowadzono łącznie 2454 kontrole deklaracji i 13 kontroli w zakresie segregacji odpadów
5.	Kontrola i monitoring wytwórców odpadów i podmiotów posiadających instalacje do przetwarzania odpadów oraz kontrola wydawanych decyzji w zakresie gospodarki odpadami		
6.	Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów	Na terenie gminy w latach 2019-2024 zlokalizowano 59 tzw. „dzikich wysypisk odpadów”. Łączna masa odpadów wyniosła 55,1200 Mg. Większość nielegalnych składowisk zlokalizowanych było w mieście Brzeszcze oraz sołectwach:	łączny koszt uprzątnięcia 59 tzw. „dzikich wysypisk” wyniósł 44 730,62 zł

		Przecieszynie i Jawiszowicach. Nielegalne składowiska najczęściej zlokalizowane były w lasach, na terenach zielonych, w pobliżu pasów zieleni oddzielających drogi od użytków rolnych, w naturalnych lub sztucznie uformowanych zagłębieniach terenu, a także w okolicach wiat śmietnikowych. Największe z nich zlokalizowane były przy ul. Folwarcznej i Granicznej w Przecieszynie oraz w rejonie ul. św. Wojciecha w Brzeszczach. Nielegalne wysypiska są na bieżąco usuwane. Łączny koszt uprzątnięcia tzw. „dzikich wysypisk" wyniósł 44 730,62 zł.	
7.	Wsparcie finansowe dla osób fizycznych likwidujących azbest lub wyroby zawierające azbest z terenu nieruchomości położonych na terenie Gminy	Gmina od wielu lat realizuje bezpłatny odbiór odpadów azbestowych od mieszkańców, w ramach działań mających na celu eliminację szkodliwego wpływu azbestu na zdrowie i środowisko. Działania te są realizowane w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brzeszcze. Gmina organizuje transport i unieszkodliwianie azbestu, natomiast fizyczny demontaż wyrobów azbestowych pozostaje w gestii właścicieli nieruchomości. W latach 2019-2024 ze 183 posesji usunięto łącznie 298,3600 Mg azbestu i wyrobów zawierających azbest.	w latach 2019-2024 z posesji usunięto łącznie 298,3600 Mg wyrobów zawierających azbest

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 50. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2020 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Ilość mieszkańców objętych selektywną zbiórka odpadów [%]	91,1%	92,24%
2.	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]	9 198,93 Mg	10 087,5620 Mg (zabrane + dostarczone do PSZOK)
3.	Ilość odpadów poddanych odzyskowi [Mg]	b.d.*	b.d.
4.	Osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego odzysku odpadów o właściwościach surowców wtórnych [%]	44%	46,85%
5.	Ilość dzikich wysypisk	b.d.*	59 (2019-2024)

* według treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Brzeszcze

4.8.1. Opis stanu obecnego

Na terenie gminy Brzeszcze źródłami wytwarzanych odpadów są:

- gospodarstwa domowe, w których powstają także odpady wielkogabarytowe oraz niebezpieczne,
- obiekty infrastruktury społecznej i komunalnej,
- obszary ogrodów, parków, cmentarzy,
- ulice i place,
- przedsiębiorstwa i firmy prowadzące działalność gospodarczą.

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, wskaźnik ich nagromadzenia, jak również ich struktura oraz skład są uzależnione od różnych uwarunkowań lokalnych. Należy do nich:

- poziom rozwoju gospodarczego obszaru,
- zamożność społeczeństwa,
- rodzaj zabudowy mieszkalnej,
- sposób gospodarowania zasobami,
- przyzwyczajenia w konsumpcji dóbr materialnych,
- cechy charakterologiczne mieszkańców,
- podatność na edukację ekologiczną.

Największy wpływ na ilość i skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych w danej społeczności mają pojedyncze decyzje zapadające w trakcie zakupów poszczególnych towarów i wyboru rodzaju opakowania.

Gospodarka odpadami na terenie gminy Brzeszcze oparta jest na zasadach „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2023-2028" (uchwała nr LXXXI/1191/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 marca 2024 r.). Celem nadrzędnym Planu jest rozwijanie na terenie województwa małopolskiego systemu gospodarki odpadami opartego na zapobieganiu powstawaniu odpadów, przygotowaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.

Poniżej przedstawiono wybrane, najważniejsze cele Planu w gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji):

- zmniejszenie ilości powstających odpadów, w tym ograniczenie marnotrawstwa żywności,
- zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji,
- doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami:
  - gminy są zobowiązane do osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu frakcji odpadów komunalnych w roku 2025 na poziomie 55%,
  - do 2030 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych powinien osiągnąć 60%,
  - do 2034 r. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych powinien osiągnąć 64%,
  - redukcja składowania odpadów komunalnych do maksymalnie:
    - 30% wagowo – za każdy rok 2025-2029,
    - 20% wagowo – za każdy rok 2030-2034,
    - 10% wagowo w roku 2035 i za każdy kolejny rok.
- zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie),
- utrzymanie trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska,
- zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych,
- zaprzestanie składowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bez przetworzenia,
- zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów komunalnych,
- monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12),
- utrzymanie funkcjonowania instalacji komunalnych w zakresie składowania pozostałości po przetworzeniu odpadów komunalnych, w tym modernizacja/rozbudowa.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw („ustawa nowelizująca"), wprowadzono szereg zmian dotyczących m.in. udzielania przez gminy zamówień publicznych na odbiór oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, a także zrezygnowano z organizacji systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach regionów.

Nowelizacja istotnie zmienia system gospodarki odpadami komunalnymi. W poprzednim stanie prawnym gospodarowanie odpadami komunalnymi, co do zasady powinno zamykać się w granicach regionów gospodarki odpadami komunalnymi, wyznaczonych w wojewódzkich planach gospodarki odpadami. Nowelizacja likwiduje tę regionalizację. Nadal jednak obowiązują pewne ograniczenia dotyczące gospodarowania głównie niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi oraz bioodpadami odebranymi od właścicieli nieruchomości; odpady takie mogą być przekazywane wyłącznie do tzw. instalacji komunalnych, ujętych na listach prowadzonych przez Marszałków Województw.

W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025, poz. 733 z późn.zm.), ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie o odpadach (Dz.U. 2023, poz. 1587 z późn.zm.) zawarto rozwiązania, które mają na celu ograniczenie wzrostu kosztów gospodarowania odpadami.

W ramach ustawy m.in.:

- ustalono maksymalną wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obliczanej na podstawie metody „od ilości zużytej wody" w wysokości 7,8% dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe,
- podwyższona została maksymalna stawka opłaty za odpady komunalne dla nieruchomości niezamieszkałych – 1,3% dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik lub worek o pojemności 120 l, co umożliwi efektywne rozłożenie kosztów systemu pomiędzy nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe,

- władze samorządowe mogą zdecydować o rzadszym odbiorze bioodpadów i niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich,
- umożliwiono gminom weryfikowanie informacji z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji będących w posiadaniu gminy (np. w celu potwierdzenia liczby osób zamieszkujących w danym gospodarstwie domowym),
- właściciele nieruchomości rekreacyjno-letniskowych mogą rozliczać się z opłaty za odpady komunalne, jak właściciele nieruchomości niezamieszkałych, czyli od pojemnika,
- Minister właściwy do spraw klimatu może zezwolić w drodze decyzji na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, na odstępstwa dla poszczególnych gmin, jeżeli chodzi o sposoby selektywnego zbierania odpadów komunalnych (możliwość zbierania w jednym pojemniku: tworzyw sztucznych + metali + szkła),
- mieszkańcy budynków wielolokalowych mogą być indywidualnie rozliczani z obowiązku selektywnego zbierania odpadów (gmina w porozumieniu z właścicielem nieruchomości będzie mogła wdrożyć systemy, które pozwolą na rozliczenie poszczególnych mieszkańców, np. bloku z obowiązku selektywnego zbierania odpadów – możliwe będzie odejście od tzw. odpowiedzialności zbiorowej za nieselektywne zbieranie),
- umożliwiono gminom dopłacanie ze środków własnych do systemu gospodarowania odpadami. Gminy mogą skorzystać z tego rozwiązania w szczególności w sytuacjach nadzwyczajnych, np. w przypadku znacznego wzrostu cen za gospodarowanie odpadami (brak możliwości pokrycia wszystkich kosztów z pobranych od mieszkańców opłat konieczność znacznego podwyższenia pobieranych opłat).

4.8.1.1. Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy

Głównymi celami w zakresie gospodarki odpadami jest doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz redukcja strumienia odpadów komunalnych zmieszanych kierowanych do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz poprawa wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, co jest już realizowane.

Utworzenie i obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy ro obowiązek wynikający z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z uchwałą nr VI/78/2024 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 października 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki opłaty za jednego mieszkańca, obowiązujące stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi kształtują się następująco:

- 28,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 84,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Zgodnie z uchwałą nr XXIII/240/2020 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym na terenie Gminy Brzeszcze, zwolnienie wynosi 0,30 zł miesięcznie za każdą osobę zamieszkującą nieruchomość w stosunku do stawki opłaty miesięcznej.

Na terenie gminy Brzeszcze przy ul. Granicznej 48 znajdują się cztery miejsca, w których odbywa się zagospodarowywanie odpadów wytwarzanych na terenie gminy:

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych MBP przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach – zmieszane odpady komunalne,
- Instalacja przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i bioodpadów – kompostownia przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach – odpady zielone,
- Składowisko do przetwarzania (składowania) pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach,
- Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy ul. Granicznej 48 w Brzeszczach, odbiera nieodpłatnie odpady segregowane od mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami.

Na terenie gminy Brzeszcze funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Granicznej 48, w którym odbywa się odbiór odpadów komunalnych zbieranych selektywnie takich jak:

- papier, tektura,
- metal,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe,
- odpady niebezpieczne,

- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- tekstylia i odzież,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony wyłącznie z pojazdów osobowych,
- budowlane i rozbiórkowe, w ilości do 1 Mg na mieszkańca rocznie,
- odpady zielone, zbierane w workach foliowych lub dowożonych luzem przez mieszkańców nieodpłatnie i bez ograniczeń własnym transportem do PSZOK.

4.8.1.2. Ilość zebranych odpadów

Gmina Brzeszcze w 2024 uzyskała następujące wymagane przepisami prawa poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – 46,85%,
- ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 32,66%.

Zgodnie z powyższym Gmina Brzeszcze w 2024 roku osiągnęła ustawowo wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, który w 2024 roku wynosił 45%. W przypadku poziomu ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych na składowisko, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wymagany poziom 30% wagowo obowiązuje w latach 2025-2029.

Z terenu gminy w 2024 roku zebrano 6 676,4800 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono rodzaje oraz masy odpadów odebranych bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych w 2024 roku.

Tabela 51. Zestawienie rodzajów odpadów odebranych bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Brzeszcze w 2024 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadu [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	296,2200
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	528,1300
15 01 07	Opakowania ze szkła	413,1800
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	276,0800
20 01 35* 20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki[5)] Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	16,8500
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4810,6600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	335,3600

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brzeszcze za rok 2024

Ponadto w 2024 roku do PSZOK dostarczono 3 411,8020 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono rodzaje oraz masy odpadów komunalnych z terenu gminy dostarczonych do PSZOK z nieruchomości zamieszkałych w 2024 roku.

Tabela 52. Zestawienie rodzajów odpadów dostarczonych do PSZOK w 2024 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadu [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	26,5300
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	16,0800
15 01 04	Opakowania z metali	0,1000
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,1000

15 01 07	Opakowania ze szkła	4,3000
16 01 03	Zużyte opony	55,7800
17 01 01 17 01 02 17 01 07	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów Gruz ceglany Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	1033,1490
20 01 10 20 01 11	Odzież Tekstylia	17,5900
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	1,1600
20 01 25	Oleje i tłuszcze jadalne	0,2800
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	5,0440
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,6460
16 06 04 20 01 35* 20 01 36	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03) Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki[5)] Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	21,8850
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1799,8900
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	16,6200
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	411,9280

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brzeszcze za rok 2024

Na terenie gminy w latach 2019-2024 zlokalizowano 59 tzw. „dzikich wysypisk odpadów". Łączna masa odpadów wyniosła 55,1200 Mg. Większość nielegalnych składowisk zlokalizowanych było w mieście Brzeszcze oraz sołectwach: Przecieszynie i Jawiszowicach. Nielegalne składowiska najczęściej zlokalizowane były w lasach, na terenach zielonych, w pobliżu pasów zieleni oddzielających drogi od użytków rolnych, w naturalnych lub sztucznie uformowanych zagłębieniach terenu, a także w okolicach wiat śmietnikowych. Największe z nich zlokalizowane były przy ul. Folwarcznej i Granicznej w Przecieszynie oraz w rejonie ul. św. Wojciecha w Brzeszczach. Nielegalne wysypiska są na bieżąco usuwane. Łączny koszt uprzątnięcia tzw. „dzikich wysypisk" wyniósł 44 730,62 zł.

Działania inwestycyjne

Inwestycje z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Brzeszcze realizowane były przez spółkę gminną – Agencję Komunalną Sp. z o.o., ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze.

W styczniu 2024 roku po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zawarta została umowa pomiędzy Inwestorem – Agencją Komunalną Sp. z o.o., a generalnym wykonawcą – ARCO System Sp. z o.o. z siedzibą w Oświęcimiu przy ul. Unii Europejskiej 24, na realizację zadania inwestycyjnego w postaci dostawy i montażu linii technologicznej wraz z budową hali sortowni i infrastruktury towarzyszącej w ramach projektu pn. „Budowa sortowni odpadów komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie ZGO w Brzeszczach".

W ramach inwestycji wykonano:

- budynek hali nowej sortowni odpadów o powierzchni 3 940 m^2, w której zlokalizowano zamkniętą strefę przyjęcia i magazynowania dostarczanych odpadów, strefę technologiczną, gdzie zamontowano komplet obiektów, urządzeń i przenośników wykorzystywanych na potrzeby sortowania (m.in. rozrywarkę worków, kabiny sortownicze, separatory optyczne, separatory magnetyczne, separator balistyczny, sito, prasa belująca, stacja kompresorów), a także umiejscowiono pomieszczenia techniczne i socjalne,
- kompleks zewnętrznych boksów magazynowych na odpadu wielkogabarytowe, szkło, odpadową frakcję energetyczną przeznaczoną do produkcji paliw alternatywnych, a także wydzielone w procesie sortowania surowce,
- zespół infrastruktury towarzyszącej, niezbędnej dla funkcjonowania obiektu sortowni (m.in. drogi, place manewrowe i parkingi, zbiornik i pompownia ppoż., stacja transformatorowa, kontener portierni, wiata stanowiska załadunku kontenerów, instalacja odpylająca).

Zadanie było realizowane od lutego do grudnia 2024 roku (zakończenie inwestycji przewidziano do końca maja 2025 roku). Całkowita wartość złożonej ceny ofertowej netto wynosiła 55 248 849,41 zł.

Dodatkowo w ramach uzupełnienia zadania:

- wybudowano wagę najazdową za 105 500,00 zł netto,
- wykonano stabilizację drogi technologicznej na odcinku od obiektu nowej sortowni do hali biokompostowi, wartość prac wynosiła 59 090,85 zł netto,
- wykonano asfaltową nawierzchnię ścieralną w obrębie wewnątrzzakładowej drogi technologicznej na odcinku pomiędzy halą biokompostowni, a bramą wyjazdową (łącznie 1200 m^2), wartość prac wyniosła 129 000,00 zł netto.

W październiku 2024 roku Agencja Komunalna Sp. z o.o. złożyła wniosek o dofinansowanie projektu modernizacji PSZOK-u w ramach Programu „Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027" uruchomionego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt przewiduje doposażenie PSZOK-u w m.in.: kontenery, specjalistyczne pojemniki na odpady niebezpieczne, wózek widłowy, ciągnik z przyczepą hakową do kontenerów, rębak do gałęzi, kołową maszynę przeładunkową, pomosty i najazdy ułatwiające rozładunek odpadów na PSZOK.

Ponadto w październiku na potrzeby Zakładu Gospodarki Odpadami zakupiono najazdową myję do kół i podwozi za łączną kwotę 49 000,00 zł.

W grudniu 2024 roku dostarczono system suchej dezodoracji, który został zamontowany wzdłuż wschodniej granicy ZGO – w rejonie kompostowni i zbiornika odciekowego. System ten umożliwia wytworzenie aktywnej bariery antyodorowej, niezależnie od czynników klimatycznych, stanowiąc skuteczną alternatywę dla systemów wytwarzających dyspersję wodną. Wartość zadania: 129 000,00 zł.

4.8.1.3. Kontrole

W latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze prowadzono kontrole deklaracji:

- w 2019 roku – 420 kontroli, 420 upomnień,
- w 2020 roku – 428 kontroli, 428 upomnień,
- w 2021 roku – 447 kontroli, 447 upomnień,
- w 2022 roku – 418 kontroli telefonicznych, 418 upomnień,
- w 2023 roku – 354 kontrole telefoniczne, 354 upomnienia,
- w 2024 roku – 387 kontroli telefonicznych, 387 upomnień.

W okresie 2019-2024 na bieżąco prowadzona była aktualizacja bazy danych dotyczącej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, pracownicy Urzędu Gminy prowadzili kontrole telefoniczne, mające na celu weryfikację złożonych deklaracji oraz przypomnienie o obowiązku ich aktualizacji. W ramach kontroli mieszkańcy byli proszeni o złożenie nowej deklaracji na odpady, w szczególności w przypadku:

- zmiany liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość,
- nowo zamieszkałych lub nowo wybudowanych budynków,
- błędów w poprzednio złożonej deklaracji,
- braku aktualnej deklaracji w systemie.

Ponadto w latach 2019-2024 prowadzono kontrole segregacji odpadów:

- w 2019 roku – 4 kontrole, 4 upomnienia,
- w 2020 roku – 3 kontrole, 2 upomnienia,
- w 2021 roku – brak kontroli,
- w 2022 roku – brak kontroli,
- w 2023 roku – 3 kontrole, 1 upomnienie,
- w 2024 roku – 3 kontrole, 3 upomnienia.

W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził 10 kontroli przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy Brzeszcze w zakresie gospodarki odpadami. W dwóch przypadkach wykryto naruszenia, na jedno z przedsiębiorstw nałożono dwa mandaty.

4.8.1.4. Azbest

Na właścicielu, zarządcy bądź użytkowniku nieruchomości, na której znajdują się wyroby zawierające azbest, ciąży obowiązek sporządzenia informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania – obowiązek tzw. inwentaryzacji. Inwentaryzacja jest wykonywana na podstawie spisu z natury. Osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami przedkładają informację odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. Podmioty prawne przedkładają informację bezpośrednio marszałkowi województwa. Dane należy raportować corocznie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Zebrane od osób fizycznych informacje o rodzaju, ilości i miejscach

występowania azbestu wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa do 31 marca każdego roku w formie aktualizacji Bazy Azbestowej.

Gmina Brzeszcze posiada „Program usuwania azbestu i wyrobów azbestowych dla Gminy Brzeszcze", w ramach którego przeprowadzono szczegółową inwentaryzację obiektów budowlanych i innych urządzeń zawierających azbest. Uchwałą Rady Miejskiej w Brzeszczach nr XXXI/221/2016 z dnia 29 września 2016 r. przyjęto „Aktualizację Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych zawierających azbest z terenu Gminy Brzeszcze".

Gmina od wielu lat realizuje bezpłatny odbiór odpadów azbestowych od mieszkańców, w ramach działań mających na celu eliminację szkodliwego wpływu azbestu na zdrowie i środowisko. Działania te są realizowane w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brzeszcze. Gmina organizuje transport i unieszkodliwianie azbestu, natomiast fizyczny demontaż wyrobów azbestowych pozostaje w gestii właścicieli nieruchomości.

W latach 2019-2024 ze 183 posesji usunięto łącznie 298,3600 Mg azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Tabela 53. Masa usuniętego azbestu z posesji zlokalizowanych na terenie gminy Brzeszcze w latach 2019-2024

Rok	Liczba posesji, z których usunięto azbest	Masa usuniętego azbestu [Mg]
2019	33	49,7600
2020	46	76,0800
2021	31	66,3000
2022	20	23,3000
2023	27	38,9400
2024	26	43,9800

Źródło: dane z Urzędu Gminy w Brzeszczach

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Bazie Azbestowej na terenie gminy zinwentaryzowano 2 037,5490 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym 1 887,8880 Mg na terenach należących do osób fizycznych oraz 149,6610 Mg na terenach administrowanych lub należących do osób prawnych. Do unieszkodliwienia pozostało 686,0930 wyrobów zawierających azbest. Z terenu gminy usunięto około 66,33% wyrobów zawierających azbest.

4.8.1.5. Działania informacyjno-edukacyjne

Celem edukacji ekologicznej jest kształcenie i wychowywanie młodzieży w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego, a także wskazanie wzorców postępowania z zakresu ekologii, rozwój świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży oraz zachęcanie do działań proekologicznych.

W latach 2019-2024 na terenie gminy przeprowadzano szereg działań informacyjno-edukacyjnych takich jak:

- „Segreguj olej!" – w 2022 roku na terenie gminy rozstawiono 40 specjalnych koszy, do których mieszkańcy mogą wyrzucać zużyty olej, w 2024 roku zebrano 1 331 kg oleju,
- na stronie Urzędu Gminy zamieszczano informacje dotyczące zakazu spalania odpadów z działek i ogrodów,
- „Plogging Brzeszcze" – akcja organizowana jest od 2020 roku i polega na bieganiu/spacerowaniu i sprzątaniu, w ramach akcji mieszkańcy przemierzają aleje i ścieki gminy Brzeszcze z workiem, do którego zbierają odpady, w 2021 roku w ramach akcji sprzątanie objęło teren kompleksu stawowego Nazieleńce.

Ośrodek Kultury w Brzeszczach realizował projekt EKOdEKOr Challenge. Celem projektu jest edukacja ekologiczna dzieci mieszkających na terenie Gminy Brzeszcze. W ramach zadania zorganizowano warsztaty, podczas których poruszano tematy ekologii i ekologicznego stylu życia.

Placówki oświatowe z terenu gminy Brzeszcze cyklicznie prowadzą działania informacyjno-edukacyjne dotyczące właściwej gospodarki odpadami.

4.8.2. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• stale usprawniany system gospodarki komunalnej • prowadzona edukacja ekologiczna • sprawnie działający PSZOK • osiągnięcie wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu (2024 r.) • dobre tempo usuwania wyrobów azbestowych	• występowanie tzw. „dzikich wysypisk" na terenie gminy

SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• stale usprawniany system gospodarki odpadami • inwentaryzacje odpadów zawierających azbest • pozyskanie środków zewnętrznych na usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest • edukacja ekologiczna mieszkańców i promocja racjonalnej gospodarki odpadami • wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym	• wzrost kosztów gospodarowania odpadami, co wiąże się ze wzrostem opłat ponoszonych przez mieszkańców gminy • tzw. „dzikie wysypiska”

Źródło: opracowanie własne

4.8.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

Gmina Brzeszcze prowadzi gospodarkę odpadami zgodnie z założeniami nowelizacji ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, posiada Regulamin utrzymania czystości i porządku oraz prowadzi coroczną sprawozdawczość.

Głównymi celami do realizacji w zakresie gospodarki odpadami jest doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz redukcja strumienia odpadów komunalnych zmieszanych kierowanych na składowisko.

W harmonogramie zadań własnych zapisano, iż gmina w dalszym ciągu będzie opracowywać coroczne sprawozdania z gospodarki odpadami oraz doskonalić selektywną zbiórkę wszystkich rodzajów odpadów. Bardzo ważnymi zadaniami jest osiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziomu ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Zadania te będą finansowane ze środków własnych z ewentualnymi dofinansowaniem ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Gmina od wielu lat realizuje bezpłatny odbiór odpadów azbestowych od mieszkańców, w ramach działań mających na celu eliminację szkodliwego wpływu azbestu na zdrowie i środowisko. Działania te są realizowane w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brzeszcze. Gmina organizuje transport i unieszkodliwianie azbestu, natomiast fizyczny demontaż wyrobów azbestowych pozostaje w gestii właścicieli nieruchomości. Stopień usunięcia wyrobów azbestowych jest na zadawalającym (wysokim) poziomie ok. 66,33%. Do unieszkodliwienia pozostało 686,0930 wyrobów zawierających azbest.

Analiza SWOT wskazała jako słabą stronę gminy występowanie tzw. „dzikich wysypisk”.

Na terenie gminy prowadzone są corocznie akcje edukacyjne, zarówno przez gminę jak i inne instytucje zajmujące się ochroną środowiska, lasami czy edukacją. Są to działania okazjonalne, okresowe, a także cykliczne, które już na stałe wpisały się w harmonogram imprez i wydarzeń z udziałem różnych instytucji zaangażowanych w ekologię i ochronę środowiska.

W zakresie gospodarki odpadami świadomość ekologiczna społeczeństwa jest nadal niewystarczająca, dlatego też konieczne jest przeprowadzanie edukacji ekologicznej. W harmonogramie realizacji zadań prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi zostało zapisane jako zadanie własne Gminy Brzeszcze. Źródłem finansowania zadania będą środki własne gminy oraz dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

4.9. Zasoby przyrodnicze

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie zasobów przyrodniczych.

Tabela 54. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Opieka nad istniejącymi obszarami Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody Ochrona i zrównoważony rozwój lasów			
Lp.	**Planowane zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Podejmowanie działań w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody wynikające z ustawy o ochronie przyrody	W latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze nie ustanowiono nowych form ochrony przyrody.	brak realizacji
2.	Bieżąca opieka nad formami ochrony przyrody oraz ochrona cennych przyrodniczo siedlisk na terenie Gminy	Brak realizacji zadania.	brak realizacji
3.	Wydawanie zezwoleń, przeprowadzanie kontroli, nakładanie kar w związku z czynnościami administracyjnymi określonymi w ustawie o ochronie przyrody	Brak realizacji zadania.	brak realizacji
4.	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu powiększanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień, parków, zielonych terenów sportowych oraz ogródków działkowych	W latach 2021-2022 realizowano zadanie „Rewitalizacja Parku Miejskiego przy ul. Dworcowej w Brzeszczach (zadanie wieloletnie)” współfinansowane ze środków budżetu państwa w ramach programu „Oświęcimski strategiczny program rządowy – Etap VI 2021-2025”. Zrewitalizowany został obszar parku o powierzchni 24 990,00 m^2.	rewitalizacja 1 parku
5.	Sporządzenie szczegółowej waloryzacji przyrodniczej na terenie Gminy	W latach 2019-2024 nie sporządzano waloryzacji przyrodniczej.	brak realizacji
6.	Sukcesywna likwidacja zagrożeń związanych z występowaniem na gruntach gminnych barszczy kaukaskich	Na terenie gminy nie występują stanowiska roślinności inwazyjnej.	brak stanowisk roślinności inwazyjnej
7.	Rozwój baz dydaktycznych edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej	Działania edukacyjne w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody prowadzone były przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych (np. Dzień Ziemi czy Dzień Drzewa) również w placówkach oświatowych.	bieżąca realizacja

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 55. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie zasobów przyrodniczych

Lp.	**Wskaźnik**	**Stan wyjściowy 2018 r.**	**Stan aktualny na koniec 2024 roku**
1.	Liczba pomników przyrody	0	0
2.	Użytki leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione	5,9%	2,15% (99 ha)
3.	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	0,69%	0,47%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Brzeszcze, GUS, BDL

4.9.1. Opis stanu obecnego

Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego (2002) Gmina Brzeszcze położona jest w obrębie następujących jednostek:

- Megaregion: Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska,
- Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- Podprowincja: Podkarpacie Północne, Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (jedynie niewielki południowy fragment gminy),
- Makroregion: Kotlina Oświęcimska, Pogórze Zachodniobeskidzkie (jedynie niewielki południowy fragment gminy),
- Mezoregion: Dolina Górnej Wisły, Podgórze Wilamowickie, Pogórze Śląskie (jedynie niewielki południowy fragment gminy).

Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar gminy Brzeszcze leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

- Prowincja Środkowoeuropejska,
- Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa,
- Dział Wyżyn Południowopolskich,
- Kraina Kotliny Oświęcimskiej,
- Okręg Oświęcimski,
- Podokręg Doliny Wisły „Ustroń – ujście Skawy”.

4.9.1.1. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Brzeszcze

Na terenie gminy Brzeszcze występują:

- obszar Natura 2000 – Dolna Soła (PLH120083),
- obszar Natura 2000 – Dolina Dolnej Soły (PLB120004),
- obszar Natura 2000 – Stawy w Brzeszczach (PLB120009).

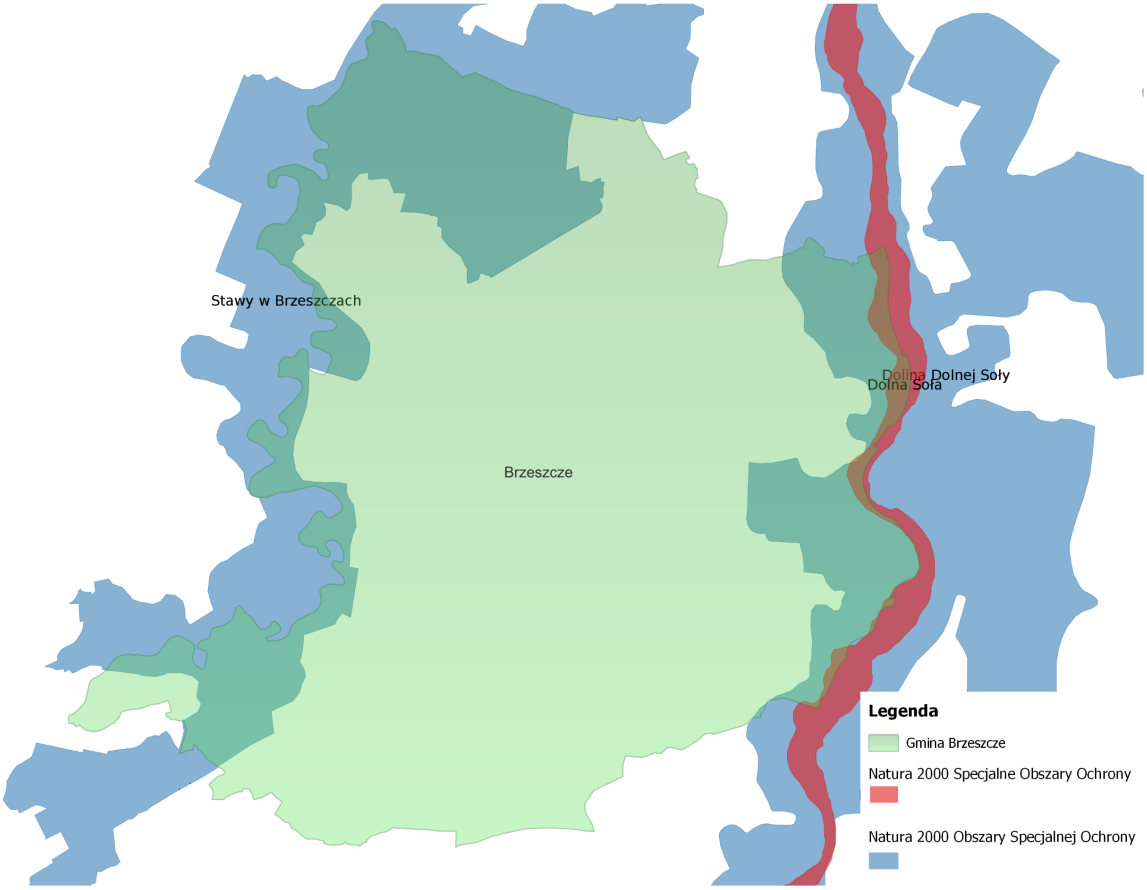

Rysunek 20. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie gminy Brzeszcze

Źródło: http://geoserwis.gdos.gov.pl (dostęp: lipiec 2025 r.)

Obszary Natura 2000

Dolna Soła (PLH120083)

Obszar obejmuje fragment naturalnej doliny podgórskiej rzeki Soły, z szerokim kamienistym korytem, z dołami powyrobiskowymi w rzece, rozlewiskami i stawami hodowlanymi. Jeden z kompleksów stawów jest zarośnięty szuwarami. Intensywność produkcji ryb na poszczególnych stawach jest różna. Między stawami znajduje się rozproszona zabudowa wiejska -1% powierzchni. Siedliska rolnicze zajmują 83% powierzchni. W dolinie występują pola uprawne, łąki - 4% terenu i lasy łęgowe – 12% obszaru. Na terenie ostoi pospolicie występuje kumak nizinny (kilkadziesiąt stanowisk - jedno z najliczniejszych miejsc na terenie woj. małopolskiego – na powierzchni ok. 1 ara może znajdować się kilkadziesiąt kumaków nizinnych). Kumakom tym często towarzyszą licznie traszki: grzebieniasta i zwyczajna. Obszar jest miejscem występowania 5 typów siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, w tym dominujących powierzchniowo, przekształconych łęgów wierzbowo-topolowych. Stwierdzono tu również 7 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, w tym 1 gatunek ssaka, 2 gatunki płazów i 3 gatunki ryb. Obszar uzupełnia reprezentację bolenia, brzanki i głowacza białopłetwego w regionie kontynentalnym.

Dolina Dolnej Soły (PLB120004)

Ostoja obejmuje kompleks stawów hodowlanych i fragment doliny dolnej Soły od miejscowości Nowa Wieś do przedmieść Oświęcimia. Ze względu na tylko częściowe uregulowanie rzeki Soły w wielu miejscach ma ona charakter typowej, naturalnej rzeki podgórskiej. W niektórych miejscach doliny zachowały się zbiorowiska lasu łęgowego wierzbowo-topolowego, które stanowią szczególną wartość przyrodniczą obszaru. Dolina Dolnej Soły stanowi ostoje dla wielu gatunków ptaków. Zidentyfikowano tu 12 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Wśród nich znajduje się 5 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze jako ptaki zagrożone. Jest to jedna z najważniejszych w Polsce ostoi ślepowrona, gatunku, którego liczebność kwalifikuje Dolinę Dolnej Soły do międzynarodowych ostoi ptaków. Poza tym jest to również ostoja takich gatunków ptaków jak: bąk, bączek, bocian biały, błotniak stawowy, kropiatka, zielonka, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, dzięcioł zielonosiwy czy gąsiorek. Najważniejszym siedliskiem dla ptaków są stawy hodowlane, których największe kompleksy są usytuowane pomiędzy Grojcem a Zaborzem. Stawy są porośnięte roślinnością szuwarową, na niektórych usypane są wyspy o trwałej pokrywie roślinnej.

Stawy w Brzeszczach (PLB120009)

Obszar obejmuje położony w dolinie Wisły (odcinek o charakterze naturalnym), kompleks kilkunastu starych stawów rybnych o powierzchni sumarycznej około 160 ha (24% powierzchni). Stawy otaczają lasy (3% obszaru), łąki i pastwiska (35%) oraz pola (33% powierzchni). Roślinność wodna i bagienna składa się z 260 gatunków roślin naczyniowych (w tym grążel żółty, grzybień biały, paproć salwina), w rzadkim zbiorowisku łąk ostrożeniowych występują: ostrożeń łąkowy, storczyki, bluszcz pospolity. Stawy są ważną ostoją ptaków, w tym ślepowrona, bączka, rybitwy białowąsej. Na terenie ostoi występuje 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 6 gatunków ptaków cennych i zagrożonych (nie wymienione w Dyrektywie).

4.9.1.2. Korytarze ekologiczne

Podstawową funkcją sieci korytarzy ekologicznych jest połączenie ważnych przyrodniczo obszarów, w tym obszarów Natura 2000 w jedną całość ekologiczną oraz zmniejszenie w ten sposób izolacji subpopulacji rzadkich gatunków zwierząt i roślin. Korytarze główne to najważniejsze drogi wędrówek i migracji gatunków w Polsce, zapewniające jednocześnie łączność siedlisk i populacji w skali kontynentalnej (europejskiej). Umożliwia to migracje zwierząt w skali kontynentalnej i wpływa na możliwość ponownej kolonizacji Polski i Europy przez rzadkie gatunki zwierząt i roślin, które uprzednio miały tutaj swoje habitaty. Zachodnia część Gminy Brzeszcze znajduje się na obszarze występowania ogólnopolskiego korytarza ekologicznego Dolina Górnej Wisły (kod: KPd-10).

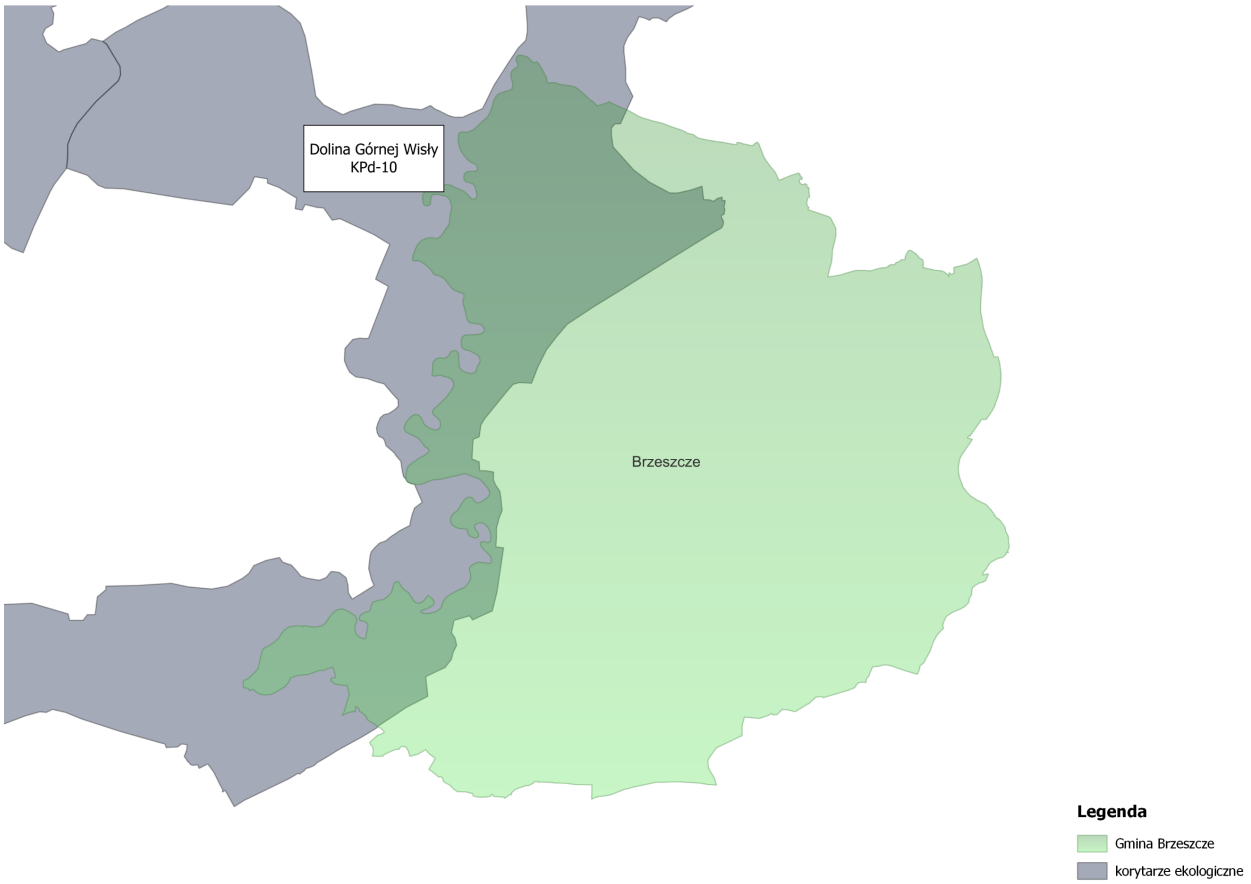

Rysunek 21. Lokalizacja korytarzy ekologicznych na terenie gminy Brzeszcze
Źródło: opracowanie własne

4.9.1.3. Lasy

Powierzchnia lasów na terenie gminy Brzeszcze wg stanu na dzień 2024 r. wynosiła 551,54 ha, co stanowi około 11,96% powierzchni gminy.

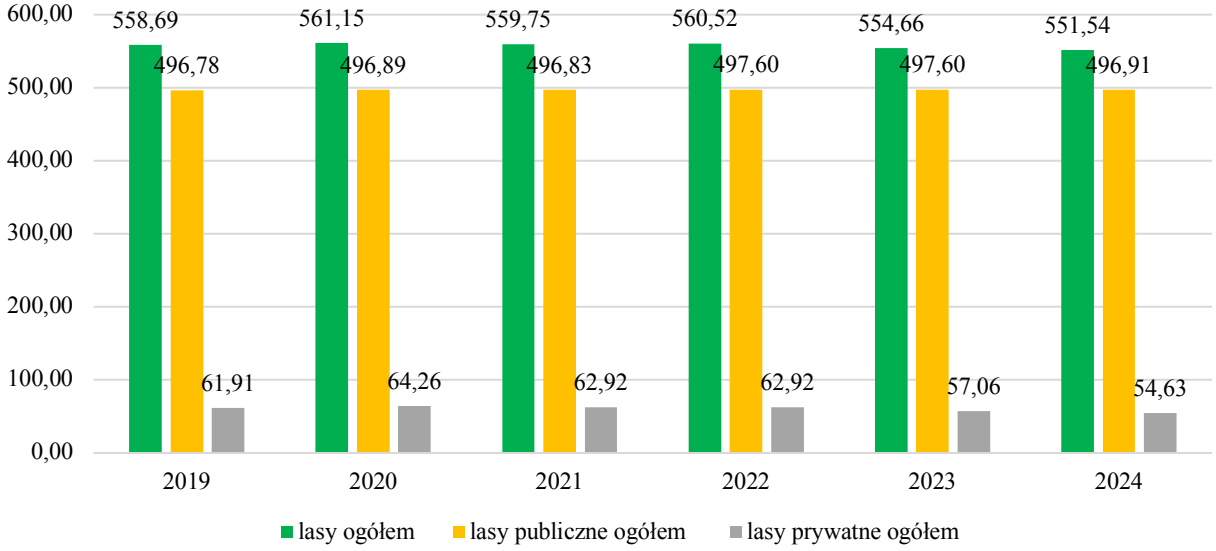

Rysunek 22. Powierzchnia lasów znajdujących się na terenie gminy Brzeszcze [ha]
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL, GUS oraz Banku Danych o Lasach

Na terenie gminy Brzeszcze obowiązują dwa uproszczone plany urządzania lasu (UPUL):

- dla obrębu Brzeszcze na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2027 r.
- dla obrębów Jawiszowice, Przecieszyn, Zasole na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2027 r.

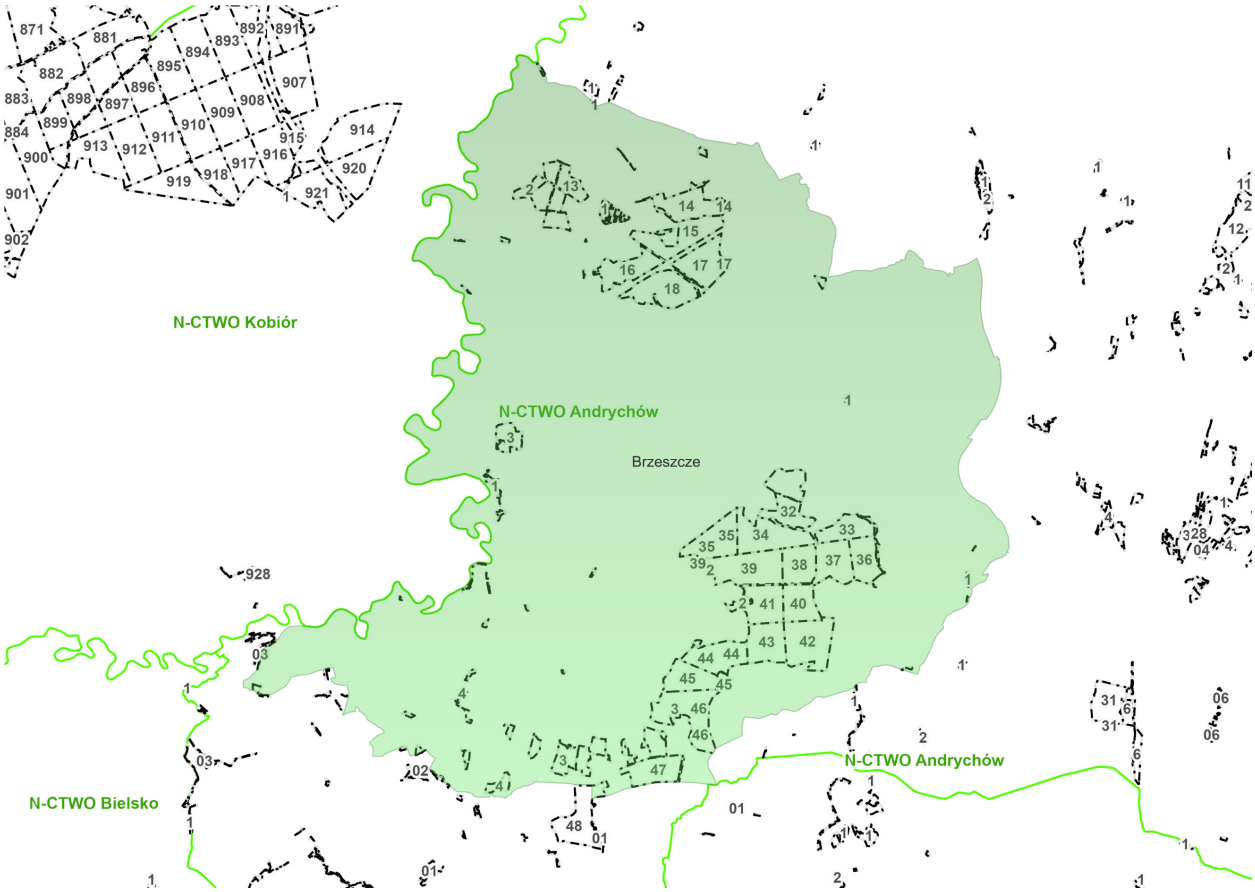

Rysunek 23. Obszary leśne na terenie gminy Brzeszcze

źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych o Lasach

Gospodarkę leśną na terenie gminy prowadzi Nadleśnictwo Andrychów.

Nadleśnictwo Andrychów

Powierzchnia gruntów leśnych będących w zarządzie Lasów Państwowych na terenie gminy Brzeszcze wynosi 504,7979 ha. Natomiast powierzchnia gruntów leśnych nie będących własnością Skarbu Państwa na terenie gminy wynosi 149,6637 ha.

Dominującym typem siedliskowym lasu na terenie gminy są: lasy świeże (Lśw), lasy wyżynne świeże (Lwyżśw), lasy wilgotne (Lw) i dominują w nich gatunki takie jak:

- dąb (Db),
- sosna (So),
- buk (Bk),
- olsza czarna (Ol),
- brzoza (Brz),
- modrzew (Md).

Dla lasów w zarządzie Lasów Państwowych obowiązuje projekt PUL na okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2034 r.

Pozyskiwanie drewna w lasach nadzorowanych przez Nadleśnictwo w latach 2019-2024 wyniosło 93,36 m^3 drewna wielkowymiarowego oraz 36 m^3 drewna stosowego.

W latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze prowadzono odnowienia sztuczne, które wynosiły 23,76 ha, z wykorzystaniem materiału sadzeniowego: Bk – 13,06 tys. szt., Db – 39,42 tys. szt., Ol – 20,87 tys. szt., Lp – 2,45 tys. szt., Jw. – 1,71 tys. szt., Jd – 1,49 tys. szt., Md – 0,24 tys. szt., So – 57,1 tys. szt. Poprawki na powierzchni 2,77 ha z wykorzystaniem materiału sadzeniowego: Ol – 8,37 tys. szt., Md – 2,94 tys. szt. i So – 7,3 tys. szt.

W latach 2019-2024 Nadleśnictwo Andrychów prowadziło zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w wieku szkolno-przedszkolnym oraz zajęcia dla osób dorosłych. Tematyka zajęć powiązana była z lasem oraz z porą roku, w której zajęcia się odbywały. Podczas spotkań omawiane były podstawowe zagadnienia z dziedziny ochrony lasu, odpowiedniego zachowania w lesie, a także tematy związane z wpływem zmian klimatycznych na kondycję

i zdrowotność drzewostanów. Zajęcia edukacyjne zazwyczaj odbywały się w placówkach oświaty lub w lasach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie danej szkoły. Dodatkowo Nadleśnictwo promowało zrównoważoną gospodarkę leśną na różnego rodzaju wydarzeniach publicznych na terenie gminy Brzeszcze.

4.9.2. Analiza SWOT

Zasoby przyrodnicze	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• zajęcia edukacyjne prowadzone przez Nadleśnictwo	• niski poziom lesistości • niewielka różnorodność form ochrony przyrody
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• ograniczanie lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza, gleby i wód • właściwa pielęgnacja szaty roślinnej • zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych • akcje informacyjno-edukacyjne prowadzone przez Gminę i Nadleśnictwo	• rozprzestrzenianie się obcych gatunków fauny i flory • zagrożenia biotyczne (szkodniki), abiotyczne (susze, wiatry), zagrożenia antropogeniczne (zła jakość powietrza)

Źródło: opracowanie własne

4.9.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie zasobów przyrodniczych

Formy ochrony przyrody przewidziane w ustawie o ochronie przyrody pełnią przede wszystkim rolę lokalnych węzłów i korytarzy ekologicznych. Powinny one być powiązane przestrzennie z podobnymi skutkami na terenie sąsiadujących terenów. Każda z form spełnia inną rolę w polskim systemie ochrony przyrody i służy innym celom, dlatego charakteryzuje się odmiennym reżimem ochronnym oraz zakresem ograniczeń w użytkowaniu.

Dla ochrony całości dziedzictwa przyrodniczego oraz kształtowania systemu terenów zieleni należy podjąć następujące zadania:

- promocję i pielęgnację obiektów i obszarów chronionych na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody – w ramach Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh),
- bieżące zgłaszanie uwag i wniosków, udział w konsultacjach,
- uwzględnienie zachowania terenów zielonych w nowych lub zmienianych dokumentach planistycznych,
- kreowanie wspólnej polityki ochrony przyrody dolin rzecznych oraz ich dopływów, korytarzy ekologicznych o randze regionalnej, terenów zieleni łęgowej,
- koordynację rozwoju sieci tras i ścieżek rowerowych,
- promocję rozwoju rolnictwa ekologicznego, agroturystyki: programy rolno-środowiskowe, jako formy zmiany wizerunku nieefektywnej gospodarki rolnej,
- wsparcie działań organizacji ekologicznych, instytucji naukowych w zakresie ochrony czynnej wybranych gatunków flory i fauny.

4.10. Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi.

Tabela 56. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BRZESZCZE NA LATA 2018-2020“ Przeciwdziałanie poważnym awariom oraz zwiększenie bezpieczeństwa			
Lp.	**Planowane zadania**	**Podjęte działania**	**Efekt ze wskaźnikiem**
1.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii	Prowadzeniem rejestru poważnych awarii zajmuje się Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.	zadanie w kompetencji GIOŚ
2.	Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii	Działania edukacyjne w zakresie kreowania prawidłowych zachowań w sytuacjach wystąpienia zagrożenia środowiska i życia ludzi prowadzone były przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, również w placówkach oświatowych we współpracy z Policją czy Strażą Pożarną.	bieżąca realizacja
3.	Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych poprzez zastosowanie efektywnych i sprawdzonych rozwiązań (minimalizacja ryzyka)	Brak realizacji zadania.	brak realizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie gminy Brzeszcze

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 57. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

Lp.	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2018 r.	Stan aktualny na koniec 2024 roku
1.	Liczba zidentyfikowanych zagrożeń	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ/GIOŚ

4.10.1. Opis stanu obecnego

Podstawowym aktem prawnym w zakresie ochrony środowiska związanym z przeciwdziałaniem poważnym awariom przemysłowym jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025, poz. 647 z późn.zm.), w której zawarte są: przepisy ogólne, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie występowania poważnej awarii przemysłowej, obowiązki organów administracji związane z awarią przemysłową oraz zagadnienie współpracy międzynarodowej w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej o zasięgu transgranicznym. Zgodnie z ww. ustawą poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe podczas procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi oraz środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Ponadto przez poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie. W Polsce do kategorii poważnej awarii zalicza się także zdarzenia polegające na uwolnieniu w trakcie magazynowania lub transportu dowolnej substancji niebezpiecznej dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Wystąpienie poważnej awarii przemysłowej związane jest z bezpośrednim zagrożeniem środowiska naturalnego. Ochrona środowiska przed poważną awarią oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska. Prowadzący zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii, dokonający przewozu substancji niebezpiecznych oraz organy administracji są zobowiązane do ochrony środowiska przed awariami.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska w razie wystąpienia takiej awarii Wojewoda poprzez Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, podejmuje działania niezbędne do usunięcia awarii i jej skutków. O podjętych działaniach informuje Marszałka Województwa.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych. W razie wystąpienia awarii Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może w drodze decyzji:

- zarządzić przeprowadzenie właściwych badań dotyczących przyczyn, przebiegu i skutków awarii,
- wydać zakazy lub ograniczenia w korzystaniu ze środowiska.

Prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku sporządza program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, zwany dalej „programem zapobiegania awariom". Prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku wdraża program zapobiegania awariom za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem. Prowadzący zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku jest obowiązany do opracowania i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem. W celu zapobiegania, zwalczania i ograniczania skutków awarii przemysłowej opracowuje się wewnętrzny i zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy.

Ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się w danym zakładzie lub dużym przedsiębiorstwie decyduje o kwalifikacji tego zakładu do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Kwalifikacji dokonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku występowania poważnej awarii przemysłowej. Ilość i rodzaj substancji niebezpiecznych i stwarzających ryzyko, które określone jest m.in. przez zwroty zagrożenia (tzw. kody H) determinuje podział zakładów na 2 grupy – zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR) oraz zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR).

Według rejestru prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie gminy Brzeszcze nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Nie istnieje zatem ze strony istniejących zakładów zwiększone bądź duże ryzyko zagrożenie awarią przemysłową. Nie zachodzi również konieczność sporządzania zewnętrznego planu ratowniczo-gaśniczego.

4.10.1.1. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie gminy Brzeszcze działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym dwie jednostki w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG) – OSP Brzeszcze i OSP Jawiszowice.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie interwencji jednostek OSP z terenu gminy Brzeszcze w 2024 roku.

Tabela 58. Zestawienie interwencji jednostek OSP w 2024 roku

	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem zdarzeń
OSP Brzeszcze	19	236	6	261
OSP Jawiszowice	15	170	3	188
OSP Bór	4	127	1	132
OSP Przecieszyn	3	85	0	88
OSP Skidziń	1	44	0	45
OSP Zasole	4	94	0	98

Źródło: opracowanie własne na podstawie https://112malopolska.pl/statystyki-wyjazdow-do-zdarzen-jednstek-osp-oraz-jrg-w-2024-roku-zestawienie/ (dostęp: lipiec 2025 r.)

Oprócz działalności bojowej w 2024 roku strażacy prowadzili działalność prewencyjną związaną z ochroną przeciwpożarową, krzewieniem sportu, nauką pierwszej pomocy.

W 2024 roku Gmina Brzeszcze przeznaczyła na wsparcie działalności OSP kwotę 674 571,66 zł. Ponadto Gmina otrzymała dotację z rezerwy budżetu państwa z przeznaczeniem na „Odtworzenie sprzętu strażackiego dla jednostek OSP z terenu Gminy Brzeszcze zniszczonego podczas powodzi" – wsparcie finansowe wyniosło 279 545,42 zł (całkowita wartość zakupu wyniosła: 349 709,60 zł). Odkupiony sprzęt trafił do wszystkich jednostek z terenu gminy.

4.10.1.2.Zarządzanie Kryzysowe

Zarządzeniem nr 8/2016 Burmistrza Brzeszcz z dnia 28 stycznia 2016 r. powołano Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Zadania Zespołu Gminnego obejmują:

- ocenę występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
- przygotowywanie propozycji działań i przedstawienie burmistrzowi wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie zarządzania kryzysowego,
- kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy,
- zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia,
- przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami,
- wykonywanie przedsięwzięć wynikających z „Planu operacyjnego funkcjonowania gminy Brzeszcze w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny",
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- współpracę z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
- przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym,
- realizację zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Na terenie powiatu oświęcimskiego działa Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Oświęcimiu przy ul. Stanisława Wyspiańskiego 10.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Oświęcimiu zostało uruchomione 1 maja 2013 roku decyzją Starosty Oświęcimskiego i funkcjonuje w strukturze Biura Spraw Obronnych i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu.

Głównym zadaniem Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Oświęcimiu jest pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

Do pozostałych zasadniczych zadań PCZK należy:

- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemem wczesnego ostrzegania ludności,
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne.

4.10.1.3. Kontrole

W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził łącznie 13 kontroli na terenie gminy Brzeszcze.

Przedmiotowe kontrole obejmowały różne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, w tym m.in. przestrzegania wymagań w zakresie:

- przepisów ustawy o odpadach,
- warunków dotyczących wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
- warunków dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego,
- emisji gazów i pyłów do powietrza,
- emisji hałasu do środowiska,
- poziomów pól elektromagnetycznych,
- ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- przeciwdziałania poważnym awariom.

W związku ze stwierdzeniem 4 nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska zastosowano dostępne prawem środki dyscyplinujące, adekwatne do stwierdzonych naruszeń, w celu zobowiązania podmiotów do spełnienia obowiązków wynikających z przepisów, pozwoleń oraz zezwoleń określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

4.10.2. Analiza SWOT

Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
• prawidłowe funkcjonowanie jednostek OSP będących w razie potrzeby w stałej gotowości • brak zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej	• brak obwarowań dotyczących przewozu materiałów niebezpiecznych
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
• zmniejszenie zagrożenia wypadkowego i pożarowego poprzez remonty i modernizacje budynków oraz dróg • prowadzenie działań edukacyjnych w celu wyrobienia w ludności nawyków prawidłowych zachowań w sytuacji zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	• zagrożenia wypadkowe związane z transportem

Źródło: opracowanie własne

4.10.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi

Głównymi zagrożeniami na terenie miasta jakie mogą wystąpić w toku zwykłego funkcjonowania są wypadki i zdarzenia drogowe, pożary, powodzie i zalania. Zagrożenia chemiczne i pożarowe wynikają głównie z gęstości zaludnienia, charakteru zabudowy i stopnia uprzemysłowienia. Na zagrożenia pożarowej wpływa sąsiedztwo lokalizacji budynków i występowanie w nich palnych elementów konstrukcyjnych (stropy, więźba dachowa, schody i pokrycia dachów) oraz magazynowane środki i materiały łatwopalne (paliwo, smary, farby, oleje, tworzywa chemiczne, tarcica, opał, itp.).

Najważniejszymi jednostkami zajmującymi się w pierwszej kolejności minimalizacją skutków zdarzeń są Straże Pożarne. Analiza SWOT jako mocną stronę gminy wskazała, funkcjonowanie dobrze wyposażonych Ochotniczych Straży Pożarnych, które są sukcesywnie doposażana w niezbędny sprzęt, dzięki czemu są w stanie reagować w sytuacjach zagrożeń.

Istotnym zadaniem jest doskonalenie działań edukacyjnych społeczeństwa w celu wyrobienia w ludności nawyków prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii. Działania te realizowane są poprzez akcje edukacyjno-szkoleniowe, a dla dzieci poprzez zabawę. Finansowanie tego rodzaju zadań pochodzi głównie ze środków własnych Gminy Brzeszcze oraz z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

5. Zagadnienia horyzontalne

Celem niniejszego rozdziału jest przedstawienie czterech zagadnień horyzontalnych, stanowiących fundament wszystkich działań zapisanych w niniejszym Programie.

Każdy obszar interwencji i każdy kierunek działań powinien być spójny z czterema zagadnieniami horyzontalnymi, jakimi są:

- adaptacja do zmian klimatu,
- nadzwyczajne zagrożenia,
- edukacja ekologiczna,
- monitoring środowiska.

Wszystkie obszary interwencji, na których opiera się niniejszy Program zawierają aspekty każdego z czterech działań horyzontalnych. Istotnym jest także, iż w każdej dziedzinie środowiskowej prowadzona jest edukacja ekologiczna, a nadzwyczajne zagrożenia czy awarie mogą wpływać na wszystkie obszary środowiska od przyrody po powietrze, wody i gleby. A w celu kontroli stanu i podjęcia ewentualnych szybkich kroków niezbędny jest monitoring środowiska i stała kontrola jego stanu.

5.1. Adaptacja do zmian klimatu

W 2013 roku Ministerstwo Środowiska opracowało „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Dokument ten został opracowany przez Ministerstwo Środowiska na podstawie analiz wykonanych przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy w ramach projektu pn. "Opracowanie i wdrożenie Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu - KLIMADA".

Oddziaływania związane z prognozowanymi zmianami klimatu będą z różnym natężeniem wzmacniane wskutek działalności człowieka, zarówno poprzez podejmowanie aktywności gospodarczej (wydobycie kopalin, kierunkowa gospodarka leśna i hodowla zwierząt oraz rolnictwo), jak i jej zaniechania (porzucanie łąk i muraw, zanik tradycyjnych form wykorzystania terenu). Oddziaływania te są wielokierunkowe i mogą znacznie wzmocnić niekorzystne oddziaływanie prognozowanych zmian warunków klimatycznych w powiązaniu z nieprawidłowym zagospodarowaniem terenu.

Z racji zwiększonej częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych należy spodziewać się w przyszłości zwiększonej możliwości wystąpienia suszy, nadmiernych opadów, powodzi, które mogą zapoczątkować powstanie osuwisk, erozję terenów pagórkowatych.

Problem zmian w reżimie hydrologicznym dotyczy również siedlisk wód słodkich, płynących lub stojących. Grupa ta jest narażona na zmiany wskutek wzrostu opadów nawalnych, okresów suchych, procesów eutrofizacji i zaburzeń przepływu wód w zbiornikach. [7]

Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym i warunkami klimatycznymi zachodzi ścisły związek wzajemnego oddziaływania. W kontekście zmian klimatu istnieje konieczność zmian treści planowania przestrzennego tak, żeby odpowiadały na problemy, które dotychczas nie były, bądź nie musiały być przedmiotem rozstrzygnięć planistycznych, albo miały marginalne znaczenie w toku procesu planistycznego. Biorąc pod uwagę horyzontalny i interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej wdrażanie działań adaptacyjnych w tym sektorze przyczynia się do ograniczenia skutków zmian klimatu nie tylko w zagospodarowaniu przestrzennym, ale także w większości obszarów życia gospodarczego i społecznego. To powoduje, że planowanie przestrzenne, będące najważniejszym instrumentarium gospodarki przestrzennej, urasta do jednego z najistotniejszych kreatorów przestrzennej organizacji systemów społeczno-gospodarczych i ekologicznych, decydujących o adaptacji polskiej przestrzeni do spodziewanych zmian klimatu, a tym samym uwarunkowań środowiskowych i łagodzenia skutków społeczno-ekonomicznych tych zmian.

Zmiany klimatu i potencjalne skutki tych zmian zostały wzięte pod uwagę w niniejszym dokumencie poprzez realizację celów i kierunków działań, jakie zostały zapisane w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

W ramach poszczególnych kierunków interwencji wszystkie te cele zostały wzięte pod uwagę i w ramach nich zostały zaplanowane zadania dotyczące energetyki, edukacji mieszkańców, zarządzania szlakami komunikacyjnymi w celu minimalizacji zagrożeń powodowanych przewozem substancji niebezpiecznych.

Wśród kluczowych działań o charakterze horyzontalnym, które według „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” powinny być realizowane należy wymienić rozwój alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz wdrażanie lokalnych systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi. Istotnym elementem jest ciągła edukacja ekologiczna nie tylko dzieci, ale także osób dorosłych w szczególności rolników i właścicieli lasów, właściwe planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym

[7] Scenariusze Zmian Klimatu do 2030 r. i wpływ na sektory i obszary wrażliwe, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji oraz uwzględnianie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej.[8]

5.2. Nadzwyczajne zagrożenia

Zarówno jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, jak i poważną awarię należy traktować zdarzenia, takie jak pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów, wybuch, awaria zbiornika, katastrofa autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awaria instalacji lub pojazdu itp.

Na zagrożenia pożarowe wpływa także sąsiedztwo lokalizacji budynków i występowanie w nich palnych elementów konstrukcyjnych oraz magazynowane środki materiały łatwopalne. Powstałe zagrożenia usuwane są przez odpowiednie jednostki straży pożarnej.

Na terenach rolniczych przyczyną zanieczyszczeń wód może być niewłaściwe magazynowanie i stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, co jest kontrolowane przez WIORIN. Zagrożenie dla środowiska w tym przypadku zależy od rozpuszczalności środków w wodzie i stopnia ich toksyczności.

Zagrożeniem dla mieszkańców i środowiska może być także transport paliw i ładunków niebezpiecznych, mogą one być przewożone wszystkimi drogami, na których nie ma zakazów transportu ciężkiego lub innych obostrzeń. W trakcie doraźnych kontroli pojazdy te są sprawdzane przez funkcjonariuszy policji pod kątem ładowności pojazdów oraz ich stanu technicznego.

Nadzwyczajne zagrożenia, do których może dojść na terenie gminy w trakcie normalnego funkcjonowania sprecyzowano w rozdziale 4.10 dotyczącym zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi. W rozdziale tym sprecyzowano rodzaje zagrożeń, do jakich może dojść na obszarze gminy, wyspecyfikowano jednostki, które zajmują się identyfikacją zdarzeń, ratowaniem zdrowia, życia i mienia oraz usuwaniem skutków awarii oraz kompetencje organów do realizacji zadań w tym zakresie.

5.3. Działania edukacyjne

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, który należy osiągnąć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie młodej i dojrzałej części społeczeństwa o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, wykraczający poza horyzont 2032 roku, do którego można się zbliżyć poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn.zm.) narzuca obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach nauczania wszystkich typów szkół, a także kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

W środkach masowego przekazu w publikacjach i audycjach również istnieje obowiązek popularyzacji ochrony środowiska i kształtowania pozytywnego stosunku do przyrody.

Ważną rolę w realizacji polityki proekologicznej Gminy Brzeszcze odgrywają mieszkańcy. Ich zachowania, nawyki i podejmowane działania bezpośrednio przekładają się na jakość środowiska naturalnego. Dlatego istotne jest, by permanentnie kształtować świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. Związana z tym edukacja ekologiczna stanowi moduł uzupełniający wielowymiarową działalność Gminy na rzecz tworzenia otoczenia przyjaznego człowiekowi.

Organy administracji, instytucje koordynujące działania związane z ochroną środowiska oraz te, które kierują i zarządzają działalnością naukową i naukowo-badawczą w zakresie ekologizacji są zobowiązane uwzględniać w swoich planach i działaniach bieżących i długoterminowych zagadnienia dotyczące ekologii i ochrony przyrody.

Na wszystkich etapach edukacji od przedszkolnej poprzez podstawową, średnią i wyższą placówki nauczania obejmujące swym działaniem jakakolwiek edukację dzieci i młodzieży zawierają w swoich programach dziedziny nauki lub dyscypliny naukowe wiążące się z ochroną środowiska.

Postawy społeczne i realizowana w całym okresie programowania szeroko pojęta edukacja ekologiczna ma na celu stałe podnoszenie świadomości zarówno dzieci i dorosłych. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne (dewastacja zasobów przyrody, brak oszczędzania wody, segregacji odpadów), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

W ramach działalności edukacyjnej w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na terenie gminy stale i na bieżąco organizuje się różne:

- akcje,
- spotkania,
- konkursy,
- warsztaty,
- imprezy plenerowe.

[8] Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Gmina powinna kontynuować i rozwijać współpracę z placówkami oświatowymi, organizacjami społecznymi i instytucjami, przy organizowaniu prelekcji, wystaw, spotkań, wycieczek o tematyce ekologicznej i przyrodniczej, organizować akcje oraz pomagać przy realizacji programów szkolnych promujących idee zbierania surowców wtórnych w celu ich właściwego zagospodarowania. Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców nie tylko przyczyni się do zwiększenia efektywności prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, co zapewni pozyskanie surowców wtórnych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska oraz zmniejszenie szkodliwości tych odpadów, ale także do oszczędzania wody, niespalania odpadów w domowych kotłach, dbałości oraz szacunku o całość otaczającej nas przyrody i środowiska.

Czynnikami, które decydują o sukcesie realizowanej akcji edukacji ekologicznej są rzetelna informacja oraz umiejętność komunikowania się ze społeczeństwem.

W zakresie wszystkich aspektów ochrony środowiska potrzebne są działania edukacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dla dorosłej części społeczeństwa. Z tego powodu zadania dotyczące edukacji ekologicznej umieszczono w harmonogramach we wszystkich rozdziałach dotyczących poszczególnych obszarów interwencji.

W każdej dziedzinie środowiskowej wspomniano o potrzebie prowadzenia stale i na bieżąco i w całej perspektywie realizacji Programu akcji edukacyjnych jednak, ze względu na fakt, że najwięcej działań edukacyjnych na terenie gminy realizowanych jest w zakresie gospodarki odpadami i ochrony powietrza tematy te zostały w tej części potraktowane najszerzej.

5.4. Monitoring środowiska

W związku ze zmianą kompetencji Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska i Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska wynikającą z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 poz. 1479 z późn.zm.), od dnia 1 stycznia 2019 roku organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Z dniem 1 stycznia 2019 roku pracownicy Wydziału Monitoringu Środowiska oraz Laboratorium WIOŚ stali się pracownikami GIOŚ. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska realizuje zadania Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie: gromadzenia i analizy wyników badań i obserwacji, przygotowania ocen jakości środowiska oraz udostępniania informacji o środowisku.

Monitoring środowiska prowadzony jest w zakresie powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, ochrony przyrody i bioróżnorodności, gospodarki odpadami, hałasu, pól elektromagnetycznych, potencjalnego wystąpienia poważnej awarii oraz gleby i ziemi (na poziomie krajowym).

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu i Ochrony Środowiska oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Dokument ten obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych.[9]

Informacje powstające w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska służą do wspomagania działań na rzecz ochrony środowiska, a także do informowania organów administracji o stanie środowiska, potencjalnych lub istniejących zagrożeniach, oraz obszarach występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w środowisku. W dalszym etapie dane te i informacje wykorzystywane są przez organy administracji do postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, pozwoleń na wprowadzania gazów i pyłów do środowiska oraz planów zagospodarowania przestrzennego, a także planów i programów jako całości lub ich poszczególnych elementów.

Działalność inspekcyjna na terenie województwa małopolskiego prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Polega na prowadzeniu kontroli instalacji i przedsiębiorstw oddziałujących na środowisko w celu sprawdzenia czy są przestrzegane przepisy prawa czy stwierdzane są naruszenia. W sytuacji stwierdzenia nieprzestrzegania obowiązujących przepisów wydawane są zarządzenia pokontrolne, a w razie ich niezrealizowania nakładane są kary.

[9] http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/regionalny-wydzial-monitoringu-srodowiska/

6. Cele Programu Ochrony Środowiska i ich finansowanie

Tabela 59. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba aktualizacji dokumentacji dotyczącej ochrony powietrza **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	0	3	Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego do poziomu niepowodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza	Aktualizacja programów sektorowych: (Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Miejski Plan Adaptacji do zmian Klimatu oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	zmiana w przepisach prawnych dotyczących dokumentów
			Liczba nowych opraw w oświetleniu ulicznym **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	35	wg potrzeb		Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych
			Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	1	wg potrzeb		Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury społecznej	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych
			Liczba wymienionych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych **źródło danych:** Gmina Brzeszcze, WFOŚiGW	42 (Gmina) 918 (2022-2024 WFOŚiGW)	wg potrzeb		Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane mieszkańców	brak środków finansowych
			Liczba budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji **źródło danych:** WFOŚiGW	b.d.	wg potrzeb		Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	Zadanie monitorowane mieszkańców	brak środków finansowych
			Liczba akcji edukacyjnych na rok	ok.20/rok	ok.20/rok		Organizacja akcji edukacyjnych związanych	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych

			źródło danych: Gmina Brzeszcze				z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii		
			Liczba stanowisk pomiarowych na terenie gminy **źródło danych:** GIOŚ	0	1		Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Zadanie monitorowane GIOŚ	brak środków finansowych
			Liczba kontroli nieruchomości **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	249	zgodnie z wymaganiami Programu Ochrony Powietrza		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych
			Liczba kontroli zakładów w ciągu roku/liczba naruszeń **źródło danych**: WIOŚ	2/1	wg potrzeb		Sukcesywna kontrola zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych
			Liczba odcinków dróg budowanych i przebudowywanych **źródło danych**: Gmina Brzeszcze, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	4 odcinki dróg wojewódzkich (2020-2024) 9 odcinek dróg powiatowych (2019-2024) 8 odcinków dróg gminnych	wg potrzeb	Rozwój ekologicznych rozwiązań transportowych	Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	brak środków finansowych
			Długość ścieżek rowerowych na terenie gminy [km] **źródło danych**: Gminy Brzeszcze	31,7 km	wg potrzeb		Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane zarządcy dróg	-

Tabela 60. Harmonogram zadań własnych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	M	N
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Aktualizacja programów sektorowych: (Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Miejski Plan Adaptacji do zmian Klimatu oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Gmina Brzeszcze	ok. 120						środki własne Gminy Brzeszcze, możliwe dofinansowanie	-
		Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów						środki własne Gminy Brzeszcze, możliwe dofinansowanie	-
		Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury społecznej	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów inwestycyjnych						środki własne Gminy Brzeszcze, POIiŚ/RPO	-
		Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Gmina Brzeszcze	ok. 500/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, (możliwe dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/ NFOŚiGW)	-
		Organizacja akcji edukacyjnych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina Brzeszcze	ok. 10/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, możliwe dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/ NFOŚiGW	-
		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	Gmina Brzeszcze	koszty administracyjne						środki własne Gminy Brzeszcze	-
		Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	Gmina Brzeszcze	ok. 5 500/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, RPO, POIiŚ	-
		Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	Gmina Brzeszcze	ok. 400/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, RPO, POIiŚ	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 61. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	mieszkańcy	ok. 5 000	środki własne mieszkańców. NFOŚiGW/WFOŚiGW	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców miasta
		Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację				
		Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ	w ramach działań własnych jednostki	środki własne GIOŚ	działanie będzie kontynuacją
		Sukcesywna kontrola zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	WIOŚ	w ramach działań własnych jednostki	środki własne WIOŚ	-
		Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	wg zadań własnych oraz wg kosztorysu dodatkowych działań	środki własne, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, dofinansowania UE	-
		Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	wg zadań własnych oraz wg kosztorysu dodatkowych działań	środki własne, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, dofinansowania UE	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 62. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu zagrożenia hałasem

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zagrożenia hałasem	Ograniczenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny poziom hałasu	Liczba zmodernizowanych dróg wojewódzkich/ powiatowych/ gminnych/rok **źródło danych**: administratorzy dróg	4 odcinki dróg wojewódzkich (2020-2024) 9 odcinek dróg powiatowych (2019-2024) 8 odcinków dróg gminnych	wg potrzeb	Stosowanie zabezpieczeń akustycznych	Ograniczenie hałasu drogowego	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	brak środków finansowych
			Liczba nasadzeń/wycinek drzew w pasach drogowych **źródło danych:** administratorzy dróg	24-26 (ZDW 2019-2024) 62/21 (2019-2024 Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu)	wg potrzeb		Stosowanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	-
			Liczba decyzji o dopuszczalnej emisji hałasu **źródło danych**: Powiat Oświęcimski	0	wg potrzeb		Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	Zadanie monitorowane Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	realizacja w razie potrzeby
			Liczba akcji edukacyjnych **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	0/rok	4/rok		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak zainteresowania mieszkańców
			Liczba MPZP uwzględniających ograniczanie emisji hałasu **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	7 (2022-2024)	wg potrzeb		Stosowanie odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	przedłużający się etap opiniowania i uzgadniania

							ograniczenie emisji hałasu do środowiska		
			Liczba przeprowadzonych kontroli/ilość naruszeń **źródło danych**: WIOŚ	1/0	wg potrzeb		Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych na realizację zadania

Tabela 63. Harmonogram zadań własnych w zakresie zagrożenia hałasem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	M	N
1.	Zagrożenia hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	Gmina Brzeszcze	koszty budowy, przebudowy i modernizacji dróg podano w ochronie powietrza						środki własne Gminy Brzeszcze, dofinansowania	-
		Stosowanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów						środki własne Gminy Brzeszcze	-
		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Gmina Brzeszcze	ok. 5/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, dofinansowanie WFOŚiGW	przy okazji innych działań edukacyjnych
		Stosowanie odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających ograniczenie emisji hałasu do środowiska	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy						środki własne Gminy Brzeszcze	w ramach aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 64. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zagrożenia hałasem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zagrożenia hałasem	Ograniczenie hałasu drogowego	ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	wg zadań własnych oraz wg kosztorysu dodatkowych działań	środki własne, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, dofinansowania UE	zakres zadań ustalany jest w ramach potrzeb i możliwości dofinansowania
		Stosowanie zieleni izolacyjnej, nasadzeń wzdłuż dróg	ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	wg zadań własnych oraz wg kosztorysu dodatkowych działań	środki własne, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu, dofinansowania UE	-
		Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	Powiat Oświęcimski	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki własne Powiatu Oświęcimskiego	-
		Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	WIOŚ	w zależności od liczby kontroli	środki własne WIOŚ	liczba kontroli zależy od potrzeb

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 65. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu pól elektromagnetycznych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego **źródło danych:** GIOŚ	0	0	Ograniczenie negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pole elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Zadanie monitorowane Powiat Oświęcimski	zmiana w przepisach prawnych dotyczących kompetencji
							Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	Zadanie monitorowane GIOŚ	wzrost liczby źródeł promieniowania, a tym samym brak monitoringu
							Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego (poprzez zapisy ograniczające w MPZP)	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	zmiana w przepisach dotyczących praw właścicielskich, ryzyko sprzeciwu mieszkańców

Tabela 66. Harmonogram zadań własnych w zakresie pól elektromagnetycznych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1.	Pola elektromagnetyczne	Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego (poprzez zapisy ograniczające w MPZP)	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach pracy bieżącej						środki własne Gminy Brzeszcze	poprzez zapisy ograniczające w MPZP

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 67. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie pól elektromagnetycznych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Pola elektromagnetyczne	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pole elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Powiat Oświęcimski	zadanie realizowane w ramach pracy bieżącej	środki własne Powiatu Oświęcimskiego	działanie będzie kontynuacją realizowanego już działania
		Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	GIOŚ	zadanie realizowane w ramach pracy bieżącej	środki Budżetu Państwa	działanie aktualnie jest realizowane w cyklach 3 letnich

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 68. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarowania wodami

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarowanie wodami	Dostosowanie gospodarki wodami do zmieniającego się klimatu	Ocena JCWP **źródło danych**: GIOŚ	4 JCWP stan zły	wody powierzchniowe stan dobry	Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	Zadanie monitorowane GIOŚ	brak
			Ocena JCWPd **źródło danych**: GIOŚ	1 JCWPd stan dobry 1 JCWPd stan słaby	wody podziemne stan dobry				
			Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	0	4/rok		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	*tematyka ochrony wód poruszana jest także w trakcie innych działań edukacyjnych
			Liczba prac konserwacyjnych **źródło danych** PGW WP	2	wg potrzeb	Rozwój systemu ochrony przeciwpowodziowej	Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	Zadanie monitorowane PGW WP	niewystarczające środki finansowe
			Liczba magazynów przeciwpowodziowych **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	1	1		Utrzymanie, doposażanie i optymalizacja wykorzystania magazynu przeciwpowodziowego	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	niewystarczające środki finansowe
			Liczba MPZP uwzględniających zarządzanie ryzykiem powodziowym **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	2 (2022-2024)	wg potrzeb		Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	przedłużający się etap opiniowania i uzgadniania

			Liczba obiektów błękitno-zielonej infrastruktury **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	b.d.	wg potrzeb		Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, zwiększenie retencji krajobrazowej i miejskiej	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak

Tabela 69. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarowania wodami

Lp.	**Obszar interwencji**	**Zadanie**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)**	**Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)**						**Źródła finansowania**	**Dodatkowe informacje o zadaniu**
				rok 2025	**rok 2026**	**rok 2027**	**rok 2028**	**rok 2029**	**rok 2030**		
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**	**I**	**J**	**M**	**N**
1.	Gospodarowanie wodami	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina Brzeszcze	ok. 5/rok						środki własne Gminy Brzeszcze	niewystarczające środki finansowe
		Utrzymanie, doposażanie i optymalizacja wykorzystania magazynu przeciwpowodziowego	Gmina Brzeszcze	realizacja wg potrzeb						środki własne Gminy Jaworze, dofinansowania	zadanie realizowane jako kontynuacja
		Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Gmina Brzeszcze	realizacja wg potrzeb						środki własne Gminy Brzeszcze oraz zewnętrzne źródła finansowania (np. WFOŚiGW)	niewystarczające środki finansowe
		Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, zwiększenie retencji krajobrazowej i miejskiej	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy						środki własne Gminy Brzeszcze oraz zewnętrzne źródła finansowania (np. WFOŚiGW)	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 70. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarowania wodami

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2032 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarowanie wodami	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	GIOŚ	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki własne GIOŚ	realizacja jako kontynuacja
		Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW WP	w zależności od potrzeb i możliwości finansowych	środki własne PGW WP	niewystarczające środki finansowe

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 71. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód oraz stanu infrastruktury wodno-ściekowej	Długość kanalizacji sanitarnej [km] **źródło danych**: Agencja Komunalna Sp. z o.o.	107,2 km	wg potrzeb	Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane Agencja Komunalna Sp. z o.o.	brak środków finansowych
			Skanalizowanie Gminy **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	70,5%	100%				
			Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	1	1				
			Liczba przyłączy kanalizacji sanitarnej i przyłączy wodociągowych **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	2 565 4 780	wg potrzeb		Budowa przyłączy kanalizacyjnych lub wodociągowych i przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej	Zadanie monitorowane właściciele nieruchomości	brak środków finansowych
			Długość sieci wodociągowej [km] **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	157 km	wg potrzeb		Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych	Zadanie własne Gminy Brzeszcze, RPWiK	brak środków finansowych
			Liczba zrealizowanych akcji edukacyjnych/rok **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	0	ok. 4/rok		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych

			Liczba przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	93 1619 (2023 r.)	wg potrzeb		Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak kadr i przeszkolonych pracowników
			Liczba kontroli właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	15 kontroli ścieków 785 kontroli zbiorników bezodpływowych	zgodnie z wymaganiami ustawy utrzymaniu czystości i porządku w gminach		Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych, brak kadr
			Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub ziemi **źródło danych**: WIOŚ	1	wg potrzeb		Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych

Tabela 72. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Lp.	**Obszar interwencji**	**Zadanie**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)**	**Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)**						**Źródła finansowania**	**Dodatkowe informacje o zadaniu**
				rok 2025	**rok 2026**	**rok 2027**	**rok 2028**	**rok 2029**	**rok 2030**		
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**	**I**	**J**	**M**	**N**
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów inwestycji						środki własne Gminy Brzeszcze poprzez Agencję Komunalną Sp. z o.o., środki WFOŚiGW	brak środków finansowych
		Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów inwestycji						środki własne Gminy Brzeszcze, środki WFOŚiGW	brak środków finansowych

		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina Brzeszcze	ok. 5/rok	środki własne Gminy Brzeszcze ew. dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW	brak środków finansowych
		Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych
		Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 73. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Agencja Komunalna Sp. z o.o.	według kosztorysów inwestycji	środki Agencji Komunalnej Sp. z o.o.	-
		Budowa przyłączy kanalizacyjnych lub wodociągowych i przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej	właściciele nieruchomości	koszty ustalane indywidualnie w zależności od zakresu prac	środki własne właścicieli nieruchomości	-
		Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki WIOŚ	realizowane jako kontynuacja

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 74. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie zasobów geologicznych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zasoby geologiczne	Racjonalne wykorzystanie zasobów geologicznych	Liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin **źródło danych:** Marszałek Województwa Małopolskiego, Starosta Oświęcimski, Minister Klimatu i Środowiska	4 (2019-2024)	wg potrzeb	Racjonalne gospodarowanie kopalinami	Wydanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków	Zadanie monitorowane Powiat Oświęcimski, Marszałek Województwa Małopolskiego	brak
			Liczba wykrytych nielegalnych eksploatacji **źródło danych:** OUG	0	0		Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Zadanie monitorowane Marszałek Województwa, PIG, organy nadzoru górniczego	zmiana w przepisach prawnych dotyczących koncesji
			Liczba wydanych decyzji rekultywacyjnych **źródło danych:** Powiat Oświęcimski	9	wg potrzeb	Rekultywacja i rewitalizacja terenów pogórniczych	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Zadanie monitorowane użytkowników złóż	brak

Tabela 75. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zasobów geologicznych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zasoby geologiczne	Wydanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków	Marszałek Województwa Małopolskiego	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki budżetu Państwa	-
		Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Marszałek Województwa Małopolskiego	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki budżetu Państwa	działanie aktualnie jest realizowane i będzie kontynuacja
		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	użytkownicy złóż	zgodnie z dokumentacja kosztorysową	środki władających terenem	brak środków na działania rekultywacyjne

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 76. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gleb

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gleby	Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu	Liczba działań promocyjnych **źródło danych**: dane MODR	ok.10/rok	ok.10/rok	Ochrona gleb	Organizacja porad, konsultacji i szkoleń dla rolników	Zadanie monitorowane MODR	małe zainteresowanie rolników
			Liczba punktów monitoringowych na terenie gminy **źródło danych**: GIOŚ	0	wg potrzeb		Monitorowanie chemizmu gleb	Zadanie monitowane GIOŚ	brak
			Liczba przebadanych gospodarstw **źródło danych:** OSCHR	13 (2019-2024)	według zleceń rolników		Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	Zadanie monitorowane Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gliwicach	badania na zlecenie rolników
			Liczba kontroli stosowania środków ochrony roślin **źródło danych:** WIORIN	31 (2019-2024)	wg potrzeb		Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	Zadanie monitorowane WIORIN	brak
			Liczba złożonych wniosków o płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne **źródło danych:** ARIMR	4	wg potrzeb		Realizacja Programów rolno-środowiskowych i rolno-środowiskowo - klimatycznych	Zadanie monitorowane ARiMR, rolnicy	małe zainteresowanie rolników
			Liczba terenów, na których zidentyfikowano historyczne zanieczyszczenia **źródło danych:** Powiat Oświęcimski, GDOŚ	0	0		Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzenie wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art.. 101d POŚ)	Zadanie własne Powiat Oświęcimski	brak środków finansowych

			Liczba terenów osuwiskowych **źródło danych:** Powiat Oświęcimski, baza SOPO	16	0	Właściwe zabezpieczenie i zagospodarowanie terenów zagrożonych osuwiskami, rozwój systemu przeciwosuwiskowego	Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także prowadzenie rejestru zawierającego informacje o tych terenach	Zadanie monitorowane Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	brak
			Wprowadzenie zapisów dotyczących osuwisk oraz obszarów zagrożonych ruchami masowymi terenu do MPZP **źródło danych:** Gmina Jaworze	0	wg potrzeb		Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizacjach dokumentów planistycznych	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak
			Grunty wymagające rekultywacji [ha] **źródło danych:** Powiat Oświęcimski	154,76 ha	wg potrzeb	Rekultywacja i remediacja gleb	Rekultywacja terenów i rewitalizacja terenów, w tym zagospodarowanie krajobrazowo-przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne terenów poprzemysłowych i zdegradowanych	Zadanie monitorowane Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	brak
			Powierzchnia gruntów zrekultywowanych [ha] **źródło danych:** Powiat Oświęcimski	2,48 ha (2024 r.) 93,45 ha (2019 -2024)	wg potrzeb				brak

Tabela 77. Harmonogram zadań własnych w zakresie gleb

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	M	N
1.	Gleby	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizacjach dokumentów planistycznych	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy						środki własne Gminy Brzeszcze	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 78. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gleb

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gleby	Organizacja porad, konsultacji i szkoleń dla rolników	MODR	w zależności od zakresu akcji i ich liczny	środki Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, dofinansowanie WFOŚiGW	działanie aktualnie jest realizowane i będzie kontynuacja
		Monitorowanie chemizmu gleb	GIOŚ	wg kosztorysów	środki GIOŚ	-
		Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	OSChR	koszty zależne od liczny zleceń i zakresu badań	środki własne rolników	badania na zlecenie rolników
		Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	WIORiN	koszty poboru i analizy próbek	środki WIORiN	
		Realizacja Programów rolno-środowiskowych i rolno-środowiskowo - klimatycznych	ARiMR, rolnicy	w zależności od złożonych wniosków	środki ARiMR	małe zainteresowanie rolników
		Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzenie wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art.. 101d POŚ)	Powiat Oświęcimski	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Oświęcimskiego	realizacja w razie potrzeb
		Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także prowadzenie rejestru zawierającego informacje o tych terenach	Powiat Oświęcimski	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Oświęcimskiego	--
		Rekultywacja terenów i rewitalizacja terenów, w tym zagospodarowanie krajobrazowo-przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne terenów poprzemysłowych i zdegradowanych	Powiat Oświęcimski	wg kosztorysów	środki własne Powiatu Oświęcimskiego	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 79. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Kształtowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	Liczba kontroli nieruchomości **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	387 kontroli deklaracji 3 kontrole segregacji odpadów	wg potrzeb	Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi oraz odpadami sektora gospodarczego, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrole zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak
			Liczba rocznie usuwanych dzikich wysypisk **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	59 (łącznie 2019-2024)	wg potrzeb		Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak
			Procent usuniętego azbestu zgodnie z Bazą Azbestową **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	66,33%	100%		Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak
			Masa zebranych odpadów zmieszanych [Mg] **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	4810,6600	< 4810,6600		Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, rozwój selektywnej zbiórki odpadów	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak
			Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] **źródło danych:** Gmina Brzescze	46,85%	60%		Zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak
			Poziom składowania [%] **źródło danych:** Gmina Brzeszcze	b.d.	zgodnie z przepisami prawnymi				
			Liczba działań/akcji edukacyjnych **/rok** **źródło danych:**	ok. 4/rok	ok. 6/rok		Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak

			Gmina Brzeszcze				właściwego postępowania z odpadami		
			Liczba kontroli/liczba nieprawidłowości w działaniu podmiotów gospodarczych **źródło danych:** WIOŚ	6/1	wg potrzeb i zgłoszeń		Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak

Tabela 80. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	M	N
1.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrole zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	Gmina Brzeszcze	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy						środki własne Gminy Brzeszcze	-
		Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	Gmina Brzeszcze	koszty zależne od liczny tzw. dzikich wysypisk odpadów						środki własne Gminy Brzeszcze	-
		Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Brzeszcze	ok. 20/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, dofinansowania	-
		Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych, rozwój selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Brzeszcze	ok. 6 200/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, WFOŚiGW	-
		Zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi	Gmina Brzeszcze								
		Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami	Gmina Brzeszcze	ok. 5/rok						środki własne Gminy Brzeszcze, WFOŚiGW	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 81. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	WIOŚ	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki WIOŚ	realizowane jako kontynuacja

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 82. Cele, kierunki interwencji w zakresie zasobów przyrodniczych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona bioróżnorodności, walorów krajobrazowych oraz prowadzenie zrównoważonej turystyki i gospodarki leśnej	Liczba działań/akcji edukacyjnych/rok **źródło danych:** Gmina Brzeszcze, Nadleśnictwo	4/rok	4/rok	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej krajobrazu	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane Nadleśnictwo Andrychów	brak zainteresowania mieszkańców
			Liczba nasadzeń/wycinka drzew w pasach drogowych **źródło danych**: Gmina Brzeszcze, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	24-26 (ZDW 2019-2024) 62/21 (2019-2024 Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu)	wg potrzeb		Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu	brak środków finansowych
			Długość ścieżek rowerowych na terenie gminy [km] **źródło danych**: Gminy Brzeszcze	31,7 km	wg potrzeb		Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych
			Liczba form ochrony przyrody **źródło danych:** RDOŚ	3	>3		Objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów najbardziej wartościowych przyrodniczo	Zadanie monitorowane RDOŚ	brak wystarczających środków finansowych
			Powierzchnia odnowienia lasów [ha] **źródło danych**: Nadleśnictwo	23,76 ha (2019-2024)	wg potrzeb	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych, ich ochrona oraz zwiększanie lesistości	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Zadanie monitorowane Nadleśnictwo Andrychów	-

Tabela 83. Harmonogram zadań własnych w zakresie zasobów przyrodniczych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	M	N
1.	Zasoby przyrodnicze	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Gmina Brzeszcze	ok. 5/rok						środki własne Gminy Brzeszcze (ew. dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW)	-
		Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów						środki własne Gminy Brzeszcze	-
		Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych	Gmina Brzeszcze	wg kosztorysów						środki własne Gminy Brzeszcze, dofinansowania	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 84. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zasobów przyrodniczych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zasoby przyrodnicze	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Nadleśnictwo Andrychów	ok. 10/rok	środki własne Nadleśnictwa Andrychów, NFOŚiGW/WFOŚiGW	-
		Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu)	wg kosztorysów	środki własne ZDW, Powiat Oświęcimski – Wydział Inwestycji, Rozwoju i Dróg Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu)	-
		Objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów najbardziej wartościowych przyrodniczo	RDOŚ	wg potrzeb	środki własne RDOŚ	-

		Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Nadleśnictwo Andrychów	wg kosztorysów i potrzeb	środki własne Nadleśnictwa Andrychów, NFOŚiGW/WFOŚiGW	-

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 85. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2024	Wartość docelowa rok 2030				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Liczba kontroli i naruszeń w przedsiębiorstwach **źródło danych**: dane WIOŚ	8/2	wg potrzeb	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnych awarii	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska (prowadzenie kontroli w przedsiębiorstwach)	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków na działania kontrolne
			Liczba jednostek Straży Pożarnej, które dostały wsparcie **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	6	6		Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	Zadanie własne Gminy Brzeszcze	brak środków finansowych
			Liczba akcji edukacyjnych/rok **źródło danych**: Gmina Brzeszcze	2/3	4-6/rok		Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Zadanie własne Gminy Brzeszcze Zadanie monitorowane Policja, Straż Pożarna (jako edukacja w placówkach oświatowych)	brak zaangażowania mieszkańców

Tabela 86. Harmonogram zadań własnych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)						Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	M	N
1.	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	Gmina Brzeszcze	w zależności od potrzeb i pozyskanych środków						środki własne Gminy Brzeszcze, środki województwa małopolskiego	-
		Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska	Gmina Brzeszcze	ok. 5/rok						środki własne Gminy Brzeszcze	-

		i życia ludzi z tytułu poważnych awarii				

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 87. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2025-2030 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska (prowadzenie kontroli w przedsiębiorstwach)	WIOŚ	zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy	środki WIOŚ	działanie aktualnie jest realizowane i będzie kontynuacja
		Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Policja, Straż Pożarna	ok. 20/rok	środki własne Policji, Straży Pożarnej, WIOŚ	realizacja w razie potrzeby

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, WPF i WPI Gminy Brzeszcze, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

7. System realizacji Programu Ochrony Środowiska

Instrumentami wspomagającymi realizację Programu Ochrony Środowiska są elementy strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025 r. 198 z późn.zm.). Wynikają one z obowiązków i kompetencji gminy. Narzędziem, które koordynuje i spina w jedną całość działania związane z ochroną środowiska jest Program Ochrony Środowiska.

W procesie wdrażania zapisów Programu będą uczestniczyć nie tylko jednostki bezpośrednio zaangażowane w opracowanie, procedury opiniowana, przyjmowania i uchwalania opracowania. Będą to również podmioty uczestniczące w zarządzaniu Programem, czyli jednostki administracji samorządowej, jednostki udzielające dofinansowania oraz spółki komunalne.

W każdej fazie wdrażania Programu uczestniczą mieszkańcy, którzy bezpośrednio wykorzystują produkty wynikające z realizacji postanowień Programu (np. sieć kanalizacji sanitarnej czy zmodernizowana droga).

Podstawową zasadą w realizacji zapisów Programu Ochrony Środowiska jest prawidłowe i właściwe wykonywanie zadań własnych Gminy Brzeszcze oraz zadań monitorowanych przez poszczególne jednostki.

Tabela 88. Działania w ramach zarządzania środowiskiem w gminie Brzeszcze

Lp.	Zagadnienie	Główne działania w latach 2025-2030	Instytucje uczestniczące
1	Wdrażanie Programu ochrony środowiska	Raport z wykonania Programu (co dwa lata)	Burmistrz Brzeszcz
		Okresowa aktualizacja Programu ochrony środowiska	Burmistrz Brzeszcz
2	Edukacja ekologiczna, Komunikacja ze społeczeństwem, System informacji o środowisku	Realizacja Programu ochrony środowiska oraz współpraca z instytucjami zajmującymi się szeroko pojętą ochroną środowiska	Gmina Brzeszcze, WIOŚ, GIOŚ, Organizacje pozarządowe
3	Systemy zarządzania środowiskiem	Wspieranie i promowanie instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem	Gmina Brzeszcze, Wojewoda, Fundusze celowe
4	Monitoring stanu środowiska	Zgodnie z wymaganiami ustawowymi - Stan środowiska w województwie małopolskim	GIOŚ, WSSE, PGW WP

Elementem polityki ekologicznej Gminy Brzeszcze jest współpraca z instytucjami zajmującymi się badaniem stanu środowiska, przetwarzaniem uzyskanych danych oraz ich upowszechnianiem, a bezpośrednim wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań objętych Programem ochrony środowiska będzie ciągły monitoring oraz kontrola podejmowanych działań.

8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku" (zwany dalej Programem) został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska.

Podstawą do opracowania niniejszego Programu są zalecenia wynikające z Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z 2015 roku (aktualizacja 2017 i 2020) oraz zmiany prawne. W niniejszym opracowaniu autorzy starali się dokonać porównania stanu środowiska z 2020 roku z obecnym według informacji z 2024 roku (natomiast, jeśli brakowało takich informacji posłużono się danymi z 2023 roku).

Przedmiotowe opracowanie dla Gminy Brzeszcze zawiera takie elementy jak:

- wstęp – rozdział ten zawiera podstawę prawną i cel przygotowania programu ochrony środowiska, a także okres objęty opracowaniem, metodykę, strukturę i zakres dokumentu,
- w rozdziale drugim wskazano spójność niniejszego opracowania z dokumentami nadrzędnymi opracowanymi we wcześniejszych latach szczebla krajowego, regionalnego, wojewódzkiego,
- rozdział trzeci to informacje ogólne o gminie, zawartość tego rozdziału to m.in. informacje o położeniu administracyjnym miasta oraz dane dotyczące uwarunkowań gospodarczych i środowiskowych miasta,
- rozdział czwarty to ocena aktualnego stanu środowiska, w rozdziale tym opisano stan aktualny oraz wskazano najważniejsze problemy w zakresie każdego komponentu środowiska.

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Ocenę jakości powietrza na terenie gminy Brzeszcze przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie tj.: Rocznej oceny jakości powietrza w województwie małopolskim za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024.

Na terenie strefy małopolskiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się m.in. na terenie miasta Oświęcim (na terenie gminy Brzeszcze nie znajduje się żadna stacja pomiarowa). Stacja pomiarowa zlokalizowana jest w przy ulicy J. Bema (nazwa stacji: Oświęcim, ul. J. Bema, kod krajowy stacji: MPOswiecBema). Na stacji prowadzone są pomiary emisji stężeń: pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu w PM10, benzenu, etylobenzenu, m,p-ksylenu, o-ksylenu i toluenu.

Maksymalne miesięczne stężenie pyłu PM10 odnotowano w lutym 2021 tj. 73,03 $\mu g/m^3$. Średnia wartość roczna wyniosła: 35,97 $\mu g/m^3$ w 2021 roku, 30,00 $\mu g/m^3$ w 2022 roku, 23,71 $\mu g/m^3$ w 2023 roku oraz 28,34 $\mu g/m^3$ w 2024 roku. Wartości średnio roczne wskazują na pogorszenie się jakości powietrza w 2024 roku ze względu na stężenie pyłu PM10 w stosunku do roku 2023.

Maksymalne miesięczne stężenie benzo(a)pirenu odnotowano w lutym 2021 tj. 20,84 $\mu g/m^3$. Średnia wartość roczna wyniosła: 6,87 $\mu g/m^3$ w 2021 roku, 3,59 $\mu g/m^3$ w 2022 roku, 2,62 $\mu g/m^3$ w 2023 roku oraz 2,33 $\mu g/m^3$ w 2024 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2024 roku ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w stosunku do roku 2023.

Według Rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa małopolskiego za rok 2024, prowadzonej przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie, na podstawie matematycznego modelu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, jakość powietrza w gminie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Okresowo występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych takich zanieczyszczeń jak: benzo(a)piren, pył PM10 i ozon.

Obszar Gminy Brzeszcze obsługuje system dróg publicznych kategorii wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Aktualnie długość wszystkich dróg publicznych ma terenie gminy wynosi 151,966 km.

W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził 4 kontrole w zakresie ochrony powietrza. W jednym przypadku wykryto naruszenia.

Gmina Brzeszcze w latach 2019-2024 przeprowadziła łącznie 1399 kontroli w zakresie kotłów oraz spalania odpadów. Szczegółowe zestawienie kontroli przedstawiono w poniższej tabeli.

Na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowanych jest 11 sensorów jakości powietrza AIRLY.

Zagrożenia hałasem

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2023-2024 przeprowadził 1 kontrolę w zakresie emisji hałasu. W ramach przeprowadzonej kontroli nie wykryto naruszeń.

W ramach Strategicznej mapy hałasu 2021 r. dla dróg wojewódzkich na terenie województwa małopolskiego przeprowadzono pomiary na czterech odcinkach przebiegających przez teren gminy Brzeszcze.

Pola elektromagnetyczne

Na terenie gminy Brzeszcze źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego jest 6 stacji bazowych telefonii komórkowej.

W 2022 roku badanie na terenie gminy Brzeszcze przeprowadzono w dwóch punktach pomiarowych:

- przy ul. Piłsudskiego – wynik 0,5 godz. pomiaru wyniósł 0,57 V/m, wartość wskaźnika WM_E: 0,04,

- przy ul. Kościuszki – wynik 0,5 godz. pomiaru wyniósł 0,39 V/m, wartość wskaźnika WM_E: 0,03.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyniki badań nie wskazywały na przekroczenie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

W latach 2023-2024 nie prowadzono badań na terenie gminy Brzeszcze.

Gospodarowanie wodami

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na terenie gminy Brzeszcze wyznaczono 4 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Gmina Brzeszcze położona jest w obrębie dwóch regionów wodnych: Górnej-Zachodniej Wisły i Małej Wisły.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych obszar gminy znajduje się w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych nr 157 (PLGW2000157) oraz nr 158 (PLGW2000158).

W granicach gminy Brzeszcze nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Na terenie gminy Brzeszcze występują obszary zagrożone powodzią. Na terenie gminy Brzeszcze zlokalizowany jest magazyn przeciwpowodziowy przy ul. Kościelnej 7 (na terenie Agencji Komunalnej Sp. z o.o.). W latach 2019-2024 wydatki poniesione na doposażenie magazynu, w tym częściowo na odtworzenie sprzętu wyniosły 55 851,81 zł.

Gospodarka wodno-ściekowa

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Brzeszcze na koniec 2024 roku wynosiła 157 km. Na terenie gminy znajdowało się 4 780 przyłączy wodociągowych, a zwodociągowanie gminy wynosi 100%.

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Brzeszcze wynosi 107,2 km. Na terenie gminy znajduje się 2 565 przyłączy, a skanalizowanie gminy wynosi około 70,5%.

Administratorem sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Brzeszcze jest Agencja Komunalna Sp. z o.o. w Brzeszczach.

Gmina Brzeszcze prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Na koniec 2024 roku na terenie gminy znajdowały się 93 przydomowe oczyszczalnie ścieków, na koniec 2023 roku na terenie gminy znajdowało się 1619 zbiorników bezodpływowych (brak danych za 2024 rok).

Zasoby geologiczne

Na terenie gminy Brzeszcze występują udokumentowane złoża: węgla kamiennego, metanu pokładów węgla jako kopaliny towarzyszącej oraz pisaków i żwirów.

W latach 2019-2024 Marszałek Województwa Małopolskiego wydał 4 koncesje na poszukiwanie, eksploatację kopalin na terenie gminy Brzeszcze.

W latach 2019-2024 Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach przeprowadzał kontrole przestrzegania zasad ochrony środowiska i gospodarki złożem w zakładach górniczych prowadzących działalność na terenie gminy Brzeszcze.

Gleby

Na terenie gminy Brzeszcze w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022" nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowo-kontrolnego.

Badaniem odczynu gleb, potrzeb wapnowania i zasobności w makroelementy zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach, która w latach 2019-2024 przebadała próbki z 13 gospodarstw z terenu gminy Brzeszcze.

Na terenie gminy Brzeszcze trzy przedsiębiorstwa posiadają decyzje rekultywacyjne wydane przez Starostę Oświęcimskiego.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie gminy Brzeszcze występuje 13 osuwisk gruntowych (ziemnych) oraz 1 teren zagrożony ruchami masowymi ziemi.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gmina Brzeszcze w 2024 roku osiągnęła ustawowo wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, który w 2024 roku wynosił 45%.

W 2024 roku z terenu gminy zebrano 6 676,4800 Mg odpadów. Ponadto w 2024 roku do PSZOK dostarczono 3 411,8020 Mg odpadów.

Na terenie gminy w latach 2019-2024 zlokalizowano 59 tzw. „dzikich wysypisk odpadów". Łączna masa odpadów wyniosła 55,1200 Mg.

W latach 2019-2024 na terenie gminy Brzeszcze prowadzono kontrole deklaracji oraz segregacji odpadów.

W latach 2019-2024 ze 183 posesji usunięto łącznie 298,3600 Mg azbestu i wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Bazie Azbestowej na terenie gminy zinwentaryzowano 2 037,5490 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym 1 887,8880 Mg na terenach należących do osób fizycznych oraz 149,6610 Mg na terenach administrowanych lub należących do osób prawnych. Do unieszkodliwienia pozostało 686,0930 wyrobów zawierających azbest. Z terenu gminy usunięto około 66,33% wyrobów zawierających azbest.

Zasoby przyrodnicze

Formami ochrony przyrody na terenie gminy Brzeszcze są 3 obszary Natura 2000 – Dolna Soła, Dolina Dolnej Soły i Stawy w Brzeszczach.

Zachodnia część Gminy Brzeszcze znajduje się na obszarze występowania ogólnopolskiego korytarza ekologicznego Dolina Górnej Wisły (kod: KPd-10).

Powierzchnia lasów na terenie gminy Brzeszcze wg stanu na dzień 2024 r. wynosiła 551,54 ha, co stanowi około 11,96% powierzchni gminy.

Na terenie gminy Brzeszcze obowiązują dwa uproszczone plany urządzania lasu (UPUL).

Gospodarkę leśną na terenie gminy prowadzi Nadleśnictwo Andrychów.

Zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi

Według rejestru prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie gminy Brzeszcze nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Na terenie gminy Brzeszcze działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym dwie jednostki w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG) – OSP Brzeszcze i OSP Jawiszowice.

W latach 2023-2024 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził łącznie 13 kontroli na terenie gminy Brzeszcze. W związku ze stwierdzeniem 4 nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska zastosowano dostępne prawem środki dyscyplinujące, adekwatne do stwierdzonych naruszeń, w celu zobowiązania podmiotów do spełnienia obowiązków wynikających z przepisów, pozwoleń oraz zezwoleń określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

Po analizie stanu aktualnego dla każdej dziedziny środowiskowej przeprowadzono analizę SWOT i stworzono w rozdziale szóstym cele i kierunki działań, a także harmonogramy realizacji zadań własnych Gminy i monitorowanych – czyli realizowanych przez instytucje administrujące uzbrojeniem terenu, przedsiębiorców i inne osoby prawne. Cele i kierunki działań w zakresie każdej dziedziny interwencji zostały zestawione w tabelach. Zapisano w nich nadrzędne cele środowiskowe, wskaźniki z podaniem wartości bazowej z 2024 roku (lub 2023) oraz wartością do osiągnięcia w 2030 roku. Dopełnieniem celów i zadań jest wyszczególnienie każdego zadania wraz z określeniem jednostki odpowiedzialnej oraz czynników ryzyka, jakie mogą mieć miejsce, co warunkuje realizacje zadania. Drugą częścią rozdziału szóstego są harmonogramy realizacji zadań, w których zadania mają określone koszty realizacji oraz źródła finansowania. W tej części zamieszczono także dodatkowe informacje o zadaniu, przykładem jest informacja, iż zadanie będzie realizowane jako kontynuacja lub tylko w razie zaistnienia potrzeby.

W rozdziale siódmym opisano system realizacji Programu.

Projekt Programu podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Oświęcimskiego. W trakcie procedur opracowania Programu Gmina Brzeszcze zapewni mieszkańcom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu w ramach konsultacji społecznych.

Po podjęciu uchwały Rady Miejskiej, Program zostanie przyjęty do realizacji. Co dwa lata będą sporządzane raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska pokazujące stan wykonania zadań zapisanych w Programie.

W procesie wdrażania zapisów Programu będą uczestniczyć nie tylko jednostki bezpośrednio zaangażowane w opracowanie, procedury opiniowana, przyjmowania i uchwalania opracowania. Będą to także jednostki administracji samorządowej, jednostki udzielające dofinansowania, a także wszystkie podmioty realizujące zadania zapisane w Programie.

Realizacja zadań zaproponowanych w Programie przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności gminy, polepszenia warunków życia i zdrowia mieszkańców, inwestowania przez przedsiębiorców, a także poprawy jakości walorów środowiskowych i skuteczniejszej ochrony terenów prawnie chronionych oraz tych o walorach rekreacyjno-wypoczynkowych.

9. Bibliografia

1) Bank danych lokalnych www.bdl.stat.gov.pl
2) Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998 r.
3) Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017
4) Klasyfikacja jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych
5) Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022
6) Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych w latach 2016-2021
7) Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Miasta i Gminy Brzeszcze za 2022 rok
8) Pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego z dnia 09.06.2025 r., znak: SR-II.706.1.14.2025.JR
9) Pismo Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 26.06.2025 r., znak: K.ROA.0143.38.2025.EK
10) Pismo Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej z siedzibą w Gliwicach
11) Pismo Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie z dnia 20.06.2025 r., znak: PSGKR.RODZ.422.392.396.25
12) Pismo Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsko-Białej z dnia 09.06.2025 r., znak: TD25-05-0468663-03
13) Pismo Nadleśnictwa Andrychów z dnia 27.06.2025 r., znak: ZG.0172.6.2025
14) Pismo Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach z dnia 30.05.2025 r., znak: DRE.071.10.2025
15) Pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie Oddział w Oświęcimiu z dnia 11.06.2025 r., znak: OOŚ.021.3.2025
16) Pismo Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 29.05.2025 r., znak: WI.7016.41.2025.KP
17) Pismo Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach z dnia 11.06.2025 r., znak: KAT.031.15.2025.Mo
18) Pismo Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu z dnia 18.06.2025 r., znak: WOŚ.604.31.2025
19) Pismo Zarządu Dróg Wojewódzkich w Krakowie
20) Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, Sejmik Województwa Małopolskiego z dnia 20 listopada 2023 roku, uchwała nr LXXXV/1102/23
21) Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 r.
22) Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim za rok 2024
23) Strony internetowe: www.geoportal.gov.pl, www.gdos.gov.pl, www.natura2000.gdos.gov.pl, krakow.rdos.gov.pl, powietrze.malopolska.pl, crfop.gdos.gov.pl

Uzasadnienie

Wcześniejszy program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze został przyjęty uchwałą nr XX/195/2020 Rady Miejskiej w Brzeszczach z dnia 29 września 2020 r. w sprawie: uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze na lata 2018-2020".

Stosownie do art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) organy wykonawcze gmin w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządzają gminne programy ochrony środowiska, które zgodnie z art. 18 ust.1 przedmiotowej ustawy są uchwalane przez radę gminy.

W związku z powyższym opracowano „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku". Dokument został zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku" został przekazany do zaopiniowania Zarządowi Powiatu Oświęcimskiego.

Zarząd Powiatu Oświęcimskiego uchwałą Nr 147/275/2025 z dnia 21.10.2025 r. zaopiniował pozytywnie projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku".

Program został poddany konsultacjom społecznym. Na etapie konsultacji złożony został jeden wniosek (uwaga) do przedmiotowego dokumentu.

Mając na uwadze powyższe, uchwalenie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Brzeszcze do 2030 roku" wypełnia obowiązek określony w art. 17 ust 1 Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).